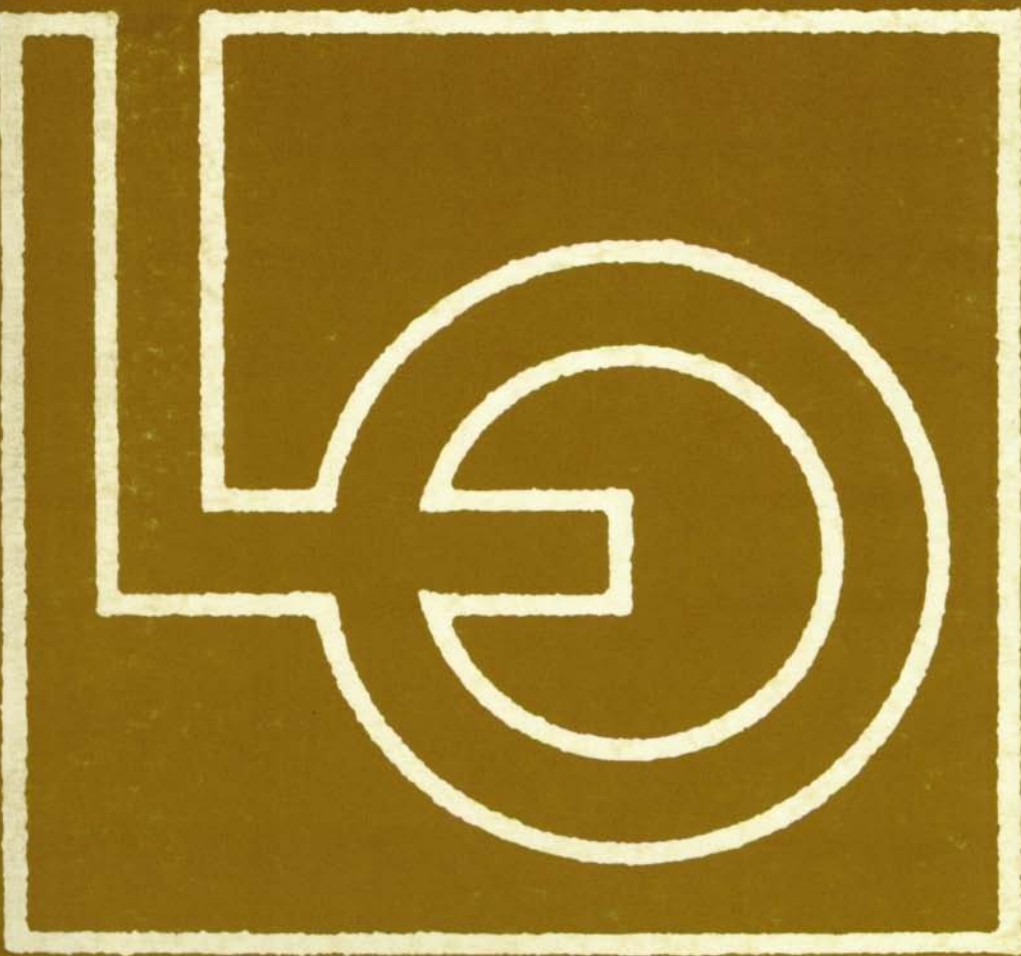

KONGRESSEN 1973

6—11. mai 1973

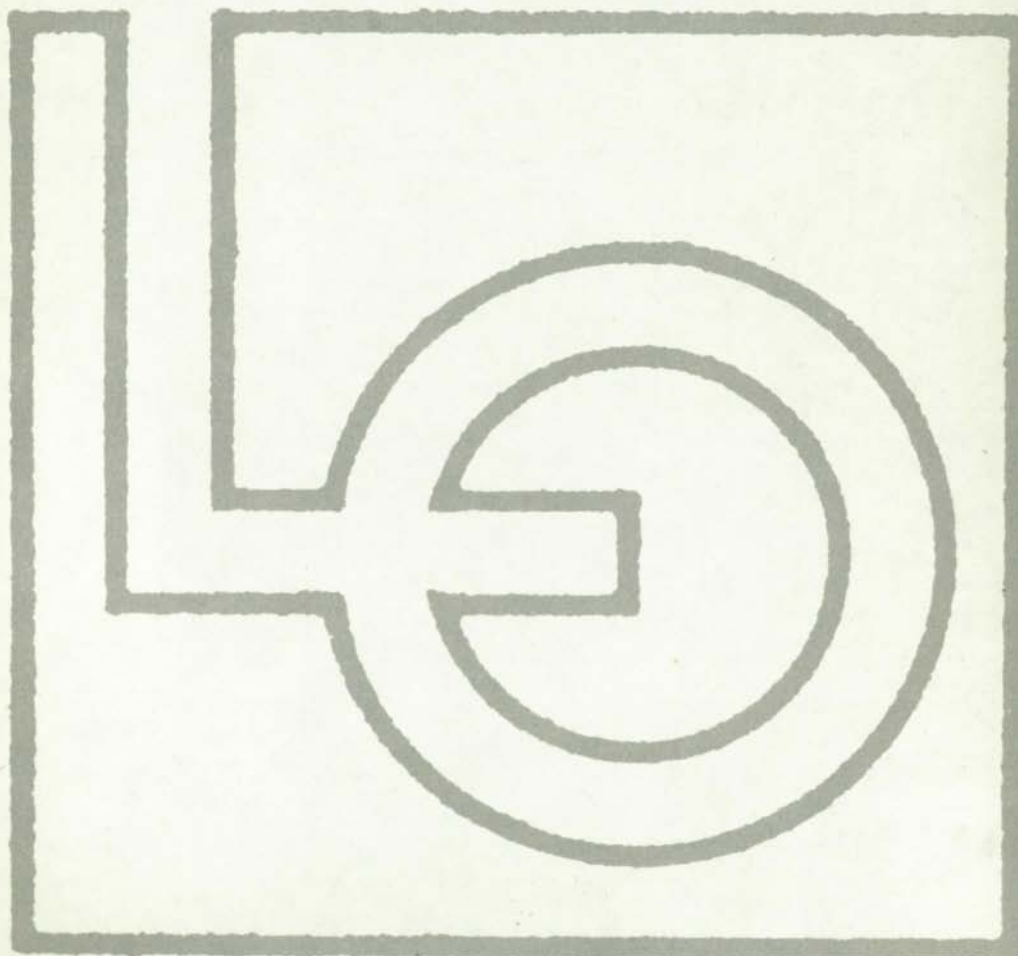
Dagsorden
med forslag og
forretningsorden

KONGRESSEN 1973

6.-11. mai 1973

Dagsorden
med forslag og
forretningsorden

Register.

	Side
Dagsorden for kongressen	5
Valg av representanter til kongressen	7
Forretningsorden	9
Dagsordenens punkt 3.	
Beretning og regnskap.	
Offentliggjøring av LOs regnskaper	10
Dagsordenens punkt 4.	
Vedtektsendringer.	
a) Endringer av LOs vedtekter	11
b) Regler for valg av representanter til LOs kongress	69
c) Samorganisasjonenes vedtekter	69
Dagsordenens punkt 5.	
Representantskapets behandling av § 35, punkt 7 i Arbeidstvistloven (koplingsbestemmelsen)	80
Dagsordenens punkt 6.	
Tariffpolitikken.	
a) Tariffspørsmål	89
Skatter, priser, moms	115
b) Sosialpolitisk program, herunder arbeidstid, pensjonsspørsmål og diverse ferispørsmål	133
Arbeidstid	133
Pensjonsspørsmål	141
c) Lovspørsmål	147
1. Arbeidervernloven	147
2. Yrkesskadetrygden	160
3. Garanti ved konkurs	162
4. Ferieloven	163
5. Arbeidstvistloven	171
6. Sykelønnsordningen	171
7. Syketrygden	174
8. Arbeidsledighetstrygden	175
9. Sluttvederlagsordningen	175
10. Bedriftsulykker	177
11. Barnetrygden	178
12. Bevegelige helligdager, 1. og 17. mai	178
13. Generelt	180
Dagsordenens punkt 7.	
Hovedavtalene.	
a) Hovedavtalen med N.A.F.	182
b) Hovedavtalen med D.K.T.	238
c) Retningslinjer for bruk av arbeidsstudier	240

Dagsordenens punkt 8.**Organisasjonsformene.**

a) Organisasjonskomitéens innstilling	243
b) Diverse organisasjonsspørsmål	249

Dagsordenens punkt 9.**Internasjonale spørsmål.**

a) Internasjonalt faglig samarbeid	262
b) Konferanse om sikkerhet og samarbeid i Europa	263
c) Vietnam	263
d) Anerkjennelse av DDR	265
e) EF-saken	266

Dagsordenens punkt 10.

Demokrati i arbeidslivet	273

Dagsordenens punkt 11.

LOs Handlingsprogram	278

Dagsordenens punkt 12.

Diverse forslag	279
1. LOs distriktskontorer	279
2. Boligspørsmål	285
3. Skole- og utdanningsspørsmål	288
4. Forholdet ledelse — medlemmer	294
5. Oljepolitikken	296
6. Nasjonalisering — sosialisering	297
7. Verne- og sikkerhetstiltak	302
8. Distriktpolitikk	304
9. Husmorvikarordning	307
10. Faglig/politisk virksomhet	307
11. Arbeidsmarkedsspørsmål	308
12. Landsbanken	313
13. Jordbruksavtalen	314
14. Arbeidstap ved kommunale verv	315
15. Opplysningsvirksomheten	316
16. Forsikringsspørsmål	318
17. A-pressen	320
18. Fiskerispørsmål	322
19. Jakt og fiske	323
20. Folk og Forsvar	324
21. Forbrukerspørsmål	325
22. Miljøvern	326
23. Flytting av bedrifter til utlandet	332
24. Forskningspørsmål	335
25. Kulturspørsmål (kulturutvalgets innstilling)	335
26. Bedriftslegeordning — helsepørsmål	336

RETNING:

Ordet «Arbeidervernloven» i overskriften på side 80 skal endres til «Arbeidstvistloven».

Dagsorden for Kongressen 1973.

1. Kongressens åpning.
2. Konstituering.
 - a) Fullmaktenes godkjenning.
 - b) Vedtakelse av dagsorden og forretningsorden.
 - c) Valg av 4 ordstyrere og 4 sekretærer.
 - d) Valg av redaksjonskomité og valgkomité.
3. Beretning og regnskap.
 - a) Beretning for årene 1969, 1970, 1971 og 1972.
 - b) Regnskap og revisjonsrapporter for årene 1969, 1970, 1971 og 1972.
4. Vedtektsendringer.
 - a) Endring av LOs vedtekter.
 - b) Regler for valg av representanter til Landsorganisasjonens kongress.
 - c) Samorganisasjonenes vedtekter.
5. Representantskapets behandling av § 35, punkt 7 i Arbeidstvist-loven (koplingsbestemmelsen).
6. Tariffpolitikken.
 - a) Tariffspørsmål, skatter, priser, moms m. v.
 - b) Sosialpolitisk program, herunder arbeidstid, pensjonsspørsmål og diverse feriespørsmål.
 - c) Lovspørsmål.
7. Hovedavtalene.
 - a) Hovedavtalen med Norsk Arbeidsgiverforening.
 - b) Hovedavtalen med Den Kooperative Tarifforening.
 - c) Retningslinjer for bruk av arbeidsstudier.
8. Organisasjonsformene.
 - a) Organisasjonskomitéens innstilling.
 - b) Diverse organisasjonsspørsmål.
9. Internasjonale spørsmål.
10. Demokrati i arbeidslivet.
11. LOs handlingsprogram.
12. Diverse forslag.
13. Valg.

Valg av representanter til Kongressen.

Landsorganisasjonens vedtekter § 5, Kongressen, har følgende bestemmelse når det gjelder valg av representanter:

«Valg av representanter kan ikke finne sted før dagsordenen er lagt fram for de som skal delta i valget av representanter.

Til drøfting av Kongressens dagsorden og valg av representanter skal det holdes særskilt møte blant de som har stemmerett.

Valget må være gjennomført så tidlig at Sekretariatet får melding om det med nødvendige fullmakter minst 14 dager før Kongressen tar til.»

På grunnlag av vedtak på Kongressen i 1969 vedtok Representantskapet 31. mai 1972 at en for Kongressen 1973 skulle følge disse regler for valg av representanter:

- A. Valg av forbundenes representanter og varamenn til LOs kongress kan skje på forbundets ordinære landsmøte når slikt valg er ført opp på den fastsatte dagsorden.
- B. Når valg av forbundets representanter og varamenn til LOs kongress skal avgjøres ved avstemning i forbundets fagforeninger, skal følgende regler gjelde:

Når forbundet har mottatt Sekretariatets innkalling til kongress, skal forbundsstyret straks sende melding om dette til hver tilsluttet fagforening. Forbundsstyret skal samtidig anmode fagforeningene om innen en fastsatt frist å sende inn forslag på representanter til Kongressen.

Etter at forslagene fra fagforeningene er kommet inn, skal forbundsstyret eller hovedstyret (landsstyret) foreta innstilling på representanter med varamenn. Andre har ikke innstillingsrett. Det skal så langt råd er tas omsyn at de forskjellige landsdeler, yrker og grupper blir representert.

Det enkelte forbund avgjør selv etter hvilket av følgende alternativ valgene skal foretas:

- I. Forbundets innstilling på representanter med varamenn sendes til fagforeningene sammen med alle forslag på repre-

representanter og varamenn som foreningene har sendt inn i rett tid. Samtidig sendes også dagsorden til Kongressen.

Det endelige valg av representanter og varamenn skal så finne sted i den enkelte fagforening etter at dagsordenen til Kongressen er behandlet. I dette møte kan ikke andre saker tas opp til behandling.

Hvert enkelt medlem har rett til å stemme på så mange representanter med personlige varamenn som forbundet har rett til.

- Valget av representanter skjer under ett for hele landet.
- II. Landsstyret i de enkelte forbund kan dele forbundsområdet opp i fylkes- eller distriktsvise valgkretser for valg av representanter til Kongressen. Bestemmelsene foran under B, får så langt de passer tilsvarende anvendelse for de enkelte valgkretser. Forbundets innstilling på representanter og varamenn for den enkelte valgkrets sendes til fagforeningene i vedkommende valgkrets sammen med alle forslag på representanter og varamenn som foreningene i vedkommende krets har sendt inn i rett tid. Samtidig sendes også dagsordenen til Kongressen.

Det endelige valg av representanter og varamenn skal så finne sted i den enkelte fagforening etter at dagsordenen til Kongressen er behandlet. I dette møte kan ikke andre saker tas opp.

Hvert enkelt medlem har rett til å stemme på så mange representanter og varamenn som forbundet har rett til i vedkommende valgkrets.

Valget av representanter skjer under ett for hver enkelt valgkrets.

- C. Før valgene foretas, skal forbundene gjennom fagbladene eller rundskriv gjøre kjent for sine medlemmer alle forslag fra foreningene på representanter med varamenn.
- D. På de møter hvor de endelige valg foretas er det adgang til å ta opp forslag på andre kandidater enn de som er innstilt av forbundet, men bare blant de som tidligere er foreslått fra foreningene.
- E. Valgene må være gjennomført så tidlig at Sekretariatet får melding fra forbundene om hvem som er valgt sammen med de nødvendige fullmakter minst 14 dager før Kongressen tar til.
- F. I spesielle tilfeller kan Sekretariatet etter søknad fra vedkommende forbund gjøre unntak fra foranstående bestemmelser.

Forretningsorden.

1. Møtets forhandlinger er offentlige i den utstrekning Kongressen ikke vedtar noe annet. Dagsordenens punkt 3 b behandles for lukkede dører.

Adgangskort for representanter, innbudte, pressen og tilhørere utstedes av Sekretariatet.

2. Til å lede møtet velges 4 ordstyrere. Ordstyrerne ordner innbyrdes møtenes ledelse. Til å føre protokollen velges 4 sekretærer.
3. Møtene holdes fra kl. 9.30 til kl. 13.00 og fra kl. 15.00 til kl. 18.00.
4. Ingen har rett til å få ordet mer enn 2 ganger i samme sak. Med unntak for innledningsforedrag er taletiden 10 minutter første og 5 minutter annen gang. Ordstyreren har for øvrig, når han finner det påkrevd, rett til å stille forslag til ytterligere tidsbegrensning og strek med de inntegnede talere. Til forretningsorden gis ingen ordet mer enn én gang og høyst 1 minutt til hver sak.

Talerne skal tale fra den bestemte plass i salen.

5. Forslag må leveres skriftlig til ordstyreren, undertegnet med vedkommendes navn og navnet på den organisasjon han representerer. *Innsendte forslag som ikke opptas av noen representant, bortfaller. Likeledes bortfaller forslag som opptas, men som på forespørsel fra ordstyreren ikke får noen støtte fra andre organisasjoners representanter.*

Intet nytt forslag kan opptas etter at det er besluttet satt strek med de inntegnede talere. Forslag som ingen forbindelse har med de på dagsordenen oppførte saker, kan ikke behandles.

6. Alle saker avgjøres med alminnelig flertall. I tvilstilfelle, eller når 30 representanter forlanger det, foregår avstemningen ved navneopprop.
7. I protokollen innføres forslag, talere, avstemninger og vedtak.

Dagsordenens punkt 3. Beretning og regnskap.

Offentliggjøring av LOs regnskaper.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 1 *Avd. 58, Mandal, foreslår:*

«Regnskapet for LO blir offentlig kjent hvert år. Enten at det blir tatt inn i FF, eller trykket opp og sendt til hver avdeling samt til klubber med mer enn 200 ansatte.»

Motivering:

Medlemmene bør ha kjennskap til hvordan midlene blir disponert og hvor mye som en disponerer. Hemmeligholdelse er bare med på å øke mistilliten til LO, og forståelsen for arbeidet. De kan heller ikke se rekkevidden av de forhøyelser av kontingenten som skjer med raske mellomrom og nødvendigheten av det.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret vil tilrå at LO søker å utarbeide materiell som kan vise hvordan kontingentinntekten blir brukt. I den grad det ikke svekker fagbevegelsens konfliktberedskap bør LO vise åpenhet vedrørende sin økonomi og presentere den på en oversiktlig og folkelig måte.

Fra Sekretariatet:

Sekretariatet viser til innstilling under vedtektenes § 9, Representantskapets myndighetsområde. Vedtektskomitéen har uttalt sin enighet om at LOs årsmelding, regnskap og revisjonsberetning sendes de tilsluttede medlemsforbund. Når det gjelder Norsk Jern- og Metallarbeiderforbunds tilråing, viser Sekretariatet til at det er gitt en detaljert oversikt om hvordan kontingenten til LO blir anvendt i skolehefte 3 Faglig grunnkurs trinn 1 a. Sekretariatet vil fortsette med å gi slike orienterende oversikter til bruk for opplysningsarbeidet innen fagbevegelsen.

Innstilling:

Nr. 2 **Forslaget fra avd. 58, Mandal, og Jern- og Metallarbeiderforbundets forbundsstyre oversendes sekretariatet.**

Dagsordenens punkt 4.

Vedtektsendringer.

a) Endring av LOs vedtekter.

Fra Sekretariatet:

Alle forslag til endringer av LOs vedtekter er gjennomgått av en komité som Sekretariatet har oppnevnt og komitéen har lagt fram forslag til innstillinger. På grunnlag av denne omhyggelige behandling av vedtektsendringene har Sekretariatet fremmet sine innstillinger.

§ 1.

Formål.

Punkt 1:

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 409, Tromsø Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 3

«LOs formålsparagraf bør tilføyes under pkt. 1, en sosialistisk samfunnsordning.»

Motivering:

I daglig tale brukes ordene borgerlige og de sosialistiske partier. Det bør derfor i formålsparagrafen gis et klart perspektiv for den idé som i alle år har vært retningsgivende for arbeiderklassen.

Forbundsstyrets innstilling til flere forslag under § 1:

Forslagene kan ikke tiltres. De fleste av forslagene er for øvrig dekket i de nåværende formuleringer.

NORSK GRAFISK FORBUND

Oslo Litograf- og Kjemigrafiforening, foreslår:

Nr. 4

Punkt 1 tilføyes:

«A arbeide for gjennomføring av et sosialistisk samfunnssystem.»

Motivering:

Styret mener fagorganisasjonen må ha et klart siktemål ved gjennom økt demokrati og merinnflytelse i næringslivet, å lede landet

mot et sosialistisk samfunn. Vi henviser også til NGF's landsmøte i 1971 som inntok denne bestemmelse i sine vedtekter.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget anbefales.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 5 *Avd. 1, Oslo, foreslår:*

«A arbeide for at alle de tilsluttede forbund blir ledet etter felles retningslinjer for på den måten ved gjensidig solidarisk samvirke mellom forbundene, å skape enhet og kraft i arbeidet for å fremme og samordne lønnstakernes faglige, økonomiske, sosiale og kulturelle interesser for gjennomføring av sosialismen.»

Nr. 6 *Avd. 73, Brevik, foreslår:*

«A arbeide for at alle de tilsluttede forbund blir ledet etter felles retningslinjer for på den måten ved gjensidig solidarisk samvirke mellom forbundene, å skape enhet og kraft i arbeidet for å fremme og samordne lønnstakernes faglige, økonomiske, sosiale og kulturelle interesser for gjennomførelse av sosialismen.»

Nr. 7 *Avd. 98, Skien, foreslår:*

«A arbeide for at alle de tilsluttede forbund blir ledet etter felles retningslinjer for på den måten ved gjensidig solidarisk samvirke mellom forbundene, å skape enhet og kraft i arbeidet for å fremme og samordne lønnstakernes faglige, økonomiske, sosiale og kulturelle interesser for gjennomførelse av sosialismen.»

Nr. 8 *Avd. 101, Langesund, foreslår:*

«A arbeide for at alle de tilsluttede forbund blir ledet etter felles retningslinjer for på den måten ved gjensidig solidarisk samvirke mellom forbundene, å skape enhet og kraft i arbeidet for å fremme og samordne lønnstakernes faglige, økonomiske, sosiale og kulturelle interesser for gjennomføring av sosialismen.»

Nr. 9 *Avd. 58, Mandal, foreslår:*

Tilføyelse til 1:

«A arbeide for at alle de tilsluttede forbund blir ledet etter felles retningslinjer for på den måten ved gjensidig solidarisk samvirke mellom forbundene å skape enhet og kraft i arbeidet for å fremme og samordne lønnstakernes faglige, økonomiske, sosiale og kulturelle interesser for gjennomførelse av sosialismen.»

Motivering:

Jfr. Jern- og Metall's formål, og her kan en ikke gå med på ulikheter i vårt langtidsmål.

Jfr. LOs handlingsprogram 69: Landsorganisasjonen i Norge vil . .

Nr. 10

Avd. 118, Stord, foreslår:

•Til punkt 1 tilføyes Miljømessige.

Siste del av setningen foreslås å lyde slik:

... sosiale, kulturelle og miljømessige interesser. •

Nr. 11

Forbundsstyrets innstilling:

Å arbeide for at de tilsluttede forbund blir ledet etter felles retningslinjer for på den måten ved gjensidig solidarisk samvirke mellom forbundene å skape enhet og kraft i arbeidet for å fremme og samordne lønnstakernes faglige, økonomiske, sosiale, kulturelle og miljømessige interesser for gjennomførelse av sosialismen.

Punkt 2:

BEKLEDNINGSARBÆIDERFORBUNDET

Nr. 12

Avd. 7, Skotøyarbeidernes forening, Sandefjord, foreslår:

Vedtektenes § 1, punkt 2, endres til å lyde:

•Det må arbeides for å sikre friheten, rettferdigheten, rettssikkerheten og videreutbygge den demokratiske styreform med det formål å gjennomføre en sosialistisk samfunnsordning ved bl. a.:

- a) å motarbeide et hvert samfunnsystem som opprettholder og beskytter utbytting av arbeidskraften,
- b) ved opplysningsarbeid og på annen måte dyktiggjøre medlemmene til å gjennomføre den sosialistiske målsetting. •

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret mener at det ikke er grunnlag for å endre § 1, punkt 2, idet intensjonene i avd. 7's forslag alt er dekket i någjeldende § 1.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 13

Avd. 5, Rørleggernes Fagforening, Oslo, foreslår:

LOs vedtekter § 1, punkt 2, endres til:

•Arbeide for produksjonsmidlenes sosialisering og gjennomføre den sosialistiske samfunnsordning. •

Avd. 23, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bærum, foreslår:

Nr. 14

§ 1, punkt 2 endres og skal lyde:

•Å arbeide for å gjennomføre den sosialistiske samfunnsordning i Norge. •

Avd. 133, Tømrernes Fagforening, Bærum, foreslår:

Nr. 15

§ 1, punkt 2 endres og får følgende tekst:

•Å arbeide for å gjennomføre demokratisk sosialistisk samfunnsordning i Norge. •

- Nr. 16 *Avd. 348, Rørleggernes Forening, Trondheim, foreslår:*
§ 1, pkt. 2, endres til å lyde:
«Å arbeide for gjennomføring av en sosialpolitisk samfunnsordning i Norge.»

Forbundsstyrets innstilling:

Det vises til innstilling til punkt 1.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

- Nr. 17 *Avd. 8, Rogaland, foreslås:*
Punkt 2 skal lyde:
«Å arbeide for å sikre friheten, rettssikkerheten, demokratiet og gjennomføringen av en sosialistisk samfunnsordning i Norge.»

Motivering:

Vi mener målsettingen må være et sosialistisk samfunn hvor produksjonsmidlene tilhører samfunnet. For å ha herredømmet over de økonomiske midler må staten overta banker og forsikringselskap.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres da en mener at nåværende formålsparagraf er dekkende.

- Nr. 18 *Avd. 43, Tysse, foreslår:*
LO's vedtekter § 1, punkt 2, endres til:
«Å arbeide for produksjonsmidlenes sosialisering, og gjennomføre den sosialistiske samfunnsordning.»

Motivering:

Forslagsendringen må i framtiden være LOs målsetting, og at det blir en hovedsak at LO arbeider aktivt for å gjennomføre forslagens intensjoner.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres, da en mener at nåværende formålsparagraf er dekkende.

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJ. FORBUND

- Nr. 19 *Forbundets landsmøte 1972 vedtok:*
Forbundsstyret gis i oppdrag å fremme for LO-kongressen 1973 forslag om at det innenfor hele fagbevegelsen tas inn bestemmelser i det enkelte forbunds vedtekter om *organisert* samarbeid mellom LOs medlemsgrupper på den enkelte arbeidsplass.
Vedtektene bør inneholde bestemmelser om faste samarbeidsorganer.

På denne bakgrunn har forbundsstyret vedtatt å fremme følgende forslag:

1. I LOs vedtekter § 1, Formål, innføres et nytt punkt 2:
«Å arbeide for et organisert samvirke mellom LO-gruppene på den enkelte arbeidsplass.»
Det nåværende punkt 2 blir punkt 3 osv.
2. Sekretariatet i LO tar initiativet til at det tas inn bestemmelser i det enkelte forbunds vedtekter om:
Gjennomføring av et organisert samarbeid mellom LOs medlemsgrupper på den enkelte arbeidsplass.
Vedtektene bør inneholde bestemmelser om faste samarbeidsorganer.

Motivering:

Vedtektene fastslår at LOs medlemmer ved gjensidig solidarisk samvirke mellom forbundene skal skape enhet og kraft i arbeidet for å fremme og samordne lønnstakernes faglige, økonomiske, sosiale og kulturelle interesser. Men verken LOs eller noen forbundsvedtekter har, så vidt Handel og Kontor kjenner til, bestemmelser om organisert samvirke mellom forskjellige forbunds medlemmer på den enkelte arbeidsplass.

De fagorganiserte har følt behov for en slik samordning, enten ut fra faglige interesser i sitt tillitsmannsvirke eller på grunn av samarbeidsavtalen i Hovedavtalens del B. Disse har således funnet samarbeidsmåter eller bygd opp samarbeidsorganer for å behandle og søke løst saker av felles interesse innenfor bedriften. Men dette er unntakelser. Behovet har imidlertid vært til stede i mange år.

Den nye situasjonen etter endring av aksjeloven med rett til representasjon fra de ansatte i bedriftenes styre og bedriftsforsamlinger, gjør det nødvendig at LO-medlemmene på den enkelte bedrift samordner sin virksomhet på en ganske annen måte.

Etter forbundets oppfatning er den eneste forsvarlige og holdbare løsning den å innføre samarbeidsoppgaven som en del av de alminnelige tillitsmannsplikter.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 123, Jørpeland, foreslår:

Punkt 2 skal lyde:

«Å arbeide for å gjennomføre en sosialistisk samfunnsordning i Norge.»

Nr. 20

Avd. 34, Sandefjord, foreslår:

Punkt 2 endres til:

«Å arbeide for å sikre friheten, rettssikkerheten og videre utbygge den demokratiske styreform, med det formål å gjennomføre en sosialistisk samfunnsordning, ved bl. a.:

Nr. 21

- a) å motarbeide ethvert samfunnssystem som opprettholder og beskytter utbyttingen av arbeidskraften,
 - b) ved opplysningsarbeid og på annen måte dyktiggjøre medlemmene til å gjennomføre den sosialistiske målsetting,
 - c) å arbeide for at bedrifter og virksomheter blir overført til samfunns-eie.
- Punkt 3 og 4 utgår.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 22 *Avd. 44, Tyssedal, og avd. 61, Odda, forslår:*

Vedtektenes § 1. — Formål, punkt 2, endres til:

«Å arbeide for produksjonsmidlenes sosialisering og gjennomføre den sosialistiske samfunnsordning.»

Motivering:

Forslagsendringen må i framtiden være LOs målsetting og at det blir en hovedsak at LO arbeider aktivt for å gjennomføre forslaget intensjoner.

Nr. 23 *Avd. 31, Sauda, foreslår:*

§ 1, punkt 2, endres til å lyde:

«Å arbeide for å sikre friheten, rettssikkerheten og å arbeide for produksjonsmidlenes sosialisering og gjennomføring av det sosialistiske samfunn.»

Nr. 24 *Avd. 40, Kristiansand S., foreslår:*

§ 1, punkt 2, endres til:

«Å arbeide for en sosialistisk samfunnsordning i Norge.»

Nr. 25 *Avd. 53, Ålvik, foreslår:*

§ 1, punkt 2, endres til:

«Å arbeide for å sikre friheten og rettssikkerheten, og å innføre en sosialistisk styreform i Norge.»

Motivering:

Arbeiderbevegelsens målsetting har fra tidligere tider vært et sosialistisk samfunn. Dette bør vi fremdeles bekjenne oss til, klart og utvetydig.

Nr. 26 *Avd. 46, Dalen, foreslår:*

§ 1. Formål, punkt 2, endres til å lyde som følger:

«Å arbeide for og overføre til samfunnets-eie og kontroll kredittinstitusjonene, bankene, forsikringsselskapene og storindustrien, for å legge grunnlaget for økonomisk demokrati og sikre en demokratisk utvikling i Norge fram til sosialismen.

Punktene 3 og 4 utgår.»

Motivering:

Slik punkt 4 lyder i dag er det for lite konkretisert og gir muligheter for en mengde forskjellige fortolkninger. Formålsparagrafen bør være presist formulert og ha en klar målsetting som peker framover mot et samfunnssystem ledet av arbeiderklassen.

Forbundsstyrets innstilling:

På bakgrunn av LOs handlingsprogram og den nye loven om bedriftsdemokrati anbefaler forbundsstyret at forslagene oversendes til den vedtektskomité som har fått i oppdrag fra Sekretariatet å utarbeide forslag til nye vedtekter for LO i Norge.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Avd. 449, Akershagen Personalforening, foreslår:

Nr. 27

§ 1, punkt 2, forandres til å lyde:

«A arbeide for å sikre friheten, rettssikkerheten og å bygge ut et sosialistisk og demokratisk samfunn.»

Motivering:

Slik som punkt 2 nå lyder så er det meget utflytende i og med at det står at vi skal fortsette i samme spor som før, men dette kan da ikke være meningen. Vi må si klart i fra om hva vi mener og hva vi vil. Den demokratiske styreformen slik den har utviklet seg her i landet, bærer mot et fåmannsvelde. Dette vil vi ikke ha. Derfor må det komme klart og tydelig fram at vi ønsker et sosialistisk og demokratisk samfunn.

Avd. 83, Kristiansund kommunale forening, foreslår:

Nr. 28

§ 1, punkt 2.

«Ordet «sosialisme» må igjen innføres i LOs formålsparagraf.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene kan ikke tiltres.

Motivering:

Forbundsstyret er av den oppfatning at i prinsippet er vedtektenes nåværende formålsparagraf dekkende for fagbevegelsens målsetting, og er så vidt detaljert utformet at det skulle være unødvendig med noen endring.

De intensjonene som ligger i forslagene mener forbundsstyret er dekket opp av de nåværende vedtekter.

Tilsvarende forslag var også til behandling på forbundets landsmøte i 1970 som fant ikke å kunne tiltre forslagene.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARB.FORBUND

Nr. 29 *Avd. 60, Stavanger, foreslår:*

«Arbeide for en samfunnsutvikling som tar sikte på å gjennomføre sosialismen i Norge.»

Forbundsstyrets innstilling:

Formålsparagrafen opprettholdes som den er.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 30 *Odda og Omland faglige Samorganisasjon, foreslår:*

LO's vedtekter § 1, pkt. 2, endres til:

«A arbeide for produksjonsmidlenes sosialisering, og gjennomføre den sosialistiske samfunnsordning.»

Motivering:

Forslagsendringen må i framtiden være LOs målsetting, og at det blir en hovedsak at LO arbeider aktivt for å gjennomføre forslagets intensjoner.

Punkt 3 a:

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 31 *Avd. 242, Skien Bygningsarbeiderforening foreslår:*

Formålsparagrafens punkt 3 endres til:

«a) A arbeide for en sosialistisk styreform ved at bl. a. banker, forsikrings-selskaper, bedrifter og virksomheter nasjonaliseres.»

Forbundsstyrets innstilling:

Det vises til innstilling til punkt 1.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 32 *Avd. 1, Oslo, foreslår:*

«At bedrifter og virksomheter av stor samfunnsmessig betydning, herunder banker og forsikringsselskaper, blir overført til samfunnsseie for å oppnå en demokratisk og samfunnsmessig forsvarlig forvaltning.»

Avd. 73, Brevik, foreslår: Nr. 33
«At bedrifter og virksomheter av stor samfunnsmessig betydning, herunder banker og forsikringsselskaper, blir overført til samfunnseie for å oppnå en demokratisk og samfunnsmessig forsvarlig forvaltning.»

Avd. 98, Skien, foreslår: Nr. 34
«At bedrifter og virksomheter av stor samfunnsmessig betydning, herunder banker og forsikringsselskaper, blir overført til samfunnseie for å oppnå en demokratisk og samfunnsmessig forsvarlig forvaltning.»

Avd. 101, Langesund, foreslår: Nr. 35
«At bedrifter og virksomheter av stor samfunnsmessig betydning, herunder banker og forsikringsselskaper, blir overført til samfunnseie for å oppnå en demokratisk og samfunnsmessig forsvarlig forvaltning.»

Avd. 118, Stord, foreslår: Nr. 36
«At bedrifter og virksomheter blir overført til samfunnseie hvor dette kan bidra til å bedre lønnstakernes kår og den alminnelige velstand i samfunnet.»

Forbundsstyrets innstilling: Nr. 37
A arbeide for gjennomføring av økonomisk og industrielt demokrati ved bl. a.:

a) *At bedrifter og virksomheter av stor samfunnsmessig betydning, herunder banker og forsikringsselskaper, blir overført til samfunnseie for å oppnå en demokratisk og samfunnsmessig forsvarlig forvaltning.*

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 53, Alvik, forslår: Nr. 38
§ 1, punkt 3 a, endres til:
«A arbeide for blant annet at bedrifter og virksomheter blir overført til samfunnseie, for dermed å bedre lønnstakernes kår og den alminnelige velstand i samfunnet.»

Motivering:

Vi mener at dette punktet får en riktig mening ved den foreslåtte endring. For det er jo nettopp dette vi vil oppnå ved å overføre bedriftene til samfunnet.

Forbundsstyrets innstilling: Nr. 39
På bakgrunn av LOs handlingsprogram og den nye loven om bedriftsdemokrati anbefaler forbundsstyret at forslagene oversendes til den vedtektskomité som har fått oppdraget fra Sekretariatet å utarbeide forslag til nye vedtekter for LO i Norge.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 40 *Avd. 93, Oslo kommunale Rørleggerforening, foreslår:*

§ 1, punkt 3.

•A arbeide for gjennomføring av økonomisk og sosialt demokrati ved bl. a.:
•a) å sosialisere banker og finansinstitusjoner.

(Dette er et nytt literat.) Nåværende a) blir b) osv.

Motivering:

Dette er et krav som er aktuelt, da den nåværende struktur for bank- og finansinstitusjoner gjør det mulig for disse maktorganer i samfunnet å utøve en rente- og spekulasjonspolitik slik at det overføres store økonomiske byrder på lønnstakerne og små samfunnsgrupper.

Nr. 41 *Avd. 449, Akershamen Personalforening, foreslår:*

§ 1, punkt 3 a) forandres til å lyde slik:

•At bedrifter, banker og forsikringsselskaper blir overført til samfunns-eie for å bedre lønnstakernes kår og den alminnelige velstand i samfunnet.

Motivering:

For å kunne oppnå en mer likelig fordeling av samfunnsgodene, må kapitalen bort fra noen enkelte hender og over på samfunns-eie. Den nåværende formuleringen har etter vår mening en innbygget passivitetssklausul. Vi ønsker denne fjernet.

Nr. 42 *Avd. 3, Oslo Havnevesens Personalforening foreslår:*

3. a) nytt.

•A arbeide for nasjonalisering av banker, forsikring og finansinstitusjoner. De øvrige punkter forskyves.

Forbundsstyrets innstilling:

Det vises til innstilling til punkt 2.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 43 *Avd. 82, Mesna Kartongarbeiderforening, foreslår:*

•§ 1, punkt 3, skal lyde som følger:

3. A arbeide for gjennomføring av økonomisk demokrati ved bl. a.:

a) At bedrifter og virksomheter blir overført til samfunns-eie hvor dette kan bidra til å sikre arbeidsplassene, fremme distriktsutbyggingen, bedre lønnstakernes kår og den alminnelige velstand i samfunnet.

Nr. 44 *Avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, foreslår:*

•Formål:

a) A arbeide for en sosialistisk målsetting ved bl. a. at bedrifter og virk-

somheter blir overført til samfunnseie for å utvikle og fremme produksjonen, bedre lønnstakernes kår og den alminnelige velstand i samfunnet.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget fra avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening tiltredes.

Nr. 45

Avd. 10, Klosterfossen, foreslår:

«LO-kongressen nedsetter et utvalg, som med utgangspunkt i formålsparagrafen om innførelse av sosialismen i Norge, får i oppdrag å utarbeide konkrete tiltak som kan gjennomføres nå.

I første rekke gjelder dette tiltak innenfor bank- og forsikringsvesen.

Utvalget må få den nødvendige hjelp til utredninger for klarleggelse av de eksisterende maktforhold. Utvalgets arbeid må sees i nær sammenheng med utviklingen av bedriftsdemokratiseringen som settes i gang i 1973.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er enig i at det arbeides for en nasjonalisering av bank- og forsikringsvesen. For øvrig vises til det av Regjeringen Bratteli nedsatte utvalg for undersøkelser av maktforholdene i det norske samfunn.

Punkt 3 b:

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 242, Skien Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 46

«A sikre lønnstakerne reell innflytelse i næringslivet og en rettfærdig fordeling av produksjonsresultatet.»

Avd. 348, Rørleggernes Forening, Trondheim, foreslår:

Nr. 47

Punkt 3 b.

«A gjennomføre fullt bedriftsdemokrati.»

Forbundsstyrets innstilling:

Det vises til innstilling til punkt 1.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 48

«A sikre lønnstakerne en tilfredsstillende innflytelse i avgjørelsesprosessen i bedriftene og øvrige arbeidsplasser i samfunnet. A sikre en riktig utnyttelse av ressursene og produksjonsresultatet for å bedre lønnstakernes kår og den alminnelige velstand i samfunnet.»

Nr. 49 *Avd. 73, Brevik, foreslår:*

•A sikre lønnstakerne en tilfredsstillende innflytelse i avgjørelsesprosessen i bedriftene og øvrige arbeidsplasser i samfunnet for fremme av produksjon og en rettferdig fordeling av produksjonsresultatet for å bedre lønnstakernes kår og den alminnelige velstand i samfunnet.

Nr. 50 *Avd. 101, Langesund, foreslår:*

•A sikre lønnstakerne en tilfredsstillende innflytelse i avgjørelsesprosessen i bedriftene og øvrige arbeidsplasser i samfunnet for fremme av produksjon og en rettferdig fordeling av produksjonsresultatet for å bedre lønnstakernes kår og den alminnelige velstand i samfunnet.

Nr. 51 *Avd. 98, Skien, foreslår:*

•A sikre lønnstakerne en tilfredsstillende innflytelse i avgjørelsesprosessen i bedriftene og øvrige arbeidsplasser i samfunnet for fremme av produksjon og en rettferdig fordeling av produksjonsresultatet for å bedre lønnstakernes kår og den alminnelige velstand i samfunnet.

Nr. 52 *Avd. 65, Kristiansund, foreslår:*

•A arbeide for gjennomføring av økonomisk demokrati, med et sosialistisk samfunn som mål, ved bl. a.:

a) (Som før.)

b) A sikre lønnstakerne en stadig økende innflytelse i næringslivet.

Motivering:

Vi vil presisere det som må være fagbevegelsens langsiktige målsetting, et sosialistisk samfunn, samtidig som vi vil ha den i samsvarende med de erkjennelser vår tid har påtvunget oss.

Nr. 53 *Avd. 118, Stord, foreslår:*

•A sikre lønnstakerne en tilfredsstillende innflytelse i avgjørelsesprosessen i bedriftene og øvrige arbeidsplasser.

Forbundsstyrets innstilling:

a) A sikre lønnstakerne en tilfredsstillende innflytelse i avgjørelsesprosessen i bedriftene, aktivt arbeide for en økt produktivitet og en rettferdig fordeling av produksjonsresultatet. Bedre lønnstakernes kår og den alminnelige velstand i samfunnet.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 54 *Avd. 82, Mesna Kartongarbeiderforening, foreslår:*

•A sikre arbeiderbevegelsen en avgjørende innflytelse i næringslivet.

Nr. 55 *Avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, foreslår:*

•A sikre lønnstakerne en avgjørende innflytelse og myndighet i nærings- og arbeidslivet.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget fra avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, tiltredes.

Punkt 3 c:

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 79, Arendal, foreslår:

Nr. 56

Punkt 3 får nytt avsnitt.

- c. Verdifull skog og fjellområder føres tilbake til felles samfunnsseie, slik at alle fritt kan ferdes i disse områder og få anledning til å dyrke friluftsliv og sine hobbies.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, foreslår:

Nr. 57

- At skog- og fjellarealer føres tilbake til folkeeeie, slik at alle har adgang til å ferdes i disse områder og dyrke sine hobbyer.

Motivering:

De fagorganiserte ser så alt for ofte at naturrikdommer, bedrifter og produksjonsmidler blir brukt først og fremst som spekulasjonsobjekt og bare til profittformål for kapitalinteresser, uten å ta hensyn til behov og sikre arbeidsplasser.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget fra avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, tiltredes.

Punkt 4:

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 65, Kristiansund N., foreslår:

Nr. 58

Punkt 4.

- A arbeide for en samfunnsutvikling som tar sikte på større velstand og rettferdigere fordeling av samfunnsgodene, under et utvidet velstands- og velferdsbegrep. Herunder å arbeide for en stadig forbedring av arbeids- og livsmiljøet totalt.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Avd. 3, Oslo Havnevesens Personalforening, foreslår:

Nr. 59

Tillegg:

- A arbeide for en samfunnsutvikling på et sosialistisk grunnlag.

- Nr. 60 *Avd. 93, Oslo kommunale Rørleggerforening, foreslår:*
§ 1, punkt 4.
«A arbeide for en sosialistisk samfunnsutvikling — osv. som før.»

Motivering:

Sosialismen er den samfunnsform som trygger framtiden for menneskeheten.

Forbundsstyrets innstilling:
Det vises til innstilling til punkt 2.

Punkt 5:
NORSK KOMMUNEFORBUND

- Nr. 61 *Avd. 3, Oslo Havnevesens Personalforening, foreslår:*
«A arbeide for at fagorganisasjonen alltid er fri og uavhengig, (tillegg) og hindre riksmeglingsmannen å koble forbund og yrkesgrupper sammen ved forhandlinger og avstemninger.»

Forbundsstyrets innstilling:
Det vises til innstilling til punkt 2.

Punkt 5:
NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

- Nr. 62 *Avd. 65, Kristiansund N., foreslår:*
Punkt 7.
«A arbeide for en sterk arbeiderpresse i Norge, og å øve innflytelse på den for at den alltid skal tjene arbeidernes interesser.»

- Nr. 63 *Avd. 34, Sandefjord, foreslår:*
Punkt 7 endres til:
«Stønad til arbeiderpresse skal gjelde for samtlige presser innen arbeiderbevegelsen i Norge.»

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

- Nr. 64 *Avd. 31, Sauda, og avd. 53, Ålvik, foreslår:*
§ 1, punkt 7, endres til:
«A arbeide for utbygging av en sterk sosialistisk arbeiderpresse i Norge.»

Motivering:

Dette punktet vil på denne måten stemme bedre med de foreslåtte endringer av punktene 2 og 3, § 1. Vi har den mening at den

arbeiderpresse vi har i dag tar mer vare på motpartens forhold enn medlemmenes.

Skal siktemålet være et sosialistisk Norge, må også pressen uttrykke dette.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 82, Mesna Kartongarbeiderforening, foreslår:

Nr. 65

Punkt 7 skal lyde:

«A arbeide for utbygging av en enhetlig og sterk arbeiderpresse i Norge. LOs organ «Fri Fagbevegelse» kommer ut hver uke og skal være en fellesavis for alle medlemmer. Inntil et enhetlig LO er opprettet, henstiller en til de enkelte forbund å innstille utgivelsen av sine blad. I stedet tilbys de en eller flere sider i «Fri Fagbevegelse».

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret ser det som en fordel at de enkelte forbund opprettholder ordningen med egne fagblad. For øvrig tiltredes forslaget om utbygging av en sterk og enhetlig arbeiderpresse i Norge.

SAMORGANISASJONENE

Sandefjord faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 66

§ 1 pkt. 7.

«Stønad til arbeiderpresse skal gjelde for samtlige presser innen arbeiderbevegelsen i Norge.»

Punkt 8:

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 48, Herøya, foreslår:

Nr. 67

§ 1 — nytt punkt 8, sålydende:

«A arbeide for å bygge ut forbrukersamvirke. Nåværende punkt 8 blir punkt 9 og nåværende punkt 9 blir punkt 10.»

Motivering:

Samvirke gir den enkelte forbruker mulighet til å påvirke utviklingen innen vareomsetningen. En sterk samvirkebevegelse er den beste garanti for gode varer til rimelige priser.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 68 *Avd. 93, Oslo kommunale Rørleggerforening, foreslår:*

§ 1, punkt 8.

«A arbeide for at arbeiderrørsla i samarbeid med stat og kommuner sikrer det arbeidende folk rimelige forsamlingslokaler (samfunnshus).»

Motivering:

For å høyne det kulturelle nivå og bedre organisasjonenes behov for rimelige forsamlingslokaler, må det med samfunnets medvirken — og under ledelse av de store faglige og kulturelle organisasjoner — utvikles gode og rimelige samfunnshus.

Forbundsstyrets innstilling:

Det vises til innstilling til punkt 2.

Punkt 10:

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 69 *Avd. 118, Stord, foreslår:*

Nytt punkt 10:

«A arbeide for at internasjonalt samarbeid blir gjort gjeldende med avtaler på helse- og miljøsektoren.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 70 *Nytt punkt 10:*

«Å arbeide for at forbundene sikrer sine medlemmer felles kollektive forsikringsordninger når dette innebærer en økonomisk fordel så vel for det enkelte medlem som for fagbevegelsen som helhet.»

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Nr. 71 *Avd. 108—3, Foreningen ved Studentsamskipnaden i Oslo, foreslår:*

§ 1.10:

«A arbeide for at de fagorganiserte i Norge får gode boligforhold i rimelig nærhet av arbeidsstedet.

Motivering:

I de senere år har vi hatt en eksplosiv utvikling av antall pendlere. Samtidig er husleiene spesielt for nyetablerte ofte urimelig

høy. Det er ganske klart at lange reiser og/eller dårlig økonomi på grunn av urimelige boligutgifter virker nedbrytende og uttærende på mange LO-medlemmer. Dette svekker naturlig nok hele fagbevegelsen på lang og kort sikt.

Dessuten tror en at LO ville fått langt flere unge medlemmer dersom de engasjerte seg sterkere for å løse boligproblemet for sine medlemmer. LO må med full kraft kaste seg inn i arbeidet for å skaffe boliger og hindre etableringer før rimelige boligtilbud eksisterer: Hvis ikke kan vi få en utvikling som dette sitatet forutsier: «Enten flyttebevegelsene konsentrerer seg om få, store områder eller om flere mindre områder, vil resultatet ble avfolking og uttynning av utkanstrøk. Her blir etter hånden et overskudd av ledige boliger.

Konsentrasjonsstrøkene blir pressområder med boligknapphet og et stramt boligmarked i lang og uberegnelig tid framover.» Sitatet er hentet fra Norges Offentlige Utredninger 1972: 4, Boligformidling, side 40.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltredes.

En viser for øvrig til forslag fra forening 33 av NTL.

SAMORGANISASJONENE

Sarpsborg og omegns Faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 72

«Styret i Sarpsborg og Omegns faglige Samorganisasjon viser til kongressvedtak i 1969 om at Norsk Folkehjelp skal være fagbevegelsens rådgiver i helsepørsmål. Vi foreslår overfor Kongressen et nytt punkt 10 under formålsparagrafen:

«A drive helse- og vernearbeid på arbeidsplassene i samarbeid med Norsk Folkehjelp.»

Punkt 11:

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 11, Stord, foreslår:

Nr. 73

Nytt punkt 11.

«A arbeide for at bedriftene og samfunnet legger forholdene til rette for å sikre arbeidsplasser for eldre og handikappede arbeidstakere.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 74

Nytt punkt 11:

«A utvirke at alle LO-organiserte kan få veiledning og bistand i sosiale spørsmål.

Punkt 12:

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 75

Avd. 38, Kristiansand, foreslår:

Formålsparagrafen tilføyes:

«Å arbeide for en sosialistisk samfunnsordning i Norge.»

Motivering:

Selv om vedtektene burde være klare nok, mener vi at paragrafen må styrkes ytterligere på dette felt. Vi viser for øvrig til NJMFs vedtekter.

Nr. 76

Forbundsstyrets forslag:

Nytt punkt 12:

«Å sørge for hjelp og veiledning til alle klubber og fagforeninger i verne- og miljøspørsmål.»

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 77

Avd. 449, Akershagen Personalforening, foreslår:

Som nytt siste ledd i § 1.

«For å nå disse mål kan Landsorganisasjonen samarbeide med nærstående organisasjoner og med organisasjoner som har en klar sosialistisk målsetting.

Motivering:

En kan bare ta for seg formuleringen av det siste der det står: «Alle framskrittvennlige krefter.» Hvem skal avgjøre hvem eller hva som er framskrittvennlig om vi ikke har klarlagt dette på forhånd?

Forbundsstyret innstilling:

Det vises til innstilling til punkt 2.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 78

Avd. 82, Mesna Kartongarbeiderforening, foreslår:

Følgende bestemmelse vedtektsfestes:

«LO skal arbeide for å få opprettet tariffavtaler (overenskomster) med sikte på lik status for alle arbeidstakere — så vel når det gjelder lønns- og arbeidsvilkår som de sosiale goder.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltredes.

Nr. 79

Avd. 82, Mesna Kartongarbeiderforening, foreslår:

Sluttbemerkning til § 1 skal lyde

«For å nå disse mål kan LO samarbeide med den politiske arbeiderbevegelsen, samvirkebevegelsen og med alle framskrittvennlige krefter i folket.»

Fra Sekretariatet:

Forslagene til endring av § 1 går ut på å tilføre formålsparagrafen andre uttrykk. Det gjelder bl. a.:

- «Sosialistisk samfunnsordning.»
- «Miljømessige interesser.»
- «Statens overtakelse av banker og forsikringselskaper.»
- «Å arbeide for et organisert samvirke mellom LO-gruppene på den enkelte arbeidsplass.»
- «Gjennomføring av fullt bedriftsdemokrati.»
- «Innflytelse i avgjørelsesprosessen i bedriftene.»
- «At skog- og fjellområder føres tilbake til felles samfunnsseie.»
- «At riksmeklingsmannen ikke skal ha adgang til å koble tariff-forhandlinger.»
- «At Fri Fagbevegelse skal være felles avis for alle medlemmene.»
- «Å arbeide for rimelige forsamlingshus.»
- «Å arbeide for å bygge ut forbrukersamvirke.»
- «Å arbeide for at forbundene sikrer sine medlemmer felles kollektive forsikringsordninger.»
- «Å arbeide for at de fagorganiserte får gode boligforhold i rimelig nærhet av arbeidsstedet.»
- «Å drive helse- og vernearbeid på arbeidsplassene i samarbeid med Norsk Folkehjelp.»
- «Å arbeide for at forholdene blir lagt til rette for å sikre arbeidsplasser for eldre og handikappede arbeidstakere.»
- «Å utvirke at alle LO-organisasjoner kan få veiledning og bistand i sosiale spørsmål.»
- «Å sørge for hjelp og veiledning i verne- og miljøspørsmål.»
- «Å få opprettet tariffavtaler med sikte på lik status for alle arbeidstakere.»

En rekke av disse forslag hører ikke inn under formålsparagrafen og vil bli tatt opp på andre punkter på Landsorganisasjonens Kongress dagsorden.

Da den någjeldende formålsparagraf ble utarbeidet, ble de fleste av de forhold som er nevnt i forslagene vurdert og Landsorganisasjonens kongresser har siden behandlet likeartede forslag som de som foreligger på denne Kongress. De tidligere kongresser har konkludert med at de någjeldende vedtekter for LO er så omfattende allerede at de hjemler fagbevegelsens målsetning både på kort og lang sikt.

Sekretariatet vil uttale at det er uheldig at en formålsparagraf blir for mye detaljert, idet jo flere punkter en formålsparagraf inneholder, jo mer innskrenket blir Landsorganisasjonens handlefrihet.

Når det gjelder forslaget fra Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund vedrørende «organisert samvirke mellom LO-gruppen på den enkelte arbeidsplass», er dette forslag også dekket av gjeldende formålsparagraf punkt 1,

Innstilling:

Sekretariatet er likevel kommet til at det vil være riktig å få med Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbunds forslag, og ut fra dette foreslås at punkt 1 blir sålydende:

A arbeide for at de tilsluttede forbund blir ledet etter felles retningslinjer for på den måten ved gjensidig solidarisk samvirke mellom forbundene og mellom medlemmene på den enkelte arbeidsplass å skape enhet og kraft i arbeidet for å fremme og samordne lønnstakernes faglige, økonomiske, sosiale og kulturelle interesser.

For øvrig opprettholdes paragrafen uforandret.

(Siste setning vedtatt mot 2 stemmer. Disse stemte for forslaget fra Norsk Grafisk Forbund — forslag nr. 4).

§ 5.

Kongressen.

BEKLEDNINGSARBEIDERFORBUNDET

Nr. 81

Avd. 7, Skotøyarbeidernes forening, Sandefjord, foreslår:

«Distriktsvise valg av representanter til LO-kongressen og utvidet representasjon.»

Forbundsstyrets innstilling:

LOs Representantskap vedtok på møtet 30. mai og 1. juni 1972 at det er adgang for det enkelte forbund til å foreta distriktsvise valg av representanter til LO-kongressen, eller at dette foretas på forbundenes landsmøter. Denne del av avd. 7s forslag skulle dermed være dekket.

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget om utvidet representasjon.

Nr. 82

Avd. 47, Regnkledarbeidernes forening, Moss, foreslår:

«Slik valgordningen virker i dag får medlemmene bare presentert en rekke navn som det skal stemmes over. Vi kan dermed ikke ta stilling til personenes faglige og politiske kvalifikasjoner. Vi mener at alle foreslåtte representanter skal gi en kort skriftlig presentasjon av seg selv og sitt syn på

viktige faglige og politiske spørsmål, som skal sendes ut til medlemmene i god tid før valget.

*Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget kan ikke tiltres.*

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Tømrer og Snekkernes Fagforening, Oslo, foreslår:

Nr. 83

Regler for valg av representanter til Landsorganisasjonens kongress vedtatt på Kongressen 1953 utgår og erstattes av følgende:

1. Når valg av forbundets representanter og varamenn til LO's kongress skal avgjøres ved avstemning i forbundets fagforeninger, skal følgende regler gjelde:

Når forbundet har mottatt Sekretariatets innkalling til kongress, skal forbundsstyret straks sende melding om dette til hver tilsluttet fagforening. Forbundsstyret skal samtidig anmode fagforeningene om innen en fastsatt frist å sende inn forslag på representanter til Kongressen.

2. Landsstyret i de enkelte forbund skal dele forbundsområdet opp i fylkes- eller distriktsvise valgkretser for valg av representanter til Kongressen. Det skal så langt råd er tas omsyn til at de forskjellige landsdeler blir representert.
3. Alle forslag på representanter og varamenn som avdelingene har sendt inn til forbundet i rett tid skal returneres samlet til hver avdeling med beskjed om det antall representanter som det er anledning til å velge i vedkommende valgkrets. Samtidig sendes også dagsorden til Kongressen.
4. Det endelige valg av representanter og varamenn skal så finne sted etter at dagsorden til Kongressen er behandlet. I disse møter kan ikke andre saker tas opp.
5. Valgene kan foregå i felles fagforeningsmøter innenfor en valgkrets. Der hvor dette av kommunikasjonsmessige eller geografiske forhold ikke er mulig, kan valgene foretas ved stemmeavgivning i de enkelte fagforeninger innenfor valgkretsen.
Den som samlet innenfor valgkretsen får flest stemmer er valgt.
6. Før valgene foretas, skal forbundene gjennom fagbladene eller rundskriv gjøre kjent for sine medlemmer alle forslag fra foreningene på representanter med varamenn.

Valgene må være gjennomført så tidlig at Sekretariatet får melding fra forbundene om hvem som er valgt sammen med de nødvendige fullmakter minst 14 dager før kongressen tar til.

Avd. 9, Malersvennernes Forening, Oslo, foreslår:

Nr. 84

•Valg av representanter til LO-kongressen foretas av grunnorganisasjonene.

En større del av kontingenten må beholdes av grunnorganisasjonene slik at de har muligheter til å drive et bedre organisasjonsarbeid på hjemstedet.

Avd. 143, Grinder Sagarbeiderforening, foreslår:

Nr. 85

Vedr. regler for valg av representanter til LOs kongress.

•Nå er det på tide å vedta en demokratisk, permanent valgordning som gir medlemmene full innflytelse over kongressens sammensetning.

Ytterligere kommentarer unødvendig.

- Nr. 86 *Avd. 191, Drammen Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
•Kongressen utvider antallet på valgte representanter til 500.

Motivering:

Kongressen skal dekke så mange vidtrekkende interesser og forbundsområder at skal arbeidsplassene få noen reell innflytelse må antall valgte representanter økes.

- Nr. 87 •Landsorganisasjonens vedtekter endres slik at representantene til Kongressen blir valgt ved direkte valg av medlemmene i vedkommende forbunds valgdistrikt — dvs. at en inndeler landet i like mange valgdistrikter som det skal velges representanter. Fagforeningene innen hvert distrikt innstiller på sine representanter og varamenn.

Motivering:

Vi må la medlemmene få direkte innflytelse på valgene til fagkongressen slik at de ute i distriktene og gjennom fagforeningene gis anledning til dette, og at avdelingene derigjennom må få en reell innflytelse.

- Nr. 88 *Avd. 219, Larvik og omland Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
•Kongressen utvider antallet på valgte representanter til 500.

Motivering:

Kongressen skal dekke så mange vidtrekkende interesser og forbundsområder at skal arbeidsplassene få noe innflytelse må antallet valgte representanter økes.

Dette har vel også noe med en demokratisk utvikling.

- Nr. 89 •Landsorganisasjonens vedtekter endres slik at representantene til Kongressen blir valgt ved direkte valg av medlemmene i vedkommende forbunds valgdistrikt — dvs. at en inndeler landet i like mange valgdistrikter som der skal velges representanter.
Fagforeningene innen hvert distrikt innstiller på sine representanter og varamenn.

Motivering:

Vi må la medlemmene få direkte innflytelse på valgene til fagkongressen slik at de ute i distriktene og gjennom fagforeningen gis anledning til dette og derigjennom også innflytelse på organisasjonen.

- Nr. 90 *Avd. 348, Rørleggernes Forening, Trondheim, foreslår:*
•LO-kongressen holdes annet hvert år. Representantantallet utvides til 450. Det utvidede representantantall velges alle fra distriktene.

Motivering:

Vi anser LO-kongressen for å være fagbevegelsens viktigste organ. Med den rivende utvikling vi er inne i, anser vi det ønskelig at kongressen samles oftere. Den foreslåtte utvidelse anser vi som en nødvendig demokratisering, idet distriktene blir bedre representert.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslag fra avdeling 1, 191, 219 og 348 kan ikke tiltres.

Forslag fra avdeling 9, 143 og 219 er dekket av de nåværende bestemmelser.

Avd. 70, Moss Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 91

•Mer demokratiske valg og flere folk fra arbeidslivet til kongressen.•

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Avd. 8, Rogaland, foreslår:

Nr. 92

•LO-kongressen 1973 må vedta som eneste regel for valg av representanter til Kongressen at det skal foregå distriktvis. Det må etableres organer i forbundene som kan tilrettelegge valgene og foreta innstilling i hvert distrikt.

For å oppnå en bedre distriktsdekning må antall representanter til Kongressen økes.•

Motivering:

Valgene til Kongressen har tidligere vært udemokratisk i sin form. Det er lempet på dette nå ved at en kan velge mellom 3 alternativer. Alternativet med distriktsvalg finner vi mest tjenlig.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret mener at det vedtak som ble gjort av Representantskapet om valg av representanter til kongressen nå er tilpasset, slik at det enkelte forbund kan nytte et av de 3 alternativer som er mest hensiktsmessig. Da vårt forbund bare har 7 representanter ved det nåværende medlemstall finner en det mest hensiktsmessig for vårt forbunds vedkommende å velge representanter til Kongressen i henhold til den ordning som har vært praktisert tidligere. Det vil da være mulig å ta både geografiske og gruppevise hensyn. Derfor kan ikke forslaget tiltres.

- Nr. 93 *Avd. 43, Tysse, foreslår:*
LOs vedtekter § 5, punkt 2, første avsnitt, endres til:
«Representanter til Kongressen med tilsvarende varamenn velges med 300 fra de tilsluttede forbund.»

Motivering:

Det er viktig at valg av representanter til Kongressen har sitt utgangspunkt i forbundene. Man unngår dermed at ikke aktive tillitsmenn blir valgt som representanter.

- Nr. 94 *Forbundsstyrets innstilling:*
Forslaget oversendes Sekretariatet slik at spørsmålet om antall representanter i Kongressen kan vurderes i forhold til stigningen i LOs medlemstall.

NORSK GRAFISK FORBUND

- Nr. 95 *Kristiansand Typografiske Forening, foreslår:*
«Reglene for valg av representanter til LO-kongressen må gjøres mer demokratisk. De fagorganiserte må få større innflytelse over Kongressens sammensetning ved at valgene i større grad må foregå distriktsvis, og at representasjonen fra distriktene økes med 100 representanter.»

Motivering:

Den nåværende valgordningen er etter den overveiende del av medlemmenes mening udemokratisk, og gir ikke medlemmene noen direkte innflytelse på valg av representanter til Fagkongressen.

Det ovenfornevnte forslag vil gi medlemmene den rett de har krav på — nemlig å velge de representanter de selv måtte ønske, og dermed få anledning til å øve innflytelse på organisasjonen.

- Nr. 96 *Fellesklubben i A/S All-Trykk, foreslår:*
«Representanttallet til LOs kongresser må forhøyes i overensstemmelse med LOs økte medlemstall.
Vedtektsfestes at valgene til LOs kongresser foretas distriktsvis.»

- Nr. 97 *Forbundsstyrets innstilling:*
Forslagene kan ikke anbefales. Det vises til følgende forslag fra forbundsstyret:

«Forbundsstyret er av den oppfatning at distriktenes representasjon kan økes med 60 representanter, fra 40 til 100. Hensikten med dette er å trekke flere med, og å øke medinnflytelsen fra distriktenes arbeidsplasser.»

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 226, Tønsberg, foreslår:

Nr. 98

•Antall representanter utvides fra 300 til 360 med følgende fordeling: 300 fra forbundene og med 60 fra distriktene.»

Motivering:

LOs medlemstall har økt vesentlig de siste 10—20 år. En bredere sammensatt Kongress vil kunne trekke med seg flere tillitsmenn fra arbeidsplassene og vil virke mer demokratisk.

Avd. 25, Stavanger, foreslår:

Nr. 99

•Tillitsmenn lønnet av forbund eller LO som blir valgt til LOs kongress, bør bare ha tale- og forslagsrett.»

Avd. 91, Kvernaland, foreslår:

Nr. 100

•Lønte tillitsmenn, fra forbund eller LO, som blir valgt til LO-kongressen, skal bare ha tale- og forslagsrett.»

Avd. 44, Sandnes, foreslår:

Nr. 101

•Tidsfristen for innlevering av forslag fra grunnorganisasjonene forlenges til 3 — tre — måneder, slik at en får rimelig tid til å behandle alle de sakene som skal opp på Kongressen.

Det bør utarbeides debattopplegg til de største sakene som Kongressen skal behandle, f. eks. Hovedavtalen. Resultatet fra arbeidet i slike studiegrupper som har arbeidet med disse eventuelle debattopplegg, vil kunne være til stor hjelp for fagforeningene når disse skal behandle forslag til Kongressen.»

Forbundsstyrets innstilling (forslag 98—101):

Forbundsstyret tilrår ingen forandring i denne paragraf. Dette på bakgrunn av at LOs framtidige organisasjonsform ennå ikke er fastlagt.

Forbundsstyret forutsetter at paragrafen blir redigert i samsvar med LOs organisasjonskomité's innstilling.

Avd. 31, Ålesund, foreslår:

Nr. 102

•Å endre vedtektene vedrørende utsendinger til den ordinære LO-kongress slik at nominasjon og valg overføres mer til det lokale plan, i likhet med den ordning vi har i Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund ved nominasjon og valg av representanter til Avtaletinget.»

Avd. 34, Sandefjord, foreslår:

Nr. 103

•Distriktvis valg av representanter til LO-kongressen og utvidet representasjon.»

Nr. 104

Avd. 44, Sandnes, foreslår:

«Slik som valgordningen til Kongressen i dag virker; er denne ordningen ikke tilfredsstillende, og gir grunnorganisasjonene så liten innflytelse over hvem som blir valgt som representanter, at en slik valgordning er fagbevegelsen lite verdig.

Vi vil foreslå at Kongressen tar denne saken opp med sikte på å finne fram til en bedre og mer demokratisk valgordning hvor grunnorganisasjonene får en større innflytelse over valget enn tilfellet er med den nåværende ordning.

Denne saken er så vanskelig at vi i detalj ikke kan formulere et forslag til ny valgordning — men vi vil antyde et alternativ som vil gi grunnorganisasjonene en større innflytelse enn den vi har i dag:

Representanter til Kongressen velges i hvert fylke av et representantskap som består av valgte representanter (eller styrene i den enkelte fagforening).

Valget foretas av hvert fagforbundsområde i fylker der forbundet er så stort at det får egne representanter.

Der et forbund ikke når opp til egen representasjon, skal fylket få et antall representanter til fordeling på disse forbund, og et representantskap fra hvert av disse forbund i fylket kommer sammen for å foreta dette valget.»

Nr. 105

Avd. 55, Kragerø, foreslår:

«LOs vedtekter endres slik at representantene til LOs kongresser, det være seg ordinær eller ekstraordinær, blir valgt av medlemmene i hvert fylkes- eller forbundsdistrikt.»

Motivering:

Dette vil medføre at medlemmene i hvert område får valgt inn de representantene de måtte ønske.

Nr. 106

Avd. 73, Brevik, foreslår:

«Vedtektene endres slik at representantene til LOs kongresser, det være seg ordinær eller ekstraordinær, blir valgt av medlemmene i hvert fylke eller forbundsdistrikt.»

Motivering:

Dette vil medføre at medlemmene i hvert område får valgt inn de representantene de måtte ønske.

Nr. 107

Avd. 101, Langesund, foreslår:

«LOs vedtekter endres slik at representantene til LOs kongresser, det være seg ordinær eller ekstraordinær, blir valgt av medlemmene i hvert fylkes- eller forbundsdistrikt.»

Motivering:

Dette vil medføre at medlemmene i hvert område får valgt inn de representantene de måtte ønske.

Avd. 65, Kristiansund, foreslår:

Nr. 108

•Kongressen vedtar en valgordning som bygger på fylkesvise (distriktsvise) valg, etter en forutgående nominasjonsrunde.»

Avd. 79, Arendal, foreslår:

Nr. 109

•Valg av representanter til LO-kongressen skal foregå på den enkelte arbeidsplass.»

Motivering:

Avstemningen over et tarifforslag foregår på den enkeltes arbeidsplass.

Vi er av den oppfatning at det å velge en representant til LO-kongressen er av så stor viktighet at flest mulig av LOs medlemmer må være med i denne prosessen.

Avd. 123, Jørpeland, foreslår:

Nr. 110

•Valg til Kongressen skal foregå distriktsvis. Dette gjelder også for ekstraordinær kongress.»

Forbundsstyrets innstilling (forslag 102—110):

Forbundsstyret og Landsstyret har tatt stilling til hvordan valg av representanter til Kongressen skal skje.

Det vil nå være riktig å høste erfaring for hvordan den omlegging som har funnet sted vil virke.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 31, Sauda, avd. 44, Tyssedal, avd. 53, Ålvik og avd. 61, Odda, foreslår:

Nr. 111

§ 5 — Kongressen, punkt 2, første avsnitt, endres til:

•Representanter til Kongressen med tilsvarende antall varamenn velges med 300 fra de tilsluttede forbund. (Hele punkt 2 endres i samsvar med dette.)

Motivering:

Det er viktig at valg av representanter til Kongressen har utgangspunkt i forbundene. Man unngår dermed at ikke aktive tilitsmenn blir valgt som representant.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret viser til de nye regler som er vedtatt for valg til Kongressen, og er enig i at disse regler til enhver tid må vurderes ut fra hensynet til å få en mest mulig demokratisk valgordning.

- Nr. 112 *Avd. 29. Moss, foreslår:*
«Mer demokratiske valg, og fler folk fra arbeidslivet til Kongressen.»

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres, men henviser til innstillingen til forslag fra avdeling 31, 44, 53 og 61.

NORSK KOMMUNEFORBUND

- Nr. 113 *Avd. 3, Oslo Havnevesens Personalforening, foreslår:*
§ 5, punkt 1, 2. setning.
«Kongressen består av 300 valgte representanter og Sekretariatets faste medlemmer. (Tillegg) videre 150 representanter som velges av fagforeningene.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

- Nr. 114 *Avd. 8, Ingeniørvesenets Arbeiderforening, Trondheim, foreslår:*
«Vi mener at de gjeldende lover for valg av representanter til Kongressen er udemokratisk fordi de enkelte foreninger eller distrikter ikke kan ha noen innflytelse på representanter som er valgt fra eget distrikt.
Etter de gjeldende regler kan det velges representanter fra enkelte foreninger/distrikter som ikke oppnår tilstrekkelig stemmetall i sitt eget distrikt, men blir valgt på grunn av avstemningsresultatet for hele landet.
Vi ønsker selv å avgjøre hvem som skal representere vår forening eller distrikt.»

- Nr. 115 *Avd. 69, Trondhjem kommunale Tjenestemannsförening, foreslår:*
Vi foreslår at reglens punkt 5 endres til:
«Valg av representanter skjer distriktsvis. I fagforeningsmøte avgir hver enkelt stemme på så mange representanter m/varamenn som det enkelte distrikt har rett til — forholdsvis etter forbundets samlede antall representanter.»

Motivering:

Vi mener at de gjeldende regler for valg av representanter til LO-kongressen er udemokratiske, idet de enkelte foreninger eller distrikter ikke har noen innflytelse på hvilke representanter som blir valgt fra eget distrikt.

Etter de gjeldende regler kan det velges representanter fra enkelte foreninger/distrikter som ikke oppnår tilstrekkelig stemmetall i sitt eget distrikt, men de blir valgt på grunn av avstemningsresultatet for hele landet.

Reglene bør derfor endres slik at det enkelte distrikt selv avgjør hvem som skal representere distriktet på LO-kongressen.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene fra avdeling 8 og 69 kan ikke tiltres.

Motivering:

LOs representantskap vedtok i 1972 nye regler for valg av representanter til LOs Kongress. Etter forslag fra forbundsstyret vedtok Landsstyret 11. og 12. oktober 1972 følgende:

«Med utgangspunkt etter alternativ II i valgordningen, foretas valgene slik:

- a) Hvert distrikt får tildelt én representant.
- b) De øvrige representanter velges av landsstyret under forutsetning av at en slik valgordning godkjennes av LO.»

Kristiansund kommunale forening, foreslår:

«Videre at forbundet tar opp forslag om en mer demokratisk valgordning i forbindelse med utsendinger til Fagkongressen.»

Nr. 116

NORSK MURERFORBUND

Avd. 55, Stavanger Mur- og Murarbeidere, forslår:

«Valg av representanter til LOs fagkongress må for framtiden velges av Landsmøtet.»

Nr. 117

Forbundsstyrets innstilling:

Viser til representantskapets vedtak i saken.

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Avd. 108—3, Foreningen ved Studentsamskipnaden i Oslo, foreslår

«Vedtekter for Landsorganisasjonen i Norge, § 5, Kongressen, punkt 1, forandres til: Kongressen er Landsorganisasjonens høyeste myndighet. Den blir som regel holdt hvert annet år etter fastsetting av Sekretariatet.

Kongressen består av 300 valgte representanter og Sekretariatets faste medlemmer.»

Nr. 118

Motivering:

Utviklingen i dag går så fort at det er ønskelig å øke takten i å fastslå retningslinjer for fagbevegelsen i Norge. I dag er det fullt mulig for toppledelsen i de store multinasjonale selskaper å fjernstyre bedrifter i andre land fra dag til dag. Disse selskaper er fullstendig overlegne i beslutningsevne, beslutningshastighet, kommunikasjonsevne og bevegelighet vis å vis fagbevegelsen og den politiske ledelse i de enkelte land. Dette gjør at de kan nedlegge bedrifter ett sted og bygge nye andre steder så hurtig at det er vanskelig å komme med motforholdsregler.

For å bøte noe på dette foreslås at LO-kongressen møter hvert annet år slik at også fagbevegelsen til en viss grad øker sin beslutningshastighet og bevegelighet, noe som kan komme svært godt med i 1970-åra.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

Nr. 119 *Avd. 108—15, Personalforeningen v/Universitetet i Bergen, foreslår:*

«1. Etter LOs vedtekter skal det velges 300 representanter til LO-kongressen, hvorav 260 av de tilsluttede forbund og 40 fra fylkene.

Personalforeningen ber LO-kongressen vurdere om ikke også de 40 representantene bør velges av forbundene, da disse etter Personalforeningens mening også kan ivareta de fylkesvise interesser. Personalforeningen mener at det er mer demokratisk at *alle* representantene velges på samme måte.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

Nr. 120 2. I valgreglene, punkt 3, er det tatt med følgende bestemmelse:

«Hvis det på avstemningsmøtene opptas forslag på andre kandidater enn de som er innstilt av forbundet, kan det ikke skje i form av trykte eller mangfoldiggjorte lister eller stemmesedler.»

Personalforeningen foreslår denne bestemmelsen strøket da den er lite demokratisk. Slik som det er nå er det i praksis umulig å få valgt andre representanter enn de som er innstilt av forbundet.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

Nr. 121 *Forening 2, Sentraladministrasjonens Tjenestemannslag, foreslår:*

1. *Om endring av valgreglene for delegater til Kongressen.*

LO-kongressen er LOs høyeste besluttede organ.

På Kongressen blir de store linjene i fagbevegelsens arbeid diskutert, og det blir fattet vedtak som slår fast LOs standpunkt til viktige, prinsipielle saker.

Slik får Kongressen avgjørende betydning for LOs virksomhet, for hvordan LOs ressurser skal anvendes, for hvilken målsetting LO skal arbeide for.

Det er derfor et ønske og et krav blant fagorganiserte at Kongressen fungerer mest mulig demokratisk. Konkret betyr det bl. a. at de forskjellige syn som er til stede innenfor LOs foreninger/forbund bør ha mulighet for gjennom valgsystemet å være representert, slik

at Kongressen kan komme fram til vedtak og retningslinjer som er i tråd med medlemmens ønsker og interesser.

Det har vært rettet mye kritikk mot valgreglene slik man finner dem delvis i paragraf 5 i LOs vedtekter, og delvis i vedtak fattet på Kongressen i 1953.

Kjernen i kritikken har vært at valgordningen er udemokratisk. Den ekstraordinære kongressen som i juni 1972 med stort flertall gikk inn for norsk medlemskap i EEC, til tross for den sterke motstanden blant fagorganiserte, viser at Kongressen fungerte som et instrument i toppledelsens hender framfor å følge flertallet av medlemmenes syn.

Som et resultat av kritikken mot valgreglene har LOs Representantskap lagt fram et alternativt forslag til valgsystem, som det skal tas stilling til på Kongressen:

- a) Valg av representanter kan skje på forbundets ordinære landsmøte.
- b) Valg av representanter kan avgjøres ved samlet avstemning i fagforeningene — d.v.s den hittil praktiserte ordning.
- c) Forbundsområdet kan deles opp i fylkes- eller distriktvis valgkretser for valg av representantene.

Vår holdning til endringsforslaget må avgjøres av om det i praksis sikrer medlemmene et mer demokratisk valgsystem.

Et valgsystem som gir anledning til å velge mellom tre alternativer, betyr ikke automatisk demokrati, da det må være innholdet i valgreglene, og ikke antallet, som avgjør om systemet er demokratisk.

Et hovedprinsipp for valg av delegater må ut fra ønske om demokrati være direkte valg, hvor alle medlemmer har anledning til å velge blant flere nominerte kandidater enn de som skal velges, ut fra velgernes kjennskap til hvilke standpunkter delegatene har, etter en forutgående valgkampanje på medlemsmøter lokalt og sentralt gjennom LOs presse.

Det eneste alternativ som kan fungere etter disse retningslinjene, er alternativ c, dvs. fylkes- eller distriktvis valg eller et nytt alternativ med forbundsvise valg.

Ut fra dette vil medlemsmøtet i Sentraladministrasjonens Tjenestemånslag forkaste Representantskapets alternativ a og b, og sette fram følgende forslag til retningslinjer for valg av forbundsvise representanter til LO-kongressen, etter fylke eller distrikt:

1. De enkelte foreninger innstiller delegater. For å sikre et reelt valg, innstilles flere enn det antall forbundet/fylket/distriktet har krav på.
2. Alle innstilte kandidater, og deres syn, gjøres kjent blant alle medlem-

mer i forbundet/fylket/distriktet, f. eks. i forbundets avis eller i en egen valgavis.

3. Valg skal skje på medlemsmøter.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 122

Drammen faglige Samorganisasjon, foreslår:

- 1. Kongressen er Landsorganisasjonens høyeste myndighet. Den blir som regel holdt hvert 4. år etter fastsetting av Sekretariatet.
Kongressen består av 300 valgte representanter fra fylkene og Representantskapets og Sekretariatets medlemmer.
Representantskapets og Sekretariatets medlemmer har tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett.
2. Representantene til Kongressen med tilsvarende antall varamenn velges ute i fylkene. Fordelingen mellom fylkene foretas av Sekretariatet etter antall medlemmer. Ved fordelingen legger Sekretariatet til grunn det gjennomsnittlige antall medlemmer etter betalt ordinær kontingent de siste 12 måneder før melding om tida for Kongressen blir sendt ut, med minst 4 representanter fra hvert fylke. (Resten av punkt 2 som tidligere.)
- 3, 4 og 5 som tidligere.
6. Ved avstemninger på Kongressen har hver representant 1 stemme. Sakene blir avgjort ved stemmeflertall. I tilfelle stemmelikhet er forslaget forkastet.
Representantskapets og Sekretariatets medlemmer har ikke stemmerett på Kongressen, bare tale- og forslagsrett.
7. Som tidligere.»

Nr. 123

Larvik og omland faglige Samorganisasjon, foreslår:

§ 5, punkt 1, annet avsnitt, endres til:

«Kongressen består av 500 valgte representanter og Sekretariatets faste medlemmer.»

Motivering:

Landsorganisasjonen har over en halv million medlemmer. Vi mener at disse medlemmer bør være atskillig bedre representert på LOs høyeste myndighet, Kongressen, enn tilfellet er nå — med 300 representanter. Det skulle i dag heller ikke være noe hinder for den tekniske gjennomføring av en kongress med 500—600 deltakere.

Nr. 124

§ 5, punkt 2, endres til:

- a) Første avsnitt forandres til:

Representantene til Kongressen med tilsvarende antall varamenn velges med 260 av de tilsluttede forbund og 40 fra de faglige samorganisasjonene.

- b) Annet avsnitts siste setning endres til:

De faglige samorganisasjoners representanter velges i distriktene og fordeles av Sekretariatet fylkesvis med minst 1 representant fra hvert fylke.»

Motivering:

Vi mener at de faglige samorganisasjoner, som er et direkte underorgan av LO, bør få velge endel representanter. Ved den foreslåtte endring av § 5, punkt 2 får samorganisasjonene anledning til å velge 40 representanter.

Odda og omland faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 125

•LOs vedtekter, § 5, punkt 2, første avsnitt, endres til:

•Representanter til Kongressen med tilsvarende varamenn velges med 300 fra de tilsluttende forbund. •

Motivering:

Det er viktig at valg av representanter til Kongressen har sitt utgangspunkt i forbundene. Man unngår derved at ikke aktive tilitsmenn blir valgt som representant.

Notodden og omegn faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 126

•Representanter til Kongressen med tilsvarende antall varamenn velges med 260 av de tilsluttede forbund og 40 fra de faglige samorganisasjoner.

Forbundets representanter blir fordelt av Sekretariatet mellom forbundene etter medlemstall, likevel slik at hvert forbund minst skal ha 1 representant med varamann. Ved fordelingen legger Sekretariatet til grunn det gjennomsnittlige antall medlemmer etter betalt ordinær kontingent de siste 12 måneder før melding om tiden for Kongressen blir sendt ut.

De faglige samorganisasjoners representanter velges i distriktene og fordeles av Sekretariatet fylkesvis med minst 1 representant fra hvert fylke.

Forslag til framgangsmåte ved valget:

Hver samorganisasjon foreslår en kandidat. LOs distriktskontor innkaller samorganisasjonene i sitt distrikt, som så velger representanter til Kongressen. •

Stavanger og omegns faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 127

•Valgene til LOs kongress skal foregå distriktsvis. Innstillingen til valgene må også foregå i organer i distriktene. Antall representanter til Kongressen utvides slik at denne valgmetode lettere kan gjennomføres. •

Sandefjord faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 128

•Distriktsvise valg til representanter for LO-kongressen og utvidet representasjon. •

Fra Sekretariatet:

De innkomne forslag omhandler bl. a. at Kongressens representanttall skal utvides, at det skal skje endringer i sammensetningen mellom forbundenes representanter og fylkenes representanter, at det skal fastsettes andre regler for valg av representanter til Kongressen, at tidsfristen for innlevering av forslag fra grunnorganisasjonen skal forlenges til tre måneder, at Kongressen skal holdes hyppigere. De fleste forslag omhandler regler for valg av represen-

tanter til Kongressen. Da Kongressen i 1969 behandlet denne sak, ble det vedtatt at det skulle settes ned et spesielt utvalg for å utrede spørsmålet om endringer i valgreglene til LOs Kongress. Representantskapet ble gitt fullmakt til å avgjøre saken i forbindelse med Kongressen 1973. Representantene til denne Kongress er valgt etter nye retningslinjer som er vedtatt av LOs representantskap i henhold til fullmakt fra Kongressen. Disse nye valgregler legges fram på denne Kongress til godkjenning. Det vil være urimelig å gjøre noen endringer i valgreglene som er vedtatt av LOs representantskap for denne Kongress, idet de nye retningslinjer må bli praktisert en tid før man går over til nye endringer.

Når det gjelder spørsmålet om å utvide antallet representanter i Kongressen, er Sekretariatet kommet til at det ikke foreligger noen spesielle endringer i den nåværende situasjon innenfor organisasjonsapparatet som gjør dette nødvendig. Antall medlemsforbund i Landsorganisasjonen er det samme som tidligere, såframt det skjer forskyvninger innenfor de enkelte forbund hva angår medlems-tall, vil også fordelingen av representanter skje til fordel for de som har økning i det betalende medlemstall.

Den nåværende ordning med å fordele de 300 representanter med 260 fordelt på forbundene og 40 fordelt på distriktene, har vist seg å være meget tilfredsstillende, og Sekretariatet finner ikke at det bør skje noen endring i dette forhold.

Sekretariatet kan heller ikke anbefale at det blir holdt kongresser oftere enn hvert fjerde år. En må i den forbindelse vise til at de enkelte forbund holder sine landsmøter innenfor LOs kongressperiode, og både fra et administrativt og økonomisk synspunkt vil den nåværende ordning være den beste.

Punkt 2:

Dersom de nye regler for valg av representanter til LOs kongress, som er foreslått nedenfor under b), blir vedtatt, vil det være nødvendig å foreta mindre endringer i vedtektene § 5, punkt 2.

Disse endringene gjelder 3. og 4. avsnitt hvor det er foreskrevet at valg av representanter ikke kan finne sted før dagsorden er lagt fram for de som skal delta i valget av representanter, og at det skal holdes særskilt møte for drøfting av kongressens dagsorden og valg av representanter.

Disse bestemmelsene vil bare i unntakstilfeller bli mulig å praktisere dersom valgene skal kunne foregå på et forbunds ordinære landsmøte. Hvor valget skal foregå i fagforeningene er disse bestemmelser dekket av tilsvarende bestemmelser i de nye forskrifter som er foreslått.

Innstilling:

Under henvisning til dette innbyr Sekretariatet Kongressen til å gjøre slikt vedtak:

«Tredje og fjerde avsnitt i Vedtektenes § 5, punkt 2, som lyder:

«Valg av representanter kan ikke finne sted før dagsordenen er lagt fram for dem som skal delta i valget av representanter.

Til drøfting av Kongressens dagsorden og valg av representanter skal det holdes særskilt møte blant dem som har stemmerett», utgår av vedtektene.»

For øvrig opprettholdes paragrafen uforandret.

§ 6.

Kongressens myndighetsområde.**NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND**

Avd. 22, foreslår:

«Ved valg av representanter som velges på åremål, bør der stilles en motkandidat.»

Nr. 129 a

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes.

BEKLEDNINGSARBEIDERFORBUNDET

Avd. 47, Regnkledearbeidernes forening, Moss, foreslår:

«I den senere tid har det oppstått et stort skille mellom toppledelsen i LO og medlemmene når det gjelder stillingtaken til viktige faglige og politiske spørsmål. Vi foreslår følgende:

Toppledelsen skal være ute i arbeidslivet på bedriftene minst 2 måneder pr. år og årslønna skal ikke overstige gjennomsnittlig arbeidslønn med mer enn 5 prosent.»

Nr. 130

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 70, Moss Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Topptillitsmennene innen LO kan ikke gjenvelges etter 4 år, da de mister kontakten med den vanlige arbeider.»

Nr. 131

Motivering:

Forslaget mener Moss Bygningsarbeiderforening er av så stor betydning og viktighet at forbundet må gjøre alt for å få overført det i praksis.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Nr. 131 a

Forbundsstyret foreslår:

«Kongressen anmoder Sekretariatet om å utrede spørsmålet om en pensjonsordning som gjør det mulig for tilitsmenn i LO, forbund og avdelinger å fratruke ved 60-årsalder. Et forslag til løsning av saken forelegges eventuelt neste kongress.»

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 132

Avd. 5, Bergen, foreslår:

«At det treffes vedtak om at LOs formann og den øverste ledelse i LO velges ved uravstemming hvert 4. år.»

Motivering:

Å styrke demokratiet i fagbevegelsen og gi det enkelte medlem reell innflytelse over de personer som til enhver tid skal lede LO.

Håp:

At det demokrati man snakker om å innføre på arbeidsplassen snart må bli gjennomført innen alle LOs egne organer.

Nr. 133

Avd. 38, Kristiansand, foreslår:

«LOs formann kan bare velges for EN kongressperiode. Dersom formannen ønsker å stille for en ny periode, skal LOs medlemmer ved *uravstemning* ha godkjent vedkommendes kandidatur.»

Motivering:

LO-medlemmene bør ha *direkte* innvirkning på valg av LO-formann, etter at første valgperiode er utløpet. Slik som det er i dag virker det som om gjenvalg i altfor utpreget grad er blitt en selvfølge.

Nr. 134

Avd. 55, Kragerø, foreslår:

«LOs vedtekter endres slik at formann og nestformann blir valgt for 4 år, med muligheter for gjenvalg ytterligere 4 år, men at det ikke gis mulighet for gjenvalg etter 2. periodes utløp.»

Motivering:

På grunn av den manglende kontakt mellom toppskiktet i LO og dem som de skal representere, ser vi dette som et ledd i en prosess for å styrke demokratiet i fagbevegelsen.

Nr. 135

Avd. 73, Brevik, foreslår:

«Vedtektene endres slik at formann, nestformann, 1., 2., og 3. sekretær og hovedkasserer blir valgt for 4 år, med mulighet for gjenvalg ytterligere 4 år, men at det ikke gis mulighet for gjenvalg etter 2. periodes utløp.»

Motivering:

På grunn av den manglende kontakt mellom toppskiktet i LO, og dem de skal representere, ser vi dette som et ledd i en prosess for å styrke demokratiet i fagbevegelsen.

Avd. 98, Skien, foreslår:

Nr. 136

•LOs vedtekter endres slik at formann, nestformann, 1., 2. og 3. sekretær og hovedkasserer blir valgt for 4 år, med mulighet for gjenvalg i ytterligere 4 år, men at det ikke gis mulighet for gjenvalg etter 2 perioder. Det skal være mulig å velges etter en hvileperiode på 4 år.»

Motivering:

På grunn av den manglende kontakt mellom toppskiktet i LO og dem de skal representere, ser vi dette som et ledd i en prosess for å styrke demokratiet i fagbevegelsen.

Avd. 101, Langesund, foreslår:

Nr. 137

•Vedektene endres slik at formann, nestformann, 1., 2. og 3. sekretær og hovedkasserer blir valgt for 4 år, med mulighet for gjenvalg i ytterligere 4 år, men at det ikke gis mulighet for gjenvalg etter 2. periodes utløp.»

Motivering:

På grunn av den manglende kontakt mellom toppskiktet i LO og dem de skal representere, ser vi dette som et ledd i en prosess for å styrke demokratiet i fagbevegelsen.

Avd. 58, Mandal, foreslår:

Nr. 138

•Formann og nestformann i LO bør ikke bli en stilling en er sikret om en blir valgt en gang og så sitte til man går av med pensjon. Valget bør derfor være som uravstemning landet over med lister over de best kvalifiserte personer som en kan krysse av på.»

•Det velges en representant fra hvert område som distriktskontorene har arbeidsoppgavene i (13 stk.), samt formann og nestformann i LO. Valgene på disse foretas som uravstemming for de 13 i hvert distrikt, og for formann og nestformann som landsomfattende avstemming. Det er en forutsetning at de 13 skal være fra arbeidsplassene og ikke lønnte tillitsmenn fra forbund eller LO. Distriktskontorene tar seg av det praktiske i forbindelse med avstemningen.»

Nr. 139

Motivering:

For at ledelsen i LO skal komme i direkte kontakt med de som arbeider på gulvet og ta avgjørelser som er i samsvar med dissers ønsker og vedtak, må det åpnes adgang til at andre enn formenn i forbundene skal ta avgjørelser. Nærdemokratiet vil på denne måte kunne settes ut i livet og vedtakene vil bli mer i samsvar med det enkelte medlem kan forstå.

Nr. 140 *Avdeling 91, Kvernaland, foreslår:*

«Alle viktige samfunnsspørsmål, som skal behandles på LO-kongressen skal sendes til behandling i grunnorganisasjonene og avgjøres ved uravstemning.»

Nr. 141 *Avd. 118, Stord, foreslår:*

Punkt 3.

«Setningen: «skal være bosatt i Oslo eller nærmeste omegn» sløyfes. Setningen foreslås å lyde:

Medlemmene av Sekretariatet skal så vidt mulig fordeles på de forskjellige hovedyrker.»

Motivering:

Kommunikasjonene i dag er så pass gode at en kan bo hvor som helst i Norge slik at forutsetningen for å være medlem av Sekretariatet tilsier at en må bo i Oslo eller nærmeste omegn må falle bort.

Nr. 142 *Avd. 44, Sandnes, foreslår:*

Punkt 3:

«Setningen «Medlemmene av Sekretariatet skal være bosatt i Oslo eller nærmeste omegn» — utgår.»

Motivering:

Kommunikasjonsnettene er i dag så godt utbygd at medlemmene til Sekretariatet kan velges fra nær sagt hele landet.

Forbundsstyrets innstilling:

Prinsippet med det representative demokrati og direkte valg av tillitsmenn på Kongressen opprettholdes.

Kongressens absolutte suverenitet i valg av tillitsmenn bør ikke innskrenkes.

Forbundsstyret forutsetter at paragrafen har behov for praktiske og redaksjonelle endringer som må sees i sammenheng med LOs organisasjonskomité's innstilling.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 143 *Avd. 10, Klosterfossen, foreslår:*

§ 6, punkt 3, endres slik at medlemmer av Sekretariatet bare kan velges for 3 perioder, mens førmann, nestformann, hovedkasserer og 1. sekretær bare kan velges for 2 perioder. Det samme for 2. og 3. sekretæren.»

Motivering:

Vi mener at en sirkulasjon i ledelsen vil tjene fagbevegelsen. Uten begrensning i funksjonstida vil organisasjonen lett bli identifisert med personer og organisasjonen vil bli et mål i seg selv.

*Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget kan ikke tiltres.
(Vedtatt med 18 mot 3 stemmer.)*

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Forening 2, Sentraladministrasjonens Tjenstemannslag, foreslår: Nr. 144
•LO-kongressen vil be Sekretariatet ta initiativ til en grundig gjennomdrøfting i hele fagbevegelsen av lønnspraksisen overfor tillitsmenn.

1. Lønte tillitsmenn i LO skal prinsipielt ikke tjene mer enn det som tillitsmannen antas å kunne tjene i sin tidligere stilling.
2. En bør søke gjennomført en ordning som gjør at lønte tillitsmenn i LO arbeider noen måneder hvert år i sin tidligere stilling.
3. Tillitsmenn i LO skal normalt ikke fungere i mer enn 4 år.

Motivering:

Arbeiderbevegelsen har alltid kjempet for å kunne lønne sine tjenestemenn. Det er imidlertid å gå for langt dersom en tillitsmann i LO får en lønn som er vesentlig høyere enn den han ville ha oppnådd om han ikke var tillitsmann. I slike tilfelle er det også forbundet med økonomiske problemer å kunne vende tilbake til sin tidligere arbeidsplass. Dette betyr at tillitsmenn ofte blir sittende 10—15—20 år uten å være i vanlige arbeidstakerforhold.

Disse forhold kan lett medføre at tillitsmannen kommer i utakt med dem han representerer. Eksempler på slike meningsforskjeller mellom ledelsen og medlemmene har i den senere tid vist seg i bl. a. lønnsoppgjøret og EF-saken.

Høyere lønn til tillitsmenn vil ofte være en kompensasjon for stor arbeidsbyrde, ubekvem arbeidstid, reisevirksomhet m. m. En anser det som ønskelig om arbeidsbyrdene som påligger tillitsmennene heller deles på flere. Ved å oppnå en mer regulert arbeidstid vil en også kunne få flere kvinnelige tillitsmenn.

*Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget kan ikke tiltres.*

SAMORGANISASJONENE

Sandnes faglige Samorganisasjon, foreslår: Nr. 145
I vedtektenes § 6, punkt 3, utgår følgende setning:
•Medlemmene av Sekretariatet skal være bosatt i Oslo eller nærmeste omegn, og så vidt mulig skal de fordeles på de forskjellige hovedyrker.

Motivering:

Med nåtidens muligheter for flyreiser, blir avstandene så korte at bostedet ikke betyr det samme som før.

Stord og omegn faglige Samorganisasjon, foreslår:

«Medlemmer av Sekretariatet kan være bosatt hvor som helst i landet vårt, og så godt som mulig fordeles på de forskjellige hovedyrker.»

Motivering:

Styret i Stord Samorganisasjon vil foreslå denne endring i teksten, i og med at vårt kommunikasjonsnett er så utbygget at det ikke skaper noe problem hvor som helst en er bosatt i landet vårt.

Fra Sekretariatet:

1. De forslag som foreligger til endringer av denne paragraf går bl. a. ut på at LOs tillitsmenn bør velges for 1 eller 2, eventuelt tre kongressperioder. At Kongressen skal fratas myndighet til å gjøre vedtak i viktige samfunnsspørsmål med at disse spørsmål skal avgjøres ved uravstemning. Når det gjelder de forslag som omhandler spørsmålet om hvorvidt LOs tillitsmenn skal kunne velges for mer enn en eller flere perioder, så strider disse forslag mot prinsippet som nå gjelder for det representative demokrati og direkte valg av tillitsmenn som er tillagt Kongressen. Sekretariatet er enig med forbundsstyret i Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund at Kongressens absolutte suverenitet i valg av tillitsmenn ikke bør innskrenkes. Dette gjelder i like høy grad spørsmålet om Kongressens suverenitet til å ta avgjørelse i viktige samfunnsspørsmål.

Innstilling:

I samsvar med tidligere behandling i LOs representantskap vedrørende valg av tillitsmenn vil Sekretariatet foreslå følgende endring:

§ 6 pkt. 2 og 3 får følgende ordlyd:

2. Å velge formann, nestformann, hovedkasserer, 1. sekretær og det antall sekretærer Kongressen bestemmer. Både kvinner og menn skal velges.
3. Første og annen setning som før, ny tredje setning således: De øvrige valgte sekretærer er varamenn for disse i den rekkefølge Kongressen bestemmer.

Paragrafen opprettholdes for øvrig uforandret.

2. Det foreligger noen forslag om at LOs valgte tillitsmenn bare skal kunne gjenvelges for 4, 8 eller 12 år. Sekretariatet mener det vil være uriktig å fastsette bestemte funksjonsperioder for de valgte tillitsmenn, idet dette vil binde framtidige kongressers frie valg av tillitsmenn.

Innstilling:**Forslagene kan ikke tiltres.**

3. LOs engasjement i samfunnsmessige oppgaver får et stadig større omfang, og det er et alminnelig ønske hos medlemmene at LO skal være en effektiv og slagkraftig organisasjon på nær sagt alle vesentlige områder i samfunnet. Dette fører også til at de oppgaver som blir lagt på LOs tillitsmenn, har økt betydelig, og fortsatt vil øke.

På denne bakgrunnen vil det av hensyn til organisasjonen og dens medlemmer være riktig å senke aldersgrensen for LOs valgte tillitsmenn.

Innstilling:

Med denne motivering og under henvisning til Kongressens vedtak av 1969, innbys Kongressen til å gjøre dette vedtak:

LOs valgte tillitsmenn fratrer sine verv som tillitsmenn ved fylte 60 år, og går over på pensjon som utredes av LO. Det bør finnes fram til hensiktsmessige ordninger, slik at de som når aldersgrensen eventuelt kan engasjeres til spesielle arbeidsoppdrag. Sekretariatet gis fullmakt til å vedta den endelige ordning.

§ 7.

Ekstraordinær kongress.**NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND**

Avd. 465, Moi Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Vi støtter § 7 i LOs vedtekter om at denne må bli beholdt i sin nåværende form.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Avd. 43, Tysse, foreslår:

Nytt punkt 4.

«Dersom ekstraordinær kongress er innkalt for å ta standpunkt til saker som er av stor samfunnsmessig betydning, skal medlemmene, før Kongressen gjør vedtak, spørres til råds ved uravstemning før vedtak fattes.»

Motivering:

Det er viktig at kongressen har helt klart hvilke syn medlemmene har på den sak som skal behandles. F. eks. Fellesmarkedssaken.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres da LOs Kongress er Landsorganisasjonens høyeste myndighet.

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJONÆRERS FORB.

Nr. 150

Stavanger Handels- og Kontorfunksjonærs Forening, foreslår:

•Det nåværende punkt 3 utgår.

Nytt punkt 3:

Representanter til den ekstraordinære kongress velges på samme måte som bestemt i vedtektene for valg til ordinær kongress.»

Motivering:

Det er særs viktige og uforutsette situasjoner som gjør at det innkalles til ekstraordinær Kongress. Det mest demokratiske er da etter vår oppfatning at det foretas valg på nye representanter.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke anbefales.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 151

Avd. 31, Alesund, foreslår:

•Når det innkalles til ekstraordinær LO-kongress skal det velges nye medlemmer for behandling av den eller de saker som står på den ekstraordinære LO-kongress' dagsorden.»

Nr. 151 a

Avd. 57, Haugesund, foreslår:

•Vår avdelings utvidede avdelingsstyre har på møte av 6. april 1972 behandlet ovenfornevnte, og enstemmig vedtatt å anmode forbundet om å arbeide for å revidere § 7 i LOs vedtekter: til at ved innkalling av ekstraordinær kongress, skal det foretas valg av representanter.»

Motivering:

Tillitsmenn i arbeidslivet velges som regel, etter vedtekter for ett år, i høyden to år. Når en ser på valgene til LOs ekstraordinære kongress 1972, så har valgene på representanter til denne Kongress i realiteten foregått for 3—4 år siden.

Dette vil avdelingen uttale at vi ser på dette som lite praktisk, da det foregår store forskyvninger på 3—4 år.

Som eksempel kan vi nevne at avdelingens representant for lengst er tilflyttet Oslo. Varamann har vi ikke i Nord-Rogaland, og som følge av dette får vi her ingen kontakt med Kongressen 1972.

Såvidt det vites når det gjelder Samorganisasjonens representant for vårt distrikt, så er denne visstnok ikke lenger fagorganisert.

Som det går fram av forannevnte, vil Kongressen av 1972 ha liten kontakt med aktive tillitsmenn på arbeidsplassene, dette mener vi er lite heldig for vår organisasjon.

Avd. 79, Arendal, foreslår:

Nr. 152

«Valg av representanter til ekstraordinær kongress foregår som til ordinær kongress.»

Motivering:

Ved en ekstraordinær kongress er det helt spesielle faglige/politiske saker som behandles.

Et viktig ledd i demokratiseringsprosessen må være at alle fagorganiserte har anledning til å velge de representanter som vi vet er kvalifisert til å behandle og gi uttrykk for medlemmenes syn i slike spesielle saker.

Avd. 98, Skien foreslår:

Nr. 153

«LOs vedtekter endres slik at representanter til ekstraordinære kongresser velges som til ordinære kongresser.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 154

1. *Ekstraordinær kongress kan innkalles av Sekretariatet når det oppstår særlig viktige og uforutsette situasjoner. Den samme rett har Representantskapet.*
2. *Ekstraordinær kongress skal innkalles med minst 60 — seksti — dagers varsel og den kan bare behandle de saker som var årsak til innkallingen.*
3. *Valg av representanter til den ekstraordinære kongress skal skje i samsvar med paragraf 5 i disse vedtekter og de av LO og forbundene fastlagte regler for valg av representanter til LOs kongress.*
4. *Såframt kongressen av grunner som fagbevegelsen ikke har herredømme over må innkalles med kortere varsel enn 60 dager, skal representantene til den ekstraordinære kongress være de som er valgt til den siste ordinære kongress.*

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 5, Odda og avd. 53, Alvik, foreslår:

Nr. 155

Nytt punkt 4.

«Når det oppstår særlig viktige og uforutsette situasjoner som har stor samfunnsmessig betydning, skal medlemmene tilspørres ved uravstemning før ekstraordinær kongress innkalles.»

Motivering:

Dette nye punkt kreves tilført fordi man ved slik bestemmelse har visshet for hva flertallet av medlemmene mener. Punktet vil også lette arbeidet for både sekretariat og representantskap.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

(Vedtatt mot 1 stemme).

Nr. 156

Avd. 31, Sauda, avd. 44, Tyssedal og avd. 61, Odda, foreslår:

Nytt punkt 4.

«Dersom ekstraordinær kongress er innkalt for å ta standpunkt til saker som er av stor samfunnsmessig betydning, skal medlemmene, før Kongressen gjør vedtak, spørres til råds ved uravstemming.»

Motivering:

Det er viktig at Kongressen har helt klart hvilke syn medlemmene har på den sak som skal behandles. F. eks. Fellesmarkeds-saken.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

(Vedtatt mot 1 stemme).

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Nr. 157

Avd. 1, Oslo Bryggearbeideres Forening, foreslår:

Punkt 3 endres til:

«Representanter til den ekstraordinære kongress velges ved direkte valg.»
(Framgangsmåten ved direkte valg fastsettes av førstkommande representantskapsmøte etter Kongressen.)

Motivering:

Foreningen finner denne ordning nødvendig for å styrke demokratiet i fagbevegelsen og for å åpne muligheten for LO til å hevde den vilje medlemmene gir uttrykk for på det tidspunkt saken er aktuell.

Representanter som er valgt for en årrekke tilbake, kan av mange grunner stå fjernt fra sine arbeidskollegers alminnelige syn.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

SAMORGANISASJONENE

Stavanger og omegns faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 158

•Forandring av § 7, punkt 2 og 3:

Valg til ekstraordinær kongress skal skje på samme måte som til ordinær kongress.»

Haugesund og omland faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 158a

•Hvis et valgt kongressmedlem i perioden faller bort, fraflytter sitt distrikt, går over i annet yrke, eller ikke lenger er aktiv, har Samorganisasjonene og forbundene omgående plikt til å foreta nyvalg.»

Motivering:

Kontakten mellom Kongressen og de enkelte avdelinger vil med dette bli sikret.

Odda og omland faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 159

Nytt punkt 4.

•Dersom ekstraordinær kongress er innkalt for å ta standpunkt til saker som er av stor samfunnsmessig betydning, skal medlemmene, før Kongressen gjør vedtak, spørres til råds ved uravstemning.»

Motivering:

Det er viktig at Kongressen har helt klart hvilke syn medlemmene har på den sak som skal behandles. F. eks. Fellesmarkeds-saken.

Fra Sekretariatet:

De forslag som foreligger innholder bl. a.: At LOs vedtekter beholdes slik de er nå, at valg til ekstraordinær Kongresse kan skje på samme måte som ordinær Kongress, at medlemmene skal tilspørres ved uravstemning før ekstraordinær Kongress innkalles, at det skal foreligge plikt til å foreta nyvalg dersom et valgt kongressmedlem i perioden faller bort, flytter fra sitt distrikt eller går over til annet yrke eller ikke lenger er aktiv.

I forbindelse med behandlingen av forslagene har et forbund foreslått at det skal gjennomføres to arter av varsel for innkalling av ekstraordinær kongress. En kongress som kan innkalles med 60 dagers varsel og en annen ekstraordinær Kongress som skal kunne innkalles med kortere varsel. Sekretariatet er kommet til at bestem-

melsen slik den nå står bør stå uforandret. I en ekstraordinær situasjon må Sekretariatet kunne innkalle Kongressen med det korteste varsel, og derfor må Kongressens sammensetning på forhånd være klar. Såframt vedtektene inneholder bestemmelse om flere arter av varsel i forbindelse med ekstraordinær Kongress, vil det til enhver tid oppstå diskusjon om hvorvidt det var nødvendig å nytte det korteste varsel. Når det gjelder forslaget om nyvalg i forbindelse med at et valgt kongressmedlem i perioden faller bort, flytter til nytt distrikt osv. er reglen den at såframt slike tilfelle oppstår, skal den valgte varamann inntre i vedkommendes plass. Dette er det prinsipp som ble fulgt ved forrige Kongress og godtatt av de tilsluttede forbund.

Nr. 160

Innstilling:

Den någjeldende paragraf opprettholdes uforandret.

(Vedtatt mot 1 stemme.)

§ 8.

Representantskapets sammensetning.

Fra Sekretariatet:

I någjeldende § 8 står det følgende:

«Representantskapet er Landsorganisasjonens høyeste myndighet mellom kongressene.

1. Det består, med unntak som er nevnt nedenfor av 100 medlemmer valgt av forbundene, 1 representant valgt fra hvert fylke og Sekretariatets faste medlemmer.»

I forbindelse med at noen fylker ble slått sammen vil det forhold kunne oppstå at det vil bli tolkningstvist om hvorvidt de to fylker som har slått seg sammen skal ha rett til å få beholde sin tidligere representasjon. Det er derfor nødvendig å få klargjort dette forhold på Kongressen.

Nr. 161

Innstilling:

Ut fra ovenstående foreslår Sekretariatet at Kongressen gjør følgende vedtak som skal gå inn som merknad under paragraf 8 pkt. 1. «I de tilfelle to fylker slås sammen, skal representasjonen opprettholdes som tidligere for resten av kongressperioden.

§ 9.

Representantskapets myndighetsområde.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 23, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bærum, Nr. 162
foreslår:

§ 9 punkt 4 går ut og erstattes med:

«Det fastsettes et lønssystem for LOs tillitsmenn og funksjonærer slik at deres lønninger stiger eller synker i takt med lønninger i de yrker som er tilsluttet LO.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 123, Jørpeland, foreslår:

Nr. 162 a

«LO må arbeide for kontakt mellom de forskjellige retninger i den internasjonale fagbevegelse, for å oppnå samarbeid og felles opptreden.»

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 5, Odda, foreslår:

Nr. 163

§ 9. — Representantskapets myndighetsområde.

«Punkt 3 går ut. (Jfr. forslag til § 17 — 3 b).»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes LOs vedtektskomité.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 54, Follum Bruks Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 164

«Arsmelding, regnskap og revisjonsberetning sendes LOs forskjellige fagforbund.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Oslo Bryggearbeideres Forening, foreslår:

Nr. 165

«Vedtektenes § 9, pkt. 3, utgår.»

Motivering:

Foreningen viser til sitt forslag om endring av vedtektenes § 17, punkt 3 b.

Sekretariatets innstilling:

Etter å ha gjennomgått forslagene vil Sekretariatet si seg enig i at årsmelding, regnskap og revisjonsberetning, sendes de tilsluttede forbund. Da de nåværende vedtekter ikke er til hinder for dette, foreslår Sekretariatet at denne praksis gjennomføres uten vedtektsendring, for øvrig opprettholdes paragrafen uforandret.

§ 10.

Sekretariatet.

Nr. 166 NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 29, Mo, foreslår:

LOs sekretariat må ut i arbeidslivet minst 2 måneder i året — til vanlig industriarbeiderlønn.»

Motivering:

LO-ledelsen har i de siste år utviklet seg stadig i mer byråkratisk retning. I mange saker er det en skremmende stor avstand mellom LO-ledelsen og vanlige arbeidstakere. Ovennevnte forslag vil kunne bidra til at kontakten mellom LO-ledelsen og de fagorganiserte bedres, noe som vil komme disse siste tilgode i framtidige forhandlinger.

Nr. 167 *Forbundsstyrets innstilling:*
Kan ikke tiltres.

Nr. 168 **Sekretariatets innstilling:**
Någjeldende paragraf opprettholdes uforandret.

§ 11.

Sekretariatets myndighetsområde.

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJONÆRERS FORB.

Nr. 169 *Stavanger Handels- og Kontorfunksjonærs Forening, foreslår:*
Nytt punkt 15.

«Å treffe vedtak om at saker av vidtrekkende samfunnsmessig betydning for medlemmene, sendes medlemmene til uravstemning.»

Motivering:

Med bakgrunn i den misnøye som gjorde seg gjeldende blant store deler av LOs medlemmer under behandlingen av EF-saken —

mener vi det er nødvendig å endre vedtektene slik at de gir adgang til en mest mulig demokratisk avgjørelsesprosess. Dette kan best oppnås gjennom en bedre kommunikasjon mellom ledelsen og medlemmene.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke anbefales.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 58, Mandal, foreslår:

Nr. 170

«Før det blir ansatt lønte funksjonærer i LO, skal det innhentes uttalelse fra samorganisasjonene på vedkommende oppholdssted.

Motivering:

Vi mener at den stedlige samorganisasjonen i mange tilfeller har bedre kjennskap til vedkommende og hans evne til å ivareta de fagorganisertes interesser.

Avd. 55, Kragerø, foreslår:

Nr. 171

«LOs vedtekter endres slik at LOs tillitsmenn og funksjonærer får sine lønninger regulert i takt med lønningene i de yrker som er tilsluttet LO, dog ikke i prosent men i øretillegg.»

Punkt 10 endres til:

«A vedta de faglige distriktskontorers budsjett.»

Nr. 172

Motivering:

Medlemmene i hvert enkelt distrikt bør få velge de tillitsmenn som i dag blir ansatt av Sekretariatet. Dette har noe med demokrati i hverdagen og gjøre.

Dette valget bør skje i samorganisasjonenes regi, i de fylker det gjelder.

Avd. 73, Brevik, foreslår:

Nr. 173

«Vedtektene endres slik at LOs tillitsmenn og funksjonærer får sine lønninger regulert i takt med lønningene i de yrker som er tilsluttet LO.»

Punkt 10 endres til:

«A vedta de faglige distriktskontorers budsjett.»

Nr. 174

Motivering:

Medlemmene i hvert enkelt distrikt bør få velge de tillitsmenn som i dag blir ansatt av Sekretariatet. Dette har noe med demokrati i hverdagen å gjøre.

Nr. 175 *Avd. 98, Skien, foreslår:*

«LOs vedtekter endres slik at LOs tillitsmenn får sine lønninger regulert i takt med de yrker som er tilsluttet LO. Det forutsettes at tariffoppgjøret blir utbetalt som øretillegg.»

Motivering:

Interessen ved forhandlingsbordet vil bli mer intensiv og av mer personlig art.

Nr. 176 *Avd. 101, Langesund, foreslår:*

«Vedtektene endres slik at LOs tillitsmenn og funksjonærer får sine lønninger regulert i takt med lønningene i de yrker som er tilsluttet LO, dog ikke i prosent men i øretillegg.»

Nr. 177 Punkt 10 endres til:

«A vedta de faglige distriktskontorers budsjett.»

Motivering:

Medlemmene i hvert enkelt distrikt bør få velge de tillitsmenn som i dag blir ansatt av Sekretariatet. Dette har noe med demokrati i hverdagen å gjøre.

Forbundsstyrets innstilling:

Ingen forandring.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 178 *Avd. 48, Herøya, foreslår:*

«Alle saker av prinsipiell art bør ut til medlemmene til behandling før endelig vedtak fattes av de instanser som har avgjørende myndighet.» (Forslaget innpasses i § 11.)

Motivering:

Enkelte vedtak av prinsipiell art har skapt strid og splittelse innen fagbevegelsen. For å unngå dette bør medlemmene få anledning til å uttale seg, før endelig vedtak fattes.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes LOs vedtektskomité.

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Nr. 179 *Avd. 108—3, Foreningen ved Studentsamskipnaden i Oslo, foreslår:*

Forslag til ny § 11.15.

«A sørge for å sende ut rapporter hvert annet år til de enkelte organisasjonsledd i fagbevegelsen om LOs representasjon i og målsetting for deltakelse i ulike komitéer, utvalg, institusjoner, organisasjoner og bedrifter.»

Motivering:

Det er enkeltmedlemmene som betaler denne virksomheten og som utgjør organisasjonen. Det kunne være interessant for oss å vite hvor det sitter representanter i ulike verv rundt omkring. Dessuten er det enkeltmedlemmene som er en slags aksjeeiere i den informasjonen som våre topptillitsmenn får gjennom sitt arbeid i de ulike verv. Noe av denne informasjonen som LOs toppledelse får gjennom disse vervene burde i større grad tilflyte enkeltmedlemmene. Et spørsmål i den forbindelse er om den informasjonen er tilgjengelig i noen form i Sekretariatet eller andre steder for det enkelte medlem.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

En viser for øvrig til LOs alminnelige informasjonsvirksomhet.

SAMORGANISASJONENE

Stavanger og omegns faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 179 a

«LOs sekretariat kan gjøre vedtak om uravstemning i viktige saker. Sekretariatet avgjør etter hvilke retningslinjer uravstemning i viktige saker skal foregå.»

Fra Sekretariatet:

De innkomne forslag omhandler tildels spørsmål som ikke kommer inn under denne paragraf og forslag som går inn på Sekretariatets alminnelige myndighetsområde. De innkomne forslag har ikke fått tilslutning i de respektive forbundene. Når det gjelder forslaget fra avdeling 48, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, om at saker av prinsipiell art bør ut til medlemmene til behandling før endelig vedtak fattes av de instanser som har avgjørende myndighet, vises til at denne behandlingsmåte i dag følges. I denne forbindelse vises bl. a. til behandling av LOs handlingsprogram, LOs organisasjonskomité og annet. Det er derfor ikke nødvendig med at det fastsettes noen regel i vedtektene om dette.

Innstilling:

Någjeldende paragraf opprettholdes uforandret.

Nr. 180

§ 15.

Avstemning over tarifforslag — arbeidsstans.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 23, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bærum,
foreslår:

Nr. 181

Punkt 1 skal lyde:

«Tarifforslag skal gjennom avdelingene legges fram for de medlemmer interessetvisten gjelder.»

Punkt 2 skal lyde:

«Har flertallet av de medlemmer som deltar i avstemningen stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt mot, er det forkastet.»

Nåværende punkt 3, 4 og 5 utgår.

«Nytt punkt 3: Tariffrevisjonen skal foregå forbundsvis.»

Nr. 182

Avd. 133, Tømrernes Fagforening, Bærum, foreslår:

I første setning forandres teksten til: .

«Tarifforslag skal legges fram for de medlemmer interessetvisten gjelder.»

I punkt 3 og 4 forandres $\frac{2}{3}$ til $\frac{1}{2}$.

Punkt 5 utgår i sin helhet.»

Nr. 183

Avd. 191, Drammen Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Tarifforslaget skal alltid legges fram for de medlemmer som interessetvisten gjelder, gjennom avdelingene.

Har flertallet av de medlemmer som deltar i avstemningen stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt mot, er det forkastet.»

Motivering:

Skal vi klare å skape en levende organisasjon, må drøftelser og avgjørelser om våre lønns- og arbeidsforhold legges på avdelingsplanet. Slik det er i dag har de fleste følelsen av at det blir handlet over hodene på de det gjelder.

Nr. 184

Avd. 219, Larvik og Omland Bygningsarbeiderforening, foreslår:

§ 15. Avstemning over tarifforslag.

«Tarifforslag skal alltid legges fram for de medlemmer som interessetvisten gjelder, gjennom avdelingen.

Har flertallet av de medlemmer som deltar i avstemningen stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt mot, er det forkastet.»

Motivering:

Skal vi klare å skape en levende organisasjon, må drøftelser og avgjørelser om lønns- og arbeidsvilkårene legges på avdelingsplanet. Slik det er i dag har de fleste følelsen av at det blir handlet over hodene på de som avtalene skal gjelde for.

Nr. 185

Avd. 348, Rørleggernes Forening, Trondheim, foreslår:

«Tarifforslag skal gjennom avdelingene legges fram for de medlemmer interessetvisten gjelder.

Avstemningen foregår på medlems- eller klubbmøter.

Har flertallet av de medlemmer som har deltatt i avstemningen stemt for, er forslaget vedtatt. Har flertallet stemt mot, er forslaget forkastet.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslag fra avd. 23, 133, 191, 219 og 348 kan ikke tiltres.

Oslo Litograf- og Kjemigrafforening, foreslår:

Punkt 1 endres til:

«Tarifforslag skal legges fram for de medlemmer interessetvisten gjelder. Avstemningen må forberedes slik at resultat gir et fullgyldig uttrykk for viljen hos medlemmene.»

Punkt 2 gis følgende ordlyd:

«Har et flertall av de som har deltatt i avstemningen stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt mot, er det forkastet.»

Punktene 3, 4 og 5 tas ut.

Motivering:

Dette forslag ble stilt i 1969 av foreningen med forbundsstyrets anbefaling og tilføyelser. Situasjonen siden det ble forkastet av kongressen dengang, tilsier at dette forslag fortsatt bør inn i LOs vedtekter. Ikke minst for det indre demokratis egen skyld. Motiveringen for forslaget fra 1969 er derved fortsatt aktuell: Beskyldningen mot LO for å være byråkratisk ledet og om manglende indre demokrati i fagbevegelsen, tilsier at en fjerner bestemmelser i LOs vedtekter som kan frata medlemmenes rett til å ta avgjørelsene selv, i sentrale saker ved en demokratisk avstemning. De nevnte punkter er mer egnet til skape irritasjon og mistenksomhet enn de er til noen nytte.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget anbefales.

Avd. 34, Sandefjord, foreslår:

Punkt 1 endres til:

«Tarifforslaget skal ved uravstemning legges fram for medlemmer tvisten gjelder.»

Punkt 2 endres til:

«Har flertallet av de medlemmer som har tatt del i avstemningen stemt for forslaget, er det vedtatt, har flertallet stemt imot, er det forkastet.»

Punkt 3 endres til:

«Resultatet av avstemningen meddeles sekretariatet. Punkt 4 og 5 utgår.»

Forbundsstyrets innstilling:

Ingen forandring.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 5, Odda, avd. 31, Sauda og avd. 53, Alvik, foreslår:

Punkt 1 skal endres til å lyde:

«Tarifforslag skal legges fram til uravstemning for de medlemmene interessetvisten gjelder. Har et flertall stemt for forslaget er det vedtatt. Har et flertall stemt imot forslaget er det forkastet. Fellesavstemning kan ikke finne sted. De øvrige punkter endres i samsvar med dette.»

M o t i v e r i n g :

Det må være de som stemmer ved en avstemning som teller, ikke de passive. Det må være en grunnleggende rett for et medlem å få være med og bestemme sine lønns- og arbeidsvilkår.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARB.FORBUND

Avd. 60, Stavanger, foreslår:

«Avstemningen må bare omfatte de medlemmer interessetvisten gjelder. Har et flertall av de medlemmer som deltar i avstemningen stemt for forslaget, er det vedtatt. Har et flertall stemt mot, er det forkastet.»

M o t i v e r i n g :

Vårt forslag tar sikte på å gi § 15 et demokratisk innhold.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke anbefales.

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Oslo Bryggearbeideres Forening, foreslår:

Punkt 1, første avsnitt, endres til:

«Tarifforslag skal legges fram for de medlemmer interessetvisten gjelder.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes til det nye Sekretariatet.

SAMORGANISASJONENE

Sandefjord faglige Samorganisasjon, foreslår:

Punkt 1 endres til:

«Tarifforslaget skal ved uravstemning legges fram for medlemmer tvisten gjelder.»

Punkt 2:

«Har flertallet av de medlemmer som har deltatt i avstemningen stemt for forslaget, er det vedtatt, har flertallet stemt imot, er det forkastet.»

Punkt 3:

«Resultatet av avstemningen meddeles Sekretariatet.»

Punkt 4 og 5 utgår.»

Fra Sekretariatet:

De foreliggende forslag går ut på å endre gjeldende vedtektsbestemmelser, slik at vedtektenes regler om avstemning skal innskrenkes, slik at Sekretariatet i samråd med forbundene ikke skal kunne samordne tariffoppgjørene bl. a. ved felles avstemning.

Någjeldende bestemmelser omhandler de forhold som skal være gjeldende i den fase av tariffoppgjøret da det foregår forhandlinger og det foreligger forhandlingsforslag til avgjørelse. I slike tilfelle må det finnes regler for hvordan Landsorganisasjonen sammen med forbundet medvirker til at samordning må kunne finne sted. Det vil ikke være forsvarlig å binde behandlingsmåten av tarifforslag ytterligere enn det gjeldende vedtekter gjør.

Innstilling:

Nr. 192

Någjeldende paragraf opprettholdes uforandret.

§ 17.

Kontingent.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 274, Kristiansand Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 193

«Lik kontingent til LO fra alle tilsluttede forbund.»

Motivering:

Med lik kontingent til LO menes kontingent i mengde kroner pr. medlem/år. Slik forholdene er i dag med forskjellig kontingentplikt innen de enkelte forbund, blir ikke kontingenten til LO lik og dette må rettes.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Avd. 68, Sarpsborg Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 194

«I § 17 sløyfes punkt 8.»

Motivering:

LO har etter vår mening tøyet vedtektene til det utillatelige for å øke sin kontingent, og brukt pengene eller store summer av disse til helt annet enn faglige formål.

Vi mener derfor at kontingentreguleringen må være underlagt kongressen helt og holdent, der er det muligens flere som kjenner grensene for medlemmenes tålmodighet.

Vi mener ikke at faglig og politikk skal være helt atskilt, men vi må ikke komme dit at politikken er vår hovedoppgave og det faglige blir en bioppgave. Det har sett slik ut en stund nå.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 195

Avd. 5, Odda, foreslår:

§ 17 — Kontingenten — punkt 3 b, endres til:

•Av det beløp som kommer fram etter punkt a) skal 30 prosent avsettes til stønad under faglig konflikt.»

Motivering:

Kampfondet må ikke svekkes ved at det bevilges av dette til andre formål. Det må bare benyttes til stønad under faglig konflikt.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes LOs vedtektskomité.

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Nr. 196

Avd. 1, Oslo Bryggearbeideres Forening, foreslår:

Vedtektenes § 17, punkt 3 b) endres til:

•Av det beløp som kommer fram etter punkt a) skal 30 prosent avsettes til et kampfond som ikke nyttes til andre formål enn stønad under faglige konflikter.

Motivering:

Etter foreningens mening bør kampfondet bare brukes til det formål det er bestemt for når det blir nødvendig.

Det skulle neppe oppstå situasjoner som skulle betinge uttelling av kampfondet i tillegg til de midler LO ellers disponerer.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget sendes til Sekretariatet.

Fra Sekretariatet:

Kontingentordningen er behandlet av vedtektskomitéen og etterat saken har vært utredet av et spesialutvalg. Hovedspørsmålene har vært om det kan gjennomføres ens kontingent til Landsorganisasjonen, og om prosentberegnet kontingent bør gjennomføres av hensyn til en rettferdig kontingentordning fra forbundene til LO. Flere forbund har allerede gjennomført prosentberegnet kontingent, men det synes å være for tidlig å fastsette det i LOs vedtekter.

Innstilling:

§ 17 pkt. 1 gis følgende nytt avsnitt:

«Sekretariatet gis fullmakt til å inngå avtale om annen oppgjørsmåte med forbund som praktiserer prosentberegnet kontingent. Nytt pkt. 9. Representantskapet gis fullmakt til å vedta annen kontingentordning enn det som gjelder i ovenstående pkt. 1 til 8.»

Nr. 197

§ 18.

Ekstrakontingent.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 68, Sarpsborg Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 198

§ 18 punkt 1 sløyfes.

I punkt 2 i samme paragraf sløyfes ordet *også* i første linje, slik at paragrafen lyder:

Sekretariatet kan foreta utlikning av ekstrakontingent når truende uro på arbeidsmarkedet osv.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Avd. 8, Rogaland, foreslår:

Nr. 199

«Ekstrakontingent kan bare ilegges medlemmer under streikeaksjoner. Disse penger skal da brukes til de streikende når likviditeten i LO gjør det nødvendig.»

Motivering:

Å legge ekstrakontingent for å styrke arbeiderpartiets presse under normale tider må være LO uvedkommende. Medlemmene reagerer sterkt mot slike disposisjoner.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres. En forutsetter imidlertid at kontingentspørsmålene blir behandlet av kongressen i 1973 og i denne forbindelse også størrelsen av den kontingent som skal nyttes til A-pressen.

Nr. 200 *Avd. 103, Glomfjord, foreslår:*

«Etter vedtak av LOs sekretariat ble det fra 1. juli 1972 innført en ekstra-kontingent på kr. 0.30 pr. merke som går til A-pressen. Avdeling 103 foreslår at denne kontingenten bortffaller fra 1. juni 1973.»

Forbundsstyrets innstilling:

Det vises til innstillingen i forslaget fra avdeling 8, Rogaland.

Fra Sekretariatet:

Det foreliggende forslag vil ta sikte på innskrenke Representantskapet myndighetsområde i forbindelse med utlikning av ekstra-kontingent.

Nr. 201 **Innstilling:**

Sekretariatet mener at dette ikke er gjennomførlig og innstiller: Någjeldende paragraf opprettholdes uforandret.

§ 20.

De faglige samorganisasjoner.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 202 *Avd. 220, Trolla, foreslår:*

«De faglige samorganisasjoner avvikles.»

Motivering:

Den faglige virksomhet kan samordnes ved LOs distriktskontorer. Der hvor det ikke er distriktskontor må muligens samorganisasjonene fortsette sitt arbeid som før.

Forbundsstyrets innstilling:

Da LOs kongress skal behandle organisasjonskomitéens innstilling om fagbevegelsens organisasjonsstruktur, foreslås ingen forandring.

Nr. 203 **Fra Sekretariatet:**

Forbundsstyrets forslag tiltres.

Diverse.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 204

Bergen Faglige Samorganisasjon, foreslår:

• *Supplement til LOs vedtekter.*

Eventuelt ny paragraf til LOs vedtekter.

Viktige prinsipielle faglig, politiske spørsmål må forelegges medlemmene til uravstemning når $\frac{1}{4}$ av LOs fagforeninger forlanger dette skriftlig.

Fra Sekretariatet:

Kan ikke tiltres.

b) Regler for valg av representanter til Landsorganisasjonens kongress.

Fra Sekretariatet:

Det vises til nye regler vedtatt av Representantskapet, og inntatt under «Valg av representanter til Kongressen» (jfr. s. 7 flg.).

Nr. 205

Innstilling:

«Nye regler vedtas i samsvar med Representantskapets vedtak av 31. mai 1972.»

c) Samorganisasjonenes vedtekter.

§ 9.

Kontingent.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Nr. 206

Avd. 2, foreslår:

«Som kjent er også storavdelingene forpliktet til å innbetale kontingenten til Samorganisasjonene. Dette mener ihvertfall styret i avdeling 2 er helt bortkastede penger for denne avdelings vedkommende. Det kan vel tenkes at det er mere bruk for Samorganisasjonene i fylker som ligger lenger vekk fra Oslo.

Hvis det derfor kunne være mulig å få tatt inn en bestemmelse i Samorganisasjonens vedtekter som åpner adgang til, i spesielle tilfeller, å slippe denne kontingent, tror vi meget ville være vunnet.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 207

Avd. 65, Kristiansund, foreslår:

«Under dette punkt vil vi henstille til Kongressen å forhøye øvre grense for den kontingent de lokale samorganisasjoner kan vedta for sine tilsluttede fagforeninger.

(Dette forslag må gjelde vedtektene for de faglige samorganisasjoner § 9, Kontingent.)»

*Forbundsstyrets innstilling.
(Se innstilling til forslag nr. 202).*

SAMORGANISASJONENE

Nr. 208

Bergen faglige Samorganisasjon, foreslår:

•Kongressen, mai 1973, pålegger LOs administrasjon om å sørge for at de respektive Samorganisasjoners rettmessige andel av kontingenten for sine medlemmer tilhørende Statstjenestemannskartetlet blir effektivt.

Motivering:

Innkrevning av kontingenten for Samorganisasjonens medlemmer som tilhører Statstjenestemannskartetlet har opp gjennom alle år vært foretatt av LOs administrasjon etter inngått avtale med Statstjenestemannskartetlet.

I midlertid har det i de senere år vært vanskelig, for ikke å si umulig, å få inn kontingenten for disse medlemmene — som for Bergen faglige Samorganisasjon utgjør nå ca. kr. 6000 pr. år etter de kontingentsatser LOs administrasjon har fastsatt for disse. Til tross for at man påpekte dette forhold på forrige kongress, har man dessverre ennå ikke funnet fram til noen tilfredsstillende ordning.

For enkelte Samorganisasjoner er denne andelen av kontingenten helt avgjørende for driften.

Nr. 209

Drammen faglige Samorganisasjon, foreslår:

•Kontingenten til de lokale Samorganisasjonene innkreves av LO eller forbundene i henhold til solgte merker.

Motivering:

Slik det er nå er det stadig en del fagforeninger som står til rest med kontingenten og dette skaper merarbeide for kasserer med stadig purringer og likeledes er det helt umulig å drive aktivt arbeid innen samorganisasjonens distrikt hvis vi ikke får inn kontingenten regelmessig, da alle de faste utgifter har steget i de senere år.

Nr. 210

Ytre Nordmøre faglige Samorganisasjon, foreslår:

•Til dekning av samorganisasjonens utgifter til lønninger, kontor, agitasjon, møter, opplysningsarbeide og eventuelle arrangementer utlignes en kontingent på de tilsluttede fagforeninger som fastsettes av årsmøtet. Kontingenten må ikke overstige kr. 0.25 for heltbetalende og kr. 0.10 for halvtbetalende medlemmer pr. uke. Samorganisasjonen kan hvis kontingenten er utilstrekkelig til dekning av samorganisasjonens utgifter for å utføre et effektivt faglig arbeid i vedkommende arbeidsområde, søke Landsorganisasjonen om tilskudd til sin virksomhet. Ved eventuell søknad til Sekretariatet må budsjettforslag og alle opplysninger om virksomheten foreligge. Sekretariatet kan ikke innvilge tilskudd før samorganisasjonen har utnyttet

sin rett til å utlikne maksimumskontingenten, kr. 0.25 for heltbetalende og kr. 0.10 for halvtbetalende pr. uke.

For enkelte forbund eller fagforeninger kan Sekretariatet i spesielle tilfeller gjøre unntak.»

Motivering :

De lokale samorganisasjoner har på grunn av sitt virkeområde sterkt behov for å få forbedret sin økonomi.

Samorganisasjonenes betydning er stigende på grunn av det faglige politiske arbeide, og nyorganisering. Videre er det en kjent sak at en del distrikter kommunikasjonsmessig, på grunn av økonomiske vansker ikke kan få arbeidet tilfredsstillende utenfor bysentrene. Den yrkesmessige utvikling tilsier at samorganisasjonene må få utvidet sine virksomheter i distriktene.

Ytre Nordmøre faglige Samorganisasjon viser for øvrig til at det ikke har vært kontingentøkning til samorganisasjonene siden 1953. Når vi foreslår dette er det for å få arbeidet til å gå bedre i samorganisasjonene.

De samorganisasjoner som ikke har behov for en slik kontingent som vi her foreslår har jo framleis anledning til å ta lavere kontingent.

Rana faglige Samorganisasjon, foreslår:

«Kontingentsatsene kr. 0.10 og kr. 0.05 forhøyes til kr. 0.20 og kr. 0.10, henholdsvis for heltbetalende og halvtbetalende.»

Nr. 211

Motivering :

I vedtektene for de lokale faglige Samorganisasjoner er foreningenes kontingent satt til maksimum kr. 0.10 og kr. 0.05.

Disse satsene har nå stått uforandret i 20 år.

I løpet av dette tidsrum er alle andre kontingentsatser økt, vesentlig på grunn av stigning i omkostningene.

Samorganisasjonene har måtte tåle denne omkostningsøkning uten å få dekning for den, og er av den grunn i dag i liten utstrekning i stand til å utføre et fullgodt arbeid.

Kravene til, og behovet for, en sterkere grad av lokal faglig innsett og service på alle felter stiger stadig. Med fagbevegelsens stadig økende samfunnsengasjement mener vi at det er tvingende nødvendig at Kongressen gjør vedtak som kan styrke de lokale faglige Samorganisasjoner, dersom Kongressen mener at disse i framtida skal være et effektivt ledd i organisasjonsapparatet.

For vår del vil vi anta at det tros alt er på lokalplanet at grunnlaget for en videre vekst av vår bevegelse må legges, også i framtida.

Nr. 212 *Harstad faglige Samorganisasjon*, foreslår:

«Kontingenten fra foreningene til Samorganisasjonene forhøyes til kr. 0.15 for heltbetalende og kr. 0.10 for halvtbetalende medlemmer.»

Motivering:

Kontingenten hos foreningene har steget i takt med utviklingen, — de fleste er indeksregulert.

Kontingenten til samorganisasjonene har de senere år vært uendret. Det er klart at med de stigende utgifter som for eks. husleie, annonser m. m. er det vanskelig å administrere og drive et aktivt organisasjonsarbeid. Resultatet av dette arbeid er i stor grad avhengig av økonomien.

Nr. 213 *Odda og Omland faglige Samorganisasjon*, foreslår:

«Kontingenten må ikke overstige kr. 0.15 for heltbetalende og kr. 0.05 for halvtbetalende medlemmer pr. uke.

Ellers uendret.»

Motivering:

Med den senere tids prisøkninger på så og si alle områder, viser det seg vanskelig for samorganisasjonene og oppfylle de intensjoner som ligger i innledningen av denne paragraf, nemlig: Til dekning av samorganisasjonens utgifter til lønninger, kontor, agitasjon, møter, opplysningsarbeid m. m.

Nr. 214 *Askøy faglige Samorganisasjon*, foreslår:

«Kontingentøkning til de lokale faglige samorganisasjoner fra 5 til 10 øre for halvtbetalende (lærlinger og unge arbeidere) og fra 10 til 20 øre for heltbetalende.»

Motivering:

Kontingenten til de lokale faglige samorganisasjoner har stått uendret siden vedtaket om opprettelse av disse. For enkelte samorganisasjoners vedkommende har dette svekket organisasjonens arbeid vesentlig. Samorganisasjonens utgifter har i denne tiden øket i takt med ordinær prisstigning og på grunn av at man ikke har fått anledning å legge på kontingent.

Medlemstallet i enkelte områder har stått uendret og for enkelte områder gått tilbake, mens medlemstallet i by- og pressområdene har øket.

Nr. 215 *Horten og Omland faglige Samorganisasjon*, foreslår:

«Bestemmelsen maksimumskontingent endres til bestemmelse minimumskontingent.»

Motivering:

Det er en kjent sak for LOs distriktskontorer og Landsorganisasjonen at bestemmelsens makskontingentforhold har vært et handikap for de fleste samorganisasjoner og oppnå dette taket i vedtektene.

Vårt forslag om en minimumskontingent etter de satser som nå er gjeldende, vil gi en form som er alminnelig i våre minstelønns-overenskomster. Det vil også gi en adgang for de samorganisasjoner som har innfridd den någjeldende maks, og søke videre forhandlinger med de tilsluttede fagforeninger om økt kontingent.

I behandlingen om kontingentforholdet, vil vi også be om Kongressens oppmerksomhet på den praktiserende ordning for Kartellet.

Vi vil henstille Kongressen om at dette kontingentforhold blir satt i naturlig og rimelig forhold til de øvrige forbunds kontingentsatser, for avdelingene.

Nr. 216

§ 12. Representantskap.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Avd. 43, Tysse, foreslår:

Nr. 217

§ 12. *Nytt avsnitt:*

«Samorganisasjoner som har mindre antall enn 40, kan, dersom fagfor-
eningsstyrene fatter vedtak om det, opprette representantskap.»

Motivering:

Da det viser seg at representantskapsordningen gir større ansvar, vil samorganisasjonen bli en mer aktiv og levende organisasjon.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 44, Tyssedal og avd. 61, Odda, foreslår:

Nr. 218

§ 12. *Nytt avsnitt:*

«Samorganisasjoner som har mindre antall foreninger enn 40, skal — der-
som fagforeningsstyremøtene fatter vedtak om det — opprette representant-
skap.»

Motivering:

Da det viser seg at representantskapsordningen gir større ansvar, vil samorganisasjonen bli en mer aktiv og levende organisasjon.

Forbundsstyrets innstilling:

*Forslaget blir oversendt Sekretariatet med anmodning om å vurs-
dere De faglige Samorganisasjoners formål, virksomhet og sammen-*

Nr. 219

setning, slik at de får en mer naturlig plass innen LOs totale virkeområde.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 220 *Odda og Omland faglige Samorganisasjon, foreslår:*

§ 12. *Nytt avsnitt:*

«Samorganisasjoner som har mindre antall enn 40, skal, dersom fagfor-
eningsstyremøte fatter vedtak om det, opprette representantskap.»

Motivering:

Da det viser seg at representantskapsordningen gir større ansvar, vil samorganisasjonen bli en mer aktiv og levende organisasjon.

Diverse.

BEKLEDNINGSARBEIDERFORBUNDET

Nr. 221 *Avd. 12, Bergens Tekstilarbeiderforening, Bergen, foreslår:*

«De faglige samorganisasjoner kan opprettes i distrikter hvor fagforeningene anser nødvendigheten og berettigelsen av slike hjelpeorganisasjoner for Landsorganisasjonen.

De faglige samorganisasjoner skal organiseres etter de vedtekter som gjelder til enhver tid. Samorganisasjoner som er opprettet kan oppløses dersom de tilsluttede fagforeninger finner at opprettholdelsen av organisasjonen ikke tjener noen hensikt.

Beslutning om å oppløse Samorganisasjonen krever kvalifisert flertall.»

Motivering:

Vår forening har drøftet spørsmålet om det er riktig og tjener noen hensikt å opprettholde de faglige samorganisasjoner, dersom fagforeningene i et distrikt finner dette unødvendig og uten berettigelse.

Vi er av den oppfatning at fagforeningene i distriktene selv må gis anledning til å bestemme om det er nødvendig og berettiget å opprettholde lokale samorganisasjoner og vil derfor foreslå at § 20 i LOs vedtekter får ovenstående ordlyd.

Nr. 222 *Avd. 16, Dale Tekstilarbeiderforening, Dale, foreslår:*

«Det gjøres endringer i vedtektene for faglige samorganisasjoner slik at plikten til opprettelse av faglige samorganisasjoner utgår.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret mener at diskusjonen om samorganisasjonenes berettigelse må føres sammen med diskusjonen om organisasjons-

formene i LO. Forbundsstyret foreslår derfor at forslagene oversendes organisasjonskomiteén i LO for å behandles sammen med de øvrige spørsmålene vedrørende organisasjonsformene.

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJONÆRERS FORBUND

Harstad Handels- og Kontorfunksjonærs Forening, foreslår:

Nr. 223

Det ansettes opplysningssekretær på deltid i samtlige samorganisasjoner som ikke har fast ansatte tillitsmenn.

Motivering:

Da det stadig viser seg at det skorter på opplysning om fagbevegelsen blant våre medlemmer.

At det stadig blir vanskeligere å få medlemmene aktivisert og motivert for å gjøre en jobb.

At det er færre og færre som vil ofre fritiden sin gratis for andre.

At det går ut over de som ennå er villige til å gjøre en innsats, Det er disse siste som må avlastes, — noe de vil bli ved å gjennomføre dette forslag.

Forutsetningen for et vellykket resultat er at det blir nyttet folk med gode kunnskaper om fagbevegelsen, og at de gis spesialopplæring i moderne undervisningsmetoder samt at høvelig opplysningsmaterieil stilles til rådighet.

Virkefelt for sekretærene er de lokale fagforeninger som er tilsluttet LO.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes Sekretariatet.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 12, Trondheim, foreslår:

Nr. 224

•Vi vil at de faglige samorganisasjoner blir avviklet på de steder hvor LO har distriktskontorer.

Distriktskontorene bør ha nødvendig bemanning og utstyr slik at de kan knytte den nødvendige kontakt med arbeidsplassene og medlemmene og fagforeningene i de distrikter de er satt til å betjene.

I distrikter hvor det ikke er etablert distriktskontorer bør Samorganisasjonen fortsette i den utstrekning det er et behov til stede.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 225

Avd. 53, Ålvik, foreslår:

«Kongressen tar opp hele denne organisasjons formål, virksomhet og sammensetning til revisjon.»

Motivering:

Slik den faglige Samorganisasjon har utviklet seg, og er i dag, er den ikke brukbar for formålet: En samlende instans for fagforeningene.

Nr. 226

Forbundsstyrets innstilling:

Henviser til den generelle innstilling til LOs vedtekter som lyder:

NKIF viser til at LO har nedsatt en vedtektskomité som har fått i oppdrag fra Sekretariatet å utarbeide forslag til nye vedtekter for LO i Norge.

Forbundsstyret foreslår at forslag nr. 163, 178, 195 og 225 blir oversendt «vedtektskomitéen», slik at den kan ta disse forslag med i sin vurdering og innstilling til Kongressen. Vedtektskomitéen må i sitt arbeide ta særlig sikte på at LOs nye aktiviteter og formål (jevnfør LOs handlingsprogram 1969) får en særlig plass i de nye vedtekter.

NKIFs forbundsstyre foreslår videre at «Vedtektskomitéen» får i oppdrag å utarbeide forslag til mønstervedtekter for fagforbundene.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 227

Norsk Kommuneforbunds stedsstyre i Skien, foreslår:

«Våre avdelinger har distriktsstyrene som det koordinerende organ, og vår virksomhet er tilknyttet dette. Det synes bare å være en økonomisk belastning å være tilsluttet de stedlige samorganisasjoner i den form som vi nå har.

Dette er et meget aktuelt spørsmål som har vært diskutert mye hos oss. Så vidt vi husker har distriktsstyret tidligere sendt en liknende henvendelse.»

Forbundsstyrets innstilling:

Det vises til behandling av saken på kongressen i 1969 hvor det ble fattet følgende vedtak:

«Sekretariatets forslag nr. 117 ble enstemmig vedtatt. Det er sålydende med Ottesens tilføyelse innarbeidet.

Samtlige forslag vedrørende de faglige samorganisasjoner sendes Sekretariatet som foretar en gjennomgåelse av samorganisasjonenes vedtekter og en vurdering av gjeldende kontingentordninger. Innstillingen fra Sekretariatet forelegges Representantskapet til avgjørelse, og saken utredes til neste kongress 1973».

SAMORGANISASJONENE

Samarbeidsutvalget for de tre faglige samorganisasjonene i Ringsaker, foreslår:

Nr. 228

Samarbeidsutvalget for de tre faglige samorganisasjoner i Ringsaker, som representerer vel 4000 medlemmer og ca. 40 fagforeninger, har besluttet å sende følgende forslag til behandling på Fagkongressen 1973:

«For å sette de lokale faglige samorganisasjoner mer i stand til å arbeide mer effektivt, særlig på opplysningsfronten på det lokale plan, må LO sentralt på sin side medvirke til dette ved å yte de nødvendige midler til avlønning av en fastlønnet tillitsmann innen de lokale samorganisasjoners virkeområder.»

Motivering:

Fellesmøtet begrunner sitt forslag med bl. a. følgende: Det er en kjensgjerning at det er et stort behov for opplæring og skolering av tillitsmenn som skal ta seg av viktige samfunnsmessige oppgaver som ligger uløst innen fagbevegelsen i dag. I første rekke omfatter dette tilrettelegging av kurser og annet opplysningsarbeide på det lokale plan. En er fullt klar over den enorme innsats som pågår på dette område allerede i dag, men det som svikter er utvilsomt dette med kontakt med de enkelte medlemmer i foreningen. Det ser ut til å ikke være tilstrekkelig å sende ut rundskriv om kurser o. l. til de respektive fagforeninger. I de fleste fagforeninger er det kun valgte ulønte tillitsmenn som ikke har muligheter til å oppsøke medlemmene privat på grunn av forholdet på arbeidsplassen han selv er ansatt. Dette gjør at man ikke får det tilstrekkelige antall man bør ha for å få satt i gang studiearbeidet slik man helst ønsker det. Det må derfor for framtiden satses mer på fastlønnte tillitsmenn i de enkelte lokale samorganisasjoner. En slik tillitsmann kan da oppsøke de enkelte medlemmer direkte, noe som utvilsomt vil gi bedre resultater enn hva man oppnår ved å sende rundskriv til foreninger og klubber.

Skien faglige Samorganisasjan, foreslår:

Nr. 229

«Vedtektene endres og tilpasses slik at det opprettes fylkesvise samorganisasjoner, med de samme organer som for lokale samorganisasjoner.

Representantskapet begrenses etter antall lokale samorganisasjoner og fagforeninger. Hvert enkelt samorganisasjon velger direkte sine representanter etter antall medlemmer.

Fylkets samorganisasjon velger LOs fylkessekretær og fylkestyre, som trer i stedet for distriktssekretæren og tilsynsutvalget, slik at den nåværende ordning opphører. Sekretariatet vedtar budsjett for hvert fylke.

Fylkets samorganisasjon gis de samme formål som for LO og lokale samorganisasjoner og skal ha faglig koordinering, fylkesvis og regionalt som hovedoppgave.»

Motivering:

Forslagsstilleren mener at den stilling samorganisasjonen har i organisasjonsmønsteret, har bidratt til å gjøre det til en blindtarm. Vi mener samorganisasjonen bør ha sin plass i organisasjonen, og mener forslaget vil bidra til økt innflytelse, bedre oppslutning og aktivitet om både samorganisasjonen og distriktskontorene.

Dessuten vil en slik reform gi verdifulle erfaringer i arbeidet med å omforme LOs organisasjon i demokratisk retning, og å bidra til en sårt trengt desentralisering.

Fra Sekretariatet:

I det vedtak som LOs kongress i 1953 gjorde når det gjelder samorganisasjonene, heter det bl. a.:

«Kongressen i AFL (LO) vedtar første gang normalvedtektene for de stedlige fellesorganisasjoner. Eventuelle senere endringer vedtas av Representantskapet.»

Videre:

«Representantskapet får fullmakt til å vedta mønsterlover for de nye samorganisasjoner.»

Når det gjelder kontingentordningen til samorganisasjonene, så er den endelige avgjørelse tillagt Representantskapet i henhold til kongressvedtak av 1961.

De nå gjeldende vedtekter for samorganisasjonene ble vedtatt av LOs representantskap den 9. og 10. oktober 1967.

På LOs kongress i 1969 forelå det en del forslag vedrørende samorganisasjonene. Disse forslag omfattet bl. a. om hvorvidt samorganisasjonene skulle nedlegges, endres eller utvides, og om hvordan kontingenten skulle beregnes.

Kongressen gjorde følgende vedtak:

«Samtlige forslag vedrørende de faglige samorganisasjoner sendes Sekretariatet som foretar en gjennomgåelse av somorganisasjonenes vedtekter og en vurdering av gjeldende kontingentordninger. Innstillingen fra Sekretariatet forelegges Representantskapet til avgjørelse, og saken utredes til neste kongress 1973.»

I kongressperioden har LOs organisasjonskomité utredet den framtidige organisasjonsform for LO, og herunder er selvsagt samorganisasjonenes plass i organisasjonsmønsteret vurdert. Det er derfor ikke foretatt noen spesiell utredning om samorganisasjonenes stilling.

Når det gjelder kontingentordningen i samorganisasjonen, så er dette tillagt Representantskapets avgjørelse.

Innstilling:

Nr. 230

- a) **Forslagene vedrørende samorganisasjonenes organisasjonsmessige stilling må sees i sammenheng med det vedtak som Kongressen gjør i forbindelse med Organisasjonskomitéens innstilling, og sendes derfor over til LOs sekretariat.**
- b) **Kontingentordningen for samorganisasjonene er under utredning i et utvalg som ikke har avgitt innstilling. Sekretariatet vil derfor legge fram forslag på Kongressen.**

Dagsordenens punkt 5.
Representantskapets behandling av § 35, punkt 7
i Arbeidervernloven (koplingsbestemmelsen).

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 231

Avd. 5, Rørleggernes Fagforening, Oslo, foreslår:

«Arbeidstvistlovens § 35, punkt 7, må utgå slik at meklingsmyndighetene ikke får anledning til å sammenkople flere forbund under avstemninger.»

M o t i v e r i n g :

Det må bli det enkelte organisasjonsområde som må ta stilling til sine lønns- og arbeidsforhold under tariffoppgjør.

Nr. 232

Avd. 9, Malersvennenes Forening, Oslo, foreslår:

«Koblingsbestemmelsen § 35, punkt 7, i Arbeidstvistloven må bortfalle. Solidarisk lønnspolitikk med lavtlønnsfagene kan fremmes uten å frata medlemmene forbundsvis råderett i lønnsoppgjørene.»

Nr. 233

Avd. 23, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bærum, foreslår:

«LOs kongress krever av Stortinget at § 35, punkt 7, i Arbeidstvistloven blir strøket.»

Nr. 234

Avd. 70, Moss Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Forbundsvis avstemninger.»

Nr. 235

Avd. 191, Drammen Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Kongressen krever av Stortinget at Arbeidstvistlovens § 35, punkt 7, går ut, slik at loven ikke gir meklingsmyndighetene anledning til å bestemme felles avstemning over meklingsforslag innenfor ulike fagområder.»

M o t i v e r i n g :

De enkelte grupper må selv få bestemme over sine lønns- og arbeidsvilkår når de skal ta stilling til et meklingsforslag og ikke la andre grupper være utslagsgivende for om et forslag blir forkastet eller vedtatt.

Nr. 236

Avd. 219, Larvik og Omland Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Samme forslag som fra avd. 191.»

Avd. 221, Sandefjord Bygningsarbeiderforening, foreslår:
«Koblingsbestemmelsene fjernes.»

Nr. 237

Avd. 274, Kristiansand Bygningsarbeiderforening, foreslår:
«LO-kongressen krever av Stortinget at § 35, punkt 7, i Arbeidstvistloven utgår.»

Nr. 238

Motivering:

Det må være en medlemsrett at medlemmene innen det enkelte forbundsområde selv skal ha anledning til å bestemme om et tarifforslag skal vedtas eller ikke, derfor må koblingsbestemmelsene bort.

Avd. 312, Glass- og Trearbeidernes Fagforening, Bergen, foreslår:
«LOs Kongress må aktivt gå inn for å få fjernet koblingsbestemmelsene i § 35, punkt. 7.»

Nr. 239

Motivering:

Ved kobling av avstemningsresultatene blir det enkelte forbund fratatt mulighetene for en selvstendig avgjørelse.

Avd. 314, Rørleggersvennernes Forening, Bergen, foreslår:
«LO i Norge skal gå aktivt inn for å fjerne § 35, punkt 7, i loven om arbeidstvister.»

Nr. 240

Motivering:

Vi mener at det er lite demokratisk at en mann alene kan bestemme at forbund som anbefaler et forslag skal stemme sammen med forbund som ikke kan anbefale et tarifforslag. Forbund i LO skal stemme sammen med forbund utenfor LO, og at dette kan gjøres uansett om det er besluttet forbundsvise oppgjør. Vi mener dessuten at en slik lov er til stor skade for LO og forbundene, fordi den i stor grad tar retten til selv å ta avgjørelsen fra de enkelte forbund og deres medlemmer.

Avd. 348, Rørleggernes Forening, Trondheim, foreslår:
«LO pålegges å ta skritt for å få fjernet punkt 7 i Arbeidstvistlovens § 35.»

Nr. 241

Motivering:

Skal Riksmeklingsmannen i medhold av Arbeidstvistloven ha anledning til å koble flere fag sammen, vil forbundsvise forhandlinger og oppgjør miste sin mening.

Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:

«LOs kongress må aktivt gå inn for å få fjernet koblingsbestemmelsene i § 35, punkt 7.»

Motivering:

Ved kobling av avstemningsresultatene blir det enkelte forbund fratatt mulighetene for en selvstendig avgjørelse.

(Forslaget tiltres av avd. 313, Blikkenslagersvennenes Forening, og avd. 316, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen.)

Forbundsstyrets innstilling:

Til Kongressen 1969 forelå det en rekke forslag av samme art om endringer av Arbeidstvistloven.

Debatten på Kongressen resulterte i at det ble gjort følgende vedtak:

«Sekretariatet setter ned et utvalg bestående av 7 personer fra forskjellige forbund innen LO med tillegg av 2 jurister til å utrede spørsmålet om nødvendige endringer av Arbeidstvistloven.

Utvalget drøftet i en rekke møter de problemer som var knyttet fra Sekretariatet.

Sekretariatet legger deretter saken fram for Representantskapet som tar endelig stilling til den.»

Utvalget drøfter i en rekke møter de problemer som var knyttet til koblingsbestemmelsene og fant at det ville være meget betenkelig å foreta en endring. Utvalget konkluderte med å foreslå Sekretariatet at saka blir forelagt Representantskapet med innstilling om at saka ble tatt opp til fornyet vurdering på LO-kongressen 1973.

Representantskapet vedtok innstillingen i møte 31. mai 1972.

Spørsmålet vil derfor komme opp til behandling på Kongressen og forbundsstyrets innstilling er derfor: Forslagene oversendes Kongressen til videre behandling.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Avd. 8, Rogaland, foreslår:

«Arbeidstvistlovens § 35, punkt 7. Koblingsbestemmelse ved tariffoppgjør. Denne paragraf må fjernes.»

Motivering:

Medlemmene i hvert forbund må ha rett til å bestemme over sin egen avtale.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget og viser til Representantskapets behandling av saken.

NORSK GRAFISK FORBUND

Fellesklubben i A/S All-Trykk, foreslår:

•Forbundsvisе tariffoppgjør og separate avstemninger. Aktiv innsats for å få fjernet Arbeidstvistlovens paragraf 35.»

Nr. 244

Oslo Litograf- og Kjemigrafforening, foreslår:

•Vi henstiller til LO-kongressen å gå inn for fjerning av Arbeidstvistlovens paragraf 35, punkt 7.»

Nr. 245

Motivering:

I de enkelte forbund utarbeides det tariffkrav ut i fra den aktuelle situasjon forbundet befinner seg, det være seg tekniske nyheter, arbeidsområder, lønnsmessige forhold o. l.

Med den hurtige tekniske utvikling vi har er det nødvendig å få rettet opp de skjevheter som kan oppstå i en 2-års periode.

Det er derfor høyst udemokratisk og direkte galt at andre forbunds avstemning skal få avgjørende betydning for et annet forbundsområde enn sitt eget. Det er forbundets medlemmer som skal avgjøre sin egen overenskomst, ikke andre.

Hvis dette ikke gjennomføres, vil det føre til en passivitet og en negativitet som vi ikke er tjent med i fagbevegelsen.

Kongsvinger Grafiske Forening og Larvik Typografiske Forening, foreslår:

Nr. 246

•Forbundsvisе oppgjør og separate avstemninger.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene kan ikke anbefales. Det henvises til eget forslag fra forbundsstyret i Norsk Grafisk Forbund.

Forbundsstyret, foreslår:

Nr. 247

•Forbundsstyret i Norsk Grafisk Forbund vil foreslå at Kongressen vedtar å gå inn for endring av denne bestemmelse slik at kobling ikke skal kunne skje for forskjellige yrkesområder (alternativ 4 i sekretariatutvalgets innstilling).»

Motivering:

En slik ordning vil gjøre det mulig fortsatt å foreta kobling innen et og samme yrkesområde hvor det opptrer flere konkurrerende organisasjoner. Samtidig åpner man muligheten for de enkelte forbund til å ha herredømme over sine egne tariffforhold.

Endringen må ansees å være absolutt nødvendig. Kongressens medtak i 1969 om endring av Landsorganisasjonens vedtekter, paragraf 15, dithen at intet forbund skal kunne kobles i avstemning om tarifforslag mot sin vilje har ikke hatt den virkning som forslagsstillerne og Kongressen forutsatte, idet Riksmeklingsmannen ikke er bundet av LOs vedtekter. Først ved endring av Arbeidstvistloven vil intensjonene til 1969-kongressen kunne bli oppfylt.

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJON. FORBUND,

Nr. 248 *Sarpsborg Handels- og Kontorfunksjonærers Forening*, foreslår:
«Vår avdeling har på medlemsmøte den 25. oktober 1972 behandlet den foreløpige dagsorden for Kongressen. På møtet ble enstemmig besluttet å be forbundets representanter å gå inn for å få fjernet koblingsbestemmelsen i Arbeidstvistloven.»

Nr. 249 *Forbundsstyrets innstilling*:
Det foreslås at Kongressen vedtar følgende forslag til formulering av Arbeidstvistlovens § 35, punkt 7, siste setning:
Før meklingsmannen treffer beslutning herom, skal han rådføre seg med vedkommende hovedorganisasjoner. Felles avstemning kan ikke iverksettes mot en av hovedorganisasjonenes ønske.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 250 *Avd. 34, Sandefjord*, foreslår:
«Koblingsbestemmelsene fjernes.»

Nr. 251 *Avd. 38, Kristiansand*, foreslår:
«LO må overfor myndighetene forlange at § 35, punkt 7, i lov om arbeidstvister fjernes.»

Motivering:

Det enkelte forbund må selv bestemme om det vil være med på felles avstemning. Tariffoppgjøret 1968 skulle for øvrig være kommentar nok.

Nr. 252 *Avd. 44, Sandnes*, foreslår:
«LO-kongressen pålegger Sekretariatet til å ta opp med Stortinget om å fjerne denne paragraf.»

Avd. 123, Jørpeland, foreslår:
«Koblingsbestemmelsen må fjernes.»

Nr. 253

Avd. 143, Mo, foreslår:

Nr. 254

«LO-kongressen må anmode det norske storting om en endring i Arbeidstvistlovens § 35, punkt 7, så ikke meklingsmyndighetene gis hjemmel i loven til å bestemme felles avstemning over meklingsforslag innenfor ulike fagområder (forbund).»

Motivering:

Koblingsparagrafen har i ulike høve ført til at lavtlønnsgrupper er blitt påtvunget tariffavtaler, selv om forslaget blant disse er forkastet ved avstemning.

Vi peker her på kobling av høyt- og lavtlønnsgrupper.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret viser til innstilling fra det utvalg som ble nedsatt til vurdering av spørsmålet om revisjon av koblingsbestemmelsen i Arbeidstvistlovens § 35, punkt 7, og Representantskapets behandling av innstillingen i møte 31. mai 1972.

Forbundsstyret slutter seg til utvalgets vurdering, og er enig i at en fjerning av koblingsbestemmelsen er egnet til å føre med seg slike åpenbare fordeler for rene minoritetsorganisasjoner — herunder konkurrerende organisasjoner utenfor LO, at verken fagbevegelsen eller fagorganiserte kan være tjent med det.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 40, Kristiansand, foreslår:
«Arbeidstvistlovens § 35, punkt 7, blir strøket.»

Nr. 255

Avd. 97, Sandefjord, foreslår:
«Koblingsbestemmelsene fjernes.»

Nr. 256

Avd. 118, Stavanger, foreslår:
«Foreningen krevet at koblingsparagrafen § 35, punkt 7, i Arbeidstvistloven utgår.»

Nr. 257

Motivering:

Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbunds landsmøte i 1971 vedtok forbundsvise oppgjør, flere av våre foreninger har også gått inn for forbundsvise oppgjør.

Dette for å rette opp de skjevheter som har oppstått i tariffperiodene, slik at man kan få rettet opp lønnsforholdene for de lavest lønnede.

Vi mener det er urimelig at andre høyt betalte arbeidere i andre forbund skal ha sin innflytelse ved en avstemning over et tarifforslag, som ikke har de problemer med sitt lønnsforhold som mange av våre medlemmer. Vi mener det er den enkelte forbundsgruppe som skal ha sin innflytelse over sine lønnsavtaler.

Nr. 258 *Avd. 29, Moss, foreslår:*
«Bort med koblingsbestemmelsene i Arbeidstvistloven.»

Nr. 259 *Forbundsstyrets innstilling:*
Siste setning endres til:
«Før meklingsmannen treffer bestemmelse herom, skal han innhente samtykke fra overorganisasjonene — LO og N.A.F.»

— — —
(Forbundets formann tok ikke stilling til saka, da han er med i den komité som skal fremlegge innstilling til Kongressen).

NORSK MURERFORBUND

Nr. 260 *Avd. 39, Moss Murer- og Murarbeiderforening, foreslår:*
«Bort med koblingsbestemmelsene i Arbeidstvistloven.»

Forbundsstyrets innstilling:
Det kan ikke fastsettes faste regler vedrørende koblingsbestemmelsene i Arbeidstvistloven.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARB.FORBUND

Nr. 261 *Avd. 60, Stavanger, avd. 25, Mo i Rana, avd. 79, Melbu, Stedstyret i Trondheim, avd. 101, Nord-Østerdal, og avd. 43, Honningsvåg, foreslår:*
«At Arbeidstvistloven endres slik at kobling av avstemningsresultater over tarifforslag ikke kan praktiseres.»

Motivering:

Den nåværende ordning er i høy grad udemokratisk, og er en sterkt medvirkende årsak til såkalte «ville streiker». Koblingsparagrafen har i flere tilfeller ført til at lavtlønnsgrupper er blitt påtvunget tariffavtaler som de selv ved avstemning har forkastet. Lavtlønnsgruppene har krav på å bli behandlet både solidarisk og demokratisk.

Forbundsstyrets innstilling:
NNNs vedtak på landsmøtet 8.—12. april 1973 vil bli tatt opp på Kongressen.

SAMORGANISASJONENE

Drammen faglige Samorganisasjon, foreslår: Nr. 262
«Endring av Lov om Arbeidstvister, § 35, punkt 7. Koblingsbestemmelsene må fjernes.»

Motivering:

Kongressen må fatte vedtak om at våre politiske organer må sørge for å få fjernet dette meget omstridte punkt i loven.

Vår konklusjon er at de enkelte grupper må selv bestemme over sine lønns- og arbeidsvilkår.

Hvis Riksmeklingsmannen i medhold av Arbeidervernloven skal ha anledning til å koble flere fag sammen, vil de forbundsvisе oppgjør og forhandlinger være meningsløse.

Hadeland faglige Samorganisasjon, foreslår: Nr. 263
«§ 35, punkt 7 i Arbeidstvistloven må avskaffes.»

Motivering:

Å koble sammen avstemningen over tarifforslag fra flere forbund er noe av det mest udemokratiske og meningsløse som finnes i avstemningsreglene.

Om et forslag blir nedstemt nesten enstemmig i et forbund, så kan det likevel bli vedtatt med stemmer fra et annet forbund. Derfor er det at vi får «ville streiker». Når noen på denne måte i virkeligheten mister både sin stemmerett og streikerett, krever derfor Hadeland faglige Samorganisasjon forbundsvisе tariffoppgjør.

Sandefjord og omland faglige Samorganisasjon, foreslår: Nr. 264
«Koblingsbestemmelsene fjernes.»

Fra Sekretariatet:

Kongressen i 1969 fattet følgende vedtak vedrørende denne be-
stemmelsen i Arbeidstvistloven:

«Sekretariatet setter ned et utvalg bestående av 7 personer fra forskjellige forbund innen LO med tillegg av 2 jurister til å ut-

rede nødvendige endringer av Arbeidstvistloven. Utvalget legger fram begrunnet forslag vedrørende disse spørsmålene for Sekretariatet. Sekretariatet legger deretter saken fram for Representantskapet som tar endelig stilling til den.»

Sekretariatet satte den 10. september 1969 ned et slikt utvalg som Kongressen hadde bestemt. Dette utvalget konkluderte med å foreslå at spørsmålet om å ta ut — eventuelt endre denne bestemmelsen i Arbeidstvistloven, måtte bli forelagt Kongressen i 1973 til fornyet vurdering. Utvalget begrunnet dette sitt standpunkt med de mange betenkeligheter som hadde gjort seg gjeldende med hensyn til å foreta noen endringer i denne bestemmelsen.

LOs representantskap ga den 31. mai 1972 sin tilslutning til dette forslaget fra utvalget.

Innstillingen legges fram for Kongressen som særtrykk.

Nr. 265

Innstilling:

Sekretariatet innbyr Kongressen til å gjøre slikt vedtak:

Det fremmes ikke forslag om noen endring i Arbeidstvistlovens § 35, pkt. 7.

Dagsordenens punkt 6.

Tariffpolitikken.

a) Tariffspørsmål, skatter, priser, moms m.v.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 11, foreslår:

«LO må gå mot lønnsnemnd. (Streikeretten må fortsatt vært vårt sterkeste våpen.)»

Nr. 266

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes.

Avd. 44, 53, 17 og 206, foreslår:

«Avstanden fra basistall til «rød strek» senkes til 2 poeng med full kompensasjon.

Nr. 267

Motivering:

Vi peker på at de indeksbestemmelser vi har hatt ikke har virket tilfredsstillende for arbeidstakerne.

Årsaken til dette er blant annet at avstanden fra «basis tall» til «rød strek» er for stor.

Avd. 8, foreslår:

«For å hindre at tilleggene som oppnås ved tariffrevisjonene blir oppspist av prisstigningen, må det stilles krav om en helautomatisk indeksregulering med et svingningstall på 3 poeng.»

Nr. 268

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres i prinsippet.

Distriktsorganisasjonen for Bergverk, Distrikt II, foreslår:

LO må ikke foreta noe opplegg og krav til tariffrevisjonen før kravene fra avdelingene gjennom forbundene er kommet inn.

Nr. 269

Motivering:

Vi mener det har liten hensikt for avdelingene å utarbeide sine forslag til tariffrevisjonen etter at LO har lagt opp og bestemt de krav som skal stilles.

Avdelingene må på et tidligere tidspunkt få lov til å komme med sine krav, og at LO ut ifra disse legger opp til tariffrevisjonen.

Dette må da være en mer demokratisk linje enn den som føres i dag.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes.

Nr. 270

Avd. 53, foreslår:

•LO må før neste tariffperiode, ved forhandlinger med de sentrale myndigheter og Norsk Arbeidsgiverforening, gå inn for å få lik reallønnsverdi for hele landet.

Motivering:

De avtaler og overenskomster som inngås ved tarifforhandlinger er lik for hele landet, det samme gjelder lønnstillegg oppnådd ved tarifforhandlinger, men det er et faktum at verdien av disse lønnstillegg ikke er lik for hele landet.

Dette mener vi kan gjøres på mange måter, og vi vil på ny nevne dette med fraktutjamningen, omsetningsavgift på varer, videre en gunstigere strømpris, billigere brensel på grunn av de lange fyringsperioder, en rimeligere kommune- og statsbeskatning og polartillegg, som praktiseres i andre land.

Vi mener LO bør finne fram til fornuftigere løsninger av dette problem, slik at vi i vårt fylke kan, ved neste tarifforhandlinger, oppnå samme reallønnsverdi som i det øvrige land.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes.

Nr. 271

Avd. 8, 36 og 125, foreslår:

•Det henstilles til LO-kongressen om at de framtidige lønnsoppgjør må bli løst gjennom de enkelte forbund.

Motivering:

De senere års erfaring har vist at de samordnede oppgjør ved tariffrevisjoner har redusert mulighetene til å nå forsvarlige resultater.

Når LO-ledelsen går inn for denne oppgjørsform, må den møtes med den skarpeste protest. Dette vedtak tjener arbeidskjøpernes interesser og innebærer et grovt inngrep i medlemmenes rett innenfor hvert enkelt forbund til selv å bestemme over sine egne lønns- og arbeidsforhold.

Ut fra dette tar vi bestemt avstand av fellesoppgjør og henstiller til LO-ledelsen å gå inn for forbundsvise oppgjør.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

BEKLEDNINGSARBEIDERFORBUNDET

Avd. 57, Konfeksjonsarbeidernes forening, Haugesund, foreslår:

Nr. 272

«Alle forhandlingsavgjørelser mellom LO og N.A.F. må bli tatt om dagen og ikke i sene nattetimer.

Motivering:

Fagbevegelsen blir skadelidende ved nattlig tretthet.

Forbundsstyrets innstilling:

Ingen kommentarer.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Tømmer- og Snekkernes Fagforening, Oslo, foreslår:

Nr. 273

«Framtidige tariffoppgjør må foregå i en ånd av åpenhet overfor medlemmene. Det må vises respekt for deres krav og ønsker.

Forbundene må aktivisere sine medlemmer foran tariffoppgjøret ved drøftelser i fagforeningene av oppleggene og under gjennomføringen av tariffrevisjonene. Tariffoppgjørenes avslutning må forsøkes lagt i medlemmenes hender. Kongressen vil ellers ta avstand fra at statsapparatet brukes til direkte eller indirekte inngrep i tariffrevisjonen, ved å påby lønnsnemnd eller legge en ramme for tariffoppgjøret.»

Avd. 5, Rørleggernes Fagforening, Oslo, foreslår:

Nr. 274

«Tariffoppgjøret 1974 må ha som utgangspunkt forbundsvise oppgjør.»

Motivering:

Det vises i praksis at den enkelte fagforening eller forbund ikke får løst sine særproblemer under et fellesoppgjør. Det har gått mange år siden siste gang vi hadde forbundsvise forhandlinger, og tiden er nå inne.

Avd. 9, Malersvennenes Forening, Oslo, foreslår:

Nr. 275

«Kampen for forbedrede lønns- og arbeidsforhold i dag er Landsorganisasjonens viktigste arbeidsoppgave.»

Avd. 143, Grinder Sagarbeiderforening, foreslår:

Nr. 276

«De fagorganiserte har nå høstet tilstrekkelig erfaring fra resultatene av de siste tariffrevisjonene.

Tariffrevisjonen 1972 er rene fiaskoen og må virke som sluttstrek for disse gamle oppgjørsformene.

Nå må det vedtas en oppgjørsform med effektiv og automatisk indeksbestemmelse som kan beskytte oss mot prisstigning som undergraver vår reallønn.

- Nr. 277 *Avd. 191, Drammen Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
•I sterkere grad enn tidligere kan en konstatere at prisstigningen har spist opp de lønnstillegg som ble gitt ved siste tariffrevisjon.
For å sikre at kommende lønnstillegg blir reelle må LO kreve indeksbestemmelser og/eller andre bestemmelser som kan demme opp for denne utvikling på en effektiv måte og som kan skape tillit til lønnsoppgjørene.
- Nr. 278 *Avd. 219, Larvik og Omland Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
•Samme forslag som fra avdeling 191.
- Nr. 279 *Avd. 312, Glass- og Trearbeidernes Fagforening, Bergen, foreslår:*
•Ved kommende tariffrevisjoner må det innføres bestemmelser om helautomatisk indeksregulering med full kompensasjon for prisstigningen. Vi mener at en slik bestemmelse vil virke prisdempende.
- Nr. 280 *Avd. 70, Moss Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
•1. Helautomatisk indeksregulering ved 3 poeng prisstigning.
2. Større andel av produksjonen til lønnstakere.
- Nr. 281 *Avd. 242, Skien Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
•Forbundsvisе tariffoppgjør og separate avstemninger. Koblingsbestemmelsene må fjernes.
Helautomatisk indeksregulering med full kompensasjon og svingningstallet må ikke være over 3 poeng.
- Nr. 282 *Avd. 311, Malersvennernes Forening, Bergen, foreslår:*
Framtidige tarifforhandlinger.
•1. Der gjennomføres forbundsvisе tarifforhandlinger når det gjelder lønns- og arbeidsvilkår.
- Nr. 283 2. Ved førstkommande tarifforhandlinger må der bli bestemmelse om automatisk indeksregulering ved 3 poengs stigning eller fall uten datofeste.

Motivering:

Det har vist seg at ved samtlige tidligere tarifforhandlinger har de indeksbestemmelser som er blitt gjeldende brakt lønnstakerne store tap ved en umiddelbar og uhemmet prisstigning straks etter at forslaget var brakt i havn. Etter vår mening kan dette bare motvirkes ved å få en indeksreguleringsbestemmelse som ikke er datofestet.

- 3. Lønnsnemnd eller statlig rammeopplegg om tariffrevisjonen må ikke forekomme. Nr. 284
4. Fellesavstemninger er udemokratisk og kan ikke godtas. Nr. 285

Avd. 314, Rørleggersvennenes Forening, Bergen, foreslår: Nr. 286

•Velferdspermisjoner.

Den nye bestemmelse i rammeforslaget mellom LO og N.A.F. må revideres og klargjøres. Den er altfor uklar slik den lyder i dag. Da en del av tariffoppgjøret går til dette punkt, må vi forlange å få vite hva vi får igjen for dette beløp.

Lønn til etterlatte.

Når en arbeider avgår ved døden skal bedriften utbetale de forsørgede etterlatte lønn i et tidsrom som svarer til vedkommendes oppsigelsestid.

Forbundsvisse oppgjør.

For å løse alle de skjevheter som har hopet seg opp etter de siste fellesoppgjør, må vi nå få forbundsvisse tariffoppgjør.

Avd. 348, Rørleggernes Forening, Trondheim, foreslår: Nr. 287

•Framtidige tariffoppgjør må foregå i en ånd av åpenhet overfor medlemmene med respekt for deres krav og ønsker. Avslutningen av tariffoppgjørene må ligge helt i medlemmenes hånd.

Fellesoppgjør og samordninger må bare finne sted i forbindelse med felles aksjoner eller avslutning av disse.

LO må kreve at statsapparatet ikke brukes mot arbeidstakerne ved på forhånd å legge en ramme om tariffoppgjørene og påby lønnsnemnd.

Avd. 409, Tromsø Bygningsarbeiderforening, foreslår: Nr. 288

•Tariffrevisjonen må skje forbundsvis og ikke samordnes med flere forbund. Avstemning over tarifforslag skal foregå på medlemsmøtene. Lønns-mottakeren skal ha en rettmessig andel av produksjonsøkningen.

Helautomatisk indeksregulering hvert kvartal.

Lønnsnemnd må avvises.

Avd. 465, Moi Bygningsarbeiderforening, foreslår: Nr. 289

•LO bør arbeide videre med organisasjonsretten og at alle tillegg bare bør gjelde de organiserte arbeidere.

Innstilling om lik lønn for likt arbeid, noe som ikke blir praktisert i arbeidslivet, så her må det tas et initiativ fra LOs side slik at det blir gjennomført i praksis.

Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår: Nr. 290

•Ved kommende tariffrevisjoner må det innføres bestemmelser om helautomatisk indeksregulering med full kompensasjon for prisstigning. Vi mener at en slik bestemmelse vil virke prisdempende.

(Forslaget er tiltrådt av avdeling 313, Blikkenslagersvennenes Forening og avd. 316, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen).

Nr. 291 *Forbundsstyrets innstilling:*

Forslaget fra avd. 1 tiltres i prinsippet.

Vedrørende oppgjørformene vises til tidligere vedtak i LOs representantskap og på Kongressen der en frarår å binde framtidige tariffoppgjør til bestemte former, men i stedet anbefaler at valg av oppgjørform blir vurdert i forhold til den aktuelle situasjon.

Avstemningsmåten må tilpasses den oppgjørform som blir valgt i det enkelte tilfelle.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Nr. 292 *Avd. 8, Rogaland, foreslår:*

«Indeksavtalen: I avtalen ved neste tariffrevisjon må en komme fram til en helautomatisk indeksavtale med svingningstall 2 poeng.

Det må utarbeides en ny levekostnadsindeks som bygger på forbruket i vanlige arbeiderfamilier.»

Motivering:

Vi ser til stadighet at lønnstilleggene uthules av en vedvarende prisstigning som er uten kontroll av myndighetene. En helautomatisk indeksavtale vil virke bremsende på prisstigningen hvis det blir full kompensasjon.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres da en anser det uhensiktsmessig å binde seg til en bestemt indeksbestemmelse da dette må vurderes på grunnlag av den situasjon som til enhver tid vil foreligge.

NORSK JERNBANEFORBUND

Nr. 293 *Narvik Distriktsorganisasjon, foreslår:*

«At kongressen 1973 gjør vedtak til at helautomatisk indeksregulering tas i bruk ved framtidige tariffperioder med et svingningstall på 3 poeng.»

Motivering:

Det erkjente faktum at lavtlønnsgruppene, og lønnsgrupper med liten eller ingen lønnsglidning, blir sterkets skadelidende i tariffperioder med sterk prisstigning, krever at vi innenfor vårt fellesskap gir indeksbestemmelsene en sterk prioritet.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

GRAFISK FORBUND

Oslo Litograf- og Kjemigrafforening, foreslår:

Nr. 294

«LO-kongressen fatter vedtak om at det er det enkelte forbund som avgjør sin oppgjørsform.

Det enkelte forbund skal ikke bindes til en oppgjørsform dets medlemmer ikke ønsker.»

Motivering:

Når det gjelder samordning av de økonomiske oppgjør, er man så lenge vi gjennom LO ikke kan dirigere midler (kapital) over fra de gode til de mindre gode økonomiske stillede bedrifter, og så lenge vi ikke kan hindre de gode økonomiske bedrifter i å gi høyere aksjebytte, større tillegg til sjefer eller la eierne ta ut det som passer dem til eget forbruk, ikke tjent med at de medlemmer som arbeider i slike bedrifter avstår fra å kreve de tillegg det er mulig å få.

Samordnede oppgjør bidrar til at medlemmer taper troen på muligheten til gjennom tariffrevisjonen å kunne fremme sine krav (interesser) på en effektiv og tilfredsstillende måte.

Faren ved dette er at det stimulerer stadig til å søke fremmet sine interesser utenfor LO, gjennom andre organisasjoner eller liknende.

Fellesklubben i A/S All-Trykk og Kongsvinger Grafiske Forening, foreslår:

Nr. 295

«Forbundsvisse oppgjør og separate avstemninger.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret i Norsk Grafisk Forbund kan ikke tiltre forslagene idet LO til enhver tid må stå som fellesnevneren for lønnstakernes interesser og derfor ikke må fratras mulighetene for, når dette er nødvendig, å sette hele sin styrke inn for å løse saker av felles interesser.

Imidlertid har situasjonen omkring tariffoppgjørene utviklet seg dithen at det til tider har vært nærmest umulig for et enkelt forbund å sette makt bak tariffkrav som man mener det er riktig å slå et slag for. Dette vil i det lange løp, for de forbund som kommer i en slik situasjon, føre til stadig uro og misnøye og i stor grad vanskeliggjøre arbeidet.

Forbundsstyret er klar over at behovet for å samordne visse deler av oppgjørene er til stede, men denne samordning må ikke skje på et grunnlag og under forutsetninger som innebærer at aktuelle og viktige problemer for de enkelte tariffområder ikke kan løses. Forbundsstyret vil derfor overfor kongressen fremme følgende forslag vedrørende formen for tariffoppgjørene:

Nr. 296 «Finner LOs representantskap, på grunnlag av den økonomiske situasjon eller av andre grunner, å gå inn på andre oppgjørsformer enn rent forbundsvise, skal disse muliggjøre at det i tillegg åpnes adgang for det enkelte forbund til å føre reelle forhandlinger om saker som er av viktighet, og som ikke ligger innen oppgjørsrammen.

Man forutsetter at enhver form for samordning av inntektsoppgjør skal omfatte alle grupper i samfunnet.»

Nr. 297 *Fellesklubben i A/S All-Trykk, foreslår:*

«Helautomatisk indeksavtale med full kompensasjon, 3 poengs svingningstall. Lønnsstigning i overensstemmelse med høyningen av produktiviteten.»

Nr. 298 *Kongsvinger Grafiske Forening, foreslår:*

«Helautomatisk indeksavtale med full kompensasjon. 3 poengs svingningstall.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene kan ikke anbefales. Det henvises til følgende forslag fra forbundsstyret:

Nr. 299 «Forbundsstyret i Norsk Grafisk Forbund vil på bakgrunn av den store prisstigning som har funnet sted hittil i tariffperioden oppfordre LO-kongressen til, på nytt, å vurdere de kompensasjonsformer forslagene inneholder. Vi er av den oppfatning at den «løse» indeksbestemmelsen vi fikk i 1972 må ta vesentlig del av skylden for prisstigningen. En fastere indeksbestemmelse frister mindre til prisforhøyelse.»

HOTELL- OG RESTAURANTARBEIDERFORBUNDET

Nr. 300 *Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet, foreslår:*

«Ved de landsomfattende tariffrevisjoner er lønnsstatistikk for de enkelte fagområder av den aller største betydning for bedømmelse av inntektsutviklingen sett i relasjon til andre grupper i arbeidslivet.

For servicenæringene finnes ingen kvartalsmessig lønnsstatistikk, hvorav følger at de forbund som dekker slike områder får et dårligere grunnlag for analyser og vurderinger.

Det er uholdbart at bare enkelte fagområder hvert kvartal får oversikt over lønnsutviklingen, mens andre fagområder innenfor LO får som grunnlag lønnsstatistikk som kan være opptil 1 år gammel.

Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet gjentar tidligere krav opptatt på Kongressen i 1969, at Landsorganisasjonen snarest fremmer forslag overfor Finansdepartementet om tilstrekkelige bevilgninger til Statistisk Sentralbyrå, forat også servicenæringene blir medtatt i kvartalsstatistikkene.»

Motivering:

Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet reiste henvendelser om lønnsstatistikk overfor LO i årene 1955, 1956 og 1964, og stilte et tilsvarende forslag til kongressen i 1969.

Sekretariatets innstilling gikk ut på følgende:

«når det gjelder forslag om lønnsstatistikk er saken allerede tatt opp med myndighetene. Kongressen er enig i forbundets forslag».

Siden 1969 har Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet ikke mot-tatt noen reaksjon fra Landsorganisasjonen om myndighetenes be-handling av dette krav.

Forbundet anmoder derfor Kongressen om å slutte seg til for-slaget.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avdeling 2, Fredrikstad, foreslår:

Nr. 301

«Kongressen må gå inn for at nye tariffavtaler får virkning fra den dato den gamle løper ut.»

Motivering:

Det er ikke tvil om at lønsmottakerne taper på at ikke tariff-avtalen har løpende virkning, og her må LO medvirke til at dette gamle kravet blir gjennomført.

Avdeling 5, Bergen, foreslår:

Nr. 302

«LO-kongressen bør slutte med å ta hensyn til hvilket politisk parti som har regjeringsmakten ved avgjørelse av nye tariff, da LO-representan-terne er innvalgt for å ta seg av arbeidernes faglige interesser og ikke de partipolitiske.»

Avdeling 31, Alesund, foreslår:

Nr. 303

«Det må bli LOs oppgave også i årene som kommer å arbeide for å bedre de lavtløntes kår, både ved tariffrevisjoner og ellers ved å påvirke de politiske organer. Vi tenker her på f. eks. skattepolitikk, prispolitikk og distriktpolitikk. Vi aksepterer forskjell i lønn på grunnlag av faglige kva-lifikasjoner, men ofte er det jo slik at det mest avgjørende for fortjenesten er i hvilken del av landet man har sitt arbeid. Vi har lavtlønnsdistrikter og lavtlønnsindustrier, og det kan umulig være riktig og rettferdig at det mest avgjørende for en persons fortjeneste skal være slike tilfældigheter som hvor vedkommende er født og oppvokst.»

Avdeling 34, Sandefjord, foreslår:

Nr. 304

«Tariffoppgjørene skal skje forbundsvis og uten «tak» eller rammer som begrenser medlemmenes bestemmelsesrett. Samordnede eller fellesoppgjør må ikke finne sted.»

- Nr. 305 *Avdeling 33, Moss, foreslår:*
 «Overtid bør betales med prosent av faktisk fortjeneste, ikke av individuell timelønn.»
- Nr. 306 *Avdeling 55, Kragerø, foreslår:*
 «I de framtidige lønnsoppgjør bør det ikke benyttes prosentvise tillegg da dette favoriserer de som har mest.»
- Nr. 307 *Avdeling 73, Brevik, foreslår:*
 «I de framtidige lønnsoppgjør skal det ikke benyttes prosentvise tillegg, da dette favoriserer de som har mest.»
- Nr. 308 *Avdeling 95, Kongsberg, foreslår:*
 «Konvensjonen om likelønn, 1951, bør komme inn i vårt avtaleverk for så vidt det gjelder Artikkel 1, om lønn for arbeid av lik verdi.
 Likeledes Rekommandasjon om likelønn 1951. Spesielt vil vi henlede oppmerksomheten på punkt 6, om gjennomføring av de tiltak som er nødvendig for å øke kvinnelige arbeideres produksjonseffektivitet.»

M o t i v e r i n g :

Det er den økonomiske verdien av det arbeid som blir utført som må danne grunnlaget for lønnsfastsettelsen, ikke hvilket kjønn som utfører arbeidet.

- Nr. 309 *Avdeling 98, Skien, foreslår:*
 «I de framtidige lønnsoppgjør skal det ikke benyttes prosentvise tillegg, da dette favoriserer de som har mest.»
- Nr. 310 *Avdeling 101, Langesund, foreslår:*
 «I de framtidige lønnsoppgjør skal det ikke benyttes prosentvise tillegg, da dette favoriserer de som har mest.»
- Nr. 311 *Avdeling 123, Jørpeland, foreslår:*
 «Forbundsvisse oppgjør. Helautomatisk indeksregulering med full kompensasjon. Ukentlig arbeidstid på 40 timer.
 Konsumprisindeksen må erstattes av en levekostnadsindeks, utformet i samsvar med forbruket i vanlige arbeiderfamilier.»
- Nr. 312 *Avdeling 143, Mo, foreslår:*
 «Pristigningen har alltid — men spesielt i de senere år — undergravet lønnstakernes levestandard. De indeksbestemmelser som en har hatt i de siste tariffavtaler har i praksis vist sin utilstrekkelighet.
 Kongressen slår fast som LOs *ufravikelige* krav ved kommende tariffrevisjon en helautomatisk indekssklausul med et svingetall på 2 poeng og 100 prosent kompensasjon for pristigningen.»

Avdeling 226, Tønsberg, foreslår:

Nr. 312 a

«Landsorganisasjonen må overveie en ordning med å gjennomføre omstillingslønn i statlig regi for yrkesgrupper som blir rammet av bedriftsnedleggelse og konkurser.»

Motivering:

Strukturendringer innen industrien skjer raskere som følge av spesialisering og opprettelse av multinasjonale selskaper. Særlig den eldre arbeidskraft blir hårdt rammet ved de raske endringer som skjer som en følge av strukturendringer innen arbeidslivet. Statlig lønnsgaranti i en omstillingsperiode gir større trygghet.

Avd. 233, Strømmen, foreslår:

Nr. 313

«Betalt for førstegangstjeneste i det militære, repetisjon og HV-tjeneste. Samme bestemmelse som for funksjonærgruppene.»

Forbundsstyret innstilling til Tariffpolitikken:

Når det gjelder oppgjørsformene mener forbundsstyret at disse må tilpasses ut fra den oppgjørsform som vil gi det beste resultat i den situasjon som foreligger og under hensyntaken til karakteren av de aktuelle krav.

Forbundsstyret slutter seg til forslaget fra avdeling 233 Strømmen.

Forbundsstyret sier seg enig i at lønnstakernes økonomiske trygghet blir sikret på en tilfredsstillende måte ved bedriftsnedleggelse og konkurser.

Arbeidet med lik lønn for likt arbeid må fortsette slik at de forhold som berøres av konvensjonen om likelønn kommer til praktisk utslag i alle tariffavtaler.

Når det gjelder indeksbestemmelsene forutsetter en at en ved det enkelte tariffoppgjør søker å oppnå best mulig tilfredsstillende bestemmelser.

Forbundsstyret vil for øvrig uttale at en hovedoppgave er å sikre reallønnsutviklingen og viser ellers til den av regjeringen Bratteli nedsatte komité som har i oppdrag å utrede forholdene omkring prisutviklingen.

Avd. 25, Stavanger, foreslår:

Nr. 314

«LO-kongressen vedtar at det opptas forhandling med N.A.F. om at julaften ikke blir arbeidsdag og at nyttårsaften kun blir halv arbeidsdag for folk i industrien.»

Motivering:

Da det er vel kjent at stats- og kommunalt ansatte og endel av det private næringsliv ikke arbeider julaften, så finner vi det helt naturlig at julaften utgår som arbeidsdag for folk i industrien.

Forretningsstanden har i dag halv dag nyttårsaftnen, så vi finner det helt naturlig at det også må bli en slik ordning for industriarbeiderne.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er enig i at spørsmålet er et likhetsspørsmål som bør kunne reises av LO ved kommende tariffrevisjon.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 315

Avd. 29, Moss, foreslår:

- 1. Forbundsvisse tariffoppgjør.

Forbundsstyrets innstilling:

Det henvises til den generelle innstilling til Tariffpolitikken.

Nr. 316

- 2. En ny indeks som bygger på en vanlig lønnstakers årsforbruk, og full kompensasjon for prisstigningen.

Forbundsstyrets innstilling:

Henviser til den generelle innstilling til Tariffpolitikken.

Nr. 317

- 3. En indeksavtale med maksimum 3 poeng fra basistall til rød strek, og helautomatisk regulering.

Forbundsstyrets innstilling:

Henviser til den generelle innstilling til Tariffpolitikken.

Nr. 318

- 4. Av pressen ser vi at LO vil reise krav om 40-timers uke for dagsarbeidere. Vi vil derfor på vegne av skiftarbeidere få minne Kongressen om tidligere saker som har vært forespeilet. Slikt som 38 timers uke og lenger ferie for skiftarbeidere. Vi vil også peke på lønnsnivået for skiftarbeidere som særlig lavt i forhold til dagarbeidere. Vi mener kompensasjonen for arbeidsskift er altfor liten. Vi håper Kongressen vil se med velvilje på det vi her har gitt uttrykk for.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

Nr. 319

Avd. 40, Kristiansand, foreslår:

- 1. Forbundsvisse tariffoppgjør.

Motivering:

For enkelte forbund, f. eks. Kjemisk, finnes spesielle problemer — støv, gass og mange stoffer hvor skadevirkningene er ukjente, og stor fare for yrkessykdommer. Disse og mange andre problemer er

vanskelig å få gjort noe med ved fellesoppgjør. Også for å slippe et bunnoppgjør á la 1972.

- 2. Ingen lønnsforhøyelse for uorganiserte ved tariffoppgjør. Nr. 320
- 3. Kongressen krever helautomatisk indeksregulering med maks. 2 poeng fra basis til rød strek. Nr. 321

Motivering:

Slik vi nå har det, er tilleggene allerede oppspist når vi får dem, av prisstigningen.

- 4. Kongressen reiser krav om at likelønnsordningen av 1965 blir oppfylt. Nr. 322

Motivering:

Lønnsstatistikken for 1971 viser at kvinnelige arbeidstakere bare oppnår 73 prosent av gjennomsnittlig timefortjeneste for menn. Vi må kreve lik lønn for likt arbeid.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslag nr. 322 tiltres. Forøvrig vises til den generelle innstilling til Tariffpolitikken.

Avd. 92, Borkenes, foreslår:

Nr. 323

•Tariffpolitikken.

1. LO setter som ufravikelig krav ved kommende tariffrevisjon en helautomatisk indeksklausul med et svingningstall på 2 poeng og 100 prosent kompensasjon for prisstigningen.
2. LO forlanger slutt på samordnete oppgjør, og krever forbundsvise oppgjør.
3. Dersom nåværende ledelse i LO ikke vil gå inn for ovennevnte punkter, bør det velges helt ny ledelse i LO.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

Avd. 118, Stavanger, foreslår:

Nr. 324

•Tariffpolitikken.

Vår forening krever at LO forlanger full automatisk indeksregulering — for det kommende tariffoppgjør for 1974.

Motivering:

Med en automatisk indeksregulering — med en rød strek på 2 poeng — vil en ikke komme til akters med mer enn 19 øre pr. time. Dette vil være en garanti for at ikke våre lønnsoppgjør blir undergravet.

Vår erfaring er at med en halvautomatisk indeksregulering som vi har hatt bare dekker 70 % av prisstigningen. Dette innebærer en undergravning av vår levestandard.

Forbundsstyrets innstilling:

Henviser til den generelle innstilling til Tariffpolitikken.

Nr. 325

Avd. 97, Sandefjord, foreslår:

•Tariffoppgjør — skatteoppgjør.

Vil fagbevegelsen være med på en ny giv for tariffoppgjøret i 1974. Vi bør prøve en ny form ved neste gangs lønnsoppgjør, og forslaget rommer følgende:

Vi bør la neste gangs oppgjør bli et skatteoppgjør i stedet for et alminnelig lønnsoppgjør, skatten vil således bli virkemidlet. Skal her forsøke å presisere nærmere hva det går ut på:

Hvis lønnstakerne får beholde et visst beløp av den trukne skatt pr uke, ville det ikke bli krevet noen ytterligere lønnsforhøyning. For de såkalte lavtlønnsbedrifter vil dette også være en stor fordel.

Motivering:

Erfaringsmessig gir et lønnsoppgjør en ugunstig prisutvikling og alt det ellers medfører, noe som sikkert alle er enige om (konferer siste tariffoppgjør). Skattelettelse er således midlet til å holde prisene nede.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

Nr. 326

Forbundsstyrets innstilling til Tariffpolitikken:

Forslagene i forbindelse med punkt 6 på kongressens dagsorden er så omfattende og innholdsrike at de bør vurderes i en større sammenheng.

Forbundsstyret foreslår derfor, uten at man på nåværende tidspunkt vil binde seg til noen bestemt oppgjørsform, at forslag fra NKIF's avdelinger vedrørende tariffpolitikken uten egen innstilling blir å oversende sekretariatet til en samlet vurdering i forbindelse med kommende tariffoppgjør.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 327

Avd. 407, Oslo Kommunes Revisorforening, foreslår:

Ved indeksregulering for forbund tilsluttet LO benyttes følgende regler:

•Kompensasjon for prisstigning gis på grunnlag av følgende: Til den tarifferte lønn ved tariffperiodens begynnelse legges et tillegg tilsvarende full kompensasjon for 2.5 poeng stigning i konsumprisindeksen. Tillegget

gjøres gjeldende fra tariffperiodens begynnelse. Hvis Statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks på et senere tidspunkt viser en stigning på 5 poeng i forhold til indekstallet for den 2. måned før tariffperiodens begynnelse, gis ytterligere full kompensasjon for denne stigning. Eventuell senere stigning i konsumprisindeksen på 5 poeng gir grunnlag for full kompensasjon.»

Motivering:

Med den utforming som bestemmelsene om indeksregulering har i dag vil lønnstakeren stadig være skadelidende, idet en ikke får kompensasjon for skjedd stigning, men et lønnstillegg for delvis å møte en ny. Med en forskuttering av halve indekstillegget skulle vel noe av skjevhetene være eliminert. Vi er klar over at vår forslag til indeksregulering avviker fra det tilvante syn på dette punkt, men det er vel ikke noe sted bestemt at lønnstakerne alltid skal tape på en prisstigning som kan ha diverse årsaker.

Det er å håpe at vårt forslag kan gi impulser til nytenkning på dette punkt.

Avd. 13, Fredrikstad kommunale Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 328

«Foreningen er av den formening at LO må i langt større grad sørge for at prisstigningen holder seg innenfor den ramme som et tariffoppgjør tillier. Slik som det er nå så blir det oppgjør som en får ved et tariffoppgjør, spist opp av prisstigningen straks etter oppgjøret.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundet har merket seg finansministerens uttalelse i forbindelse med finansdebatten 1972 om at det må forventes sterk prisstigning i tiden framover. Likeledes har en med bekymring fulgt prisutviklingen i den senere tid.

De som får merke denne prisstigningen særlig sterkt og blir skadelidende, er lønnstakere på fastlønnssystemer, de trygdede og andre som må leve av små inntekter som ligger på eksistensminimum.

En vil derfor be LOs ledelse nøye følge denne utviklingen og sette fram krav overfor regjering og prismyndigheter om å sette i verk motvirkende tiltak for å demme opp og styre prisutviklingen. Særlig pekes på kontroll og effektivisering av produksjonsapparatet. Videre må det legges sterk vekt på prisvurderingen og prisanalyser over utviklingen framover i den kommende tariffperiode når rammen for lønnsoppgjøret skal fastsettes. I den forbindelse må framtidige indeksreguleringsbestemmelser vurderes nøye, slik at arbeidstakerne alltid får kompensert den prisstigning som finner sted.

Avd. 83, Kristiansund Kommunale Forening, foreslår:

1. Forbundsvisse oppgjør ved tariffrevisjoner må gjennomføres for å unngå at lavtlønnsgruppene blir hengende etter.
2. Indeksbestemmelsen må bli helautomatisk, sånn at en sikrer lønnstakerne 100 prosent kompensasjon for prisstigningen.
3. Det kreves kompensasjon for ubekvem arbeidstid, og ber om at Norsk Kommuneforbund fremmer forslag overfor LO-kongressen at arbeidstakere som i dag har arbeidstid inntil kl. 21.00 som inngår i den ordinære tjenestetid må gis lønnskompensasjon for dette.

Motivering:

Til punkt 3:

Selv om lønnstillegg aldri kan erstatte de ulempene som påføres de som må utføre ekstra mye kvelds-, natt-, og helgearbeid som inngår i den ordinære arbeidstid, vil likevel dette være en riktig måte å gå fram på.

Den etter vår mening altfor lave og til dels manglende kompensasjon som i dag praktiseres, er medvirkende til å øke gjennomføring av ubekvemme arbeidstider på enkelte arbeidsplasser.

Forbundsstyrets innstilling:

Pkt. 1 kan ikke tiltres. Det pekes i den forbindelse på den behandling som foregår i LO's representantskap ved hver tariffrevisjon. Det er da de rådende forhold som avgjør om det skal være forbundsvisse eller samordnet oppgjør.

Pkt. 2 oversendes. Samme innstilling som forbundsstyrets innstilling til forslag fra avdeling 13.

Pkt. 3 oversendes. Det pekes på at Norsk Kommuneforbund ved alle tariffrevisjoner har gått inn for at arbeidstakere med ubekvem arbeidstid skal få en skikkelig kompensasjon for dette.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 6, Mursvennenes Fagforening, Bergen, foreslår:
Kongressen 1973 vedtar at de enkelte forbund selv forhandler om de faglige tariffspørsmål ved framtidige tarifforhandlinger.

Motivering:

De nødvendige forhandlinger om de faglige pristariffer blir i for stor grad tilsidesatt ved sammenkobling av flere ulike forbund, og ved generelle tillegg.

Vi mener at dette i stor grad svekker et reelt forhold mellom produksjon og avlønning.

Forbundsstyrets innstilling:

Forhandlingsmåten må avgjøres ved hver enkelt tariffrevisjon.

Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:

Nr. 332

«LO bør legge opp til en politikk som er i samsvar med medlemmenes vilje.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret har med 7 mot 2 stemmer vedtatt følgende formulering:

Forbundsstyret er av den oppfatning at Landsorganisasjonen til enhver tid har lagt opp til en politikk som er i samsvar med medlemmenes vilje, idet det er Fagkongressen som bestemmer dette.

Avd. 55, Stavanger Mur- og Murarbeideres Forening, foreslår:

Nr. 333

«Det må igjen bli forbundsvis oppgjør ved tariffforhandlingene uten koblingsbestemmelser.»

Motivering:

Alle akkordfag med faste tillegg på gjeldende akkordtariff kommer ikke med i den lønnsглиdning som foregår i tariffperioden. Dermed kommer vi etter og må få dette med under tarifforhandlingene.

Forbundsstyrets innstilling:

Forhandlingsmåten må avgjøres ved hver enkelt tariffrevisjon.

Avd. 70, Kirkenes, foreslår:

Nr. 334

«Indeksreguleringsbestemmelsene.

Avstanden fra basistall til «rød strek» senkes til 2 poeng med full kompensasjon.»

Motivering:

Vi peker på at de indeksbestemmelser vi har hatt, ikke har virket tilfredsstillende for arbeidstakerne. Årsaken til dette er bl. a. at avstanden fra «basis tall» til «rød strek» er for stor.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget bes vurdert ved tariffrevisjonen.

Avd. 39, Moss Murer- og Murarbeiderforening, foreslår:

Nr. 335

«Forbundsvis tariffoppgjør.»

Forbundsstyrets innstilling:

Det kan ikke fastsettes generelle regler for tariffoppgjør, men må vurderes ved hver enkelt tariffrevisjon.

- Nr. 336 «En ny indeks, som bygger på en vanlig lønnstakers forbruk og indeks-
avtale med maksimum 3 poeng fra basistall til rød strek.»

Forbundsstyrets innstilling:

Bes vurdert i forbindelse med tariffrevisjonen.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDER- FORBUND

- Nr. 337 *Avd. 8 Tromsø,*
 » 20 *Moss,*
 » 603 *Oslo,*
 » 635 *Steinkjer,*
 » 43 *Honningsvåg,*
 » 87 *Sortland,*
 » 60 *Stavanger,*
 » 146 *Aukra, foreslår:*

«Det må kreves forbundsvise oppgjør.»

Motivering:

Lavtlønsspørsmålet er i dag et av de største problemer for fagorganisasjonen. Erfaringene fra de samordnede oppgjør har vist at denne oppgjørsformen ikke har ført fram. Utviklingen av lønnsnivået for næringsmiddelarbeidere i forhold til industri for øvrig viser hvor dårlig resultatene av fellesoppgjørene er blitt for vårt forbund.

Forbundsstyrets innstilling:

N. N. N.'s vedtak på landsmøtet 8.—12. april 1973, vil bli tatt opp på LOs kongress 1973.

- Nr. 338 *Avd. 79, Melbu, foreslår:*

«For å beskytte lønnstakerne mot prisstigning som undergraver arbeidernes reallønn må indeksbestemmelsene gjøres helautomatiske.»

- Nr. 339 *Avd. 8, Tromsø, foreslår:*

«Full kompensasjon for prisstigningen.»

Motivering:

Gang på gang har det vist seg at lønnsstigningen er «oppspist» før tariffrevisjonen er avsluttet. Det gjelder i særdeleshet lavtlønnsgruppene. Vi krever større del av «kaka».

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret anbefaler en indeksregulering som tar hensyn til lønnsutviklingen i beregningsperioden.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 28, Cellulosearbeidernes Forening, Sarpsborg, foreslår:

Nr. 340

«De senere års teknologiske utvikling innen industrien — og med dens følger av rasjonalisering innen den enkelte industri som har kontinuerlig drift — har ført til at arbeidssituasjonen for kontinuerlige skiftarbeidere har blitt hardere.

Det psykiske press er kommet sterkt i tillegg til den fysiske belastning det er å arbeide kontinuerlig skift. Dette igjen reduserer det enkelte menneske.

Vi er oppmerksom på at en del av vår industri er bygd opp slik at en kontinuerlig drift er en betingelse for denne industriens være eller ikke være i dagens og framtidens situasjon.

Vi ser det slik at det er denne gruppe i samfunnet som er med og legger til rette den levestandard vi i dag har — vi tenker da på den eksport-rettede industri som er i drift alle dager av året. Det er denne gruppe arbeidstakere som i dag har den største belastning for at vår levestandard utvikles og holdes oppe.

På grunn av uregelmessig arbeidstid og annet press som følger med skiftarbeid, så er det disse kontinuerlige skiftarbeidere og skiftarbeidere generelt som har den minste utnyttelsesmuligheten av levestandarden i vårt samfunn.

Det er i de siste år blitt gjort endringer i skiftarbeidernes forhold, vi tenker her på nedsettelsen av arbeidstiden til 40 timer pr. uke. Vi vet det er forslag og tanker om ytterligere forbedringer av disse gruppers arbeidsvilkår.

Men det er en ting ved denne sak, vil takten og gjennomføringen av disse eventuelle tiltak komme tidsnok? Vi tror ikke at den oppvoksende generasjon er eller blir motivert til å tre inn i de nåværende forhold som tilbys skiftarbeiderne.

Dette er en sak som må prioriteres. Vi vet at enkelte industrier alt i dag har vanskeligheter med å rekruttere arbeidere til skiftgående arbeidsplasser. Pr. i dag så er det av LOs medlemmer 16 prosent som utgjør denne gruppe. Skulle det ikke nå være grunnlag for å ta denne sak opp til en helhetsvurdering, slik at de mulige tiltak som kan gjøres for denne gruppe i vårt samfunn blir satt i verk?»

Avd. 34, Moss Cellulose- og Papirarbeiderforening, foreslår:

Nr. 341

«Avdelingen har tatt opp problemet med helkontinuerlig skiftarbeid til vurdering.

Etter vår overbevisning vil dette problemet bli større etter hvert som utviklingen går i retning av kostbarere utstyr i industrien og kravet til produksjonen stiger.

På bakgrunn av dette vil vi med all kraft støtte opp om forslaget som er framsatt av avdeling 28, Cellulosearbeidernes Forening, Sarpsborg.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene tiltes.

Nr. 342

Borregaardsarbeidernes Tillitsmannsutvalg, foreslår:

«Under hensyntaken til industriarbeidernes økonomiske betydning for samfunnet må det foretas en lønnsmessig nyvurdering av deres stilling i forholdet til andre grupper.»

Motivering:

Samfunnet må læres til å verdsette utført arbeide på en ny måte. Vi er stadig vitne til at større eller mindre grupper utnytter sin maktposisjon og gjennom streiker og trusler presser seg til særfordeler.

Når det offentlige skal betale regningen har de bare ett sted å ta pengene, nemlig gjennom skatter og avgifter. Vi som er med på å skape de materielle verdier som igjen danner grunnlaget for hele samfunnets eksistens, er blitt liggende etter i kappløpet med de grupperinger som er nevnt ovenfor. Vi mener at vi ikke er rimelig lønnet i forhold til vår samfunnsmessige betydning.

Vi forvalter dyre maskiner som det kreves kunnskaper og erfaring for å behandle riktig. Skal vår levestandard heves til det nivå vi mener er riktig i henhold til vår innsats, må samfunnet være med på å legge forholdene til rette.

Nr. 343

Avd. 56, Hunsfos Arbeiderforening, foreslår:

«LO forsterker sine anstrengelser med å utjamne de ulikheter som fremdeles er et faktum mellom arbeider og funksjonær.

Disse ulikheter kan sees på forskjellige områder som: Arbeidstid, ansettelsesvilkår, oppsigelsestid, avlønningssform, stempling, sykelønnsordning, permisjonsordning og pensjonsordning.»

I 1973 skulle motivering være unødvendig.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene tiltres.

Nr. 344

Avd. 15, Papirarbeidernes Forening, Halden, foreslår:

«Avdelingen har brakt i erfaring at tillegg for ubekvem arbeidstid er ulik i de forskjellige forbund. Dette burde være likt, da vi mener at ubekvem arbeidstid er like ubekvem for alle.»

Saugbrugsarbeidernes Tillitsmannsutvalg tiltrer forslaget.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Nr. 345

Borregaardsarbeidernes Tillitsmannsutvalg foreslår:

«Kongressen pålegger LOs forhandlere at ved tariffrevisjonen 1974 må det forlanges at alt arbeid etter fredag kl. 18.00 til mandag kl. 6.00 skal betales med 100 prosent.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 346

Ved tariffrevisjonen 1974 kreves det 100 % tillegg for alt arbeid i tidsrommet fra lørdag kl. 13.00 til mandag kl. 6.00.

Borregaardsarbeidernes Tillitsmannsutvalg foreslår:

Nr. 347

•Kongressen pålegger LOs forhandlere at det ved tariffrevisjonen 1974 må komme med at det skal betales full lønnskompensasjon i forbindelse med kommende prisstigninger.»

Avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, foreslår:

Nr. 348

•Ett års tariffavtale med helautomatisk indeksregulering med maksimum 2 poengs stigning opp til den røde strek.»

Motivering:

Lønnstakerne har kommet i den situasjon at kort tid etter hvert lønnsoppgjør blir tilleggene oppspist av prisstigningen. Dette har nå gjentatt seg i over 20 år. Vi må for framtiden gardere oss mot dette ved f. eks. at hvis indeksen er på 100, skal den røde strek være på 102.

Avd. 10, Klosterfossen, foreslår:

Nr. 349

•Kongressen fatter vedtak om at indeksbestemmelsen får en slik utforming at lønnstakerne sikres mot en prisstigning som undergraver deres reallønn.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget fra Borregaardsarbeidernes Tillitsmannsutvalg tiltres.

Avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, foreslår:

Nr. 350

•Alle tariffavtaler må for framtiden inngås forbundsvis.»

Motivering:

Arbeidsforholdene i de forskjellige forbund er så ulike at det i seg selv skulle betinge forbundsvis oppgjør. I Norsk Papirindustriarbeiderforbund har de fleste hovedsaklig skiftarbeid og de burde prioriteres ved arbeidstidsforkortelse. Det har også vist seg at fellesoppgjør blir resultatet av overenskomsten dårligst.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 351

Oppgjørsformen må avgjøres i forbindelse med situasjonen foran det enkelte tariffoppgjør.

(Forslaget vedtatt med 17 mot 4 stemmer.)

Nr. 352

Avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, foreslår:

«Lønnsnemnd kan for framtiden ikke godtas ved tariffrevisjon for våre medlemmer.»

Motivering:

Det må være en demokratisk rett at vi fullt får avgjøre ved stemmegivning våre lønns- og arbeidsvilkår. Det er brudd på demokratiet at andre mennesker med inntekter på 60 til 120 000 kroner i året skal bestemme over våre lønns- og arbeidsvilkår.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er enig i at lønnsnemnd ikke skal benyttes.

Nr. 353

Norsk Papirindustriarbeiderforbund foreslår:

«Når det gjelder kvinners lønnsforhold viser statistikken at avstanden mellom kvinne- og mannlønninger stadig øker.

Landsorganisasjonen må — ved kommende tariffrevisjon — arbeide for lønsmessig likestilling.»

Motivering:

Selv om det er avtalt lik lønn for likt arbeide, viser det seg at lønnssetser for arbeid beregnet på kvinner ligger lavere enn tilsvarende arbeid for menn.

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Nr. 354

Avd. 108—3, Foreningen ved Studentsamskipnaden i Oslo, foreslår:

•Om Tarifforhandlinger.

1. Tariffrevisjonens Hovedforhandlinger mellom LO og N.A.F., Statstjenestemannskartetlet og staten, foretas i tidsrommet januar, februar, mars, april og mai hvert annet år.
2. Indeksreguleringsforhandlingene foretas i samme tidsrom i de mellomliggende år.
3. Tariffrevisjonens lønnstillegg fås med virkning fra 1. januar hvert år (hovedforhandlinger eller indeksforhandlinger).
4. Medlemmene får utbetalt lønnstillegget i løpet av første måned etter at avtalene er godkjent og underskrevet av partene.
5. Foreninger og avdelinger får tilsendt en Sluttrapport om de reelle resultater for medlemmene for den foregående 2-årsperiode. Sluttrapporten sendes foreninger og avdelinger minst 3 uker før forslaget til ny tariffavtale for kommende 2-årsperiode blir sendt ut til uravstemning blant medlemmene.
6. Sluttrapporten bør inneholde:
 - a) Tabeller som gjør det mulig å lese av fast ansatte medlemmers real lønnsutvikling og utviklingen i de disponible realinntekter i foregående tariffperiode.
 - b) Det samme som i punkt a) men for nyansatte med LO-medlemskap som kommer fra andre arbeidsplasser.

- c) Det samme som i punkt a) men for nyansatte og/eller nyinnmeldte LO-medlemmer for den periode de har vært ansatt nyinnmeldt.
7. Med forslaget til ny tariffavtale, under forutsetning av at det vedtas, bør det følge:
- En prognose over konsumprisindeksens utvikling (prisøkning) i kommende tariffperiode.
 - En prognose over reallønnsutviklingen i kommende tariffperiode.
 - En prognose over disponibel reallønnsutvikling (kjøpekraftutvikling) i kommende tariffperiode.
 - Opplysningene under punktene a, b og c bør være satt opp i tabellform, slik at medlemmene i de enkelte lønnsklasser kan vurdere prognosene som gjelder for vedkommende. Det forutsettes at det er LO som bearbeider de ønskede data.
8. LO må gå inn for å få opphevet Riksmeklingsmannens rett og myndighet til å koble ulike fagforbund.

Motivering:

Til punkt 1: Situasjonen er tilnærmet slik i dag.

Til punkt 2: Situasjonen er tilnærmet slik i dag.

Til punkt 3: For tiden får tariffrevisjonen vanligvis virkning fra ca. 1. mai hvert år.

De fleste data som ligger til grunn for tariffkravene er utregnet på årsbasis for perioden 1/1 til 31/12 hvert år. Det kan i den forbindelse nevnes at:

- Statsbudsjett, Nasjonalbudsjett, Nasjonalregnskap osv. blir utregnet for perioden 1/1 til 31/12 hvert år.
- Rapporten fra «Det Tekniske Beregningsutvalg for inntektsoppgjørene», såkalt «Aukrust-utvalget» framlegger data for perioden 1/1 til 31/12 hvert år.

Aukrust-utvalget avgir også vanligvis sine innstillinger tidlig i forhandlingsperioden foreslått under punkt 1.

I 1968 ble innstillingen avgitt 6. februar.

I 1970 ble innstillingen avgitt 6. februar.

I 1972 ble innstillingen avgitt 18. februar.

- Første forhandlingsmøte med staten om ny lønnsavtale for de offentlige tjenestemenn ble holdt 25. januar 72. Kravene og begrunnelsen for kravene ble fremmet samme dag av Statstjenestemannskartetlet og de øvrige sammenslutningene. (Se St. prop. nr. 165 for 1971—72, tilrådd 2. juni 1972.)
- Landsorganisasjonen overleverte kravene for de privat ansatte ved vårens tariffoppgjør til Norsk Arbeidsgiverforening den 18. januar 1972.

Alle data dreier seg om årsperioden 1/1 til 31/12 hvert år. Våre oppgjør i dag har virkning over perioden 1/5 ett år til 30/4 neste år. Denne forskjell i tidsperioder gjør det vanskelig å få en oversikt

over lønnsutviklingen, reallønnsutviklingen og utviklingen i de disponible realinntekter i løpet av en tariffperiode. Dette gjelder spesielt de menige medlemmer. Dersom vi forandret tariffperioden slik at den virket fra 1/1 og til 31/12 ville det være mye lettere å beregne og få en oversikt over lønnsutviklingen fra år til år. Vi ville kunne anvende data som var utregnet for andre forhold direkte.

Til punkt 4: Siden forhandlingene foregår i den kommende tariffperioden foreslått i punkt 3, måtte medlemmene få utbetalt lønns tillegg etterskuddsvis for perioder fra 1/1 til tariffavtalens under- tegnelse. Det er visse ulemper med å få utbetalt lønns tillegg etterskuddsvis. Fordelen ved at vi kan få en ganske eksakt *sluttrapport* fra foregående tariffperiode, og at det er lettere å lage prognoser, foreta beregninger og oppfølging fra medlemmenes side skulle mer enn oppveie denne ulempen.

Til punkt 5: Alle virksomheter gjør opp regnskap minst én gang i året. For hvert enkelt LO-medlem er virksomheten medlemmets lønnsutvikling i forhold til pris- og skatteutvikling i løpet av ett år (eller én tariffperiode). Det skulle være en selvsagt ting at hvert enkelt LO-medlem skulle kunne «gjøre opp regnskapet for virksomheten» minst én gang i hver tariffperiode. Av den grunn burde *sluttrapporten* utgjøre en selvsagt del av tariffoppgjøret.

Til punkt 6: Det er mulig for foreningene/forbundene og LO sentralt å oppdage om ett medlem har betalt sin kontingent eller ikke. Det skulle være mulig å sende opplysninger om hver enkelt medlems lønning i løpet av én måned gjennom de samme kanaler som kontingentpengene. Et forslag kunne være at kontingentpengene ble regnet ut på prosentbasis av bruttolønn. Vi kunne i tillegg ha atskilte regnskap for de ulike kontingentklasser.

Dette ville ført til at:

1. Vi kunne overlate utregningen av kontingentpengene til arbeidsgiverne ved at de trakk riktig beløp automatisk.
2. Vi kunne finne ut bruttolønna ved å dividere total årskontingent med prosenten for den klassen vedkommende tilhørte og multiplisere med hundre.
3. Det ville være enkelt å finne ut gjennomsnittlig bruttolønn, real-lønn osv. på arbeidsstedet, i distriktet og på landsbasis. Vi kunne også følge lønnsutviklingen ganske nøyaktig.

Dersom man foretar endel endringer i rutinene, som for eksempel nevnt ovenfor, med tanke på *sluttrapporten*, burde det ikke være umulig å framskaffe en ganske brukbar sluttrapport. Dette skulle være fullt mulig dersom man forandret tariffperiodens virkning i samsvar med punkt 3 i forslaget.

Til punkt 7: Dersom det skal være mulig å vurdere et forslag til overenskomst må man ha noe å vurdere ut fra. For framtiden kan man bare ha prognoser. Men prognoser er tross alt bedre enn ikke noen ting. Dessuten vil utarbeidelsen av prognoser og kontroll av resultatet føre til økt kunnskap. Denne kunnskapen kan føre til stadig sikrere prognoser. Dette er en akkumulerende utvikling, og jo før vi starter, jo bedre er det.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget, men vil foreslå at forslaget oversendes Sekretariatet til vurdering.

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Avd. 64, Haugesund og Omegns Transportarbeiderforening, foreslår.

Nr. 355

«Forslag om tillegg til gjeldende tariffsatser skal framsettes i kroner og øre og ikke i prosent. Likeledes skal godtgjørelse for eventuell prisstigning fastsettes slik at godtgjørelsen blir lik for alle lønnstakere.»

Avd. 93, Kragerø Laste- og Losselag, foreslår:

Nr. 356

«Ved tariffrevisjonene har det i flere år vært vanlig med prosentvise tillegg i lønnsoppgjørene i visse yrkesgrupper. Dette forhold mener avdelingen i for stor grad har ført til at de høyeste inntektsgrupper har fått de største lønnstillegg. Dette har gang på gang ført til en skjev lønnsutvikling for de lavere og midlere inntektsgrupper.

Avdelingen fremmer derfor forslag om at LO-kongressen ved kommende tariffoppgjør søker gjennomført lønnsreguleringen på annen måte enn ved prosentoppgjør for enkelte yrkesgrupper, slik at lønnstilleggene blir jevnere fordelt mellom høytlønns/lavtlønnsgruppene.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene oversendes Sekretariatet.

NORSK TREINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Stordal Trearbeiderforening foreslår:

Nr. 357

«Overtidstillegget for de to første timer forhøyes til 50 prosent. For øvrig med 100 prosent tillegg. Kravet må reises ved førstkomende tariffrevisjon.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget anbefales.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 358

Askøy Faglige Samorganisasjon foreslår:

«Landsorganisasjonen i Norge må gå inn for forbundsvis oppgjør. Alle tillegg gis i kroner og øre.»

M o t i v e r i n g :

Askøy Faglige Samorganisasjon er av den mening at en ved forbundsvis oppgjør kan tilfredsstille best hver enkelt tariff. Med tilleggene gitt i prosenter blir skillet større mellom lønsmottakere både innen den enkelte overenskomst og mellom de forskjellige forbundsområder.

Nr. 359

Hadeland Faglige Samorganisasjon foreslår:

LO må ikke inngå noen tariffavtale hvor lønningene blir fastsatt lavere enn det som blir utbetalt i praksis, og vi må få en indeksavtale som garanterer at lønnstillegg ikke blir oppspist av prisforhøyelser som undergraver reallønnen. Det bør ikke være over 2 poeng fra basistall til rød strek.»

M o t i v e r i n g :

Det er en kjensgjerning at mange bedrifter betaler mye over de gjeldende tariffen. Dette er et bevis for at lønnsevnene ligger høyere enn det arbeidsgiverne argumenterer med ved forhandlingsbordet, og at mulighetene for bedre tariffen ikke er fullt utnyttet.

Men en slik politikk i tariffspørsmål er lite mobilitetsfremmende for å verve medlemmer, det blir misnøye blant medlemmene og forholdet til de uorganiserte med å forklare organisasjonens berettigelse blir vanskeligere.

Nr. 360

Haugesund og Omland faglige Samorganisasjon foreslår:

«Kongressen beslutter at det gjennomføres forbundsvis forhandlinger ved framtidige tariffforhandlinger.»

M o t i v e r i n g :

En mener at spesialforbundene står bedre rustet til å ivareta sine medlemmers spesielle krav overfor de respektive arbeidsgivergrupper.

Det må være noe galt med lønnsforholdene når en fagarbeider i levnetsmiddel- eller tekstilbransjen med opptil 30 års tjeneste i sitt fag, kan gå ut og tjene bedre pr. time som vanlig hjelpearbeider i industrien.

Nr. 361

Måløy og Omland Faglige Samorganisasjon foreslår:

«1. LO-kongressen bør nå ta opp til alvorlig drøftelse om lavtlønsproblematikken, hvor man ikke har vært flinke nok til å ta initiativ overfor

toppledelene. Lavtlønsgruppene blir alltid hengende etter i lønnsutviklingen og står fast på den lønn som forhandlerne oppnår ved de store oppgjørene og får ingenting av den lønnsglidning som kommer andre lønnstakere til del. Hadde de som ligger høyt på inntektsskalaen vist praktisk solidaritet ved revisjonen, ville det være en måte å gå fram på.

2. Vi må i dag betrakte tillitsmennene på arbeidsplassen som bedriftens medarbeidere, og bedriftene bør være oss stor takk skyldig for at vi holder ro og orden på arbeidsplassen i samarbeid med bedriftens folk. I samarbeidets ånd burde vel også bedriften hjelpe oss lite grann med å løse organisasjonsspørsmålet og alt som følger med det.

LO bør snart løse likelønsspørsmålet. For er det noe vi tillitsmenn på arbeidsplassene har strev med, så er det nettopp likelønsspørsmålet. Det er ikke lett å forklare de kvinnene som ligger så langt under menn som gjør samme jobben, hvorfor det skal være slik. Det må nå gjøres noe for å få løst dette spørsmålet.

Skatter, priser, moms.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 11, foreslår:

«LO må kreve at moms på matvarer opphører.»

Nr. 362

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes.

Avd. 4 foreslår:

«LO tar opp forhandlinger med Regjeringen med sikte på å få gjort fagforeningskontingenten fradragsberettiget ved skattelikningen.»

Nr. 363

M o t i v e r i n g :

Med den beskatning vi har i dag, vil den økonomiske fordel en uorganisert arbeider har, bli redusert til ca. det halve.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes.

Nr. 364

BEKLEDNINGSARBEIDERFORBUNDET

Avd. 7, Skotøyarbeidernes forening, Sandefjord, foreslår:

«Momsen på matvarer oppheves.»

Avd. 16, Dale Tekstilarbeiderforening, Dale, foreslår:

«LO krever overfor Stortinget og Regjeringen at momsen fjernes på alle matvarer.»

Nr. 365

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret viser til det initiativ som er tatt fra LOs side og er av den oppfatning at dette skritt dekker forslagene fra avd. 7 og avd. 16.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

- Nr. 366 *Avd. 3, Oslo Stein-, Jord- og Sementarbeideres Forening, foreslår:*
•Det innføres skatt (avgift) på all reklame.▪

Motivering:

Det unndras millioner av kroner i skatt ved å benytte bedrifters overskudd til reklame, og i stor utstrekning unødvendig og skadelig sådan.

- Nr. 367 •Moms på matvarer fjernes.▪

Motivering:

Prisutviklingen har ført til at leveomkostningene er blitt en ytterligere belastning på lavtlønnsgruppene.

- Nr. 368 *Avd. 9, Malersvennenes Forening, Oslo, foreslår:*

•Den omseggripende dyrtid med stadig stigende priser, skatter og avgifter representerer i dag en reell utfordring mot de fagorganisertes levestandard og utgjør i realiteten en økende utbytting av arbeidstakerne. Momsen på matvarer må fjernes.▪

- Nr. 369 *Avd. 23, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bærum, foreslår:*

•LO-kongressen 1973 stiller krav til Regjeringen på vegne av den fagorganiserte arbeiderklasse om hel og rettferdig revidering av våre skattelover slik at skattebyrdene blir mest mulig rettferdig fordelt.

En revidering av våre skattelover med et rettferdig mål må bl. a. skje ved gjennomføring av:

1. En rettferdig lønnskateordning med sikte på å gi lønnstakerne en reell skattelette.
2. Private næringsdrivende beskattes som lønnstakerne av en inntekt som minst svarer til deres privatforbruk.

Det er i dag stor ulikhet i beskatningen mellom små og store bedrifter og mellom lønnstakere og de næringsdrivende. Denne forskjellsbehandling må rettes opp ved effektiv kontroll hos de næringsdrivende slik at den reelle inntekt kommer med til beskatning.

3. Mer effektiv kontroll særlig rettet mot anvendelsen av skattefrie avsetninger.

4. Større myndighet til skatteinnfordringen.
5. Sterkere og bestemte strafferegler mot skattesnyteri.
6. I den utstrekning indirekte beskatning øker må kompensasjon for skattefrie inntekter økes tilsvarende. Dette gjelder bl. a. sykestønad, arbeidsløshetsstrygd, barnetrygd m. m.

Avd. 133, Tømrrernes Fagforening, Bærum, foreslår:

Nr. 370

«Samme forslag som fra avd. 23.»

Avd. 70, Moss Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 371

«Momsen vekk fra matvarene.»

Avd. 143, Grinder Sagarbeiderforening, foreslår:

Nr. 372

«Kongressen må gå inn for avskaffelse av moms på vanlige mat- og forbruksvarer.

Dette for å rette opp igjen reallønnsøkningen som den sterke prisstigningen forlengst har spist opp.»

Avd. 221, Sandefjord Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 373

«Momsen på matvarer fjernes.»

Avd. 223, Tønsberg Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 374

«Landsorganisasjonen krever overfor myndighetene at fagforeningskontingenten blir fradragsberettiget på selvangivelsen.

Motivering:

Etter det vi vet har arbeidsgiverne adgang til å utgiftsføre sin medlemsavgift. Da mener vi at de medlemmer som er tilsluttet LO må ha de samme rettigheter.

Vi tror at det er lettere å tilby medlemskap for de uorganiserte ved en slik rettighet.

Avd. 274, Kristiansand Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 375

«Landsorganisasjonen må overfor likningsmyndighetene gjøre krav om at fagforeningskontingenten i sin helhet blir fradragsberettiget på sjølmeldingen.

Avd. 284, Blikkenslagernes og Rørleggernes Forening, Stavanger, foreslår:

Nr. 376

«Momsen på matvarer må bortfalle.»

Avd. 289, Stavanger Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening, foreslår:

Nr. 377

«LOs kongress må påvirke Regjeringen til å få fjernet momsen på matvarer og elektrisk strøm til husholdningsbruk.»

Nr. 378

Avd. 292, Sandnes Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Landsorganisasjonen må utvirke at momsen på matvarer og husholdningsstrøm blir opphevet.

Motivering:

Vi er av den oppfatning at momsen på matvarer og husholdningsstrøm er mest tyngende på de store familiers og de lavtløntes budsjetter, idet disse bruker en forholdsvis meget større andel av sin inntekt til husholdningsbudsjettet enn de med store inntekter og de små familier.

Etter vår oppfatning virker derfor momsen sosialt urettferdig og derfor mener vi at momsen på disse varer må oppheves.

Nr. 379

Avd. 311, Malersvennernes Forening, Bergen, foreslår:

1. Merverdiavgiften (momsen) på alminnelige matvarer, brensel og elektrisitet fjernes.
2. Avgiftene på luksusbetonte varer og tjenester heves kraftig.
3. Det innføres en rettferdig lønns-skatteordning med sikte på å gi lønnstakerne en reell skattelettelse.
4. I betraktning av den store og økende bemanning i statsapparatet må der også kunne ansettes tilstrekkelig mannskap til å føre en sterkere overvåking av skattesnyteriet som nå florerer som aldri før, også innenfor området omsetningsavgiften.
5. Det må innføres mer bestemte og strengere strafferegler mot skattesnyteri.»

Nr. 380

Avd. 312, Glass- og Trearbeidernes Fagforening, Bergen, foreslår:

«Prispolitikken.

Det henstilles til LOs sekretariat å utarbeide forslag til Kongressen om sikring av stabilt prisnivå, slik at lønnstilleggene ved tariffrevisjonen blir en reell heving av levestandarden.

Skattepolitikken.

Kongressen gjør krav overfor Regjeringen og Stortinget at skattefrie fra-drag økes betraktelig. Reduksjonstabellen må justeres slik at det ikke blir stat- og kommuneskatt å betale for inntekter som ligger under det nivå man etter dagens prisnivå må ha for å kunne eksistere. Dette beløp må etter vårt skjønn i dag ligge på kr. 10 000.00 til kr. 15 000.00 i klasse 1.

Minstefradraget må heves slik at det dekker utgiftene også til fagforeningskontingent.»

Motivering:

Når vi stiller dette krav, er det ut fra den kjensgjerning at det ikke har vært mulig å bedre lavtløntes kår. Vi mener derfor at det nå bare er en måte å gjøre dette på for å få en hurtig løsning.

Kompensasjonen for dette skattetape må finnes av inntekter over kr. 50 000,— og ved at det vises mer varsomhet i det luksuriøse ved offentlige foretagende.

Avd. 348, Rørleggernes Forening, Trondheim, foreslår:

Nr. 381

«LO krever at moms på matvarer og viktige forbruksvarer tas vekk og i større grad legges over på luksusbetonte artikler.»

Motivering:

Moms på nødvendige forbruksvarer er en urettferdig beskatningsform, som særlig rammer barnerike familier. En beskatningsform som rammer uansett inntektsforhold eller økonomisk evne. Momsen bidrar til ytterligere å forsterke prisstigningen. Kontrollen med innbetaling av avgifter må innskjerpes.

«Skatteloven.

Nr. 382

LO-kongressen 1973 stiller krav til Regjeringen på vegne av den fagorganiserte arbeiderklasse om hel og rettferdig revidering av våre skattelover. En revidering av våre skattelover med et rettferdig mål må skje ved bl. a. gjennomføring av:

1. En rettferdig lønnskattordning med sikte på å gi lønnstakerne en reell skattelette.
2. Private næringsdrivende beskattes som lønnstakere av en inntekt som minst svarer til deres privatforbruk. Det er i dag stor ulikhet i beskatningen mellom lønnstakere og næringsdrivende.

Denne forskjellen må rettes opp ved effektiv kontroll, og forandring av skattereglene slik at næringsdrivende ikke gis så gode muligheter til legalt å kunne trekke forskjellige utgifter fra sin inntekt. Vi tenker her bl. a. på skattefrie avsetninger, representasjon og andre utgifter.

3. Større myndighet og effektivitet i skattefordringene, sterkere og bestemte strafferegler mot skattesnyteri.

Avd. 409, Tromsø Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 383

«LO må overfor Stortinget fremme krav om at momsen blir fjernet på matvarer.»

Motivering:

Momsen er et usosialt skattesystem som rammer de alminnelige lønsmottakere.

Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:

Nr. 384

«Prispolitikken.

Det henstilles til LOs sekretariat å utarbeide forslag til Kongressen om sikring av stabilt prisnivå, slik at lønnstilleggene ved tariffrevisjonen blir en reell heving av levestandarden.

Skattepolitikken.

Kongressen gjør krav overfor Regjering og Storting at de skattefrie fradrag heves betraktelig.

Skattefritak for kontingent.

LO må arbeide for at hele fagforeningskontingenten blir fradragsberettiget ved skattelikningen.»

(Forslagene tiltres av avdeling 313, Blikkenslagersvennenes Forening og avdeling 316, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen).

Forbundsstyrets innstilling:

Den siste tids prisutvikling har ført til sterk økning av levkostnadene — som spesielt fører til en belastning for de lavtlønte.

I særlig grad berører dette lønnstakere som ikke har del i noen lønnsglidning i tariffperioden. Prisstigningen betyr for disse en reduksjon av reallønnen og utdyper ytterligere skjevheten i inntektsfordelingen.

Ut fra dette må det være et krav fra fagbevegelsen at de politiske myndigheter snarest setter i verk tiltak som skaper bedre prisstabilitet og sikrer realverdien av inntektstilleggene. Som et virkemiddel i denne sammenheng bør det tas opp til vurdering å fjerne moms på matvarer, nødvendige forbruksvarer og elektrisitet til husholdningsbruk.

Under henvisning til ovenstående oversendes forslagene fra avd. 3, 9, 23, 133, 143, 221, 223, 274, 284, 289, 292, 311, 348, 409 og Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, tiltrådt av avd. 313 og 316 til Sekretariatet.

Nr. 385 NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Avd. 8, Rogaland, foreslår:

«Vi henstiller til LO-kongressen å påvirke Regjeringen til å la oljeinntektene komme folket til gode ved borttaing av moms på matvarer og husholdningsstrøm.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget i den form det foreligger.

Forbundsstyret foreslår:

Nr. 386 Vi slutter oss til LOs henvendelse til myndighetene om å ta vekk momsen på matvarer. Momsen må også tas vekk på husholdningsstrøm.

NORSK GRAFISK FORBUND

Norsk Grafisk Forbunds landsmøte 23.—27. mai 1971 foreslår at LO-kongressen gjør følgende vedtak:

•LO fremmer lovforslag om at all fagforbunds- og fagforeningskontingent ansees som utgifter til inntekts ervervelse og derved må ansees som skattefri.▪

Nr. 387

Motivering:

Som det framgår av forslaget, bør kontingenten til fagforbund og fagforeninger vurderes på samme måte som andre utgifter i ervervslivet.

Narvik Typografiske Forening foreslår:

Nr. 388

•Den urovekkende prisstigning på forbruksvarer som i lengre tid har funnet sted og spesielt da på matvarer, etterfulgt av en ikke fullt så effektiv prisstopp — er ikke på noen måte tilfredsstillende for den vanlige lønns-mottaker.

Vi vil kreve at det fra fagkongressens side rettes henstillinger til statsmyndighetene om en langt mer effektiv priskontroll hvor også avansene må komme mer i søkelyset og stå i et rimelig forhold til produksjonsomkostningene. Videre må det være et ufravikelig krav at momsen på matvarer snarest bringes til opphør.▪

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget anbefales.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 55, Kragerø, foreslår:

Nr. 389

•En mer rettferdig beskatning, strengere kontroll med industri- og forretningsvirksomhet mot skattesnyteri.▪

Avd. 73, Brevik, foreslår:

Nr. 390

•En mer rettferdig beskatning, strengere kontroll med industrien og forretningsvirksomhet mot skattesnyteri.▪

Avd. 98, Skien, foreslår:

Nr. 391

•Kongressen må kreve en mer rettferdig beskatning, strengere kontroll med industri- og forretningsvirksomhet mot skattesnyteri.▪

Avd. 101, Langesund, foreslår:

Nr. 392

•Kongressen må kreve en mer rettferdig beskatning, strengere kontroll med industri- og forretningsvirksomhet mot skattesnyteri.▪

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene tiltres.

Nr. 393 *Avd. 233, Strømmen, foreslår:*
«Skattefri grunnpensjon og uføretrygd. Få ordningen inn i bestemte former så ingen får trekk av lovbestemte bidrag.»

Nr. 394 *Forbundsstyrets innstilling:*
Da forslaget berører en rekke skattetekniske problemer, foreslås forslaget oversendt LO og DNA's skattetekniske utvalg.

Nr. 395 *Avd. 31, Alesund, foreslår:*
«A kreve at fagforeningskontingenten skal være skattefri.»

Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget bør tas opp til utredning.

Nr. 396 *Avd. 1, Oslo, foreslår:*
«Landsorganisasjonen reiser krav overfor Regjeringen at moms fjernes på matvarer og husholdningsstrøm.»

Motivering:

Moms på matvarer og husholdningsstrøm gir seg størst utslag for barnerike familier og lønnstakere med lav inntekt. Moms på matvarer og husholdningsstrøm er derved med på å redusere levestandarden for denne gruppe av lønnstakere, med en allerede stram økonomi.

Nr. 397 *Avd. 34, Sandefjord, foreslår:*
«Momsen på matvarer fjernes.»

Nr. 398 *Avd. 35, Strømmen, foreslår:*
«Landsorganisasjonen må sette alt inn på å få fjernet momsen på matvarer. Ved innføringen av momsen ble det lovet mindre skatt, men den har i stedet blitt større.»

Nr. 399 *Avd. 38, Kristiansand, foreslår:*
«LO må overfor myndighetene kreve fjernet «moms» på matvarer og husholdningsstrøm.

Motivering:

Innføring av direkte skatt eller «moms», skjedde mot de fagorganisertes vilje. Resultatet av denne arbeiderfiendtlige skattereformen har nå vist seg. Den sterke prisstigningen fører til en uakseptabel økning av den indirekte beskatning på lønnstakernes forbruk. LO må derfor sette de fagorganisertes samlede styrke bak kravet: Bort med «momsen».

- Avd. 55, Kragerø, foreslår:* Nr. 400
 «Kongressen må kreve at momsen på matvarer må oppheves på grunn av den store belastningen denne har på de barnerike familier, og de ellers dårlig stilte i samfunnet.»
- Avd. 73, Brevik, foreslår:* Nr. 401
 «Kongressen må kreve at momsen på matvarer må oppheves på grunn av den store belastningen denne har på de barnerike familier, og de ellers dårlig stilte i samfunnet.»
- Avd. 98, Skien, foreslår:* Nr. 402
 «Kongressen må kreve at momsen på matvarer må oppheves på grunn av den store belastningen denne er for de barnerike familier, og de ellers dårlig stilte i samfunnet.»
- Avd. 101, Langesund, foreslår:* Nr. 403
 «Kongressen må kreve at momsen på matvarer må oppheves på grunn av den store belastningen denne er for de barnerike familier, og de ellers dårlig stilte i samfunnet.»
- Avd. 123, Jørpeland, foreslår:* Nr. 404
 «Momsen på matvarer må fjernes.»
- Avd. 143, Mo, foreslår:* Nr. 405
 «Innføringen av moms representerte et klart tilbakeskritt for lønnskaterinteressene. Denne type beskatning belaster spesielt familier som må bruke mesteparten av sin inntekt til dagligvarer.
 Kongressen har merket seg de mange krav og trusler om aksjoner fra klubber og avdelinger, og som har hatt som målsetting en opphevelse av moms på matvarer.
 Kongressen deler disse synspunktene og slår fast som LOs standpunkt at moms må fjernes fullstendig på alle matvarer.
 Sekretariatet og Representantskapet pålegges å gi denne sak høyeste prioritet og med alle tilgjengelige midler sørge for at kravet blir oppfylt.
 Spørsmålet som omhandles i forslaget er allerede tatt opp av LO, men styret finner likevel å ville anbefale forslaget oversendt.»
- Avd. 233, Strømmen, foreslår:* Nr. 406
 «Fjerne momsen på de viktige matvarer.»
- Forbundsstyrets innstilling:*
Forslaget om fjerning av moms på matvarer tiltres.
- Avd. 1, Oslo, foreslår:* Nr. 407
 «Landsorganisasjonen må kreve av de politiske myndigheter at de til enhver tid overvåker den alminnelige prissituasjon på en slik måte at lønnsøkninger i tariffperioden får reell verdi.»

Nr. 408 *Avd. 2, Fredrikstad, foreslår:*

«LO må reise krav til Regjeringen om å føre en effektiv og omfattende pris- og avansekontroll.»

Motivering:

Statsmyndighetenes fremste oppgave i tiden framover må være å holde et stabilt prisnivå, og å holde prisutviklingen under kontroll, slik at eventuelle lønnsjusteringer og tariffoppgjør blir reelle for lønsmottakerne.

Nr. 409 *Avd. 5, Bergen, foreslår:*

«A ha kontroll med prisutviklingen og innvirke positivt på denne før det kommer så langt at arbeiderne og de forskjellige arbeidsplassene må gå til aksjoner for å gjøre LO-ledelsen oppmerksom på at noe er galt. (Eks. har vi fra BMV på Laksevåg).»

*Forbundsstyrets innstilling:
Forslagene tiltres.*

NORSK JERNBANEFORBUND

Nr. 410 *Narvik Distriktsorganisasjon, foreslår:*

«Narvik Distriktsorganisasjon slutter seg til LO-sekretariatets vedtak overfor de politiske organer vedrørende fjernelsen av moms på matvarer. Vi imøteser at kongressen 1973 følger opp saken, og tar de nødvendige initiativ for utjamning av levekostnadene mellom landsdelene, ved vedtak for fjernelse av moms på frakt.»

*Forbundsstyret innstilling:
Forslaget tiltres.*

Nr. 411 *Oslo distrikts kontorpersonales forening, foreslår:*

«Det innføres fradragsrett for hele fagforeningskontingenten i inntekten ved skattelikningen.»

*Forbundsstyrets innstilling:
Tiltres.*

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 412 *Avd. 22, Trondheim, foreslår:*

«Momsen på elektrisk energi.

LO må overfor DNA når de skal utforme sitt program for Stortingsvalget 1973, medvirke så momsen på elektrisk energi blir å opphøre slik som det var programfestet ved Stortingsvalget 1969.»

Motivering :

Ved de stadig økte boutgifter, og da i første rekke for våre unge medlemmer, vil det være et stort sosialt løft og økonomisk hjelp for de som flytter inn i nye hus med store boutgifter og en dårlig økonomi.

Vi tror dette kan være et mer miljøvennlig tiltak for at elektrisitet kan brukes i større utstrekning til oppvarming.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

Avd. 82, Larvik, foreslår:

Nr. 413

•Beskatning av overtid.

Det henstilles til LOs kongress å gå inn for at beskatningen av overtidsarbeid settes f. eks. 10 prosent for de timer som vi er pliktig til å arbeide, etter Arbeidervernloven, pr. måned — år.

Som det nå er blir det tatt så mye i skatter at en helst vil slippe å arbeide overtid, men etter den gjeldende lovgivning er det visse timer en må arbeide overtid, og dette er jo inntatt i overenskomstene.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

Avd. 48, Herøya, foreslår:

Nr. 414

•LO-kongressen stiller krav til Regjeringen om å treffe de nødvendige tiltak for å motvirke:

1. Den stadig økende prisstigning.
2. Det i dag utilbørlig skattetrekk.
3. Skattesnyteri.

Motivering :

Skal lønnstilleggene ved tariffrevisjonene bli en reell heving av levestandarden for den alminnelige lønnstaker, må konkrete tiltak treffes.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

Avd. 97, Sandefjord, foreslår:

Nr. 415

•Momsen på matvarer fjernes.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres under henvisning til forslag nr. 416.

Avd. 29, Moss, foreslår:

Nr. 416

•1. Fjerning av moms på matvarer.

Forbundsstyrets innstilling:

Henviser til LOs henvendelse til Regjeringen.

- Nr. 417 •2. Bedre priskontroll, kortere arbeidstid og skjerping av bestemmelsene i Arbeidervernloven når det gjelder bruk av overtid.»

Forbundsstyrets innstilling:

Henviser til den generelle innstilling til Tariffpolitikken (jfr. s. 102).

NORSK KOMMUNEFORBUND

- Nr. 418 *Avd. 58, Rana sykehusforening, foreslår:*

•Med den nåværende skattepolitikk er yrkeskvinnene svært ugunstig stillet, og denne skjevhet bør snarlig endres.

Vi mener at yrkeskvinner som har utgifter i forbindelse med ervervsmessig inntekt, som hushjelp, dagmamma, vaskehjelp, barneparkering etc., må kunne trekke dette fra i sin selvangivelse. Slik som reglene er i dag, kan en maksimum trekke fra kr. 4000.00 (legitimert).

Utgiftene eksempelvis til hushjelp kan dreie seg om ca. kr. 11 000.00 pr. år (pr. måned nettolønn kr. 400.00, kost og losji kr. 280.00, skatt kr. 150.00, arbeidsgiveravgift kr. 100.00). Altså kr. 7000.00 for lite i fradrag for yrkeskvinnen. Enhver arbeidsgiver får fradrag for sine legitimerede utgifter og dette må også yrkeskvinnen få.»

Forbundsstyrets innstilling:

- Nr. 419 *Forslaget foreslås oversendt til det skatteutvalget som LO har satt i virksomhet.*

- Nr. 420 *Avd. 141, Ullensvang Kommunelag, foreslår:*

•LO tek opp drøftingar med likningsstyremaktene om skattefri kontingent for dei som er organiserte i forbund tilslutta LO.»

M o t i v e r i n g :

I dagens samfunn har det vist seg klårare og klårare at einskildmenneske er makteslaust når det står ovafor problem av samfunnsmessig karakter. Difor er organisasjonane av største verdi for eit samfunn i utvikling. Arbeidstakarorganisasjonane er ikkje noko unntak i så måte. Dei er i alle høve med på å forma det samfunn våre etterkomarar skal overta. Drifta av desse organisasjonane vert stendig dyrare, kontingenten frå den einskilde medlem vert difor stendig høgare og høgare.

Likevel er der nokon i arbeids- og næringslivet som veljer å stå utanfor organisasjonane, fordi det viser seg at dei får dei same goder i samfunnet som dei som er medlemmer i organisasjonane. Dette er rett. Ein lever i same grenda, same bygda, same byen, same landet.

Og målet er at alle skal få det like godt. Og alle er samde om at det må skje på rettferdige premissar.

Det er difor ikkje for mykje forlangt at dei som betalar for å halda «samfunnet gåande», organisasjonane, får ei lette av ei eller onnor slag slik at det ein har att ligg på line med dei som ingenting betalar.

Norsk Kommuneforbund har ført og fører framleis ei kampanje for å få dei uorganiserte til å innsjå at utan organisasjon kan dei heller ikkje sjølvsagt gjera krav på det same i lønsposten som dei som er organiserte og har forhandla seg fram til avtalar i arbeidslivet. Dette var sist oppe ved tarifforhandlingane 1972, utan at ein kom fram til eit system der dei uorganiserte må syta for seg sjølve, dersom dei ikkje vil melda seg inn i nokon arbeidstakarorganisasjon.

Ovannemnde framlegg vil nok ikkje få tilstrøyming til organisasjonane, berre det, men det kan verka til ei meir rettvis fordeling av samfunnsgodene, som jo er det primære mål i vårt arbeid.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Motivering:

Samme sak var også oppe til behandling på Kongressen 1969, og det ble da vedtatt at de innkomne forslag skulle oversendes Sekretariatet med henblikk på å få saken vurdert i forbindelse med revisjon av Hovedavtalen. Forbundsstyret mener det må være rimelig å få innflettet organisasjonsplikt i tariffavtalen og ber LO gå sterkt inn for dette.

Når det gjelder forslaget fra avd. 141 vises til at denne sak har forbundet reist overfor LO 2 ganger tidligere og ber om at saken tas opp på nytt med henblikk på gjennom lovgivningen å få skattefritakelse av fagforeningskontingenten.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 39, Moss Murer- og Murarbeiderforening, foreslår:

•Fjerning av moms på matvarer. •

Nr. 421

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:

•Vi foreslår at LO fremmer kravet om fjerningen av moms på matvarer og husholdningsstrøm overfor Stortinget. •

Nr. 422

Motivering :

Det er et faktum at priser, skatter, avgifter og boligrenter viser en økende tendens.

Da moms blir tillagt priser og tjenester, rammer denne avgiften hardest de trygdede og lavtlønte. Dette viser at momsen er et usosialt skattesystem.

Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget tiltres.

- Nr. 423 *Avd. 55, Stavanger Mur- og Murarbeidere, foreslår:*
•Prisindeksen utskiftes med en levekostnadsindeks.

Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget oversendes LOs sekretariat.

- Nr. 424 •Det må legges press på de sentrale myndigheter når det brukes prisstopp, slik at den får den virkning som er tilsiktet.

Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget tiltres.

- Nr. 425 •Moms på matvarer må nedsettes eller helt utgå.

Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget tiltres.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFÖRBUND

- Nr. 426 *Avd. 8, Tromsø, foreslår:*
•LO må gå inn for å få rettet opp den skjeve skattepolitikken som består i Norge.

Motivering :

Lavtlønnsgruppene blir flådd til skinnen med den nåværende skattepolitikk. Vi får ikke som f. eks. professorer, embetsmenn og andre høytlønte, med flere ganger så høy årsinntekt, bidrag til boutgifter. Vi krever en ny skattepolitikk som kommer de lavtlønte til gode.

- Nr. 427 *Stedlige styre i Trondheim foreslår:*
•En henstilling til LO-kongressen 1973 at den engasjerer seg på en mere markert måte enn hva som praktiseres i dag. Vi vil i den sammenheng

henvise til stortingsvedtak ad merverdiavgift hvor forutsetningen var at det direkte skattetrykket ikke skulle øke, mens det i realiteten og da i særlig grad for de lavtlønte, har skattepresset bare blitt større og større.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret mener det må være LOs oppgave til enhver tid å søke å påvirke myndighetene til å føre en skattepolitikk som gir en mest mulig rettferdig fordeling av skattebyrdene — etter den enkeltes evne til å bære dem.

Avd. 79, Melbu, avd. 603, Oslo, foreslår:

•At momsen på matvarer sløyfes eller reduseres med minst 50 prosent.

Nr. 428

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget anbefales.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 10, Klosterfossen, foreslår:

•LO krever av våre myndigheter at «momsen» på matvarer og på elektrisk kraft til husholdningsbruk fjernes.

Nr. 429

Motivering:

Denne avgiftsforhøyelsen er meget usosial og rammer i særlig grad de vanlige lønsmottakere.

Avd. 34, Moss Cellulose- og Papirarbeiderforening, foreslår:

•Henstiller til LO-kongressen å vurdere muligheten for å redusere «momsen» på matvarer.

Nr. 430

Borregaardsarbeidernes Tillitsmannsutvalg foreslår:

•Det arbeides effektivt for å fjerne «moms» på matvarer og på elektrisk kraft til husholdningsbruk.

Nr. 431

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene fra avd. 10, Klosterfossen og Borregaardsarbeidernes Tillitsmannsutvalg tiltredes.

Borregaardsarbeidernes Tillitsmannsutvalg foreslår:

•Kongressen pålegger LO-ledelsen snarest å søke kontakt med de ansvarlige myndigheter for å få omvurdert det skattesystem som vi har i dag.

Nr. 432

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltrres.

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Nr. 433

Forening 2, Sentraladministrasjonens Tjenestemannslag, foreslår:

•Bort med moms på matvarer.

Fagorganiserte ser med uro på den sterke prisstigningen som vi i dag har i Norge. Til tross for prisstopp har levekostnadene fortsatt å stige, og lønns-mottakernes reallønn blir redusert fra dag til dag. Vi kan ikke lenger finne oss i at de lønnsoppgjør vi forhandlet oss fram til skal avspises på denne måten. Særlig sterkt rammes i dag lønns-mottakerne som har store utgifter i forbindelse med de elementære livsbehov — mat, klær og bolig.

Innføringen av momsen på 20 prosent fra januar 1970 betød en sterk stigning av levekostnadene. Realiteten i dette skattetiltaket var at folk med høyt forbruk i forhold til inntektene ble rammet hardest. Det vil si at momsen som skatteprinsipp fungerte direkte usosialt — de rike slapp billigst, de med dårlig råd ble hardest rammet.

For familier med barn og høye levekostnader er matvarer den største posten på budsjettet, og den posten de vanskeligst kan skjære ned på. Forbruksundersøkelsen av 1967 viser at 30—40 prosent av familienes budsjett nyttes til matvarer.

Innføringen av momsen på 20 prosent førte til sterk prisstigning på matvarer. Seinere, fra januar 1970 til september 1972, har matvareprisene steget med 22 prosent i henhold til konsumprisindeksen.

For å redusere levekostnadene for familier med store faste utgifter og for å avskaffe det usosiale skatteprinsippet, skattlegging av folks nødvendighetsvarer, foreslår vi at momsen på matvarer tas helt bort. Avskaffelsen av momsen på 20 prosent tjener alle fagorganiserte. Bare et slikt tiltak kan med sikkerhet styrke familienes økonomi og dempe den uthuling av lønningsspen som vi i dag er vitne til.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er i prinsippet enig i forslaget, men viser til Sekretariatets vedtak av 7. september 1972.

Nr. 434

Forening 71, Norges Skatterevisorers Landsforening, foreslår:

•Det er en kjensgjerning at samfunnet årlig unndras enorme beløp i skatter og avgifter. Merverdiavgiftssystemet har gitt næringslivet ytterligere muligheter til avgiftssnyteri. Etter 3 års erfaring kan dette slås fast.

Skatte- og avgiftslovene inneholder klare straffelovsbestemmelser som blir brukt i alt for liten utstrekning. Rettsapparatet må settes inn og det må bli slutt på avkriminalisering av det omfattende skattesnyteri som foregår i dag. Straffen for skatte- og avgiftssvindel må skjerpes slik at skatte- og avgiftssnyteri likestilles med grove forbrytelser.

I dette viktige samfunnsproblem må LO gjøre sin innflytelse gjeldende overfor landets myndigheter.

Den skattekomité som LO har nedsatt bør etter vår mening fremme konkrete forslag om strengere reaksjon på skatte- og avgiftssnyteri.

Vi foreslår at Fagkongressen går inn for at det opprettes en bredt sammensatt kontrollkomité oppnevnt av Stortinget og som skal ha til oppgave å føre tilsyn med skatte- og avgiftskontrollen.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres bortsett fra siste avsnitt.

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Avd. 25, L.K.A.B. Arbeiderforening, Narvik, foreslår:

Nr. 435

«LO oppfordres til å medvirke til at inntekt som skifttillegg og ulempe-tillegg gjøres skattefrie.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes Sekretariatet.

«Kongressen pålegger Sekretariatet å utvirke at momsen på de viktigste forbruksvarer — da særdeleshet matvarer — faller bort.

Nr. 436

Motivering:

Det skulle ikke være nødvendig å understreke hvor stor belastning momsen utgjør på familiebudsjettet, og da i særlig grad for barne-rike familier.

Foreningen er av den oppfatning at det inntektstap det offentlige vil få, hvis forslaget gjennomføres, kan kompenseres ved at man kommer skattesnyteriet til livs, eller at de som har bedre økonomisk evne i forhold til andre, pålegges forholdsvis like store byrder.

Eventuelt bør det overveies nedskjæring i de offentlige ytelser eller investeringer i noen tid.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er i prinsippet enig i forslaget, men kan ikke slutte seg til siste setning i motiveringen. Da Sekretariatet på et tidligere tidspunkt har tatt opp dette spørsmål, foreslås at forslaget sendes til Sekretariatet.

SAMORGANISASJONENE

Askøy Faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 437

«Det må fremmes krav overfor Regjering og Storting om at det blir tatt effektive tiltak mot «tomtejobbing» og «skattesnyteri.»

Motivering:

Det er en kjent sak at lovverket er slik laget at salg og kjøp av tomtegrunn foregår med en offisiell pris, mens kjøperen virkelig betaler mer. På denne måte foregår en stor «skattesnyting» og «jobb- ing» på tomtegrunn. Vårt lovverk må derfor formes slik at disse muligheter ikke er til stede.

Nr. 438

Hadeland Faglige Samorganisasjon foreslår:

«Effektiv og skjerpet priskontroll og avskaffelse av moms på matvarer.»

Motivering:

Kontrollen med prisutviklingen har ikke vært tilfredsstillende, og de lønnsforhøyelser vi har fått er oppspist av prisforhøyelser nesten før de nye tariffen er satt ut i livet. Ja, i mange tilfeller har lønnningene ikke greid å følge med prisstigningen, da det har vært for langt fra basistall til den røde strek.

En av de mest medvirkende årsaker til prisstigningen i de senere år var innføring av moms.

At moms ville få uheldige følger var vi fullt klar over, men virkningen har vært langt verre enn vi hadde trodd, og for folk med vanlige inntekter har denne avgift vært veldig tyngende.

For å lette det økonomiske press på disse samfunnsgrupper må i alle fall moms på matvarer avskaffes.

Vi må derfor kreve av LO at den straks tar de nødvendige virkemidler i bruk for å få disse krav oppfylt.

Nr. 439

Moss og Omegns faglige Samorganisasjon foreslår:

«Det er et faktum at priser, skatter, avgifter og boligrenten viser en økende tendens.

Da moms blir tillagt priser og tjenester, så rammer denne avgiften hardest de trygdede og lavtlønte.

Dette viser at momsen er et usosialt skattesystem.

Vi foreslår at LO fremmer krav om fjerning av moms på matvarer og husholdningsstrøm overfor Stortinget.»

Nr. 440

Sandefjord Faglige Samorganisasjon foreslår:

«Momsen på matvarer fjernes.»

Nr. 441

Sarpsborg og Omegns faglige Samorganisasjon foreslår:

«Styret i Sarpsborg og Omegns faglige Samorganisasjon ser med sterk misnøye på den økende tendens blant de næringsdrivende når det gjelder underslag av skatter og moms.

Styret henstiller til Kongressen at den overfor vår stortingsgruppe fremmer krav om lovregler som gir større kontroll og evt. forføyninger mot disse.»

Motivering:

Arbeidstakeren blir stadig pålagt nye avgifter og utgifter på ulike måter for at samfunnsutgiftene skal belastes den enkelte samfunnsborger. Vi krever derfor at også de næringsdrivende innfrir sine plikter på dette området slik at målsettingen blir en realitet.

Nr. 442

Fra Sekretariatet:

Innstilling til pkt. 4 a vil bli lagt fram på Kongressen.

b) Sosialpolitisk program, herunder arbeidstid, pensjonsspørsmål og diverse feriespørsmål.

Arbeidstid.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 44, 53, 17 og 206, foreslår:

Nr. 443

«I punkt A, 6 a) skiftarbeid — generelt, er det tatt med en erklæring om at LO og forbundene er rede til å medvirke til opprettelse av igangværende skiftarbeid i tariffperioden og til igangsettelse av skiftarbeid der hvor økonomiske og produksjonsmessige hensyn tilsier dette.

Denne bestemmelse må ikke tas med ved neste tariffrevisjon.

Der hvor Arbeidervernloven hjemler for etablering av døgnkontinuerlig og helkontinuerlig drift, tas med en ny bestemmelse om at ved døgnkontinuerlig skiftarbeid skal det, hvis en av partene forlanger det, benyttes 4 skiftordninger og ved helkontinuerlig skiftarbeid 5 skiftordninger.

Dette innebærer at arbeidstiden for døgnkontinuerlig skiftarbeid kan settes ned til 36 timer pr. uke og for helkontinuerlig skiftarbeid til 33½ timer pr. uke.

Vi viser også til arbeidstida under dagen som ikke er endret siden 1949. Her må arbeidstiden settes til maksimum 36 timer pr. uke.»

Distriktsorganisasjon for Bergverkene, Distrikt 11, foreslår:

Nr. 444

«Vi har med glede sett at LO mener å løse arbeidstidsspørsmålet direkte med N.A.F., slik at alle lønnstakere i nær framtid vil få 40 timers uke. Det vi har sett fra LOs side, er at arbeidstida for underjordsarbeidere og helkontinuerlig skiftarbeid ikke skal nedsettes. Vi krever at arbeidstida for ovennevnte blir nedsatt tilsvarende. Arbeidskomitéen har gjort et godt arbeid når det gjelder de øvrige grupper, men underjordsarbeiderne er blitt glemt siden 1950. Vi tror at bergverkene snart må ha noe å tilby så fremt de skal opprettholde rekrutteringen, f. eks. nedsatt arbeidstid til 37½ timer, eller en uke ferie i tillegg til den nåværende ferie.»

Avd. 8 foreslår:

Nr. 445

«Det må reises krav om en nedsettelse av arbeidstida til 33½ timer pr. uke for helkontinuerlig skiftarbeid, 36 timer for annet skiftarbeid og underjordsarbeid og 40 timer pr. uke for dagarbeid.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

BEKLEDNINGSARBEIDERFORBUNDET

Skotøyarbeidernes Forening, Sandefjord, foreslår:

Nr. 446

«På bakgrunn av den tekniske og økonomiske utvikling i vår tid mener vi LOs kongress må kreve 40 timers arbeidsuke gjennomført så hurtig som mulig. Vi mener at 40 timers arbeidsuke vil være et viktig bidrag i kampen for å opprettholde full sysselsetting.»

Motivering:

Vi ser at i de land hvor arbeiderklassen ikke har maktet å trekke arbeidstiden ned i et riktig forhold til hva den tekniske og økonomiske utvikling sier, har automasjonen og rasjonaliseringen i stedet for velstand og lykke, brakt arbeiderklassen ledighet og usikkerhet for morgendagen.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget må vurderes i forbindelse med neste tariffrevisjon, og forbundsstyret foreslår derfor at forslaget oversendes det nye Sekretariat.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 447 *Avd. 5, Rørleggernes Fagforening, Oslo, foreslår:*

«Kravet om 40 timers uke med full kompensasjon må være fagbevegelsens krav til tariffrevisjonen 1974.»

Motivering:

Målet må være å få en ensartet arbeidstid for alle grupper i vårt samfunn.

Nr. 448 *Avd. 143, Grinder Sagarbeiderforening, foreslår:*

«40 timers uke bør ikke lenger være en fjern drøm. Nå må kravet reises om lik arbeidstid for alle grupper i samfunnet. Gjennomføring av 40 timers uke må tidfestes.»

Nr. 449 *Avd. 312, Glass- og Trearbeidernes Fagforening, Bergen, foreslår:*

«Forkortelse av arbeidstida.
Kongressen understreker det prinsipielle krav om gjennomføring av 40 timers uke med full lønnskompensasjon og tidfester ved vedtak gjennomføringen av den.»

Avd. 348, Rørleggernes Forening, Trondheim, foreslår:

«LO setter hele sin innflytelse inn på snarest å redusere arbeidstida.»

Nr. 450

Motivering:

Tempoet på arbeidsplassene er stadig blitt mer intenst, noe som i økende grad bidrar til stressproblemer m. m. Vi peker også på den sosiale siden ved den ulike arbeidstid som er lovfestet i dag, et forhold som for lengst burde vært avskaffet.

Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:

Nr. 451

«Forkortelse av arbeidstida.
Kongressen understreker det prinsipielle krav om gjennomføring av 40 timers uke med full lønnskompensasjon og tidfester ved vedtak gjennomføringen av dette.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 452

Forslagene om forkortelse av arbeidstiden med full kompensasjon tiltres i prinsippet.

Spørsmålet om arbeidstidsforkortelsen må sees i sammenheng med den økonomiske situasjon og hva det måtte være mulig å ta ut.

Det må vurderes i hvilken utstrekning kostnadene med en arbeidstidsforkortelse bør tas ut som høyere lønn bl. a. av hensyn til de lavtlønte grupper.

Under henvisning til foranstående oversendes forslagene til Sekretariatet.

NORSK GRAFISK FORBUND

Nr. 453

Oslo Litograf- og Kjemigrafforening foreslår:

«Ett av fagbevegelsens hovedkrav ved tariffrevisjonen 1974 må være nedsettelse av arbeidstiden til 40 timers uke.»

M o t i v e r i n g :

Fagbevegelsens medlemmer har blant annet gjennom Hovedavtalens bestemmelser om rasjonalisering og effektivisering, bidratt til å øke den generelle produktivitet i arbeidslivet. Dette bør følges opp med en nedsettelse av arbeidstiden.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget anbefales.

NORSK JERNBANEFORBUND

Stasjonspersonalets Landsråd, foreslår:

Nr. 454

«Landsmøtet pålegger Landsstyret å medvirke til å senke arbeidstiden til 40 timer pr. uke, med 5 dagers uke, gjeldende for alle.»

Jernbanenes Verkstedspersonales Landsråd, foreslår:

Nr. 455

«Vi krever at NJF sørger for at den generelle arbeidstid ikke blir over 40 timer pr. uke.»

M o t i v e r i n g :

En er klar over at denne sak er under behandling, men dette synes å trekke for lenge ut, derfor må NJF sørge for at det blir satt fortgang i å løse dette spørsmål som vil bidra til en utjamning når det gjelder arbeidstid generelt her i landet.

Nr. 456

Jernbanenes Verkstedpersonales Landsråd, foreslår:

«Vi krever at NJF løser spørsmålet om spesiell arbeidstid ved arbeid i tunneller, under bakken og arbeidsplasser hvor en ikke har naturlig lys (dagslys). Ved arbeid på slike arbeidsplasser må den ukentlige arbeidstid ikke overstige 37,5 timer.»

Motivering:

Det er en stor påkjenning både psykisk og fysisk å arbeide ved slike arbeidsplasser, og derfor må dette spørsmål løses. Vi er kjent med at arbeidstidsforkortelsen er gjennomført ved andre arbeidsplasser. Det er derfor naturlig at dette også gjennomføres ved fjellstallen i Oslo. Derfor ikke over 7,5 timer pr. dag eller 37,5 timer pr. uke.

(Forslag 454—456 er oversendt fra NJF's landsmøte).

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 457

Avd. 34, Sandefjord, foreslår:

«Forkortelse av arbeidstiden.

På bakgrunn av den tekniske og økonomiske utvikling i vår tid, mener vi at LO-kongressen må kreve 40 timers-uken gjennomført så hurtig som mulig. Vi mener at 40 timers-uken vil være et viktig bidrag til kampen for å opprettholde full sysselsetting.»

Motivering:

Vi ser at i de land hvor arbeiderklassen ikke har maktet å presse arbeidstiden ned i et riktig forhold til hva den tekniske og økonomiske utvikling tilsier, der har automasjonen og rasjonaliseringen, i stedet for velstand og lykke, brakt arbeiderklassen arbeidsledighet og usikkerhet for morgendagen.

Nr. 458

Avd. 35, Strømmen, foreslår:

«Vi henstiller til Landsorganisasjonen om å sette alt inn på å få gjennomført 40 timers arbeidsuke.»

Nr. 459

Avd. 55, Kragerø, foreslår:

«Landsorganisasjonen må gå inn for en reduksjon av arbeidstiden til 40 timer pr. uke og 37½ timer på 2. og 3. skift, og på den måten tilnærme oss funksjonærene.»

Motivering:

Vi blir til stadighet utsatt for mer helsefarlig arbeid.

Nr. 460

Avd. 115, Askøy, Bergen, foreslår:

«Landsorganisasjonen bør i kommende kongressperiode utvirke at 40 timers arbeidsuke gjennomføres.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret viser til arbeidstidskomitéen og forutsetter at kongressen krever at den snarest mulig avgir sin innstilling om 40 timers arbeidsuke.

For øvrig vil forbundsstyret peke på de spesielle helse- og miljøproblemer som knytter seg til skiftarbeid, og vil spesielt understreke behovet for en gjennomgripende analyse av skiftarbeidets omfang og arbeidet innenfor spesielle og utsatte yrker og produktjonsområder.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 40, Kristiansand, foreslår:

Nr. 461

1. Arbeidstiden for skiftarbeidere bør senkes til 36 timer. Arbeidstiden for dagarbeidere bør være 40 timer.
2. Matpauser for alt skiftarbeid skal inkluderes i arbeidstiden.
3. Kongressen reiser krav om en generell senking av arbeidstiden for skiftarbeidere til 36 timer, og 40 timer for dagarbeidere.

Forbundsstyrets innstilling:

Henviser til den generelle innstilling til Tariffpolitikken (jfr. s. 102).

Avd. 48, Herøya, foreslår:

Nr. 462

•Skiftarbeidstiden.
Sekretariatet pålegges å bruke alle midler for å senke arbeidstiden for skiftarbeidere til 36 timer pr. uke.

Motivering:

Vi mener at 2 skift, diskontinuerlige og helkontinuerlige skiftarbeidere er de som i dag har den mest ugunstige arbeidstid, og dermed er utsatt for den sterkeste belastning.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

Avd. 97, Sandefjord, foreslår:

Nr. 463

•Forkortelse av arbeidstiden.
På bakgrunn av den tekniske og økonomiske utvikling i vår tid, så mener vi LO-kongressen må kreve 40 timer uken gjennomført så hurtig som mulig.
Vi mener at 40 timer uken vil være et viktig bidrag i kampen for å opprette full sysselsetting.

Motivering:

Vi ser at i de land hvor arbeiderklassen ikke har maktet å presse arbeidstiden ned i et riktig forhold til hva den tekniske og økonomiske utvikling tilsier, der hvor automasjon og rasjonalisering i stedet for velstand og lykke, har brakt arbeiderklassen arbeidsledighet og usikkerhet for morgendagen.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

Nr. 464

Avd. 31, Sauda, foreslår:

«Arbeidstidsforkortelse.

LO må ta opp spørsmålet om nedsettelse av arbeidstiden for dagarbeidere på 42½ timer og skiftarbeidere på 40 timers uke. Arbeidstiden for skiftarbeidere må prioriteres.»

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 465

Avd. 8, Ingeniørvesenets Arbeiderforening, Trondheim, foreslår:

«LOs kongress 1972 går inn for at kravet om 40 timers arbeidsuke blir fremmet som det viktigste krav ved neste tariffrevisjon eller overfor Stortinget.»

Motivering:

Det er snart bare Norge av de mer utviklede land som fremdeles bibeholder arbeidstid over 40 timer. Bedre blir det heller ikke når vi vet at funksjonærene her i landet har meget kortere arbeidstid. Vi har ofte tidligere foreslått dette for kongress og landsmøter. Vårt ønske er at dette snarest blir gjennomført.

Nr. 466

Avd. 13, Fredrikstad kommunale Arbeidsformidling, foreslår:

«Vi vil be Kongressen komme fram til et vedtak slik at alle arbeidstakere får lik arbeidstid.

Vi er klar over at de som arbeider på skift skal ha kortere arbeidstid. Det må være urimelig at de som arbeider ute i all slags vær skal ha lengre arbeidstid enn de som f. eks. arbeider innenom hus.»

Nr. 467

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene tiltres, og en ber LO med all kraft så snart som mulig å gå inn for lik arbeidstid for alle lønnstakere og ikke over 40 timer pr. uke som alminnelig arbeidstid og 36 timer for skiftarbeidere.

Motivering:

Det viser seg fortsatt at det er variasjoner i lengden av arbeidstiden for de forskjellige arbeidstakergrupper. Det er et nærliggende og rimelig krav at alle arbeidstakere hos en og samme arbeidsgiver får like lang arbeidstid. Målsettingen må derfor bli å få gjennomført lik arbeidstid for alle arbeidstakere. Det må skje ved at de som har den lengste arbeidstiden får den redusert med sikte på å oppnå lik arbeidstid for alle yrkesgrupper.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 39 foreslår:

Nr. 468

•Kortere arbeidstid.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Avd. 50 foreslår:

Nr. 469

•LO må sette all sin styrke inn på gjennomføringen av en kortere arbeidstid, i første omgang 40 timer pr. uke.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND

Avd. 8, Tromsø, foreslår:

Nr. 470

•Reduksjon av arbeidstiden for skiftarbeidere.

Motivering:

Moderne forskning har vist at skiftarbeidere i særlig grad er utsatt for stress og miljøskader. Den unormale livsrytme gir negative utslag både for arbeideren og hans familie. For å bøte på dette er kortere arbeidstid nødvendig.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget anbefales.

Avd. 401, Oslo, foreslår:

Nr. 471

•A. 5 dagers arbeidsuke med lørdagsfri innføres ved lov. Med dispensasjon for de grupper som ikke kan få lørdagsfri.

B. LO fremmer følgende krav (tariff eller lov):

I grupper hvor det ikke kan innføres lørdagsfri skal arbeidet på denne dag betales med 100 prosent i tillegg til lønnen.»

Nr. 472 *Avd. 603, Oslo, foreslår:*

«Lovfestet 5 dagers uke med lørdagsfri, med lønnsutbetaling på torsdag.»

Forbundsstyrets innstilling:

5-dagers uke med lørdagsfri søkes løst ved tariffrevisjonen.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 473 *Borregaardarbeidernes Tillitsmannsutvalg foreslår:*

«Når det gjelder arbeid i industrien, må LO arbeide effektivt for en generell nedsettelse av arbeidstiden til 40 timer pr. uke. En ytterligere nedsettelse av arbeidstiden i sunnheitsfarlige bedrifter må finne sted på grunn av helsemessige konsekvenser så vel for skift- som for dagarbeidere.»

Nr. 474 *Avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, foreslår:*

«Det henstilles til LO ved framtidige arbeidstidsforkortelser å ta mest hensyn til skiftarbeidere og da spesielt nattskiftarbeidere.

Motivering:

Som kjent er nattarbeid meget anstrengende, helsemessig svekkende og med store psykiske påkjenninger for den enkelte, samtidig som det er en stor belastning for familielivet. Ofte er det blant arbeiderne dårlige boligforhold som ytterligere forverrer forholdene.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret tiltrer forslaget om en generell nedsettelse av arbeidstiden til 40 timer pr. uke, men ser det som en prioritert oppgave å arbeide for en ytterligere nedsettelse av arbeidstiden for skiftarbeidere og andre utsatte grupper.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 475 *Askøy Faglige Samorganisasjon foreslår:*

«Ved kommende tariffoppgjør fremmes krav om 40 timers arbeidsuke.

Motivering:

Ved den raske tekniske utvikling og rasjonalisering på alle områder og dermed et stort arbeidspress på den enkelte, må nå tiden være inne til å få nedsatt arbeidstiden til 40 timer pr. uke.

Haugesund og Omland Faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 476

•LO-kongressen pålegger Sekretariatet å gjennomføre 40 timers arbeidstid i 5 dagers uke, for alle arbeidere.

Motivering:

Dette er et krav som har vært oppe ved alle kongresser etter krigen, og der må nå kunne gjøres vedtak om gjennomføringen.

Ser en på andre europeiske land som vi kan sammenliknes med, vil en finne at 5 dagers uke og 40 timers arbeidstid er gjennomført for de fleste lands vedkommende.

Sandefjord faglige samorganisasjon foreslår:

Nr. 477

•Forkortelse av arbeidstiden.

På bakgrunn av den tekniske og økonomiske utvikling i vår tid, mener vi LOs kongress må kreve 40 timers-uken gjennomført så hurtig som mulig.

Vi mener at 40 timers-uken vil være et viktig bidrag i kampen for å opprettholde full sysselsetting.

Motivering:

Vi ser at i de land hvor arbeiderklassen ikke har maktet å presse arbeidstiden ned i et riktig forhold til hva den teknisk og økonomiske utvikling tilsier. Der har automasjonen og rasjonaliseringen i stedet for velstand og lykke, brakt arbeiderklassen arbeidsledighet og usikkerhet for morgendagen.

Sør-Odal Samorganisasjon foreslår:

Nr. 478

•Samorganisasjonen i Sør-Odal mener nå at tiden er inne til å få gjennomført 40 timers arbeidsuke, og vi fremmer forslag til Kongressen om dette, og at det gis full kompensasjon for arbeidstidsforkortelsen.

Pensjonsspørsmål.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 44, 53, 17, 125 og 206, foreslår:

Nr. 479

•Pensjonsalderen for underjordsarbeidere senkes til 60 år og for de øvrige gruvearbeidere til 65 år.

Motivering:

LO må snarest fremme krav om at pensjonsalderen for gruvearbeidere senkes.

For underjordsarbeidere må pensjonsalderen senkes til 60 år og for de øvrige gruvearbeidere til 65 år.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

- Nr. 480 *Avd. 191, Drammen Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
•Nedsettelse av pensjonsalderen.
Den utvikling som i den senere tid har funnet sted har medført at det blir stadig vanskeligere for eldre arbeidstakere å beholde sine arbeidsplasser. Dette skaper et stadig større problem for disse mennesker. For å bøte på denne utvikling må kravet om nedsettelse av pensjonsalderen til 65 år reises. Praksis viser at en stadig større del av denne aldersgruppe går over på uføretrygd og ikke lenger er yrkesaktive.
- Nr. 481 *Avd. 219, Larvik og Omland Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
•Kongressen må kreve at spørsmålet om nedsettelse av pensjonsalderen til 65 år settes på dagsordenen så hurtig som mulig.

Motivering:

De eldre arbeidstakere har i dag vanskeligere for å skaffe seg et sikkert utkomme, og det tempo som forlanges i en rekke yrker, skaper også problemer.

For å bøte noe på dette bør pensjonsalderen settes ned.

- Nr. 482 *Avd. 223, Tønsberg Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
•Landsorganisasjonen må komme fram til en ordning med Norsk Arbeids-giverforening som tar hensyn til eldre arbeidere (da mener vi arbeidere over 50 år) slik at det sikres høvelig arbeid for dem innenfor bedriften.

Motivering:

Det viser seg at i det oppjagede arbeidspress på arbeidsplassene i dag er det mange arbeidere over 50 år som ikke følger opp i dette tempoet. Nettopp denne aldersgruppe er hardest rammet ved arbeids-innskrenkning og permisjoner. Selv i dag med bedre trygdeordninger og stønader er ikke arbeiderne eller samfunnet tjent med en slik utvikling.

- Nr. 483 *Avd. 292, Sandnes Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
•For tungarbeidere, f. eks. arbeidere i bygg og anlegg settes aldersgrensen i folketrygden til 65 år med anledning til å ta ut førtidspensjon ved fylte 60 år.
Arbeidere som fortsetter i sitt arbeid etter 67 år skal være fritatt for stats-og kommuneskatt for de ekstraårene vedkommende arbeider.

Motivering:

Bygg- og anleggsarbeid er et tungt og slitsomt yrke og når en arbeider kommer i 60-årsalderen vil han som regel være sterkt redusert grunnet mangeårig arbeid i dette slitsomme yrke som må utføres for det meste i friluft under skiftende værforhold.

I motsetning til annen virksomhet hvor som regel muligheten er til stede for å kunne overføre en aldrende arbeider til lettere arbeid innen bedriften har en ikke denne mulighet i bygg og anleggssektoren, og vi finner det derfor rett og rimelig at disse arbeidere gis mulighet til å gå av med alderspensjon på et tidligere tidspunkt enn arbeidere i annen og lettere industri.

Vi mener at arbeidere som fortsetter i sitt arbeid utover den fastsatte aldersgrense må kunne honoreres ved at de for de åra de måtte fortsette å arbeide fritas for stats- og kommuneskatt.

Avd. 388, Bodø Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 484

•Pensjonsalderen settes ned til 65 år med en åpen mulighet til en avtrappet pensjonering fra fylte 60 år.

Fagforeningen pålegger (forbundsstyret?) å treffe alle nødvendige tiltak for å få yrkesopplæringen inn i forsvarlige former som et ledd i arbeidet for bedre rekruttering.

Videre må arbeidstid, aldersgrense og sosiale goder i byggefagene bringes på linje med de yrker som i dag trekker ungdommen til seg.

Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:

Nr. 485

•Beskyttelse av eldre arbeidstakere i arbeidslivet.

For å beskytte denne arbeidstakergruppe mot sosiale urimeligheter og utelukkelse fra arbeidslivet, vedtar Kongressen:

1. Gjeldende ansiennitetsbestemmelser i Arbeidervernloven revideres, eller
2. det inngås avtale om at den enkelte bedrift og arbeidsplass skal ha klare bestemmelser om aldersfordeling i bedriften.

Motivering:

Hensikten med bestemmelsen må være å sikre alle arbeidstakere retten til beskjeftigelse inntil offisiell aldersgrense er oppnådd. Slik som forholdene er i dag har denne gruppe arbeidstakere ikke noen beskyttelse som er sosial forsvarlig.

(Forslaget tiltres av avd. 313, Blikkenslagersvennernes Forening, og avd. 316, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen.)

Forbundsstyrets innstilling:

Ved at pensjonsalderen fra 1. januar 1973 senkes til 67 år og det blir anledning til å søke om fortidspensjon fra fylte 64 år og fortsette i sitt arbeid til fylte 70 år, må det videre mål for senking av pensjonsalderen til 65 år tas opp til vurdering i forbindelse med arbeidstidsforkortelse og den alminnelige samfunnsøkonomiske stilling.

Det bør gjennom avtaleverket søkes gjennomført bestemmelser som sikrer den eldre arbeidskraftssyssetning inntil oppnådd pen-

sjonsalder. Dette gjelder også arbeidstakere som ønsker å fortsette i sitt arbeid etter fylte 67 år.

Forslagene fra avd. 191, 219, 223 og Bygningsarbeidernes Industri-gruppe, Bergen, tiltrådt av avd. 313 og 316 oversendes Sekretariatet.

NORSK GRAFISK FORBUND

Nr. 486 *Stavanger Typografiske Forening, foreslår:*

«LO-kongressen 1973 henstiller til alle fagforbund at det blir opprettet et utvalg på lokalt plan, «Forberedelse til pensjonsalderen», og at fagfor-eningene oppnevner et medlem som selv er pensjonist til dette utvalget. Hver by får da et utvalg som kan legge forholdene til rette for de eldre fag-organiserte grupper i samfunnet.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget anbefales.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 487 *Avd. 12, Trondheim, foreslår:*

«Den generelle pensjonsalder senkes til 65 år og for skiftarbeidere til 60 år.»

Motivering:

Vi vil fra 1. januar 1973 få en pensjonsalder innen Folketrygden på 67 år. Vi viser til program 69 hvor et overveldende flertall gikk inn for en pensjonsalder på 65 år, vi mener at dette flertallets syn bør følges opp, så snart som mulig sammen med et krav om en pensjonsalder på 60 år for skiftarbeidere. Videre motivering her skulle være overflødig.

Nr. 488 *Avd. 30, Drammen, foreslår:*

«I de senere år er det på våre arbeidsplasser i det private næringsliv blitt gjennomført «lik pensjon for alle ansatte». Men en ting som er meget over-raskende og forvirrende, er den meget etterspurte «etterlattpensjon».

På de såkalte blandingsbedrifter vil dette system komme skjevt ut. Vår forsikringslov er slik at kun enker kan få pensjon. Vi vet at flere og flere husmødre går ut i arbeidslivet. Mange av disse som hovedforsørger for sin familie. — Hvis hun skulle falle bort, vil hennes mann ikke få noe utbetaling. Dessuten vil han være sterkere økonomisk belastet, da han må ha hjelp til det arbeid som hans avdøde hustru utførte i hjemmet.

For å få gjennomført etterlattpensjon i det private næringsliv, må det et stortingsvedtak til.

En vil derfor henstille til LO-kongressen 1973 å gi sin tilslutning til at LO tar denne sak opp med våre representanter i Stortinget, slik at denne diskriminering som faller på ektemannen må falle bort.»

Avd. 220, Trolla, foreslår:

«Pensjonsalder på 65 år for støperiarbeidere.»

Motivering:

Den utvikling med støv, støy, gasser og larm som er i støperiene og det intense presset på de som arbeider der framkaller et slikt initiativ fra Landsorganisasjonen.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er enig i at det neste steg må være å senke pensjonsalderen til 65 år og at dette gjennomføres så snart forholdene tillater det. En er videre enig i at for spesielle grupper bør en lavere pensjonsalder kunne gjennomføres.

Avd. 67, Tønsberg, foreslår:

«Den nedsettelse av pensjonsalderen som foreligger til gjennomførelse fra 1. januar 1973 er etter vår mening en lite tilfredsstillende ordning.

Det gis adgang til å ta ut pensjon ved fylte 67 år, som medfører at man får en forringelse av pensjonen i forhold til det man ville ha fått ved 70 år.

Vi er klar over at man får mer ut ved å slutte ved 67 år, når man regner med den gjennomsnittlige levealder. Etter vår mening er en reell nedsettelse av pensjonsalderen at man ikke gis anledning til å fortsette utover dette, og at man kompenserer forkortelsen så man får den samme pensjonen som man ville fått ved 70 år.

Når man kan velge pensjonsalder kommer det også mange andre ting inn i bildet som virker uheldig. Blir det, for å ta et eksempel, ikke arbeidets karakter som kommer til å bestemme hvorvidt man slutter ved 67 år? Det harde miljø mange arbeider under, f. eks. i industrien i dag, tvinger mange til å slutte ved 67 år, mens de som har lettere arbeid, varmere arbeidsplasser etc., har større forutsetninger for å kunne arbeide til 70 år.

Vi er klar over at dette vil koste, men tiden er inne til å gjennomføre dette, så det er en nødvendighet å finne fram til en løsning også på den siden av spørsmålet.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret tror at en fleksibel pensjonsalder er gunstig for lønnstakerne, men mener at en får nå se på virkningen av de nye regler som trer i kraft 1. januar 1973 før en foretar endringer.

Imidlertid synes det allerede på det nåværende tidspunkt å være behov for å ta opp med myndighetene de fastsatte regler for be- regning av pensjonene etter 67 år.

Avd. 68, Larvik, foreslår:

«Alle pensjonsordninger og pensjonsfond slås sammen med Folkepensionen.»

Motivering:

Den nåværende ordning er ikke på noen måte rettfærdig i og med at folk fra samme samfunnslag og fortjenestnivå erholder ulike pensjoner.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er enig i at ved den videre utbygging av Folkestrygden må pensjonsordningene samordnes slik at skjevheter blant befolkningen og mellom kjønnene unngås.

Nr. 492 *Avd. 143, Mo, foreslår:*

«Uttalelse vedrørende behandling av søknader om uføretrygd.

En er blitt kjent med at myndighetenes behandling av søknader om uføretrygd tar uforholdsmessig lang tid, opp til 12 måneder.

Dette har ført til at våre medlemmer må gå på attføringspenger, som i dag er vesentlig mindre enn uføretrygden. Selv om uføretrygden har tilbakkvirkende kraft, skaper det vanskeligheter for den uføre mens han venter. I tillegg kommer at skattemessige bestemmelser kan påføre den uføre direkte tap.

En henstiller derfor til LO å kreve overfor myndighetene at slike saker får en hurtigere behandling.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 493 *Avd. 40, Kristiansand, foreslår:*

1. Eldre arbeidere må sikres en forsvarlig betaling ved overgang til rettjobb.
2. Kongressen reiser krav om senkning av pensjonsalderen til 64 år. For arbeidstakere i særdeles utsatt arbeid (spesielt innenfor Kjemisk) fastsettes pensjonsalderen til 60 år.

Motivering:

For industrien som helhet har den økte rasjonalisering og ekspertering ført til et forbruk av arbeidskraften som bare kan kompenseres gjennom ytterligere nedsetting av pensjonsalderen.

Forbundsstyrets innstilling:

Henviser til den generelle innstilling til Tariffpolitikken (jfr. s. 102).

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 494 *Kristiansund Kommunale Forening, foreslår:*

«Styret i Kristiansund Komm. Forening vil be Kommuneforbundet snarest ta opp spørsmålet om pensjonstrygden.

Vi mener tjenestepensjonen bør følge folketrygden på alderstrinnet 67 år. Dette er et viktig spørsmål som gjelder samtlige medlemmer i forbundet. Om dette kan drøftes i den forestående kongress, må den ta et standpunkt i saken. Håper på et positivt svar i nær framtid.»

NORSK MURERFORBUND

Avd. 11, Drammens Murarbeiderforening, foreslår:

Nr. 495

«Vår avdeling har etter et møte blitt enige om å fremme forslag om å nedsette pensjonsalderen til 65 år.»

Motivering:

Dette begrunner vi med at vårt arbeide er tungt og tar knekken på ryggen i en langt tidligere alder. Som vi vet, skal alderen senkes til 67 år fra 1. januar 1973, men de fleste vil allerede før 60 år være ødelagt.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:

Nr. 496

«LO krever at aldersgrensen settes til 65 år.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Avd. 31, Kringkastingens landsforening, foreslår:

Nr. 497

«Pensjon til etterlatte (enkepensjon) skal utbetales til både kvinner og menn.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltredes.

Fra Sekretariatet:

Innstilling til pkt. 6 b) vil bli lagt fram på Kongressen.

Nr. 498

c) Lovspørsmål.

1. Arbeidervernloven.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Distriktsorganisasjonen for bergverkene, Distrikt II, foreslår:

Nr. 501

«Note 35, § 23 i Arbeidervernloven går ut.»

Motivering:

Når det gjelder note 35 i § 23 mener vi at i dagens situasjon er den en diskriminering av underjordsarbeiderne.

Vi kan ikke i loven finne at det kan arbeides til kl. 24.00 dagen før søn- og helgedag, og at det kan gis anledning til å innarbeide en ekstra helligdag i uken for andre arbeidsgrupper.

Ut i fra det som er sagt ovenfor krever vi at denne note går ut og at vi stilles likt med de øvrige i industrien.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Nr. 502

Avd. 44, foreslår:

«LO må aktivt gå inn for å modernisere og demokratisere kap. 2 i Arbeidervernloven.»

Motivering:

Intensjonen i Arbeidervernlovens kap. 2 er sikkert i orden, men den holder ikke i praksis. En forsterkning av arbeidstilsynet lokalt og sentralt vil ikke alene minske på helseskader og arbeidsulykker i arbeidslivet.

Den rivende utvikling som er skjedd på de tekniske områder innen industrien medfører at de personer som ikke står i daglig kontakt med problemene på arbeidsplassen blir akterutseilt overfor problemene.

I samfunnets, arbeidernes og industriens interesser bør verneutvalgene få bestemmende myndighet, myndighet til å pålegge bedrifter de vernetiltak utvalget mener er nødvendig. Dette ut fra det syn at utvalgets kjennskap til de interne forhold må ha avgjørende betydning. Videre er en slik delegering av myndighet et skritt mot demokrati i arbeidslivet.

- a) Det lokale arbeidstilsyn må heretter velges av arbeidslivets organisasjoner.
- b) Paragraf 17 i kap. 2 (Melding av arbeidsulykker og yrkessykdom) må vies større oppmerksomhet fra LOs side.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 503

Avd. 242, Skien Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Fagkongressen fremmer krav om å innføre i lovs form en regel med dette hovedinnhold:

Når en bedrift varsler nedleggelse eller oppsigelser som vil ramme et stort antall ansatte, trer staten inn og overtar for en nærmere bestemt periode de rettigheter og forpliktelser som bedriftens eiere har.»

Avd. 312, foreslår:

Beskyttelse av eldre arbeidstakere i arbeidslivet.

«For å beskytte denne arbeidstakergruppe mot sosiale urimeligheter og utelukkelse fra arbeidslivet, vedtar kongressen:

1. Gjeldende ansiennitetsbestemmelser i Arbeidervernloven revideres, eller
2. det inngås avtale om at den enkelte bedrift og arbeidsplass skal ha klare bestemmelser om aldersfordeling i bedriften.»

Motivering:

Hensikten med bestemmelsen må være å sikre alle arbeidstakere retten til beskjeftigelse inntil offisiell aldersgrense er oppnådd. Slik som forholdene er i dag har denne gruppe arbeidstakere ikke noen beskyttelse som er sosial forsvarlig.

Avd. 191, Drammen Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Arbeidervernlovens bestemmelser om overtid må endres dit hen at det ikke blir anledning til arbeid utover 10 timer pr. uke.»

Motivering:

Den utvidede adgang til bruk av overtid blir i stor grad misbrukt idet den kortere arbeidstid blir kompensert ved utvidet bruk av overtid. Dette var ikke meningen ved den siste arbeidstidsforkortelsen.

Avd. 314, Rørleggernes Fagforening, Bergen, foreslår:

«På prinsipielt grunnlag uttaler Kongressen at denne paragraf må endres da adgangen til bruk av overtidsarbeid er for omfattende og bruk av overtid for sterkt konsentrert. Vi understreker det prinsipielle syn at fagbevegelsen på den ene side har som målsetting å nedsette arbeidstidens lengde, og på den annen side har overtidsbestemmelser som tar bort verdien av arbeidstidsnedsettelse. Den maksimale adgang til overtid må begrenses til 22 timer pr. år og en jevnere fordeling av overtiden, og Arbeidstilsynets adgang til å gi dispensasjon ut over dette antall timer må bortfalle.

Paragrafens bestemmelser om at tillitsmennene har høve til å uttale seg om i verksettelse av overtid, må endres slik at de på vegne av arbeidstakerne har innflytelse over tidspunktet og anvendelse av overtid. Dette ut fra det grunnsyn at arbeidernes vurdering om nødvendigheten må være like utslagsgivende som bedriftens vurdering.»

Forbundsstyrets innstilling:

Arbeidervernlovens § 26, *Lengden av overtidsarbeid, endres slik at overtid begrenses til 20 timer i to på hverandre følgende uker.*

Punktene 2 og 3 utgår.

Tillitsmennene bør få medbestemmelsesrett ved anvendelse av overtid.

Forslag fra avdeling 242 tiltres ikke.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Nr. 508

Avd. 8, Rogaland, foreslår:

Arbeidervernlovens § 5. Vern mot ulykker og helseskader.

«Arbeidsgiveren skal være erstatningspliktig ved yrkesskader og yrkessykdommer når det kan påvises at det ikke var gjort foreskrevne eller påbudte sikringstiltak fra bedriftens side.

Yrkesskadetryktdloven av 12. desember 1958 § 42 begrenser erstatningsansvar til slike tilfelle hvor det godtgjøres ved straffedom at vedkommende har voldt skaden ved forsett eller ved grov uaktsomhet.»

Motivering:

Vi mener rettssak i slike tilfeller er overflødig.

Nr. 509

Arbeidervernlovens § 14. Undersøkelse av stoff og materialer.

«Paragrafen må endres slik at hver enkelt representant i verneutvalget, også arbeidernes representant, har rett til å forlange av Direktoratet at det blir foretatt slike undersøkelser og gitt direktiver for hvilke eventuelle sikkerhetstiltak som skal treffes. Herunder også når det gjelder støyproblemer.»

Motivering:

Arbeidernes rettigheter i disse viktige spørsmål må få større tyngde.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret foreslår forslagene oversendt Sekretariatet for vurdering i forbindelse med en revisjon av Arbeidervernloven.

NORSK GRAFISK FORBUND

Nr. 510

Norsk Grafisk Forbund, foreslår:

§§ 25 og 26.

Forbundsstyret i Norsk Grafisk Forbund vil foreslå at Kongressen fatter følgende vedtak:

«Landsorganisasjonens kongress 1973 pålegger Sekretariatet å øve press på de politiske organer for å få fortgang i endringen av Arbeidervernlovens paragrafer 25 og 26 vedrørende anledning til å sette i gang overtid og lengden av tillatt overtidarbeid.

Man er også av den oppfatning at den enkelte arbeidstakers mulighet for å nekte overtid må styrkes.»

Motivering:

Kongressen i 1969 vedtok i denne sak et sterkt pålegg til Sekretariatet. Dette pålegg ble høsten 1969 fulgt opp gjennom en komité som fremmet forslag om endringer i loven. Dette er tre og et halvt år siden og fremdeles har ingen endring av loven skjedd. Vi mener derfor at denne sak må ha absolutt høyeste prioritet i LO.

Forbundsstyret i Norsk Grafisk Forbund vil foreslå at Kongressen fatter følgende vedtak:

«Landsorganisasjonens kongress 1973 pålegger Sekretariatet å fremme forslag om endring i bestemmelsene om den arbeidsfrie perioden for ungdom, til kl. 20.00—07.00. Alderen bør være 16—19 år i stedet for lovens nåværende bestemmelse om 15—18 år.»

Motivering:

For å beskytte ungdommen best mulig i deres kroppslige og psykiske utvikling, er dette påkrevet, når man tar i betraktning det tempo og arbeidspress den tekniske utvikling har pålagt arbeidstakerne.

Forbundsstyret i Norsk Grafisk Forbund vil foreslå at Kongressen fatter følgende vedtak:

«Landsorganisasjonens kongress 1973 pålegger Sekretariatet å fremme forslag for å få fjernet bestemmelsene i paragraf 43 om 2 års sammenhengende tilsetning før arbeidstaker oppnår beskyttelse av loven. Det samme gjelder bestemmelsen om sammenhengende tilsetning ved sykdom. Forbud mot oppsigelse ved sykdom bør gjelde minst ett år uansett ansettelsestid.»

Motivering:

De bestemmelser i Arbeidervernloven det her vises til, er lite egnet til å skape en sikkerhetsfølelse i arbeidslivet som er av aller største viktighet enten man er av yngre eller eldre årsklasse. En arbeidstaker bør ha denne trygghetsfølelse og beskyttelse av loven fra første stund vedkommende trer inn i arbeidslivet, eller skifter arbeidsplass.

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJON. FORBUND

Tromsø Handels- og Kontorfunksjonærers Forening, foreslår:

«Tromsø Handel og Kontor ber Kongressen framsette som krav overfor Kommunal- og Arbeidsdepartementet (eller en annen instans med samme myndighet) om å få endret § 43 i Arbeidervernloven i samsvar med de krav som blir stilt i ILO-rekommandasjon nr. 119.»

Motivering:

Beskyttelsen av arbeidstakeren i sitt arbeidsforhold til arbeidsgiveren må ikke lenger være bestemt av alder og en viss sammenhengende tjenestetid i bedriften for å nyte godt av oppsigelsesvernet. Slik lovbestemmelsen er i dag kan arbeidsgiveren egenrådige

uten økonomisk risiko, eller saklig begrunnelse, si opp en arbeidstaker, enten denne er ung eller gammel. Dette kan i særlig grad slå uheldig ut for kvinnelige arbeidstakere som har vært hjemmeværende og søker tilbake til arbeidslivet. Men også for unge arbeidere har vi mange eksempler på helt urimelige oppsigelser. Vi vil heller ikke unnlate å peke på at forholdet blir det samme for alle arbeidstakere som må skifte arbeidssted.

Nr. 514 *Stavanger Handel og Kontor, foreslår:*

«Vi vil fremme krav om at LO overfor de rette instanser setter all styrke inn på å få revidert Arbeidervernlovens § 43, pkt. 1, slik at arbeidstakere under 20 år har samme beskyttelse i forhold til «Vern mot usaklig oppsigelse» som øvrige arbeidstakere.»

Motivering:

Vi finner det urimelig at fagbevegelsen ikke i dag kan tilby lik beskyttelse for alle våre medlemmer. De betaler sin kontingent på lik linje med de øvrige organiserte, og faktum er at en arbeidstaker som begynner i yrkeslivet i en alder av f. eks. 17 år, etter lovens bestemmelser i dag kan ha vært ansatt i samme bedrift i nærpå 5 år sammenhengende før vernet mot usaklig får virkning for vedkommende.

Nr. 515 *Stavanger Handel og Kontor, foreslår:*

Arbeidervernlovens § 44. Oppsigelse av sykmeldt arbeider.

«Samme revisjon må finne sted for denne paragrafs vedkommende. Heller ikke her kan arbeidstakere under 20 år få beskyttelse.»

Motivering: Som for § 43.

Forbundsstyret innstilling

til forslagene fra Tromsø og Stavanger Handels- og Kontorfunksjonærers Forening:

På forbundets landsmøte i september i år ble det vedtatt en uttalelse om at Arbeidervernlovens §§ 43 og 44 må endres i samsvar med ILO-rekommandasjon nr. 119. Denne rekommandasjonen, som Norge har gitt sin tilslutning til, gir vern mot oppsigelse for alle voksne arbeidere uten krav om noen bestemt ansettelsestid.

Under henvisning til dette foreslår forbundsstyret at Kongressen vedtar følgende:

Nr. 516 *Arbeidervernlovens §§ 43 og 44 må endres i samsvar med ILO-rekommandasjon nr. 119 uten å vente på en fullstendig revisjon av Arbeidervernloven.*

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 517

«§ 5. Vern mot ulykker og helseskader.

Landsorganisasjonen må kreve mer restriktive formuleringer i Arbeidervernloven, som på en bedre måte beskytter den enkelte arbeidstaker mot miljø- og helseskader.

Landsorganisasjonen må kreve Arbeidervernlovens § 26, punkt 2, endret, slik at den får tilbake sin tidligere formulering:

Nr. 518

«Overtidsarbeid må ikke i noen tilfelle utgjøre over 25 timer for noen arbeider i 4 på hverandre følgende uker, og ikke over 250 timer i kalenderåret.»

Avd. 115, Askøy, Bergen, foreslår:

Nr. 519

Disse punktene strykes:

§ 20. Nattarbeid etter særlig tillatelse eller avtale.

b) når det er oppstått uventet eller særlig arbeidspress.

§ 25. Overtidsarbeid.

c) når det er oppstått uventet eller særlig arbeidspress.»

Kongressen bør gå inn for redusering av lengden på overtidsarbeidet, stryking av Arbeidstilsynet og beskyttelse av eldre arbeidstakere.

Avd. 33, Moss, foreslår:

Nr. 520

«LO-kongressen bør drøfte om ikke de stadige dispensasjoner fra Arbeidervernlovens overtidsbestemmelser er skadelige, og om ikke Arbeidervernlovens § 26, punkt 2, er for mye innrettet på å verne om arbeidsgivernes interesser.»

Avd. 35, Strømmen, foreslår:

Nr. 521

«Ved nedsettelse av arbeidstiden til 42,5 timers uke fikk vi en urimelig overtidsordning med inntil 20 timer overtid i uka.

Vi henstiller til LO å arbeide for en mer rimelig overtidsbestemmelse.»

Avd. 233, Strømmen, foreslår:

Nr. 522

«Gå tilbake til ordningen før 1968 i Arbeidervernloven om 25 timers overtid for en 4 ukers periode.»

Avd. 115, Askøy, Bergen, foreslår:

Nr. 523

§ 43. Vern mot usaklig oppsigelse.

«Punkt 1 revideres slik at arbeidstakere under 20 år har den samme beskyttelse i forhold til «Vern mot usaklig oppsigelse», som andre arbeidstakere.»

Motivering:

Det er ikke tilfredsstillende for fagbevegelsen å vite at vi ikke kan by samme beskyttelse for alle organiserte. De er alle innenfor fellesskapet forpliktet. Derfor må det være et ufravikelig krav at også rettighetene er de samme.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er enig i at LO krever revisjoner i Arbeidervernloven og at en i denne forbindelse nøye vurderer de innsendte forslag.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 524 *Avd. 31, Sauda, foreslår:*

«LO må reise krav om at Arbeidervernlovens § 5 — Vern mot ulykker og helseskader — blir endret slik at arbeidsgiveren skal være erstatningspliktig ved yrkesskader og yrkessykdommer når det kan påvises at det ikke var gjort foreskrevne eller påbudte sikringstiltak fra arbeidsgiveren.»

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

Nr. 525 *Avd. 40, Kristiansand, foreslår:*

«Kongressen krever at Arbeidervernlovens § 26 om overtid endres slik at det bare gis anledning til overtid i 10 timer i to på hverandre følgende uker.»

Motivering:

På grunn av misbruk, er en innskjerping av loven nødvendig.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

Nr. 526 *Avd. 40, Kristiansand, foreslår:*

«§§ 43 og 44 i Arbeidervernloven må forandres. Enhver arbeider, uansett alder og ansettelsestid, må ha beskyttelse mot usaklig oppsigelse.»

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres i prinsippet. Skal omfatte sykmeldt arbeider.

Nr. 527 *Forbundsstyrets innstilling til Arbeidervernloven:*

Forbundsstyret foreslår at Kongressen vedtar å nedsette et bredt sammensatt utvalg bestående av representanter fra den faglige og politiske arbeiderbevegelse, med oppdrag å fremme forslag til endringer i Arbeidervernloven. Samtlige forslag fra NKIFs avdelinger vedrørende endringer i Arbeidervernloven oversendes nevnte utvalg.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Avd. 46, Bergens Sporveisfunksjonærers Forening, foreslår:

Nr. 528

§ 26, punkt 4, i Arbeidervernloven får denne tilføyelse:

«For kjørende personell ved rutebiler, kollektiv person- og varetransport må overtidsarbeid ikke overstige 200 timer i kalenderåret.»

Motivering:

Med den sterke utvikling som har foregått innen samferdselen og den stigende trafikk tetthet på våre gater og veier, er det blitt et ekstra arbeidspress på yrkesutøvere innen disse næringer. Bruken av overtid har i mange tilfeller langt overskredet den lovnesige ramme.

Dette har medført at yrkesutøverne i trafikksektoren har pådratt seg sykdommer av mer eller mindre alvorlig art med førepensjonering eller uførhetstrygd som siste resultat.

Vi mener at en senkning av timeantallet for overtidsarbeid innen trafikksektoren ikke løser hele problemstillingen, men det vil utvilsomt lette på det arbeidspresset en har i dag.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres i prinsippet, idet en er av den oppfatning at ingen arbeidstakergruppe bør ha mer overtidsarbeid enn 200 timer pr. år.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 39, Moss, foreslår:

Nr. 529

«Skjerping av bestemmelsene i Arbeidervernloven når det gjelder bruk av overtid.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARB.FORBUND

Avd.401, Oslo, foreslår:

Nr. 530

Til Arbeidervernlovens § 5, nytt punkt:

«Arbeidsgiveren skal holde sine ansatte forsikret mot invaliditet og død ved bedriftsulykker.»

Motivering:

Forsikringssummens størrelse må naturligvis fastsettes. Den tekniske utvikling går så fort og det maskinelle utstyr blir så avansert at det skal små feil til for å gi store utslag på liv og helse. Mange

store bedriftsulykker har skjedd i det siste og bør fortelle oss at kan man ikke sikre liv og helse, så bør man redusere den økonomiske belastning som oppstår for de familier det rammer.

Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget anbefales.

Nr. 531 *Avd. 401, Oslo, foreslår:*

Til Arbeidervernlovens § 26, nytt punkt:
«Arbeidere over 50 år kan selv avgjøre om de vil arbeide overtid, når det ikke hindrer annet arbeid i bedriften.»

Motivering:

Arbeidstidsforkortelsen kan bli illusorisk for mange om det bare skal øke på med overtidsarbeid. Det blir bare et lønsspørsmål og mange eldre har mer behov for hvilke enn for mer fortjeneste, og det bør stå opp til den enkelte å avgjøre hvor meget hans helse tåler. Det kan i det lange løp bli et helsespørsmål og gi utslag på sykestatistikken.

Forbundsstyrets innstilling:
Kan ikke anbefales.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 532 *Avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, foreslår:*

«LO må arbeide for å redusere bedriftsulykker i sterkere grad enn før — innenfor tariffavtalens ramme og ved styrking av Arbeidervernloven.»

Motivering:

Den stadige øking av arbeidsulykker skyldes økt arbeidspress, rasjonalisering, intensivering og psykiske belastninger for den enkelte. Man har inntrykk av at bedriftslederne rundt i landet ser for overfladisk på dette. Ofte er det da også et springbrett til å få billig arbeidskraft ved at invalideprosenten, som blir utbetalt av Rikstrygdeverket, blir trukket i lønnen.

Forbundsstyrets innstilling:
Forbundsstyret sier seg enig i at det må arbeides for sterkere vern mot arbeidsulykker.

Nr. 533 *Avd. 27, Ranheim Arbeidsmannforening, foreslår:*

«Rammen for overtidsarbeid endres til de bestemmelser som var lovfestet før 1. juli 1968.»

Motivering:

En nedtrapping av bruken av overtidstimer må nå skje. Det er ingen hjelp i forkortelser i den alminnelige arbeidstid når man skal ha bestemmelser som gir adgang til å arbeide overtid, slik som den nåværende lov om overtidsbestemmelser tilsier det i § 26.

Avd. 56; Hunsfos Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 534

«Overtidsbestemmelsene i Arbeidervernlovens § 26 endres til å gjelde slik de var før lovendringen 1. juli 1968. Dessuten må den årlige kvote reduseres til 200 timer i kalenderåret.»

Motivering:

Etter arbeidstidsforkortelsen i 1968 og 1970 blir spørsmålet stadig mer aktuelt. Hvis man mener at arbeidstidsforkortelsen skal være reell, er det bare et lovverk, som kan hindre utglidning av overtidsforbruket.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Avd. 14, Stavanger og Omegns Transportarbeiderforening, foreslår:

Nr. 535

«Foreningen minner om at Kongressen i året 1969 vedtok å pålegge LOs ledelse å gjøre bruk av all faglig og politisk innflytelse for å rette opp igjen den utvanning av Arbeidervernloven som har funnet sted. Foreningen vil foreslå at LOs ledelse pålegges å effektivisere dette arbeid og videre arbeide for å få bestemmelser i loven som bedre verner og beskytter arbeidstakerne enn i dag.»

Motivering:

Foreningen vil bl. a. peke på at loven i dag ikke beskytter unge arbeidere under 20 år mot usaklig oppsigelse og at bruken av overtid — f. eks. ved å ta arbeid i annen bedrift utenom sin ordinære arbeidstid — gjør at lovens nåværende grenser for overtid i praksis fortøner seg som en parodi.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret viser til det vedtak Kongressen 1969 gjorde i forbindelse med Arbeidervernloven og til de innstillinger som på dette grunnlag er utarbeidet, og foreslår forslaget sendt til Sekretariatet.

Nr. 536

Avd. 56, Oslo og Omegn Bussarbeiderforening, foreslår:

•Landsorganisasjonen i Norge får i oppdrag å søke å gjennomføre endringer i Arbeidervernlovens § 26, punkt 5, slik at Direktoratet for arbeidstilsynet ikke gis anledning til å dispensere fra lovens punkt 4 når det gjelder yrkessjåførere. •

Motivering:

Direktoratet for arbeidstilsynet har i den senere tid gitt rutebilbedrifter dispensasjon for bruk av utvidet overtid ut over 250 timer pr. år, uten at tillitsmennene har fått seg forelagt saken på forhånd.

I et yrke som bussførere, er yrkets beskaffenhet av en slik karakter at den maksimale grense på 250 timer pr. år, må være det maksimale.

Med den økende, tette trafikk, og med de av myndighetene godkjente rutetider, vil arbeid utover lovens ordinære ramme også være av stor trafikksikkerhetsmessig fare.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Nr. 537

Avd. 56, Oslo og Omegn Bussarbeiderforening, med tilslutning av avd. 96, Rutebilførernes Forening, Sunndalsøra, foreslår:

•Landsorganisasjonen i Norge må overfor myndighetene kreve endringer i den nåværende Arbeidervernlov, slik at bussarbeiderne blir godkjent som skiftarbeidere. •

Motivering:

De nåværende godkjente skiftarbeidere arbeider som regel 2 eller 3 skiftsordninger.

Mange bussarbeidere arbeider vanligvis på en varierende og delt arbeidstid som i praksis kan sammenliknes med 5-skiftsordning eller mer pr. døgn, samtidig som de er ute til alle døgnetts tider, alle årets dager uten å ha den nedsatte arbeidstid som skiftarbeiderne har.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK TREINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 538

Stordal Trearbeiderforening, foreslår:

•Overtidsarbeidet begrenses til 20 timer i 4 på hinannen følgende uker, og overtidsarbeidet må begrenses til 8 timer pr. uke. •

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget anbefales.

SAMORGANISASJONENE

Askøy faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 539

«Vi vil fremme forslag til Fagkongressen at det overfor regjering og storting gjøres krav om at Arbeidervernlovens § 43, punkt 1, revideres slik at arbeidstakere under 20 år har den samme beskyttelse i forholdet til «Vern mot usaklig oppsigelse» som andre arbeidstakere.»

Motivering:

Det er ikke tilfredsstillende for fagbevegelsen å vite at vi ikke kan by samme beskyttelse for alle organiserte. De er alle innenfor fellesskapet forpliktet. Derfor må det være et ufravikelig krav at også rettighetene er de samme.

Askøy faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 540

«Vi vil fremme forslag til Fagkongressen at det overfor regjering og storting gjøres krav om at Arbeidervernlovens § 20, punkt 16 og 25 c), oppheves.»

Motivering:

Kongressen bør gå inn for redusering av lengden på overtidsarbeidet, styrking av Arbeidstilsynet og beskyttelse av eldre arbeidstakere.

Fra Sekretariatet:

Flere av forslagene er dekket av forslag som LO allerede har satt fram om endringer i gjeldende lovgivning. Dette gjelder bl. a. på det meget viktige område som omfattes av vernebestemmelsen mot usaklig oppsigelse.

Arbeidervernloven er i dag under revisjon i Arbeidsrettsrådet for så vidt angår vernet mot usaklig oppsigelse. I tillegg til dette er det bebudet at det skal settes ned et offentlig utvalg til alminnelig revisjon av Arbeidervernloven. Landsorganisasjonen vil bli representert i dette utvalget.

Innstilling:

Nr. 541

Under henvisning til dette innbys Kongressen til å gjøre følgende vedtak:

«Forslagene oversendes Sekretariatet med henblikk på den pågående og bebudede revisjon av Arbeidervernloven. I den utstrekning forslagene ikke allerede er dekket ved tidligere framsatte

forslag fra LO, pålegges Sekretariatet å vurdere forslagene med henblikk på å fremme ytterligere forslag om endringer i loven. Dette gjelder særlig for Arbeidervernlovens vernekapittel.»

2. Yrkesskadetrygden.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

- Nr. 542 *Avd. 3, Oslo Stein-, Jord- og Sementarbeideres Forening, foreslår:*
§ 42.
Vi gjenopptar NBIAFs forslag fra Kongressen i 1969:
•Yrkesskadetrygdloven endres slik at de vanlige erstatningsregler får gyldighet for ulykker som går inn under loven.
Vi er oppmerksomme på at LO har bedt om endringer som svarer til ovenstående forslag, uten at det har lyktes. Saken må på ny reises og loven endres.»

- Nr. 543 *Avd. 23, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bærum, foreslår:*
•Ulykesskadetrygdlovens § 42 må endres slik at arbeidsgivere som opptrer uaktsomt også blir pliktig til å betale full erstatning til den skadede arbeider.»

Motivering:

De forulykkede påføres ikke bare langvarig sykehusopphold og lidelser, men deres og familiens økonomiske utkomme blir sterkt redusert. Det gjelder både ved invaliditet og dødsulykker. De vanlige erstatningsregler må fullt ut få anvendelse for ulykker som omfattes av denne lov.

- Nr. 544 *Avd. 133, Tømrernes Fagforening, Bærum, foreslår:*
•Samme forslag som fra avd. 23.»

- Nr. 545 *Avd. 274, Kristiansand Byggningsarbeiderforening, foreslår:*
•Yrkesskadetrygdlovens § 42 må endres slik at arbeidsgiverne blir pliktige til å betale full erstatning til den skadede arbeider.»

Motivering:

Etter vår mening vil en med denne endring av loven tvinge arbeidsgiverene til å gå aktivt inn i arbeidet med å verne den enkelte arbeider ute på arbeidsplassen mot skader og ulykker.

Forbundsstyrets innstilling:

- Nr. 546 *Yrkesskadetrygden endres slik at de vanlige erstatningsregler får gyldighet for ulykker som går inn under loven.*
Under henvisning til foranstående oversendes forslagene fra avdeling 3, 23, 133 og 274 til Sekretariatet.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 34, Sandefjord, foreslår:

Nr. 547

•LO går inn for så raskt som mulig å få antall karensdager ned til 0 ved ulykker.

Motivering:

Vi tenker særlig på ordningen i forbindelse med ulykker. I dag må man som bekjent få minst én, 1 dags innleggelse i sykehus for å få trygd fra første dag. Med den plassmangel som ofte er til stede i våre sykehus, vil bare skader av alvorlig karakter komme på tale som innleggelse. Vi mener dette ikke er rettfærdig, en skade er en skade og sykemeldingen blir i alle tilfeller registrert som arbeidsulykke.

Avd. 44, Sandnes, foreslår:

Nr. 548

•Karensdager i forbindelse med bedriftsulykker.
•Det er i dagens samfunn helt urimelig at det skal være karensdager på ulykker oppstått på arbeidsplassen.

Dette mener vi Kongressen må pålegge LO å få løst snarest mulig.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Fra Sekretariatet:

Når det gjelder bedriftens erstatningsansvar for arbeidsulykker, så er dette et spørsmål som Landsorganisasjonen har arbeidet med gjennom flere år.

I løpet av kongressperioden har det vært satt ned et offentlig oppnevnt utvalg til å drøfte dette spørsmålet. Landsorganisasjonen har vært representert i dette utvalget.

Utvalget avgav sin innstilling 10. desember 1971.

I denne innstillingen foreslår utvalget at arbeidsgiverne skal ha et alminnelig erstatningsansvar også for skade voldt ved alminnelig uaktsomhet, og at arbeidsgiverne også skal svare for slik skade som noen som hører til hens drifts- eller arbeidsledelse forsettlig eller uaktsomt har forvoldt.

Innstilling:

Nr. 549

Sekretariatet innbyr Kongressen til å gjøre slikt vedtak:

- «1. Kongressen tar til etterretning det arbeid som er gjort for å få innført et alminnelig erstatningsansvar for arbeidsgiverne når det gjelder arbeidsulykker, og anmoder Sekretariatet om å søke utvirket at gjeldende lovgivning snarest mulig blir endret i samsvar med den foreliggende innstilling.

2. Kongressen gir sin tilslutning til forslaget om at karensdagene ved arbeidsulykker må bli sløyfet og anmoder Sekretariatet om å fremme de nødvendige forslag om dette.»
(Se også forslag 599—601.)

3. Garanti ved konkurs.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

- Nr. 550 *Avd. 311, Malersvennernes Forening, Bergen, foreslår:*
«I likhet med Feriefondet må der innføres avgift til fond gjeldende som garanti for lønnstap ved konkurser og andre årsaker som kan bevirke stans i lønnsutbetalinger.»
- Nr. 551 *Avd. 314, Rørleggersvennernes Forening, Bergen, foreslår:*
«Lønnsgaranti ved konkurs.»

Motivering:

Den garantiordning som i dag er gjeldende for ferielønn utbygges slik at den dekker alle lønnstap og godtgjørelser som kan oppstå ved arbeidsgiverens konkurs og insolvens. Det er uhørt at en arbeidstaker skal bli utsatt for lønnstap m. v. som skyldes forhold han ikke rår over.

- Nr. 552 *Avd. 348, Rørleggernes Forening, Trondheim, foreslår:*
«LO henvender seg til Regjeringen med krav om at det blir framsatt lovforslag som pålegger bedrifter som driver med lønnet arbeidskraft å tegne garantipolise eller opprette sperret konto i bank, som garanterer arbeidstakernes tilgodehavender ved konkurser.
Det kreves også en lovforandring som ikke gjør det så lett å starte opp bedriften på nytt etter en konkurs. Ved å gå konkurs kan bedriftiere slette gjeld både til arbeidstakere og andre.»
- Nr. 553 *Avd. 312, Glass- og Trearbeidernes Fagforening, Bergen, foreslår:*
«Dekning av lønnstap ved konkurs og insolvens.
Kongressen må kreve gjennomført en garantiordning som gir dekning for bedriften på nytt etter en konkurs. Ved å gå konkurs kan bedriftiere konkurs eller insolvens.»
- Nr. 554 *Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:*
«Kongressen må kreve gjennomført en garantiordning som gir dekning for lønnstap og andre sosiale goder som arbeiderne taper ved arbeidsgivers konkurs eller insolvens.»

(Forslaget tiltres av avdeling 313, Blikkenslagersvennernes Forening av avdeling 316, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen.)

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget fra avd. 311 tiltres. Det vises til at LO har tatt spørsmålet opp på samme grunnlag.

Forslagene fra avdeling 314—348 og Bygningsarbeidernes Industrigruppe i Bergen oversendes Sekretariatet.

Fra Sekretariatet:

LO har i kongressperioden latt dette spørsmålet utrede av et internt utvalg. På basis av den utredning dette utvalget avgav, har LO fremmet forslag om en lovfestet garantiordning for lønn m. v. i tilfelle arbeidsgivers konkurs eller insolvens.

I samsvar med dette forslaget har Justisdepartementet i 1972 utarbeidet et forslag til slik garantiordning. Etter dette forslaget vil garantiordningen dekke lønnskrav og krav på annet vederlag for arbeid i tjenesteforhold — herunder feriepenger og krav på pensjon og tapt arbeidsvederlag i tilfelle konkurs eller insolvens. Etter forslaget vil midlene til dette bli skaffet til veie gjennom en ren arbeidsgiveravgift.

Forslaget tar sikte på å dekke slike krav fra arbeidstakerne innenfor den ramme hvoretter disse kravene vil være prioritert etter Prioriteringsloven av 1963. LO har i den anledning bedt om at Prioriteringsloven må bli endret slik at lønnskrav vil være prioritert for til sammen opp til 6 måneders lønn. I dag er lønnskrav bare prioritert for til sammen 3 måneders lønn.

Innstilling:

Nr. 555

Kongressen tar til etterretning det arbeid som er gjort og anmoder Sekretariatet om å følge denne saken opp slik at det snarest mulig blir utferdiget lov i samsvar med det foreliggende utkast og de tilføyelser LO har foreslått gjort til dette.

4. Ferieloven.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 44, 53, 17 og 206, foreslår:

•Feriegodtgjørelse for arbeidere i Nord-Norge må økes.

Nr. 556

Motivering:

Utgiftene til feriereiser for arbeidere i Nord-Norge blir forholdsvis høye i forhold til arbeidere i sørlige deler av landet.

Utgangspunktet for såkalte Solreiser er som kjent Oslo.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres. En eventuell øking av feriegodtgjørelsen må gjelde alle lønnstakere.

Nr. 557

Avd. 17 foreslår:

«Fire ukers sammenhengende sommerferie.»

Motivering:

LO må snarest ta opp forhandlinger med NAF om 4 ukers sammenhengende sommerferie for underjordsarbeidere.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres, slik at 4 ukers ferie blir fast regel med anledning til å treffe avtale om andre ordninger på den enkelte arbeidsplass.

Nr. 558

Avd. 44, 53, 17 og 206, foreslår:

«LO må snarest stille krav om ekstra ferieuke med full lønn for arbeidere over 55 år (avd. 17 mener alderen bør være 50 år).»

Motivering:

Bedriftene har alltid fremhevet verdien av stabil arbeidsstokk. Bedriftene har mange ansatt med lang ansiennitet, og på grunn av det psykiske og fysiske slit som medføres ved gruvearbeid, er dette ikke et urimelig krav.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 559

Avd. 3, Oslo Stein-, Jord og Sementarbeideres Forening, foreslår:

«§ 6.

Feriegodtgjørelsen forhøyes til 10,5 prosent.

I bestemmelsen om feriepenge under sykdom endres siste avsnitt til:

Arbeidstaker kan ikke kreve feriegodtgjøring etter de to foregående ledd med mindre han har vært i arbeid i bedriften igjen etter fravær som nevnt.

Kan arbeidstakeren ikke tre inn igjen i arbeidet fordi han er oppsagt av arbeidsgiveren, eller på grunn av omstendigheter som han selv ikke rår over, kan han likevel kreve feriegodtgjøring etter dette ledd for det tidsrom arbeidsforholdet besto.»

Motivering:

Det vises til Rett og Plikt etter ferieloven av Bue Otnæss (utgave 1970) s. 80 og Arbeidsgiveren nr. 17/1972, under «Hva er rett?».

Begge steder gis eldre arbeidstaker rett til feriepengar når han ikke gjenopptar arbeid p. g. a. oppnådd pensjonsalder. Det samme må gjøres gjeldende hvis vedkommende går over på uførhetstrygd, eller av lege nektes å gjenoppta sitt tidligere arbeid.

•§ 8.

Både kontantutbetaling av feriepengar og utlevering av feriebok må få bestemmelser om at de skal utbetales, eventuelt utleveres senest en lønnsperiode før feriens begynnelse.

Nr. 560

Motivering:

Siste vanlige lønningsdag før ferien, eller feriebok utleveres når ferie skal tas, er for kort frist, da dette ofte kan være siste dag før ferien.

I overenskomsten for stein-, jord og Sementarbeidere, tømrere og innredningssnekkere er det bestemt at feriebok utleveres til arbeidstaker 1 — uke før ferien inntreffer. Dette blir ofte ikke overholdt på grunn av at det ikke står i Ferieloven.

Avd. 143, Grinder Sagarbeiderforening, foreslår:

Nr. 561

•Ved første tariffrevisjon må det kreves heving av feriegodtgjørelsen til 10½ prosent. Dette er forutsetningen for at hele ferien kan benyttes som ferie.

Avd. 191, Drammen Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 562

•Vi krever at Ferielovens § 4, 3. ledd, ikke blir gjort gjeldende for vegasfaltarbeiderne. Alle andre yrkesgrupper som har sitt arbeid på vegene har 3 ukers sammenhengende sommerferie, og vi finner ingen mening i at akkurat denne yrkesgruppe skal diskrimineres. Vi krever derfor at denne gruppe får sine 3 ferieuken om sommeren i likhet med andre.

Avd. 388, Bygningsarbeidernes Forening, foreslår:

Nr. 563

•Foreningen går enstemmig inn for fire ukers sammenhengende ferie i sommerhalvåret. Tidspunktet skal bestemmes på det lokale plan. På grunn av de klimatiske forhold i landsdelen og de lange avstander for å komme til sol og sommer, mener vi at det bør tas hensyn til dette. Likeså bør feriegodtgjøringen heves til et forsvarlig nivå.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret anbefaler forslaget fra avd. 3 om endring i lovens § 6, nest siste ledd.

Til forslagene om heving av feriegodtgjørelsen bemerkes at fagbevegelsen har prioritert nedsettelse av pensjonsalderen til 67 år.

Krav om øking av sosiale ytelser må vurderes ut fra et helhets-syn og sees i sammmheng med andre krav som ønskes reist ved tariff-revisjonen.

Forslaget fra avd. 191, tiltres. Bestemmelsen i lovens § 4, 3. ledd bør tas opp til vurdering.

NORSK JERN OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 564

Avd. 35, Strømmen, foreslår:

«Landsorganisasjonen bør arbeide for at de som står i særlig usundt arbeid får 5-ukers ferie.

Vi henstiller til Landsorganisasjonen å arbeide for en heving av feriegodtgjørelsen.»

Nr. 565

Avd. 233, Strømmen, foreslår:

«5-ukers ferie for alle arbeidstakere med høyere ferielønn.»

Motivering:

Ved dagens tempo og stressede miljø mener vi at alle bør ha lengre ferie, særlig da de eldre arbeidere.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret finner det vanskelig å slutte seg til forslaget om forlenget ferie for grupper med usunt arbeid, men at en i stedet intensiverer arbeidet for å forbedre arbeidsmiljøet.

Når det gjelder en alminnelig forlengelse av ferien må dette vurderes sammen med en generell arbeidstidsforkortelse.

Spørsmålet om en heving av feriegodtgjørelsen bør kunne vurderes uavhengig av en utvidelse av ferien.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 566

Avdeling 40, Kristiansand, foreslår:

«§ 5 i Ferieloven.

Arbeider som blir syk i ferietiden må kunne få ferietiden forlenget med den tiden han har vært sykmeldt.»

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

Nr. 567

Avd. 5, Odda, foreslår:

«Arbeidstakere over 60 år, med minst 25 års ansettelse i samme bedrift, gis 2 ukers ekstra ferie.»

Motivering :

Arbeidstakere over 60 år bør gis lengre ferie, fordi denne aldersgruppe har et særlig sterkt press på grunn av rasjonaliseringen og automasjon, og har vanskeligheter med det høyt oppjagede tempo vi har i dag.

Avd. 31, Sauda, foreslår:

Nr. 568

«LO må reise krav om to ukers ekstra ferie for arbeidstakere over 60 år.»

Avd. 40, Kristiansand, foreslår:

Nr. 569

«Kongressen reiser krav om øking av ferietiden med 1 uke til 5 uker. Ferien skal avvikles innen tidsrommet av skoleferien. Feriegodtgjørelsen økes til 11 prosent av inntekten.

Arbeidere over 55 år får ferien ytterligere økt med 1 uke til 6 uker.»

Motivering :

Den økte stress-situasjon, økt rasjonalisering osv. gjør at 4 uker ferie er for lite.

Avd. 44, Tyssedal, foreslår:

Nr. 570

Ferieloven.

«Arbeidstaker som er fylt 50 år, gis 1 ukes ekstra sommerferie.»

Motivering :

Med det press og de virkninger arbeidslivet har fått i dag da særlig i industrien, vil det være helsemessig og samfunnsnyttig at denne aldersgruppe får ekstra ferie.

Avd. 61, Odda, foreslår:

Nr. 571

«Ferieloven.

Ansatte over 50 år gis en ukes ekstra sommerferie med full kompensasjon.»

Motivering :

Da arbeidslivet og da spesielt industrien i dag er en hard påkjenning på eldre ansatte, vil det være både helsemessig og et sosialt tiltak om arbeidstakere over 50 år får en ekstra ferieuke.

Forbundsstyrets innstilling til Ferieloven:

Nr. 571 a

Forslagene oversendes det utvalg LOs sekretariat har nedsatt for vurdering av forslag til endringer i Ferieloven.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 572 *Rana Sykehusforening, Avd. 58 av Norsk Kommuneforbund, foreslår:*

«§ 3.

«Arbeidstakere gis etter fylte 50 år rett til ferietid i 36 virkedager i ferieåret.»

Motivering:

På bakgrunn av at vi anser at det medisinske, psykiske og sosiale helsevern for eldre arbeidstakere lar til dels mye tilbake å ønske, spesielt kanskje i Nord-Norge, mener vi at dette krav bør reises ved revisjon av Ferieloven, eller bli fastlagt i avtaleform.

Vi vil ikke unnlate å henlede oppmerksomheten på at mange arbeidstakere i denne aldersgruppen er enslige, og ofte har et langt og slitsomt arbeidsliv bak seg.

Etter det vi kjenner til skal en liknende ordning allerede være innført i Finland.

Avd. 184, Odda Kommunale Forening, foreslår:

Nr. 573 «Odda kommunale Forening vil foreslå at LOs kongress 1973 gjer vedtak om å krevja: «5 vekers ferie for alle arbeidstakarar som har fylt 50 år, dette må gjelda for alle arbeidargrupper uanset yrke.»

Motivering:

Odda Kommunale Forening uttalar i medlemsmøte den 31. oktober d. å. at arbeidet med nedsetting av arbeidstida må halda fram. Foreninga er av den mening at ei framtidig nedsetting av arbeidstida først og fremst må ta sikte på å oppnå fleire fridagar i staden for å korta inn på den daglege arbeidstida. Grunnen til dette er at foreninga meiner at fritida kan utnyttast betre av arbeidstakerane ved fridagar og sammenhangande fridagar, istaden for ei kortare dagleg arbeidstid. I samband med dette ser foreninga det også som eit sosialt tiltak at eventuelt nedsett arbeidstid blir gjennomført som utvida ferietid for arbeidstakarar over 50 år, t. d. ei ekstra ferieveke. Dersom det er mogeleg å innføra ei slik gradert ferieordning, må også ferielønsordninga utvidast tilsvarende.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene tiltres.

Motivering:

Erfaringer i arbeidslivet tilsier at eldre arbeidstakere trenger mer ferie enn yngre. Det pekes i den forbindelse på det stress som arbeidstakerne er utsatt for i dagens samfunn.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 70, Kirkenes, foreslår:

•Feriegodtgjørelse for arbeidere i Nord-Norge må økes.

Nr. 574

Motivering:

Utgifter til feriereiser for arbeidere i Nord-Norge blir forholdsvis høye i forhold til arbeidere i sørlige deler av landet.

Utgangspunktet for såkalte Solreiser er som kjent Oslo.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Saugbruksarbeidernes Tillitsmannsutvalg, foreslår:

•Ferieloven må endres slik at den skjelner mellom dagarbeid og skiftarbeid. Ferien må ikke legges i opparbeidet fritid.

Nr. 575

Motivering:

Vi finner det urimelig at opparbeidede fridager skal kunne regnes inn i ferien.

Denne ordningen gjør at de grupper som rammes av dette i virkeligheten får kortere ferie enn andre grupper.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Saugbruksarbeidernes Tillitsmannsutvalg foreslår:

•Bestemmelsen om feriepenger endres og forhøyes. I vårt forbund har vi som kjent 9,5 prosent. I Kjemisk har de 10,4 prosent.

Nr. 576

Forbundsstyrets innstilling:

I forbindelse med revidering av Ferieloven kreves feriegodtgjøringen øket fra 9,5—10 %.

NORSK TREINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Norsk Treindustriarbeiderforbund, foreslår:

•Ferielovens § 4, 2. avsnitt, gis slik formulering:
18 dager av ferien skal gis i sammenheng i tidsrommet 16. mai—30. september. Resten bør gis i sammenheng innenfor ferieåret. Under forutset-

Nr. 577

ning av at partene på den enkelte bedrift blir enige om det, kan den siste ferieuken deles i to deler hvis den blir gitt i samband med helge- eller høytidsdager utenom søndager.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 578

Odda og Omland faglige Samorganisasjon, foreslår:

«Odda og Omland faglige Samorganisasjon vil foreslå at LOs Kongress 1973 gjør vedtak om å kreve 5-ukers ferie for alle arbeidstakere som har fylt 50 år, dette må gjelde for alle arbeidsgrupper uansett yrke.»

Motivering:

Samorganisasjonen uttaler at arbeidet med nedsetting av arbeidstiden må holde fram. Samorganisasjonen er av den mening at en framtidig nedsetting av arbeidstiden først og fremst må ta sikte på å oppnå flere fridager i stedet for å korte inn den daglige arbeidstiden. Grunnen til dette er at samorganisasjonen mener at fritiden kan utnyttes bedre av arbeidstakerne ved fridager og sammenhengende fridager, i stedet for en kortere daglig arbeidstid.

I forbindelse med dette ser samorganisasjonen også dette som et sosialt tiltak at eventuelt nedsatt arbeidstid blir gjennomført som utvidet ferietid for arbeidstakere over 50 år, f. eks. en ekstra ferieuke. Dersom det er mulig å innføre en slik gradert ferieordning må også ferielønsordningen utvides tilsvarende.

Fra Sekretariatet:

I kongressperioden har LO satt ned et internt utvalg for å gjennomgå Ferielovens bestemmelser med henblikk på å få en oversikt over hvilke endringer det kan være aktuelt å foreslå gjort i loven for å bedre arbeidstakernes rettigheter etter denne.

De innsendte forslag må sees i nær sammenheng med de resultater dette utvalg er kommet fram til.

Nr. 579

Innstilling:

Under henvisning til dette innbys Kongressen til å gjøre følgende vedtak:

«Forslagene oversendes Sekretariatet med anmodning om å vurdere disse i forbindelse med framleggene fra det interne LO-utvalg og på grunnlag av en samlet vurdering å fremme krav overfor myndighetene om de ønskelige endringer i Ferieloven.»

5. Arbeidstvistloven.

NORSK GRAFISK FORBUND

Forbundsstyret i Norsk Grafisk Forbund fremmer følgende forslag: Nr. 580

«LO-kongressen pålegger Sekretariatet å oppnevne et utvalg med det oppdrag å foreslå forandringer av Arbeidstvistlovens paragraf 26, Kjæremål og anke, med sikte på å innføre en reell adgang til å anke enhver avgjørelse i Arbeidsretten til en høyere rettsinstans.»

Motivering:

En av fundamentene i det norske rettsvesen er mulighetene til å anke avgjørelser i en lavere rett til en høyere rett. En går altså ut fra at det foreligger store muligheter for en feilbedømmelse i bare en rettsinstans. Dette har erfaringene fra mange land levert mange bevis for.

Men i Arbeidsretten har en ingen reelle ankemuligheter. Er en dom avsagt, finnes det ingen muligheter til å få den omgjort, om den er aldri så uriktig og urettferdig. Tvert imot blir også en urettferdig avgjørelse gjort retningsgivende for praksis i saker av samme karakter.

En annen side ved Arbeidsretten er at den kan gis politisk slag-side. Arbeidsrettens formann og to av dens medlemmer oppnevnes av regjeringen for tre år. Ved forandringer i det politiske klima, kan det føre til et skifte i sammensetningen av Arbeidsretten. Dette moment bør vel også vurderes på bakgrunn av at Arbeidsretten ofte må dømme i saker som kan være meget sterkt politisk ladet.

Fra Sekretariatet:

Innstilling:

«Forslaget oversendes Sekretariatet for nærmere utredning og vurdering.»

Nr. 581

6. Sykelønnsordningen.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 44, 53, 17 og 206, foreslår:

«LO må snarest ta opp forhandlinger med N.A.F. med sikte på å gjennomføre varigheten av sykelønnsordningen til 78 uker.»

Nr. 581 a

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes.

Nr. 582 *Avd. 223, Tønsberg Bygningsarbeiderforening, foreslår:*

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

•Landsorganisasjonen må komme fram til en ordning med Rikstrygdeverket så de kan pålegge de uorganiserte arbeidsgivere som har organiserte arbeidere ansatt å svare for premien til tilleggstrygden for disse.

Motivering:

Det viser seg at det er mange organiserte arbeidere som ikke får tilleggstrygd under sykdom på grunn av at arbeidsgiveren ikke er organisert eller de vil ikke underskrive avtale med forbundene. Dermed står de fritt for innbetalingen av tilleggstrygdepremie, og den skadelidende er arbeideren.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 583 *Avd. 1, Oslo, foreslår:*

•Beregning av sykelønn er begrenset til kr. 40 000.00 ved utbetaling av sykestønad i tilleggstrygden.

Det reises krav om at begrensningen settes til kr. 50 000.00.

Motivering:

Industriarbeiderens individuelle faktiske lønn på årsbasis over kr. 40 000.00 blir mer og mer alminnelig.

Det er derfor ikke riktig at man opprettholder grensen på kr. 40 000.00, men øker den til kr. 50 000.00 før man benytter reduksjonsfaktoren ved utregning av dagpenger i tilleggstrygden.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK MURERFORBUND

Nr. 584 *Avd. 70, foreslår:*

•Dagpenger under sykdom og bedriftsulykker.

LO må snarest ta opp forhandlinger med N.A.F. med sikte på å gjennomføre varigheten av sykelønnsordningen til 78 uker.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret ber LO vurdere hvor stor premieøkning som må til for å gjennomføre en tilleggstrygdeordning på 78 uker.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARB.FORBUND

Nr. 585 *Avd. 79, Melbu, foreslår:*

•Det henstilles til LO snarest å ta opp forhandlinger med N.A.F. om en endring av avtalen, slik at arbeidere som er delvis permittert i kortere

perioder får beholde sitt medlemskap i tilleggsforsikringen mot at bedrift og arbeidstaker betaler sin vanlige premie til forsikringen.»

Motivering:

I fiskeindustrien forårsaker svikt i råstofftilførselen, særlig de 2—3 siste måneder i året, at arbeidstakeren blir permittert. Arbeiderne blir ikke oppsagt i henhold til Arbeidervernlovens bestemmelser, men er ifølge Hovedavtalen fortsatt knyttet til bedriften. I permisjonstiden kan det være helt vilkårlig produksjon. Fra en til fire—fem dager vekselvis pr. uke, avhengig av været og fisket. For avsigelsesdager innvilges A-trygd. I uker hvor arbeidstakerne er berettiget til A-trygd i permisjonstiden blir det av bedriften utmeldt av trygdekassen. Arbeidstakeren og bedriften betaler som kjent sine lovbestemte prosentvise avgifter til sosiale trygder også i disse perioder. Men arbeidstakeren er fraskåret fra medlemskap i tilleggstrygden under nevnte forhold, noe som resulterer i at blir en arbeidstaker syk i permisjonstiden etter den såkalte slepeuken, får han ikke utbetalt dagpenger av tilleggstrygden. Dette finner arbeidstakere som er knyttet til fiskeindustrien spesielt meget uholdbart, og vi ber om Kongressens støtte i form av vedtak til LO-ledelsen om ved forhandlinger å få rettet på disse forhold.

Avd. 36, Måløy, foreslår:

Arbeidsløse og syketrygd.

«Vi mener at tilleggstrygden må komme til anvendelse når det gjelder arbeidstakere som blir syke under arbeidsledighet, da de bare får utbetalt arbeidsløsestrygd, og får da utbetalt bare kr. 18.00 pr. dag. Dette er ikke holdbart i denne dyrtid hvis vedkommende skulle gå lang tid syk. De bør da få tilleggstrygd i tillegg til arbeidsløsestrygden. De betaler sin trygdepremie av sin lønn og bør da få en rimelig dekning når de blir syke under arbeidsledighet.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er av den mening at det bør søkes å finne fram til en ordning således at arbeidstakere som er permittert, opprettholder sitt medlemskap i tilleggsforsikringen.

SAMORGANISASJONENE

Måløy og omland Samorganisasjon, foreslår:

Arbeidsløse og syketrygd.

«Vi mener at tilleggstrygden må komme til anvendelse når det gjelder arbeidstakere som blir syke under arbeidsledighet, da de bare får ut-

betalt arbeidsløysetrygd, og får da utbetalt bare kr. 18.00 pr. dag. Dette er ikke holdbart i denne dyrtid hvis vedkommende skulle gå lang tid syk, de bør da få tilleggstrygd i tillegg til arbeidsløysetrygden. De betaler sin trygdepremie av sin lønn og bør da få en rimelig dekning når de blir syke under arbeidsledighet.»

Fra Sekretariatet:

- Nr. 587 **Sekretariatet innbyr Kongressen til å gjøre slikt vedtak:
«Forslagene tiltres i prinsippet og oversendes Sekretariatet til videre behandling.»**

7. Syketrygden.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

- Nr. 588 *Avd. 388, foreslår:*
*«Lov om syketrygd.
Lik syketrygd for alle lønnstakere.»*

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

- Nr. 589 *Avd. 40, Kristiansand, foreslår:*
«Kongressen går inn for full lønn under sykdom, samt at karensdagene faller bort.»

Motivering:

Vi må bort fra den nåværende forskjellsbehandling av arbeidere kontra funksjonærgruppen.

*Forbundsstyrets innstilling:
Tiltres.*

NORSK TJENESTEMANNSLAG

- Nr. 590 *Avd. 31, Kringkastingens Landsforening, foreslår:*
Nedenstående forslag er fremmet overfor Oslo faglige Samorganisasjon, som har oversendt det til NTL.
Til punkt 4 på dagsorden:
«Ved sykdom hos barn gis permisjon med full lønn til den av foreldrene som må være hjemme, på like vilkår som ved sykdom hos tjenestemannen selv.»

*Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget tiltres.*

- Nr. 591 **Fra Sekretariatet:
Forslagene oversendes Sekretariatet.**

8. Arbeidsledighetstrygden.

Nr. 592

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 233, Strømmen, foreslår:

Arbeidsløshetstrygden.

«Høyere arbeidsløshetstrygd. Bort med karensdagene. Samme ordning som for sykelønn gjeldende fra 1974.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 6, Bergen, foreslår:

«Ledighetstrygden bør opp på samme nivå som syketrygden.

Nr. 593

Motivering:

Det er like stor ulykke å være arbeidsledig som å være syk, og som ordningen er nå, kan det føre til misbruk av syketrygden, og at dette problemet er vårt, og at gjennom LO bør prøve å løse det til det beste for hele det norske folk.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Fra Sekretariatet:

Det er i kongressperioden gjennomført den forbedring når det gjelder arbeidsledighetstrygden at dens satser nå er de samme som satsene for den offentlige syketrygd.

Innstilling:

Sekretariatet innbyr Kongressen til å gjøre slikt vedtak:

«Forslagene tiltres i prinsippet og oversendes Sekretariatet til nærmere vurdering.»

Nr. 594

9. Sluttvederlagsordningen.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 233, Strømmen, foreslår:

«Justering oppover av sluttvederlagsordningen.»

Forbundsstyrets innstilling:

Tatt i betraktning av at disse satsene gjennom lengre tid har stått stille slutter forbundsstyret seg til forslaget.

Nr. 595

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 22, Trondheim, foreslår:

Sluttvederlagsordningen.

«LO må stille krav overfor N.A.F. ved neste tariffrevisjon om forhøyelse av satsene i sluttvederlagsordningen etter fylte 50 år, samtidig som opp-tjeningstiden må settes ned til 5 år.»

Motivering:

Ved at bedrifter i den senere tid er blitt flyttet og andre opphørt, blir det vanskeligere etter hvert å få de ansatte i disse bedrifter sysselsatt. LO må sette fram krav om at satsene minst må fordobles ved neste tariffrevisjon.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

NORSK MURERFORBUND

Nr. 596

Avd. 6, Mursvennenes Fagforening, Bergen, foreslår:

«Sluttvederlagsordningen må opp til ny vurdering.»

Motivering:

Vi finner det udemokratisk og diskriminerende at det skal være forskjell av tiden før utbetaling av sluttvederlag i bygningsindustrien i forhold til den andre industrien.

Forbundsstyrets innstilling:

LO bes vurdere dette ved neste tariffrevisjon.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND

Nr. 597

Avd. 79, Melbu, foreslår:

«Kongressen pålegger LOs ledelse snarest mulig å ta opp forhandlinger med N.A.F. om at bestemmelsene i sluttvederlagsordningens del 6, merknader, punkt 1, blir revidert slik at det bestemtes skilles mellom sesongarbeidere, deltidsarbeidere og arbeider som er fast knyttet til en bedrift.»

Motivering:

Ved utbetalinger fra sluttvederlagsordningen til arbeider som er knyttet til sesongbetont industri (fiskeindustri) har i praksis vist at

bestemmelsene i loven ikke skiller mellom deltid, typiske sesongarbeidere og arbeidere som har vært knyttet til bedrifter i fiskeindustrien fast i årrekker, men som på grunn av svikt i råstofftilførselen har vært avsagt eller permittert i kortere perioder. Dette har ført til at disse arbeidstakere har fått sine ytelser fra sluttvederlagsordningen betydelig redusert. Vi finner ordningen utilfredsstillende og diskriminerende for denne del av arbeidstakere i norsk arbeidsliv.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget anbefales.

Fra Sekretariatet:

Forslagene går ut på at satsene for sluttvederlag må heves og at selve avtalen må bli endret slik at det bestemt skilles mellom sesongsarbeidere, deltidsarbeidere og arbeidere som er fast knyttet til en bedrift.

I samband med nedsettelsen av pensjonsalderen i Folketrygden fra 70 år til 67 år er en del av de laveste og midlere satsene i sluttvederlagsordningen blitt regulert noe opp. Derimot står toppsatsene og satsene for de eldste arbeidergruppene uendret slik de har vært fra ordningen trådte i kraft i 1966.

Innstilling:

Sekretariatet innbyr Kongressen til å gjøre slikt vedtak:

«Kongressen gir sin tilslutning til forslagene. Forslagene oversendes Sekretariatet til videre behandling.»

Nr. 598

10. Bedriftsulykker.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 187, Ringerike Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«LO skal arbeide til en forandring av trygdeordningene for sykepenger til arbeidsforulykkede, slik at disse får sykepenger fra første dag de er sykmeldt.»

Nr. 599

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND

Avd. 401, Oslo, foreslår:

«Arbeidstakere skal ha full lønn under fravær som skyldes bedriftsulykker.»

Nr. 600

Motivering:

Bedriftene bør ha det hele og fulle ansvar for ulykker som oppstår i forbindelse med maskinelt eller annet utstyr, og betale full lønn under fraværet, uten tidsbegrensning.

Forbundsstyrets innstilling:

Spørsmålet tas opp til vurdering i de forhandlinger som skal foretas mellom LO og N.A.F. om regulering av karenstiden i tilleggstrygden.

- Nr. 601 **Sekretariatet innbyr Kongressen til å gjøre slikt vedtak:**
«Forslagene oversendes Sekretariatet til nærmere vurdering.»
(Se også forslag 542—549.)

11. Barnetrygden.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

- Nr. 602 *Avd. 29, Moss, foreslår:*
«Barnetrygden bør, i likhet med folketrygdens grunnpensjon, være gjenstand for indeksregulering. Barnetrygden bør behovsprøves.»

Forbundsstyrets innstilling:

Gir vår tilslutning til første del av forslaget.

- Nr. 603 **Fra Sekretariatet:**
Det vises til behandling av pkt. 6 b på dagsordenen.

12. Bevegelige helligdager, 1. og 17. mai.

BEKLEDNINGSARBEIDERFORBUNDET

- Nr. 604 *Avd. 7, Skotøyarbeidernes forening, Sandefjord, foreslår:*
«Straffebestemmelsene i forbindelse med bevegelige helligdager og 1. og 17. mai må bortfalle.»

Motivering:

Dette er opptjent lønn som den enkelte har rett til å få utbetalt.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er enig i forslaget som tas opp i forbindelse med neste tariffrevisjon. Forslaget oversendes det nye Sekretariatet.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

- Nr. 605 *Avd. 221, Sandefjord Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
«Straffebestemmelsene i forbindelse med bevegelige helligdager og for 1. og 17. mai, fjernes.
Dette er opptjent lønn.»

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 34, Sandefjord, foreslår:

•Straffebestemmelsene i forbindelse med bevegelige helligdager og for 1. og 17. mai må bortfalle.»

Nr. 606

Motivering:

Dette er opptjent lønn.

Forbundsstyrets innstilling:

Dette spørsmål må tas opp i samband med tariffrevisjonen.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 40, Kristiansand, foreslår:

•Betaling for Kristi Hemmelfartsdag, 1. og 17. mai bør være samme som for de bevegelige helligdager.

Helligdagsbetaling må betales for ½ dag, julaften og nyttårsaften.»

Nr. 607

Avd. 29, Moss, foreslår:

•Reglene om rett til helligdagsgodtgjørelse etter en måneds ansettelse forandres til 14 dager.»

Nr. 608

Forbundsstyrets innstilling:

Nåværende regler er dekkende.

Avd. 97, Sandefjord, foreslår:

•Straffebestemmelsene i forbindelse med bevegelige helligdager og for 1. og 17. mai må bortfalle.»

Nr. 609

Motivering:

Dette er opptjent lønn.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

•NORSK MURERFORBUND

Avd. 2, Murarbeidernes Forening, Oslo, foreslår:

•Godtgjørelse for bevegelige helgedager blir å utbetale for hver arbeidet time, uten hensyn til fravær dagen før eller etter en bevegelig helgedag.»

Nr. 610

SAMORGANISASJONENE

Sandefjord faglige Samorganisasjon, foreslår:

•Straffebestemmelsene i forbindelse med bevegelige helligdager, og for 1. og 17. mai må bortfalle.»

Nr. 611

Motivering:

Dette er opptjent lønn.

Nr. 612 *Forbundsstyrets innstilling:*
Bes vurdert av LO under tariffrevisjonen.

Fra Sekretariatet:
Forslagene oversendes Sekretariatet.

13. Generelt.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 613 *Avd. 75, Halden, foreslår:*

«Lo må fortsatt bygge ut og forsterke slike saker som — opphevelse av karensdagene i sykkelønsordningen og ledighetstrygden — skikkelig stønad under arbeidsledighet — utvide forsikringen.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 614 *Borregaardsarbeidernes Tillitsmannsutvalg, foreslår:*

«Borregaardsarbeidernes Tillitsmannsutvalg har i møte behandlet utviklingen og praksis vedrørende de sosiale ytelser og foreslår: Slik som tendensen synes å være med adgang til spekulasjoner i forbindelse med de sosialtrygder som finnes, må LO overfor de rette instanser arbeide for en effektiv kontroll — slik at misbruk ikke kan forekomme.»

Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget tiltres.

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Nr. 615 *Avd. 13, Kristiansand Havn- og Transportarbeiderferening,*
foreslår:

«Utbetaling og innbetaling til folketrygden må forandres.
LO må arbeide for en mer lik utbetaling av folketrygden.
Prinsippet om at de som har størst bæreevne, også skal betale mest, må gjennomføres.
Avgiften til folketrygden må gjøres progressiv, det vil bety skattelettelse for de lavtlønte. Arbeidsgiverandel må legges på produksjonen, ikke på utbetalt arbeidslønn.»

Motivering:

De som av forskjellige grunner har vært dømt til å være lavtlønte helt sitt liv skal ikke straffes i alderdommen også, ved at de får de minste trygdestønader.

Bedrifter med dårlig bæreevne vil også med en slik omlegging få en mer rettferdig beskatning.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret finner at det ikke kan ta stilling til de omfattende endringer som foreslås uten at konsekvensene utredes nærmere, og foreslår at forslaget sendes til Sekretariatet.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 616

Tønsberg og Omland faglige Samorganisasjon, foreslår:

•LO-kongressen 1973 henstiller til myndighetene å treffe de nødvendige tiltak for at misbruk og sosiale ytelser kan elimineres.

Motivering:

Fra medlemmer og tillitsmenn blir det stadig pekt på tilfeller hvor sosiale ytelser blir misbrukt. Vi har inntrykk av at misbruket til dels kan være så grovt at det skaper sterke reaksjoner, bl. a. på arbeidsplassen.

Årsakene til misbruk kan selvfølgelig være mange, men etter vår mening må det i første rekke være kontrollsystemet som svikter. Dette problemet er ikke nytt og ukjent, men det har forsterket seg så mye i den senere tid at noe må gjøres snarest mulig. Fagbevegelsen må være sterkt interessert i dette da det i høy grad er de fagorganiserte som må bære de økte utgifter som misbruket fører med seg.

Fagbevegelsen bør derfor også være representert når denne saken skal vurderes.

Fra Sekretariatet:

Nr. 617

For forslag nr. 613 vises til de enkelte punktene, for øvrig vises til behandling av pkt. 6 b på dagsordenen.

Dagsordenens pkt. 7.

Hovedavtalene.

a) Hovedavtalen med N.A.F.

§ 1.

NORSK FORBUND FOR ARBEIDSLEDERE OG TEKNISKE FUNKSJONÆRER

Nr. 636

Avd. 58, Tromsø, foreslår:

LO-organiserte og lønnsoppgjørene.

• Ved beregning av tarifftillegget ved hver revisjon skal kun antall organiserte arbeidstakere legges til grunn. Altså, det totale tariff tillegg skal deles ut på kun de organiserte arbeidstakere, og dette skal være forhandlingsgrunnlaget.

Vi ønsker denne tanken tatt inn som nytt punkt i Hovedavtalen. •

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret gir i prinsippet forslaget sin tilslutning. Dette var oppe mellom partene i forbindelse med tariffrevisjonen 1972.

Ved revisjon av Hovedavtalen må Landsorganisasjonen sette sin organisasjonsmessige styrke inn på å få bestemmelser som sikrer at kun LO-organiserte arbeidstakere får de goder som tariffrevisjonene innebærer.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 2, foreslår:

Forholdet til de uorganiserte.

• Det er dessverre en kjensgjerning at det ennå er endel arbeidere som ikke er organisert, selv om de arbeider på steder hvor det er opprettet avtale. Det er klart at dette skaper irritasjon blant de arbeidere som er organiserte. Tillitsmennene merker dette best rundt omkring på arbeidsplassene.

Styret i avd. 2 har ingen patenløsning å foreslå for å få slutt på denne situasjonen, hvor det er endel som snylter på andres bekostning. Styret kan tenke seg at det beste ville være å få til i avtales form bestemmelse om at de som ikke vil organisere seg heller ikke skal ha de fordeler som organisasjonen har tilkjempet seg.

Etter hvert som demokrati på arbeidsplassen og opprettelse av driftsforsamlinger blir gjennomført, skulle det vel være mulig å kunne få en kontroll på dette. •

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes.

BEKLEDNINGSARBEIDERFORBUNDET

Nr. 637

Avd. 7, Skotøyarbeidernes Forening, Sandefjord, foreslår:

Hovedavtalens kapittel 1, § 1.

«Hovedavtalens § 1 tas opp til revisjon med det formål å kreve innført organisasjonsplikt for alle arbeidstakere.»

Motivering:

Alle må være med å betale for de lønnsmessige og sosiale goder som LO og fagforbundene har vært med å kjempe fram.

Avd. 134, Skotøyarbeidernes forening, Spjelkavik, foreslår:

Nr. 638

«Landsorganisasjonen må på sin kongress i 1973 gå inn for automatisk medlemskap for alle arbeidstakere der 50 prosent av disse er organisert i foreninger som er tilsluttet forbund i Landsorganisasjonen.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret mener at det på det nåværende tidspunkt ikke er realistisk mulig å få endret Hovedavtalens § 1 slik avdeling 7 og avdeling 134 foreslår. Forbundsstyret mener at som et skritt på veien til å innføre organisasjonsplikt bør man først søke å innføre en tariffavgift og at man videre søker å styrke de fagorganisertes stilling på den enkelte bedrift, f. eks. ved at de organiserte har fortrinnsrett ved innskrenkninger og oppsigelser.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 219, Larvik og Omland Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 639

«Spørsmålet om organisasjonsplikt må tas opp til alvorlig overveielse ved revisjon av Hovedavtalen, og den bør ikke fornyes hvis en ikke kommer fram til en løsning på dette problem. Hvis det ikke er mulig å få gjennomført organisasjonsplikt i første omgang, så må de uorganiserte pålegges en form for kontingent som er med på å betale omkostningene. Det er ikke lenger holdbart at det er bare de organiserte som skal betale for avtaleverket i norsk arbeidsliv.»

Avd. 221, Sandefjord Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 640

«Kap. I, § 1: Organisasjonsplikt for alle lønnstakere.»

Motivering:

Alle skal være med om å betale for de lønnsmessige- og sosiale goder som fagbevegelsen har satt ut i livet.

Avd. 70, Moss Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 641

«Organisasjonsplikt.»

Nr. 642

Avd. 223, Tønsberg Byggningsarbeiderforening, foreslår:

«Foreningen vil foreslå for Landsorganisasjonen at den tvinger fram kravet om organisasjonsplikt for alle arbeidere som nyter godt av de lønnsmessige- og sosiale goder som fagorganiserte har kjempet fram.»

Motivering:

Foreningen hevder sitt syn på grunn av den misnøye på arbeidsplassene at det er nesten 50 prosent uorganiserte innen bygningsindustrien og de fleste av dem oppnår de samme rettigheter som de organiserte. Dette uten å være med å bære de utgifter som dette medfører for å bedre lønns- og arbeidsvilkår.

Nr. 643

Byggningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:

Endringer i Hovedavtalen for bygge og anleggsgagnene.

§ 1. Organisasjonsretten.

Denne paragraf bør endres slik at man får gjennomført prinsippet om organisasjonsplikt der hvor følgende forutsetninger er til stede:

«Hvor der er opprettet overenskomst mellom partene og hvor minst 50 prosent av arbeiderne i vedkommende bedrift eller arbeidsplass er organisert, skal samtlige være tilsluttet det forbund som har organisasjonsforholdet.»

Motivering:

For såvidt skulle motivering være unødvendig, men vi vil likevel peke på organisasjonens arbeide og utgifter i forbindelse med revisjoner av overenskomster og akkordtariffer, og etter hvert de utgifter man har påtatt seg f. eks. kontrollvirksomhet av oppholdsrom m. v.. Denne virksomheten fra organisasjonenes side nyter også de uorganiserte godt av. Vi forlanger derfor at de tiltrer fellesskapet der hvor det er opprettet overenskomst.

Nr. 644

Avd. 331, Molde Byggningsarbeiderforening, foreslår:

§ 1 endres til følgende ordlyd:

«Norsk Arbeidsgiverforening anerkjenner Landsorganisasjonen som alle arbeidstakeres organisasjon, og pålegger sine medlemsbedrifter å sørge for at alle ansatte slutter seg til Landsorganisasjonen gjennom det aktuelle forbund.»

Nr. 645

Avd. 376, Spillum Sagarbeiderforening, foreslår:

«§ 1 i Hovedavtalen må forandres til å omfatte at ved de arbeidsplasser hvor 10 prosent av arbeiderne er fagorganiserte i LO, plikter også de øvrige av arbeiderne å organisere seg.

Skulle det vise seg at det ikke lar seg gjøre å få et flertall til å gå inn for denne ordningen, mener vi at det må pålegges de uorganiserte betalingsplikt til forbundene for den utgift som LO og forbundene har ved å drive

hovedforhandlinger og andre utgifter som organisasjonene måtte ha ved forhandlinger for å komme fram til akseptable lønnsforhandlinger med motparten.»

Avd. 465, Moi Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 646

«§ 1 i Hovedavtalen må få en annen ordlyd enn den nå har om den frie foreningsrett til en mer obligatorisk form.»

Avd. 242, Skiens Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 647

«Fagkongressen må tvinge fram krav om å innføre tvungen organisasjon.»

Avd. 274, Kristiansand Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 648

«Det må kreves organisasjonsplikt ved kommende revisjon av Hovedavtalen.»

Avd. 278, Mandal og Omegn Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 649

«Innføring av organisasjonsplikt i Hovedavtalen.»

Subsidiært:

«Hvis ikke dette kan gjennomføres, må det innføres tariffavgift. Kontingenten må settes så høyt opp til ordinær kontingent som overhodet mulig.»

Avd. 292, Sandnes Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 650

«Landsorganisasjonen må intensivere arbeidet med å få med i avtaleverket at ved de firmaer/bedrifter hvor minst 50 prosent av arbeiderne er fagorganiserte, så skal samtlige av de ansatte være forpliktet til å stå som medlemmer av fagorganisasjonen.»

Motivering:

I henhold til nåværende bestemmelser så er det organisasjonsfrihet i landet vårt, og ved en rekke bedrifter blir forholdet slik at en del av de ansatte melder seg til fagbevegelsen, gjerne opp til 100 prosent i starten.

Vi får så opprettet avtale med ordnede lønns- og arbeidsforhold. Etter en tid faller en del fra av forskjellige årsaker som for oss ser ut som om hovedårsaken er at de sparer kr. 8.00—10.00 pr. uke i fagforeningskontingent.

En står så kanskje igjen med 50—60 prosent medlemskap noe som virker deprimerende på fagbevegelsens virksomhet, og når nyansatte ser at ikke alle er med så unnlater de gjerne å melde seg til LO og vi får ekstraarbeid og utgifter til agitasjon og verving. Resultatet av dette er at noen få av de ansatte får bryderiet og ekstrautgifter for å holde fagorganisasjonens virksomhet i gang og alle ansatte nyter godt av de fordeler en oppnår. Dette mener vi er

meget urimelig og det vil etter vår oppfatning være en mer rettferdig ordning at samtlige tar del i de plikter og goder fagorganisasjonen gir dem.

Nr. 651

Avd. 314, Rørleggersvendenes Forening, Bergen, foreslår:

Organisasjonsplikt.

• Ved første revisjon av Hovedavtalen eller ved første tariffrevisjon, reises spørsmålet om organisasjonsplikt når følgende forutsetninger er til stede:

1. Der er opprettet overenskomst mellom partene.
2. Når minst 50 prosent av arbeiderne i vedkommende bedrift er organisert, eller
3. hvis $\frac{2}{3}$ av arbeiderne på bedriften er organisert.

Motivering:

Hovedprinsippet i samfunnslivet og organisasjonslivet er at alle vedtak fattes med alminnelig flertall eller absolutt flertall. Dette gjelder så vel Storting, Odelsting, Lagting, by- og herredsstyret og hele foreningslivet. Mindretallet må bøye seg for flertallets vedtak.

Det samme forhold må gjøres gjeldende i arbeidslivet i spørsmålet om medlemskap i LO eller ikke. Spørsmålet om organisasjonsplikt kan også begrunnes med de store økonomiske omkostninger som er forbundet med å gjennomføre tariffrevisjoner og ellers den omfattende virksomhet som drives av LO, forbund og de enkelte avdelinger og de sideordnede organisasjoner.

Ut fra de prinsipper som er nevnt foran må spørsmålet om organisasjonsplikt bli en av de første oppgaver som norsk fagbevegelse må gjennomføre. Hvor grensen skal gå for denne organisasjonsplikt (punkt 2 og 3) må vurderes og fastlegges av Kongressen.

Nr. 652

Avd. 3, Oslo Stein-, Jord- og Sementarbeideres Forening, foreslår:

Del A. Kapittel I.

• § 1. Ved forestående revisjon må LO reise krav om at det innføres tariffestet organisasjonsplikt når 50 prosent av arbeidstakerne i en bedrift er organisert og overenskomst er opprettet mellom partene. »

Motivering:

Det er organisasjonen og dens medlemmer som legger grunnlaget for ordnede lønns- og arbeidsforhold gjennom oppretting av tariffavtaler og overenskomster og ved å reise saker av betydning for arbeidstakerne og overfor arbeidsgiverne og myndighetene. Det er et faktum at de resultater som blir oppnådd også kommer uorganiserte til gode. Tiden må nå være inne til å trekke dette misforholdet sterkere fram i lyset. Det kan ikke være riktig at de organiserte i det uendelige skal bære byrdene mens de uorganiserte bare innkasserer fordelene.

- Avd. 5, Rørleggernes Fagforening, Oslo, foreslår:* Nr. 653
 «LO reiser krav om organisasjonsplikt.»
- Motivering:**
- Ved de bedrifter som har undertegnet tariffavtale må alle være organisert.
- Vi vil ikke lenger finne oss i at de uorganiserte skal få nøyaktig de samme fordeler som de organiserte.
- Fagbevegelsen har store økonomiske omkostninger for gjennomføringen av sine interesser.
- Avd. 23, Bærum Sten-, Jord- og Sementarbeiderforening, foreslår:* Nr. 654
 Organisasjonsplikt.
 «Kongressen oppfordrer alle forbund å tilstrebe at de arbeidsgivere som undertegner en tariffavtale, plikter å benytte seg av vedkommende forbunds medlemmer.»
- Avd. 133, Tømrernes Fagforening, Bærum, foreslår:* Nr. 655
 «Spørsmålet om organisasjonsplikt bør utredes.»
- Avd. 191, Drammens Byggningsarbeiderforening, foreslår:* Nr. 656
 «Spørsmålet om organisasjonsplikt til LO-forbund må tas opp til alvorlig overveielse ved revisjon av Hovedavtalen, og den bør ikke fornyes hvis en ikke kommer fram til en løsning på dette problem.
- Hvis det ikke er mulig å få gjennomført organisasjonsplikt i første omgang, må de uorganiserte pålegges en form for kontingent som er med på å betale omkostningene. Det er ikke holdbart at bare de organiserte skal betale for avtaleverket i norsk arbeidsliv.»
- Avd. 1, Tømrer og Snekkernes Fagforening, Oslo, foreslår:* Nr. 657
 § 1. Uendret.
 Forslag til nytt 2. ledd.
 «Den som ikke ønsker å la seg organisere avkreves en avgift til dekning av utgifter i forbindelse med opprettelse av tariffavtaler og det det koster å drive organisasjonene.
- Avd. 388, Bodø Byggningsarbeiderforening, foreslår:* Nr. 658
 Organiserte og uorganiserte.
 «Landsorganisasjonen i Norge utreder mulighetene for å fremtvinge at også arbeidskraft som nekter å la seg organisere må delta i utgiftene de fagorganiserte påtar seg for å bedre lønns- og arbeidsvilkårene på arbeidsplassen. Vi vil ikke lenger se på at de uorganiserte innkasserer fordelene uhindret.»
- Avd. 312, Glass- og Trearbeidernes Fagforening, Bergen, foreslår:* Nr. 659
 § 1. Organisasjonsretten.
 «Denne paragraf bør endres slik at man får gjennomført prinsippet om organisasjonsplikt der hvor følgende forutsetninger er til stede:

Hvor det er opprettet overenskomst mellom partene og hvor minst 50 prosent av arbeiderne i vedkommende bedrift eller arbeidsplass er organisert, skal samtlige være tilsluttet det forbund som har organisasjonsforholdet.

Motivering:

For så vidt skulle motivering være unødvendig, men vi vil likevel peke på organisasjonens arbeid og utgifter i forbindelse med revisjon av overenskomster og akkordtariffer, og etter hvert de utgifter man har påtatt seg f. eks. kontrollvirksomhet av oppholdsrom m. v. Denne virksomheten fra organisasjonens side nyter også de uorganiserte godt av. Vi forlanger derfor at de tiltrer fellesskapet der hvor det er opprettet overenskomst.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Nr. 660

Avd. 115, Bodø, foreslår:

•Bodø Elektrikerforening, avd. 115, NEKF, støtter tanken om en tariffavgift for de uorganiserte, og mener LO om nødvendig må ta en konflikt for å få dette gjennomført.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret forutsetter at forholdet til de uorganiserte vil bli tatt opp i forbindelse med revisjon av Hovedavtalen i 1973. Forslaget fra avdeling 115, Bodø, vurderes i denne forbindelse.

NORSK GULLSMEDARBEIDERFORBUND

Nr. 661

Norsk Gullsmedarbeiderforbund, foreslår:

De uorganiserte og tariffavtalen.

•Det kreves at LO må øke bestrebelsene, og føre en hardere linje overfor de uorganiserte for å oppnå at de helst organiserer seg, eller i minste fall betaler en avgift til fagforeningen, for de økonomiske fordeler de får — uten å løfte en finger — som LO og forbundene oppnår ved tariffrevisjonene og indeksoppgjørene.

Motivering:

Det må bli slutt på at de uorganiserte helt automatisk skal få de lønnsstillegg som medlemskapet i fagorganisasjonen innebærer.

Vi tar også avstand fra, at andre fordeler som oppnås gjennom fagbevegelsen, uten videre, skal komme de uorganiserte til gode.

Nr. 662

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJON. FORBUND

Tromsø Handels- og Kontorfunksjonærerers Forening, foreslår:

•Kongressen anmodes om å pålegge Sekretariatet til å ta opp forslag til

endring av Hovedavtalen, slik at bare organiserte arbeidstakere tilsluttet forbund i LO kan velges som representanter i bedriftsutvalg eller avdelingsutvalg etter Hovedavtalens del B.»

Motivering:

Slik bestemmelsene er i dag, kan det bli valgt uorganiserte, eller personer som ikke er medlemmer av den organisasjon som er part i avtalen. Det naturlige må være at den ansvarlige part i avtalen også har ansvaret i oppgaven å forme samarbeidet i disse utvalg. Overenskomsten er vår eiendom. Vi vil selv bestemme hvordan vi skal forvalte den.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget anbefales.

(Forslaget gjelder § 27 — se side 233).

Mandal Handels- og Kontorfunksjonærers Forening, foreslår:

Nr. 663

«Det innføres organisasjonsplikt for alle ansatte i firmaer hvor organisasjonsprosenten er 50 prosent eller mer, eventuelt et solidaritetsbidrag fra de uorganiserte som svarer til de organisertes kontingent.»

Moss Handels- og Kontorfunksjonærers Forening, foreslår:

Nr. 664

«Uorganiserte skal betale det samme som organiserte og at dette beløp skal øremerkes til opplæring av tillitsmenn ute i distriktene der hvor mulig- hetene ligger til rette for det.»

Tromsø Handels- og Kontorfunksjonærers forening, foreslår:

Nr. 665

«Ved neste revisjon av enten Hovedavtalen eller Tariffavtalen reises krav om gjennomføring av obligatorisk medlemskap, eller de uorganiserte avkreves en avtaleavgift på arbeidsplasser hvor der er opprettet overenskomst.»

Motivering:

Det er tariffavtalens eksistens og effektivitet vi ønsker å beskytte.

Dette medfører omkostninger. På tariffbundne arbeidsplasser mener vi det må være naturlig å kreve av de uorganiserte at de er med på å dekke omkostningene for opprettholdelsen av tariffavtalen. Men bare medlemskap kan gi medbestemmelsesrett i tariffspørsmål. Avgiften bør ikke være mindre enn den ordinære kontingent. Vi må samle våre faglige krefter i kravet om å løse problemet med de uorganiserte.

Vi har festet oss ved 3 alternative løsninger i debatten hittil — nemlig tariffestet organisasjonsplikt, kontingentavgift og at de uorganiserte må søke om tilleggene.

Det synes som avtaleavgift (kontingentavgift) vil være den gres- teste løsningen, idet man da får vekk begrepet «plikt» og dette med

søknad overlates helt til arbeidsgiveren å praktisere, det siste vil være umulig og kontrollere såfremt ikke søknaden går gjennom tillitsmannen. Med avtaleavgift blir det hele mere konkretisert.

Nr. 666

Stavanger Handels- og Kontorfunksjonærers Forening, foreslår:

«LO må nå prioritere kravet om tariffestet organisasjonsplikt når 50 prosent av de ansatte innenfor de enkelte forbunds område er organisert. Skulle det være helt ugjørlig å komme fram til en slik løsning, må det kreves at de som av en eller annen grunn foretrekker å stå utenfor, betaler en avgift til organisasjonen som svarer til kontingentens størrelse.»

Motivering:

Irritasjonen blant de fagorganiserte over de uorganiserte som høster alle fordeler, men slipper å betale for disse, er stadig stigende. Siden NHKF i 1964 reiste krav om organisasjonsplikt har tanken vunnet mer og mer gehør innen de fleste forbund. Ikke minst på arbeidsplassene er det nå en stigende utålmodighet med å få gjort noe med saken. Vi understreker at en «avgift» ikke må være lavere enn den til enhver tid gjeldende kontingent.

Forbundsstyrets innstilling

til forslagene fra Mandal, Moss, Tromsø og Stavanger Handels- og Kontorfunksjonærers forening:

Under henvisning til LOs handlingsprogram av 1969 foreslås at Kongressen gjør følgende vedtak:

Ved kommende revisjon av Hovedavtalen med Norsk Arbeidsgiverforening må LO prioritere kravet om tariffestet organisasjonsplikt når minst halvparten av de ansatte innenfor de enkelte forbunds områder er organisert.

Nr. 667

HOTELL- OG RESTAURANTARBEIDERFORBUNDET

Tromsø Hotell- og Restaurantpersonales Forening, foreslår:

«Foreningen slutter seg til forslag fra Tromsø Handels- og Kontorfunksjonærers Forening at Kongressen fatter vedtak om at det ved neste revisjon av enten Hovedavtalen med N.A.F. eller ved tariffrevisjon reises krav om gjennomføring av obligatorisk medlemskap, eller de uorganiserte avkreves en avgift på arbeidsplasser hvor det er opprettet overenskomst.»

Motivering:

På tariffbundne arbeidsplasser mener vi det må være naturlig å kreve av de uorganiserte at de er med på å dekke omkostningene for opprettholdelsen av tariffavtalene. Det er tariffavtalenes eksistens og effektivitet vi ønsker å beskytte. Men bare medlemskap

kan gi medbestemmelsesrett i tariffspørsmål. Avgiften bør ikke være mindre enn den ordinære kontingent. Vi må samle våre faglige kretser i kravet om å løse problemet ved neste revisjon av avtaleverket med Norsk Arbeidsgiverforening.

Notodden Hotell- og Kaféarbeiderforening, foreslår:

«Det innføres tvungen organisasjonsplikt på alle arbeidsplasser i Norge.»

Nr. 668

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret støtter forslaget del om innføring av en tariffavgift, som ikke må være mindre enn den ordinære forbundskontingent.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Paragrafen endres slik:

«Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen i Norge anerkjenner gjensidig arbeidsgivernes og arbeidstakernes frie foreningsrett.

De rettigheter som tariffavtalene gir kan bare kreves av organiserte arbeidstakere.»

Nr. 669

Motivering:

LO og N.A.F. har gjensidig anerkjent den frie organisasjonsrett, og dette innebærer, etter vår mening, at i det øyeblikket den enkelte arbeidstaker tar den beslutning at han ikke vil være organisert, frasier han seg også de rettigheter som medlemskapet gir.

Avd. 2, Fredrikstad, foreslår:

«Det må arbeides for gjennomføring av organisasjonsplikt i bedrifter hvor det er tariffavtaler.»

Nr. 670

Motivering:

Det kan ikke være verken riktig eller rettferdig at de uorganiserte skal høste fordeler av de tiltak som vår organisasjon får gjennomført uten selv å være med i vårt fellesskap og vår faglige kamp. Derfor må alle arbeidstakere være organisert.

Avd. 12, Trondheim, foreslår:

«Uorganiserte arbeidere skal ha en fortjeneste som maksimalt ligger opp til 90 prosent av den lavest lønte arbeider i de grupper eller fagområder de tilhører.»

Nr. 671

Tillegg:

«I henhold til målsettingen i denne hovedavtale, et godt og effektivt samarbeid mellom bedriften og arbeidstakerne, vil det være av en vesentlig betydning at partene inntar en positiv innstilling til de ansattes organisasjoner og sammen går inn for en kvantitativ styrkelse av disse på den enkelte bedrift.»

Nr. 672 *Avd. 25, Stavanger, foreslår:*

Organisasjonsplikt.

•LO krever snarest overfor N.A.F. gjennomføring av organisasjonsplikt, eventuelt avgift fra den/de uorganiserte ved de bedrifter et fagforbund har overenskomstforhold med.

LO og de respektive forbund må arbeide for at tariffavtalene bare skal gjelde for de organiserte.»

Motivering:

De aller fleste lønnstakere ved de bedrifter et fagforbund har overenskomstforhold med er organiserte. Disse betaler sin kontingent for å bedre sine arbeids- og lønnsforhold. Det kan ikke være riktig at enkelte arbeidere/funksjonærer ved slike bedrifter står utenfor LO og likevel får sine arbeids- og lønnsforhold gratis.

Ved bedrifter et fagforbund i LO har overenskomstforhold med må det gjennomføres organisasjonsplikt.

Eller om den enkelte foretrekker å stå utenom LO så skal det likevel betales avgift til vedkommende forbund innen LO, som er lik fagforeningskontingenten.

Nr. 673 *Avd. 31, Alesund, foreslår:*

•Vi mener at de uorganiserte bør betale en administrasjonskontingent som kompensasjon for de lønnsmessige og sosiale goder som også de oppnår på en arbeidsplass hvor det er opprettet avtale.»

Nr. 674 *Avd. 34, Sandefjord, forslår:*

•Paragrafen tas opp til revisjon med det formål å forlange *organisasjonskontingent* for alle arbeidstakere.»

Motivering:

Alle skal være med om å betale for de lønnsmessige og sosiale goder vi har fått, som LO og forbundene har satt ut i livet.

Nr. 675 *Avd. 35, Strømmen, foreslår:*

•Det må arbeides for organisasjonsplikt i de bedrifter det er avtale med forbundene, det er tillitsmennene som har arbeidet med å heve arbeidsforholdene på bedriftene, mens de uorganiserte får de samme fordeler som de organiserte.»

Nr. 676 *Avd. 52, Vestnes, foreslår:*

•Ikke organiserte ansatte, som nyter godt av de fremskritt og goder som de fagorganiserte har forhandlet seg fram til, skal være med å betale sin del av omkostningene (ca. 60 prosent av kontingenten) til forhandlingene, til bedriftsklubben. De midler som kommer inn skal benyttes til sosiale tiltak på bedriften og for de ansattes felles beste.»

Motivering:

De uorganisertes negative holdning er ofte grunn til uro og misnøye på arbeidsplassen. Dersom disse må betale for forbedringer i avtalene, uten andre rettigheter, ville de være lettere å få med i bedriftsklubben. Dette vil igjen styrke organisasjonen, bl. a. fordi man da ville få en høyere organisasjonsprosent.

Samtidig ville det bli mindre uro, og misnøye fordi mange i dag ser på de uorganiserte som snyltere på fagorganisasjonen.

Avd. 44, Sandnes, foreslår:

Nr. 677

Nytt ledd:

«Bare organiserte LO-medlemmer og N.A.F.-medlemmer har hjemmel i denne hovedavtale og tilhørende overenskomst.»

Avd. 54, Gjøvik, foreslår:

Nr. 678

«§ 1 må enten forandres eller få en protokolltilførsel slik at den blir en styrkelse for de organiserte og for organisasjonen.»

Flere alternativer kan komme på tale:

1. På arbeidsplasser med mer enn 50 prosent organiserte skal det være organisasjonsplikt.
2. Tariffavtaler mellom hovedorganisasjonene og avtaler mellom partene på den enkelte arbeidsplass, skal bare gjelde for de organiserte.
3. Dersom partene på den enkelte arbeidsplass blir enige om det, skal det innføres organisasjonsplikt.»

Motivering:

Det er en utbredt misnøye blant våre medlemmer over det forhold at de uorganiserte har de samme rettigheter og fordeler som de selv uten å betale noe for det.

Avd. 55, Kragerø, foreslår:

Nr. 679

«De uorganiserte må i fremtiden ikke få de tillegg og fordeler som fagbevegelsen forhandler seg fram til. Og ved innskrenkninger må de uorganiserte først sies opp.»

Avd. 58, Mandal, foreslår:

Nr. 680

«Hele § 1 tas bort.»

Motivering:

Paragrafen ble til for å beskytte de arbeidere som var pionérer og gikk i bresjen for LO. En slik beskyttelse trengs ikke mer i dag og nå er den blitt et våpen de uorganiserte kan bruke sammen med arbeidsgiverne. Den enkeltes frihet er fastlagt i Grunnloven og dette bør være nok.

- Nr. 681 *Avd. 59, Harstad, foreslår:*
•Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen i Norge skal gjennomføre gjensidig organisasjonsplikt.»

Motivering:

Det er helt urettferdig at en uorganiserte arbeider skal kunne ta imot de samme rettigheter som en organisert. Det vil si at han vil tjene mer enn en organisert.

- Nr. 682 *Avd. 65, Kristiansund, foreslår:*
Tillegg:
•Men på arbeidsplasser hvor det er tariffavtale skal de uorganiserte trekkes for en administrasjonskontingent som svarer til 50 prosent av kontingenten i vedkommende forbund.»

- Nr. 683 *Avd. 66, Ulstein, foreslår:*
•a) Alle arbeidstakere trekkes for full fagforeningskontingent.
b) Det skal fremdeles stå den enkelte fritt om de vil være organisert eller ikke.
c) Kontingenten fra de uorganiserte går i sin helhet til klubbene.»

- Nr. 684 *Avd. 73, Brevik, foreslår:*
•De uorganiserte må i fremtiden ikke få de tillegg og fordeler som fagbevegelsen forhandler seg fram til. Og ved innskrenkninger må de uorganiserte først sies opp.»

- Nr. 685 *Avd. 75, Halden, foreslår:*
Oorganisasjonsretten:
•Organisasjonsplikt for alle lønnstakere.»

- Nr. 686 *Avd. 81, Molde, foreslår:*
Paragrafen gis denne ordlyd:
•Norsk Arbeidsgiverforening og Landsorganisasjonen i Norge anerkjenner gjensidig arbeidsgivernes og arbeidstakernes organisasjoner, og at Norsk Arbeidsgiverforening pålegger (anbefaler) alle ansatte i sine medlemsbedrifter, å slutte seg til Landsorganisasjonen i Norge gjennom de aktuelle fagforbund.»

Motivering:

Hvis en kan få gjennomført en slik endring i Hovedavtalen, har en lettere for å kunne samordne oppgjørene slik at samtlige tariffavtaler har felles utløpstid, og dermed får en kombinert lønnsrevisjon. Videre ville forholdet til de uorganiserte bli et helt annet enn det er i dag. Et medlemskap ville være mer aktuelt og engasjere medlemmene på en slik måte at de uorganiserte følte seg tilside-satt.

Forholdet organiserte — uorganiserte.

Nr. 687

•Det innbetales eller trekkes *organisasjonsavgift* som tilsvarer full kontingent, minus den del som går til forsikringer etc. Avgiften innbetales til et fond, som disponeres av et felles organ for samtlige fagforbund. Avgiften gir rett til å delta på klubb/fagforeningsmøter, tariffmessig lønn og streikebidrag. Avgiften gir ikke stemmerett.

Dette kan best løses i Hovedavtalen mellom N.A.F. og LO.»

Motivering:

Tiden må vel være inne til å ta opp spørsmålet med de uorganiserte. Uttrykket solidaritesbidrag har tidligere vært brukt i denne sammenheng. Solidaritet er vel et ukjent begrep hos disse lønns-takere.

Avd. 98, Skien, foreslår:

Nr. 688

•De uorganiserte må i fremtiden ikke få de tillegg og fordeler som fagbevegelsen forhandler seg fram til. Ved innskrenkninger skal de uorganiserte først sies opp.»

Avd. 101, Langesund, foreslår:

Nr. 689

•De uorganiserte må i fremtiden ikke få de tillegg og fordeler som fagbevegelsen forhandler seg fram til. Og ved innskrenkninger må de uorganiserte sies opp.»

Avd. 118, Stord, foreslår:

Nr. 690

§ 1, nytt 2. ledd:

•Ved en bedrift eller arbeidsplass hvor det er organiserte arbeidere og over 50 prosent av disse står tilsluttet, skal alle være pliktige til å organisere seg.»

Motivering:

Med den strukturendring som har vært i bedriftene og organisasjoner, finner vi det urimelig at noen skal unndra seg de utgifter som et medlemskap medfører. Organisasjonene har utviklet seg fra å være rene kamporganisasjoner til å bli beskjeftiget med samarbeid om produksjonen. Dette samarbeidet er avgjørende for lønnsnivået på bedriften, og ingen kan ha rett til å svekke det.

Avd. 123, Jørpeland, foreslår:

Nr. 691

Nytt 2. ledd:

•Hvor der er kontingenttrekk skal de uorganiserte trekkes for et beløp tilsvarende kontingenten. Dette beløp skal gå til fagorganisasjonens tariffarbeid.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er i prinsippet enig i forslagene som går ut på å styrke de organisertes stilling i forhold til de uorganiserte.

En stiller seg betenkelig til ordninger som går ut på en administrasjonskontingent eller liknende, da slike ordninger lett kan brukes som et påskudd for å slippe et fullverdig forpliktende medlemskap både når det gjelder de sosiale rettigheter knyttet til medlemskap og tariffavtalene.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 692

Avd. 6, Oslo, foreslår:

Uorganiserte må ikke automatisk få de organisertes rettigheter.

•Oslo Kjemiske Arbeiderforening ber forbundet ta opp forslag til LO-kongressen 1973 om å få inn i Hovedavtalen retten til å kreve inn en kontingent for de som er uorganiserte.

Kontingentens størrelse bør være den samme som for den lokale forening — forsikringspremien. •

Motivering:

Dette må være det minste vi kan kreve av de som velger å stå utenfor fellesskapet, men mottar rettigheter som fagbevegelsen kjemper fram. Ellers i samfunnet må man betale de goder vi får, slik bør det også være i arbeidslivet.

Nr. 693

Avd. 29, Moss, foreslår:

Kap. 1 — § 1.

•LO/N.A.F. er enige om at samtlige arbeidstakere ved en bedrift, som omfattes av disse organisasjoner, skal trekkes i lønn for det samme beløp som det koster å være organisert i fagforeningen på stedet. •

Motivering:

Uten å betale ett øre, drar de uorganiserte fordel av fagbevegelsens arbeide for opprettelse av lønnsavtaler og andre sosiale goder. Dette — foruten å innkassere en merfortjeneste på fire, fem hundre kroner årlig i form av sparte kontingentutgifter, er helt uriktig og må ikke lenger tåles. En del av det trukne beløp bør derfor tilfalle fagbevegelsen som en lønnsavgift, resten kan fordeles på humanitære organisasjoner hvis man av prinsipielle eller andre grunner ikke ønsker medlemskap i fagforeningen.

Nr. 694

Avd. 104, Bolgen, foreslår:

§ 1.

•Alle ansatte ved en bedrift skal betale kontingent til forbundet ved trekk av arbeidsgiveren. Ved nyansettelse skal det varsles om at det er kontingenttrekk. •

Motivering:

Vi mener at de uorganiserte skal være med å betale for de godene som vi organiserte arbeider opp. Samtidig mener vi at det blir flere av de uorganiserte som kommer til å gå inn som medlemmer da de likevel må betale.

Avd. 141, Halden, foreslår:

Nr. 695

De uorganiserte.

«Kongressen må kreve at ved revisjon av Hovedavtalen må det komme inn en bestemmelse, at de uorganiserte arbeiderne blir trukket et beløp som tilsvarer fagforeningskontingenten. Forbund og avdeling får sin kontingent. Den del som går til forsikringer m. v., går til fondet for dagpenger under sykdom og bedriftsulykker.»

Motivering:

Vi mener det er en stor urimelighet at de uorganiserte nyter godt av de fordeler og goder som fagbevegelsen forhandler seg fram til, uten å betale noe for det.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslag fra avdeling 6, 29, 104 og 141 tiltres, samtidig som en ber Landsorganisasjonen reise krav overfor N.A.F. om at alle uorganiserte skal betale en avgift til LO.

Avd. 40, Kristiansand S., foreslår:

Nr. 696

Kap. 1 — § 1.

«N.A.F. og LO avtaler organisasjonsplikt i bedrifter som har inngått tariffavtale.»

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres, under henvisning til forbundsstyrets innstilling til forslag nr. 692—695.

Avd. 83, Fjellhamar, foreslår:

Nr. 697

§ 1 — Organisasjonsretten.

«I de bedrifter som er tilsluttet N.A.F. og hvor arbeiderne er organisert innenfor LO, skal det være organisasjonsplikt.»

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres, under henvisning til forbundsstyrets innstilling til forslag nr. 692—695.

Nr. 698 *Avd. 97, Sandefjord, foreslår:*

Kap. 1 — § 1.

«Vi foreslår at Hovedavtalens § 1 tas opp til revisjon med det formål å forlange organisasjonsplikt for alle.»

Motivering:

Vi mener at alle bør være med på å betale for de lønsmessige og sosiale goder som LO og forbund har gjennomført.

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres, under henvisning til forbundsstyrets innstilling til forslag nr. 692—695.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 699 *Avd. 449, Åkershagen Personalforening, foreslår:*

«Vi vil be LO-kongressen om å fatte vedtak om at LOs daglige ledelse engasjerer seg mer i spørsmålet om uorganiserte lønsmottakere kontra organiserte.»

Motivering:

Det viser seg i dag at det er de som ikke er organisert som har den største fortjeneste. I enkelte forbund eller arbeidsplasser er fortjenesten opptil kr. 400.00 pr. år mer for de som ikke er organiserte. Det er vel ikke det som er meningen.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

Samme motivering som til forslag nr. 420.

Nr. 700 *Avd. 415, Tromsø kommunale kontorfunksjonærs forening, foreslår:*

«Foreningen støtter forslag fra Tromsø Handel og Kontor om de uorganiserte.»

Forbundsstyrets innstilling:

Samme sak var også oppe til behandling på Kongressen 1969, og det ble da vedtatt at de innkomne forslag skulle oversendes Sekretariatet med henblikk på å få saken vurdert i forbindelse med revisjon av Hovedavtalen. Forbundsstyret mener det må være rimelig å få innflettet organisasjonsplikt i tariffavtalen og ber LO gå sterkt inn for dette.

NORSK MURERFORBUND

Nr. 701 *Avd. 61, Tromsø, foreslår:*

«LO-kongressen fatter vedtak om at det ved neste revisjon av enten Hovedavtalen eller Tariffavtalen reises krav om gjennomføring av obligatorisk medlemskap, eller de uorganiserte avkreves en avgift på arbeidsplasser hvor det er opprettet overenskomst.»

Motivering:

På tariffbundne arbeidsplasser mener vi det må være naturlig å kreve av de uorganiserte at de er med på å dekke omkostningene for opprettholdelsen av tariffavtalen. Det er tariffavtalens eksistens og effektivitet vi ønsker å beskytte. Men bare medlemskap kan gi medbestemmelsesrett i tariffspørsmål.

Avgiften bør ikke være mindre enn den ordinære kontingent. Vi må samle våre faglige krefter i kravet om å løse problemet ved neste revisjon av avtaleverket med Norsk Arbeidsgiverforening.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Avd. 2, Murarbeidernes Forening, Oslo, foreslår:

Nr. 702

Hovedavtalens § 1, kap. 1 — Organisasjonsretten:

«N.A.F. og LO i Norge anerkjenner gjensidig arbeidsgivernes og arbeidstakernes frie organisasjonsrett.»

Dette punkt utgår.

Som nytt avsnitt foreslår vi:

«§ 1, kap. 1 — Organisasjonsretten.

N.A.F. og LO krever at alle arbeidsgivere og alle arbeidstakere skal være organiserte.»

Motivering:

Vi mener at alle de som er uorganiserte og som står utenfor sine respektive fagforeninger eller organisasjoner, får for lettvindt de goder og rettigheter som fagbevegelsen vinner fram til.

Forbundsstyrets innstilling:

Viser til forslag fra Tromsø avdeling.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARB.FORBUND

Avd. 8, NNN, Tromsø, avd. 36, Måløy, avd. 146, Aukra og avd. 639, Molde, foreslår:

Nr. 703

Organiserte — Uorganiserte.

«Uorganiserte må betale en avgift som tilsvarer medlemskontingenten.»

Motivering:

De uorganiserte høster alle fordeler av det som de organiserte betaler for. Derfor mener vi at de skal være med i alle fall økonomisk i fagbevegelsens arbeid. Men denne avgiften gir ikke de uorganiserte medbestemmelsesrett.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret vil støtte alle tiltak som søkes gjennomført for å få de uorganiserte med som medlemmer i LO.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 704

Borrengaardsarbeidernes Tillitsmannsutvalg, foreslår:

«Hovedavtalen gjelder kun for N.A.F. og LOs medlemmer. Vi mener at det ikke kan være riktig at uorganiserte skal ha de samme rettigheter som organiserte medlemmer i LO. Medlemskap i LO — gjennom de enkelte forbunds vedtekter — må fortsatt være slik at den kontingent som er fastsatt fortsatt må bestå uten at man bringer inn i bildet en såkalt B-kontingent, som igjen er myntet på dem som ikke vil tilmelde seg som fullverdige medlemmer i LO.»

Nr. 705

Avd. 10, Klosterfossen, foreslår:

«LO må under forhandlingene om nye hovedavtaler legge særskilt vekt på å gjøre det som organisasjonen kjemper fram — og det som gjennom tidene er kjempet fram — gjeldende bare for dem som gjennom medlemskap gir sin tilslutning til LO.»

Nr. 708

Avd. 27, Ranheim Arbeidsmannsforening, foreslår:

«Det kreves full organisasjonsplikt for alle.»

Motivering:

Ved fri organisasjonsrett vil det alltid være noen som unndrar seg medlemskap, og dette fører til stor irritasjon blant de organiserte. Det har alltid vært felles mål gjennom tidene. Kortere arbeidstid og nedsatt pensjonsalder er oppnådd. Men dette betinger topproduksjon og økt arbeidspress. På denne bakgrunn er det av stor betydning at så vel arbeidsgivere som ansatte står samlet om oppgaven. Derfor må det være et rimelig krav at organisasjonsplikten gjelder for alle.

Nr. 709

Avd. 28, Cellulosearbeidernes Forening, Sarpsborg, foreslår:

«Hovedavtalen gjelder kun for N.A.F. og LOs medlemmer. Vi mener det ikke kan være riktig at uorganiserte skal ha de samme rettigheter som organiserte medlemmer innen LO. Medlemskap i LO — gjennom de enkelte forbunds vedtekter — må fortsatt være slik at den kontingenten som er fastsatt fortsatt må bestå — uten at man bringer inn i bildet en såkalt B-kontingent, som igjen er myntet på dem som ikke vil tilmelde seg som fullverdige medlemmer i LO.»

Nr. 710

Avd. 34, Moss Cellulose- og Papirarbeiderforening, foreslår:

«Hovedavtalen gjelder kun for N.A.F. og LOs medlemmer.»

Motivering:

Medlemskap i LO gjennom de enkelte forbunds vedtekter må fortsatt være slik at alle er fullverdige medlemmer.

Dette at noen skal ha anledning til å betale en lavere kontingent som svarer til hva det koster å drive forhandlinger e. l., vil føre til uholdbare forhold innen fagbevegelsen.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene tiltres.

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORENING

Avd. 14, Stavanger og Omegns Transportarbeiderforening, foreslår:

Nr. 711

«LO reiser krav om at utløpstiden for Hovedavtalen skal være den samme som for vårfagene og at de samme regler skal gjelde for revisjon av Hovedavtalen som for de øvrige tariffavtaler LO har med N.A.F.»

Motivering:

Foreningen har en bestemt følelse av at slik Hovedavtalen revideres nå, vil man ikke komme problemet med de uorganiserte til livs.

Forbundsstyrets innstilling:

Under henvisning til LOs handlingsprogram, avsnitt III, om forholdet til de uorganiserte, foreslås at forslaget sendes det nye Sekretariatet.

NORSK TREINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Stordal Trearbeiderforening, foreslår:

Nr. 712

«Stordal Trearbeiderforening foreslår at uorganiserte arbeidere skal betale en avgift på 50 prosent av fagforeningskontingenten. Denne kontingenten skal i sin helhet gå til klubben eller den lokale fagforening.»

Motivering:

Avdelingen resonnerer som så at de uorganiserte da fortsatt står fritt. Mange er som kjent ikke medlemmer av politiske grunner.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke anbefales.

SAMORGANISASJONENE

- Nr. 713 *Flekkefjord faglige Samorganisasjon*, foreslår:
- 1. Tariffavgift innkreves av alle uorganiserte arbeidstakere. Denne avgift må være så høy at den tilsvarer kontingent minus forsikringspremien.
 - 2. Ved innskrenkninger og oppsigelser må uorganiserte arbeidstakere gå før de organiserte.

- Nr. 714 *Hønefoss og Omegn faglige samorganisasjon*, foreslår:
- På bedrifter som er bundet av tariffavtaler mellom partene, skal samtlige arbeidere være medlem av den organisasjon som har avtale.

Motivering:

Med bakgrunn i de mange informgrupper som er i arbeid, ser Hønefoss og Omegn faglige Samorganisasjon det som en nødvendighet med en endring i denne paragraf i de organisertes favør, for at disse skal inspireres til å nå LOs målsetting, 650 000 medlemmer innen LO-jubileet 1974.

- Nr. 715 *Lillehammer og Omlands faglige Samorganisasjon*, foreslår:
- Det innarbeides et punkt i Hovedavtalen som gir adgang til å utligne en administrasjonskontingent på uorganiserte i de bedrifter som det foreligger avtale med.

Motivering:

Det er en økende forbitrelse blant fagorganiserte over at uorganiserte mottar de samme fordeler som organiserte uten å yte gjengjeld. Administrasjonskontingenten er ment å dekke utgifter til det forhandlingsmessige apparat, til utdanning av tillitsmenn, til utredninger om forholdene i arbeidslivet, etc. Vi antar at dette B-medlemskap vil lettere kunne vinne over prinsipielle betenkeligheter både i og utenfor de fagorganisertes rekker.

- Nr. 716 *Molde og Omegn faglige Samorganisasjon*, foreslår:
- § 1 gis følgende ordlyd:
- Norsk Arbeidsgiverforening anerkjenner Landsorganisasjonen i Norge som alle arbeidstakeres organisasjon — og pålegger sine medlemsbedrifter å sørge for at alle ansatte slutter seg til Landsorganisasjonen gjennom de aktuelle fagforbund.

- Nr. 717 *Måløy og Omland Samorganisasjon*, foreslår:
- De uorganiserte.
- Nå må LO og forbundene vise vilje og makt til å løse det største og alvorligste spørsmålet i arbeidslivet i dag, slik at det kan bidra til å skape et sunnere klima på de enkelte arbeidsplasser og få fjernet de uoverensstemmelsene som lett kan oppstå på grunn av forskjellbehandlingen.

Rauma faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 718

§ 1 i Hovedavtalen gis følgende ordlyd:

«Norsk Arbeidsgiverforening anerkjenner Landsorganisasjonen i Norge som arbeidstakernes organisasjon og pålegger sine medlemsbedrifter å sørge for at alle ansatte slutter seg til Landsorganisasjonen gjennom det aktuelle fagforbund.»

Sandefjord Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 719

Forslag til Hovedavtalen.

Kap. 1, § 1.

«Vi foreslår at Hovedavtalens § 1 tas opp til revisjon, med det formål å forlange organisasjonsplikt for alle arbeidstakere.»

Motivering:

Alle skal være med å betale for de lønnsmessige og sosiale goder vi har fått, som LO og forbundene har satt ut i livet

Sandnes faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 720

«LO tar snarest mulig de nødvendige skritt for å få gjennomført organisasjonsplikt på de arbeidsplasser som har 50 prosent eller mer av de ansatte fagorganisert.»

Motivering:

Forholdet til de uorganiserte er det stadige irritasjonsmoment på våre arbeidsplasser. Tålmodigheten blant organiserte er tøyd til bristepunktet. Tillitsmennene makter ikke å mestre denne situasjon. De vil ikke lenger ordne opp for dem som ikke vil dele oppgaver og byrder med de organiserte.

Sarpsborg og Omegn faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 721

«Styret i Sarpsborg og Omegns faglige Samorganisasjon krever at LO tar opp organisasjonsplikten.»

Motivering:

Vi mener at de goder som de fagorganiserte har tilkjempet seg skal forbeholdes de organiserte.

Hvis de ikke vil stå organisert skal de betale full kontingent som tilfaller et fond.

Skien faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 722

«LO må under forhandlingene om nye hovedavtaler legge særskilt vekt på å gjøre det som kjempes fram, og som er kjempet fram gjennom tidene, gjeldende bare for de som gjennom medlemskap gir sin tilslutning til Landsorganisasjonen.

Det samme må gjelde for del B, slik at organiserte grupper i LO alene sikres representasjon i de fora del B omfatter.

Motivering:

En presisering i dagens debatt synes unødvendig. For mange nyter i dag godt av den innsats som ytes av tillitsmenn i alle ledd, og av hvert enkelt medlem. LO må ikke gjennom avtaler med N.A.F. bidre til å legalisere en slik holdning.

Nr. 723 *Stranda faglige Samorganisasjon*, foreslår:

•Avtaler, vedtekter, fordeler o. l. som fagbevegelsen får gjennomført må gjelde berre for fagorganiserte. (Eks. tariffavtaler, oppsigelse og permitteringsbeskyttelse o. l.)

Nr. 724 *Ørstad faglige Samorganisasjon*, foreslår:

§ 1 endres til:

•Norsk Arbeidsgiverforening anerkjenner Landsorganisasjonen som alle arbeidstakeres organisasjon, og pålegger sine medlemsbedrifter å sørge for at alle ansatte slutter seg til Landsorganisasjonen gjennom det aktuelle fagforbund.

§ 2.

NORSK FORBUND FOR ARBEIDSLEDERE OG TEKNISKE
FUNKSJONÆRER

Fra forbundsstyret:

Nr. 725 I denne paragrafs punkt 3 står følgende:

•Blir en ikke enige ved forhandlinger etter punkt 2, kan vedkommende tariffavtales parter, eventuelt begge hovedorganisasjoner, bli enige om å fortsette forhandlingene på stedet, etter at en ansvarlig representant fra hver av organisasjonene er tilkalt.

Det er ikke adgang for hovedorganisasjonene eller deres underorganisasjoner til å tre i direkte forbindelse med den annen organisasjons medlemmer om lønns- og arbeidsforhold uten i forståelse med den annen organisasjon.

Forbundsstyrets forslag:

•Ved revisjon av denne paragraf må punkt 3 bli forandret således at når en av partene forlanger videre forhandlinger, skal det holdes forhandlingsmøte mellom hovedorganisasjonene.

Motivering:

Vi har den erfaring at når det på bedriftene ikke er oppnådd enighet i forhandlinger om lønns- og arbeidsforhold, har motpartens hovedorganisasjon nektet forhandlingsmøte med den begrunnelse at etter punkt 3 skal begge parter være enig i dette.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 54, Gjøvik, foreslår:

Nr. 726

Pkt. 1.

•Samarbeid og arbeidsforhold ved enkelte bedrifter kan være svært dårlige. Etter at alle lovlige midler er prøvd uten resultat, bør det ved slike bedrifter være anledning til, etter samråd med sitt forbund, å gå til arbeidskamp.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

Avd. 55, Kragerø, foreslår:

Nr. 727

•Hovedavtalens § 2 endres slik at den også omfatter valgte tillitsmenn i bedriftsforsamling og styrerepresentasjon og at disse representanter tas inn i Hovedavtalens bestemmelser om tjenestefrihet og godtgjørelse, § 5 Kap. 4, punkt 1 og 2.»

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 40, Kristiansand S., foreslår:

Nr. 728

Kap. 2, § 2, punkt 1.

•Første linje etter komma, ordet MA skiftes ut med BØR.»

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

§ 4.

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJON. FORBUND

Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund, forbundsstyret,

Nr. 729

foreslår:

I Hovedavtalen for arbeiderne gis § 4, nest siste avsnitt, følgende formulering:

•Hvis arbeidstakerne ved bedriften er medlemmer i flere fagforeninger som hver gjennom sitt forbund er tilsluttet LO, kan disse arbeidstakere holde fellesmøter (bedriftsmøter) hvor de velger formann for tillitsmannsutvalget. Denne kan da velges utenom de for øvrig valgte tillitsmenn.»

I Hovedavtalen for funksjonærer må det da foretas tilsvarende endring i § 4, annet avsnitt.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 12, Trondheim, foreslår:

Nr. 730

•Denne paragrafens nest siste ledd angående bedrifter hvor flere fagforbund er representert, er så uklart utformet og lite tjenlig ved bedrifter hvor det er opprettet felles tillitsmannsutvalg.

Vi mener at fellestillitsmannsutvalgets formann skal kunne delta i de interne forbundsvise forhandlinger, som er av stor prinsipiell betydning.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er enig i at den nåværende bestemmelse i § 4, nest siste ledd, er uklar når det gjelder status og funksjoner for formannen i det felles tillitsmannsutvalg, og foreslår at bestemmelsen får en bedre utforming.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 731

Avd. 27, Ranheim Arbeidsmannsforening, foreslår: Avdelingen foreslår øking av tillitsmenn på følgende måte:

«Ved bedrifter som har:

Fra 26— 50 arbeidere	—	3 tillitsmenn
» 51—150	»	— 4 »
» 151—300	»	— 6 »
» 301—500	»	— 8 »
» 501—750	»	— 10 »
over 750	»	— 12 »

Motivering:

Ved denne foreslåtte øking av tillitsmenn kan en få mer styrke i tillitsmannsapparatet.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

§ 5/Felleserklæringen.

Nr. 732

Avd. 312, Glass- og Trearbeidernes Fagforening, Bergen, foreslår:

«§ 5, Kapittel IV. Tillitsmannsinstitusjonen.

Punkt 1 får følgende tekst:

«I bedrifter eller på arbeidsplasser hvor tillitsmannsvervet på grunn av bedriftens og arbeidsplassens størrelse og tekniske karakter, tariffavtalens lønnsform e. l. er særlig tidkrevende skal det opptas lokale drøftelser om hvorvidt tillitsmennenes arbeid kan lettes ved at det stilles til disposisjon et passende arbeidsrom for tillitsmannsutvalget på stedet.»

Nr. 733

Avd. 329, Kristiansund Bygningsarbeiderforening, foreslår:

§ 5, kap. IV.

«Ved førstkomende revisjon av Hovedavtalen kreves § 1 endret, slik at det åpnes adgang til forhandlinger om organisasjonsplikt for alle arbeidere som arbeider i bedrifter hvor tariffavtale er gjort gjeldende.»

Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:

Nr. 734

«§ 5, Kapitel IV. Tillitsmannsinstitusjonen.

Punkt 1 får følgende tekst:

I bedrifter eller på arbeidsplasser hvor tillitsmannsvervet p. g. a. bedriftens og arbeidsplassens størrelse og tekniske karakter, tariffavtalens lønnsform e.l. er særlig tidkrevende, skal det opptas lokale drøftelser om hvorvidt tillitsmennenes arbeid kan lettes ved at det stilles til disposisjon et passende arbeidsrom for tillitsmannsutvalget på stedet.»

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 735

Hovedorganisasjonenes felleserklæring om tillitsmannsinstitusjonen.

Pkt. 1 foreslås forandret til:

«I alle bedrifter kan det opptas lokale drøftelser om hvorvidt tillitsmennenes arbeid kan lettes med at det stilles til disposisjon et passende arbeidsrom for tillitsmannsutvalget på bedriften.»

Punkt 2 foreslås forandret til:

«I disse bedrifter skal man også ta opp spørsmålet om å godtgjøre tillitsmannsutvalgets formann i større utstrekning enn fastsatt i Hovedavtalens § 8, nr. 1, 2. ledd.»

Nytt punkt 3.

«I større bedrifter åpnes det adgang til å velge tillitsmann for de ansatte på heltid.

Tillitsmannen godtgjøres som i punkt 2.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 736

«Det åpnes adgang til at klubbformannen velges for 2 år hvis klubbens årsmøte beslutter dette.»

Motivering:

På bakgrunn av den nye lov om representasjon for de ansatte i bedriftens organer (Ot.prp. nr. 7) mener vi at det er av meget stor betydning at klubbformannen velges på de samme tidsintervaller som styremedlemmene og medlemmene av bedriftsforsamlingen.

Vi mener at det er av stor betydning at det ikke blir foretatt klubbformannsskifte blant de fagorganiserte i en sådan periode.

Vi vet at enkelte røster hevder at det vil være uheldig dersom klubbformannen går inn i bedriftens styre p. g. a. den vanskelige

dobbeltstilling de mener han er i. Vi kan ikke si oss enige i en slik argumentasjon. Faktum pr. i dag er at:

- » Klubbformannen er den som har størst tillit ifølge valg,
- » er den som har størst formell og uformell myndighet,
- » er den som mottar flest informasjoner, både av offisiell og uoffisiell karakter,
- » er vant til å ta avgjørelser, så vel populære som upopulære,
- » er likeledes vant til å opptre i fora med bestemmende og innstillende myndighet,
- » er den som har mest tid til rådighet til å gå gjennom det stoffet som skal behandles.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan si seg enig i at det åpnes adgang til at klubbformannen velges for 2 år hvis klubbens årsmøte finner dette hensiktsmessig sett i sammenheng med representasjonsordningen til styret og/eller bedriftsforsamling eller andre årsaker.

Nr. 737 *Avd. 1, Oslo, foreslår:*

•Ved LO-kongressens behandling av Hovedavtalen tas det opp spørsmål om å få inn fastere bestemmelser om tillitsmennes arbeidsform. Det tenkes her spesielt på de vanskeligheter som de små klubbene har. En bør under behandlingen vurdere en utdyping av Hovedavtalen etter klubbens størrelse.

Studieledere.

I forbindelse med revisjon av Hovedavtalen fremmes det krav om samme status for studieledere som for andre tillitsmenn i Hovedavtalens forstand.

Motivering:

Studieledere er i dag vedtektstillitsmenn og derfor ikke beskyttet av Hovedavtalens bestemmelser om tillitsmenn. Dette vervet kombineres derfor ofte med andre tillitsverv. Med den vekt det nå legges på studievirkosomheten på lokalt plan er det viktig med full anerkjennelse av studielederens betydning. Arbeidsmessig er studielederne i dag uheldig stilt. Skal noe skje på dette feltet må han ha den samme frihet som andre tillitsmenn har for å skjøtte sitt verv.

Nr. 738 *Avd. 12, Trondheim, foreslår:*

Punkt 1.

•I bedrifter med flere enn 20 ansatte skal det stilles til disposisjon et passende arbeidsrom for tillitsmennene ved bedriften. Rommet må ha det nødvendige utstyr som kreves til tillitsmannsutvalgets arbeid.

Punkt 3.

I alle bedrifter tilsluttet LO/N.A.F. skal hovedtillitsmannen ha mulighet til å disponere nødvendig tid til tillitsmannsarbeidet i bedriften.

Ved bedrifter under 50 ansatte minimum 4 timer pr. uke, med 50—100 ansatte minimum 8½ time, 101—200 ansatte 25½ time, ved bedrifter med flere enn 200, full dag.

Tiden som går med til tillitsmannsarbeidet skal dekkes fullt ut av bedriften.»

Avd. 30, Drammen, foreslår:

Nr. 739

«Det kommer med bestemmelse i Hovedavtalen om at formannen i opplysningsutvalget på bedriften får status som tillitsmann.»

Motivering:

Etter at opplæringsfondet har begynt å virke vil formannen i opplysningsutvalgene på bedriftene få viktige oppgaver og større arbeidsområde og vi finner det nødvendig at disse får tillitsmannsstatus.

Nr. 740

Avd. 31, Alesund, foreslår:

«Foreslår at det under denne del av avtalen blir tatt inn bestemmelser om at tillitsmenn skal ha avsatt et minimum av timer til gjennomføring av tillitsmannsarbeidet på bedriften. Denne tid må avpasses etter arbeidsbelastningen i tillitsmannsarbeidet, og da etter antall tilsatte på bedriften.

Paragrafen utvides.

Da det i den senere tid er blitt nødvendig med forsikringsutvalg, verneombud og miljøvern på arbeidsplassene, synes avdelingen at disse også burde komme inn under Hovedavtalens beskyttelse. Vi er klar over at det kan bli vanskelig når det gjelder forsikringsutvalgene. Motparten vet at disse representerer Samvirke som jo er en motpol til de privateide forsikringsselskaper. Avdelingen foreslår derfor at det blir opprettet en ny tillitsmannsgruppe. Denne gruppen får status som sosialtillitsmenn og vil dekke disse som før er nevnt.»

Avd. 35, Strømmen, foreslår:

Nr. 741

«På grunnlag av det økende arbeid en valgt studieleder har i klubber og fagforeninger, mener vi at Landsorganisasjonen bør arbeide for at disse tillitsverv får den samme beskyttelse som de andre verv etter Hovedavtalen.»

Avd. 58, Mandal, foreslår:

Nr. 742

Punkt 1.

«I bedrifter hvor tillitsmannsvervet på grunn av bedriftens størrelse og tekniske karakter, tariffavtalens lønnsform e. l. er særlig tidkrevende, skal det stilles et passende arbeidsrom til disposisjon for tillitsmannsapparatet. Ved bedrifter under 50 ansatte skal behovet drøftes på den enkelte bedrift.»

Punkt 2.

I alle bedrifter skal tillitsmannsutvalgets formann få godtgjort tid i større utstrekning enn fastsatt i Hovedavtalens § 8, 1, 2. ledd, etter følgende skala:

Fra	10 organiserte	til	25, minst	4	timer pr. uke
»	26	»	» 50,	»	8,5
»	51	»	» 100,	»	12,5
»	101	»	» 200,	»	22,5
»	201	»	» 300,	»	34
Over	300	»	» 400,	»	42,5
»	400	»	skal det drøftes om behov for tid til sekretær og nestformann på den enkelte bedrift.»		

Nr. 743 *Avd. 65, Kristiansund, foreslår:*

Pkt. 4.

«Under dette punkt må tas inn bestemmelser om at tillitsmann skal ha avsatt et minimum av timer pr. uke til utføring av tillitsmannsarbeid på bedriften. Denne tid må avpasses etter arbeidsmengden for tillitsmannsarbeidet, altså i forhold til antall tilsatte i bedriften.»

Tillegg:

«Ved siden av de ordinære tillitsmenn og verneombud, skal det være adgang for arbeiderne å velge sosialtillitsmann, og denne (disse) skal gis samme rettigheter og beskyttelse som de øvrige tillitsmenn.»

Nr. 744 *Avd. 66, Ulstein, foreslår:*

«Under denne del av avtalen blir det tatt inn bestemmelser om at tillitsmann skal ha avsatt tid til gjennomføring av tillitsmannsarbeidet på bedriften, fastsatt etter antall arbeidere på den enkelte bedrift.»

Nr. 745 *Avd. 75, Halden, foreslår:*

«Tillitsmennene skal ha tid til sitt arbeid for fagbevegelsen i forhold til ansatte ved bedriften.

F. eks. en time pr. dag pr. 50 ansatt og med den samme lønn som i sitt vanlige arbeid.

Nr. 746 *Verne og miljø:*

Hovedombuds mannen får de samme muligheter som andre tillitsmenn til sitt arbeid som eks. vist ovenfor.»

Nr. 747 *Avd. 81, Molde, foreslår:*

«Nytt punkt 3.

Bedrifter inntil 50 ansatte skal tillitsmannsutvalgets formann ha 1 time pr. uke til å utføre tillitsmannsarbeid.

Fra 50—150 ansatte 4 timer pr. uke.

Fra 150—300 ansatte 6 timer pr. uke.

Fra 300—500 ansatte 8 timer pr. uke.

En forutsetter at godtgjøringen blir minst full dekning for tapt arbeidstjeneste. Slik formuleringen er i dag, er arbeidsmulighetene vanskelig gjort, noe som gir klart utslag i tillitsmannens arbeid på bedriftene.»

Avd. 95, Kongsberg, foreslår:

- a. Forslaget gjelder ikke EDB direkte, men informasjons- og opplæringsproblematikken generelt.

Valgte «studieledere», eller studietillitsmenn som er et bedre ord, må komme inn under Hovedavtalens beskyttelse. Altså stilles på lik linje med andre årsmøtevalgte tillitsmenn.

Studietillitsmannen må kunne bevege seg omkring på samme vilkår som andre tillitsmenn, med samme rett på betaling under utførelsen av sitt verv i den ordinære arbeidstid.

Dette er viktig, da informasjon og opplæring er grunnleggende for forståelsen for fagbevegelsens arbeid, og for bedriftens problemer.

- b. De LO-medlemmer som de ansatte velger inn i bedriftens styrer og bedriftsforsamlinger, må få Hovedavtalens beskyttelse som tillitsmenn.»

Avd. 143, Mo, foreslår:

«LO-kongressen bes ta opp i forbindelse med forhandlinger om Hovedavtalen arbeidsmulighetene for tillitsmenn og verneombud i bedrifter med skiftarbeid, spesielt helkontinuerlig, da disse har vanskelig for å utføre et effektivt arbeid. Tillitsmenn i slike bedrifter bør gis dagarbeid, slik at de får muligheter for kontakt med alle skift.

Kongressen pålegger LOs ledelse å ta opp spørsmålet om klubbformenn på heltid ved bedrifter av noen størrelse, f. eks. 50 ansatte, med N.A.F.»

M o t i v e r i n g :

Den arbeidsbyrde som pålegges klubbformenn blir stadig større, og dersom disse skal gjøre en best mulig jobb må arbeidsmulighetene forbedres.

Rekrutteringen av tillitsmenn er blitt stadig vanskeligere. Dette henger sammen med den vanskelige arbeidsstiasjon som disse har.

Avd. 220, Trolla, foreslår:

«I bedrifter tilsluttet LO/N.A.F. skal hovedtillitsmannen disponere nødvendig tid til tillitsmannsarbeidet.

Ved bedrifter med mer enn 100 ansatte skal det være hel tid til rådighet. Hans lønn skal dekkes fullt ut av bedriften. For bedrifter under 100 ansatte må det stilles tid etter behov.»

Avd. 233, Strømmen, foreslår:

«Lik status for bedriftsklubbens studieledere som for de øvrige tillitsmenn.»

Avd. 226, Tønsberg, foreslår:

«I bedrifter med mer enn 200 ansatte skal klubbformann, klubbsekretær og hovedverneombud ha minimum 1 dag av arbeidsuken til å følge opp saker i sine arbeidsområder.»

M o t i v e r i n g :

Arbeidsoppgavene og avtaleverket blir etter hvert mer omfattende og komplisert. Det kan nevnes at nye lovbestemmelser om

bedriftsforsamlinger, styrerepresentasjon og miljøvernvalg, informasjon og orientering til nyansatte blir mer tidkrevende enn tidligere.

Nr. 753 *Forbundsstyrets innstilling:*

Den nye Hovedavtalen må gi større rettigheter for tillitsmennene når det gjelder passende arbeidsrom og økonomisk dekning for fast kontorarbeid eller annen tilfredsstillende arbeidsordning.

En ber også om at LO overveier at samme arbeidsbetingelser gis til valgte studieledere.

Med det mer allmennyttige studiearbeidet som stadig tar mer tid så som opplæring om området innen bedriftsdemokrati og innføring av EDB-systemer for bedriften, gjør det påkrevd at studielederen får rimelige arbeidsmuligheter på bedriften.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 754 *Avd. 97, Sandefjord, foreslår:*

•Kap. 4, nytt pkt. 2 — tilføyelse.

Der hvor arbeidets omfang er av en slik art, størrelse, slik at det vil medføre endringer i arbeidstiden angående overflytting fra skift til dagtid for på den måten å kunne la seg velge til formann i tillitsmannsutvalget, opprettholdes lønnen således at man ikke går ned i lønn ved å påta seg et slikt verv.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELAB.FORBUND

Nr. 755 *Avd. 603, Oslo, foreslår:*

•I bedrifter med 50 ansatte stilles et passende arbeidsrom til disposisjon for tillitsmannsutvalget. Bedriften holder det nødvendige inventar, herunder også telefon.

I bedrifter med over 200 ansatte stilles også til disposisjon et passende rom for opplysningsarbeid, studiearbeid i form av brevninger og annen kursvirksomhet. Rommet skal kunne benyttes av de ansatte utenom den nævrende arbeidstid.

Nr. 756 *Avd. 639, Molde, foreslår:*

•Tillitsmenn skal ha et minimum av tid til gjennomføring av tillitsmannsarbeid i bedrifter. Denne tid må avpasses etter arbeidsbelastning av tillitsmannsarbeidet og da etter antall tilsatte på bedriften.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret viser til at Hovedavtalen har bestemmelser som gir tillitsmennene gode muligheter for å løse dette spørsmålet gjennom forhandlinger.

SAMORGANISASJONENE

Stranda faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 757

«Vedrørende § 5, kap. 4 i Hovedavtalen foreslår vi at det under denne del av avtalen blir tatt inn bestemmelser om at tillitsmenn skal ha avsatt et minimum av timer til gjennomføring av tillitsmannsarbeid på bedriften. Denne tid må avpasses etter arbeidsbelastning av tillitsmannsarbeidet og da etter antall tilsatte på bedriften.»

Molde og Omegn faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 758

§ 5 — kapittel 4 tilføres følgende avsnitt:

«I bedrifter med over 25 ansatte skal tillitsmannen ha minimum 4 timer til disposisjon pr. uke til sitt arbeid som tillitsmann i henhold til Hovedavtalen. Utover dette skal timetallet tillitsmannen kan disponere tilpasses i forhold til antall ansatte og forholdene ved den enkelte bedrift.»

Motivering:

Hovedorganisasjonenes felleserklæring har vi inntrykk av gir de ønskede resultater ved de store bedriftene. Ved de mindre bedrifter — og for de som er aktuelle i vårt fylke er ikke formuleringene sterke nok til å gi tillitsmennene tilfredsstillende arbeidsforhold. Vi krever derfor innført minimumsbestemmelser som i utgangspunktet sikrer de ansatte bedre arbeidsforhold og som vil medvirke til at arbeidsgiverne over det hele land åpner øynene for den erkjennelsen som i realiteten fremkommer i felleserklæringens intensjoner.

§ 6.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Norsk Bygningsindustriarbeiderforbunds gruppe, Bergen, foreslår:

Nr. 759

«Tilføyer til annet avsnitt:

Der hvor det er valgt tillitsmannsutvalg (tillitsmann) skal det på arbeidsplassen settes oppslag på egnet sted med navn på de valgte tillitsmenn (tillitsmann).»

Avd. 312, Glass- og Trearbeidernes Fagforening, Bergen, foreslår:

Nr. 760

«Tilføyer til annet avsnitt:

Der hvor det er valgt tillitsmannsutvalg (tillitsmann) skal det på arbeidsplassen settes oppslag på egnet sted med navn på de valgte tillitsmenn (tillitsmann).»

- Nr. 761 *Avd. 348, Rørleggernes Forening, Trondheim, foreslår:*
 «Valgte eller ansatte tillitsmenn skal ha adgang til å stoppe ethvert arbeid hvor de mener liv eller helse er i fare.
 Tillegg til § 6.
 Fast ansatte tillitsmenn likestilles med valgte.»
- Nr. 762 *Avd. 221, Sandefjord Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
 Kap. IV, § 6, tilføyelse:
 «Bedriftsforsamlinger og styrerepresentanter skal sikres på samme måte som tillitsmenn for øvrig. De avsnitt i Aksjeloven som omhandler bedriftsforsamlinger og styrerepresentanter må tas inn i Hovedavtalen.»

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

- Nr. 763 *Avd. 1, Oslo, foreslår:*
 «Hovedavtalen må nå få bestemmelse som gir tillitsmannen adgang til å informere de nyansatte om fagbevegelsen.»
 «Punkt 5.
 Bedriftens personarkiv skal behandles konfidensielt. Retningslinjer herom avtales mellom partene på den enkelte bedrift.»
- Forbundsstyrets innstilling:*
Forbundsstyret tiltrer forslagene.
- Nr. 764 *Avd. 34, Sandefjord, foreslår:*
 «Paragrafen gis følgende tilføyelse:
 Bedriftsforsamlinger og styrerepresentanter skal sikres på samme måte som tillitsmenn. De avsnitt av Aksjeloven som omhandler bedriftsforsamlinger og styrerepresentasjon må tas inn i Hovedavtalen.»

Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget kan ikke tiltres.

- Nr. 765 *Avd. 118, Stord, foreslår:*
 «§ 6.
 Merknad under punkt 3:
 Sitat: — med mindre disse parter blir enige om noe annet.
 Forslag:
 Dette sitat sløyfes.»

Motivering:

Når det gjelder opparbeiding er det oftest slik at arbeidsgiveren ikke går med på innarbeiding om overtidsbetaling kommer til anvendelse.

Avd. 97, Sandefjord, foreslår:

„Kap. 4 — § 6.

Tilføyelser: Representanter til bedriftsforsamlinger og styrerepresentanter skal sikres på samme måte som tillitsmenn. De avsnitt av aksjeloven som omhandler bedriftsforsamlinger og styrerepresentanter må tas inn i Hovedavtalen.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

§ 7.

NORSK BYGNINGINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 70, Moss Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 767

„I forbindelse med revideringen av Hovedavtalen i 1973, vil vi få komme med følgende forslag:

1. Verneombudene må få samme rettigheter som tillitsmennene og få langt større fullmakter til å utføre sine verv på en skikkelig måte.
2. De kommunale arbeidstilsyn må få langt større fullmakter enn i dag.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 768

„Punkt 2.

Verneombudene på den enkelte arbeidsplass må få samme rettigheter som tillitsmennene i Hovedavtalens § 7, punkt 2. Hans arbeid er så viktig at han skal kunne forlate sin arbeidsplass når han finner det nødvendig, for å utføre sine plikter.

Punkt 5.

Fastløynte tillitsmenn bør ha uhindret adgang til arbeidsplassene for å gi råd og veiledning overfor medlemmene, slik at medlemmene ikke behøver å forlate arbeidsplassen for å kontakte tillitsmennene.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 769

„Skal også i rimelig utstrekning» i punkt 6 utgå.

Siste avsnitt i punktet får da denne utforming:

„Arbeidstakere som skal utdannes til tillitsverv, som nevnt foran, gis

tjenestefrihet når de skal delta i fagkurs, eller annen faglig opplysningsvirksomhet.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

Nr. 770

Avd. 59, Harstad, foreslår:

•Punkt 4.

Når særlig viktige saker vedrørende lønns- og arbeidsforhold ved den enkelte bedrift krever omgående behandling, skal tillitsmannsutvalget gis adgang til å holde møte i arbeidstiden.»

Motivering:

Ordet bør er for svakt, og det må byttes ut med skal.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 771

Avd. 6, Oslo, foreslår:

«Oslo Kjemiske Arbeiderforening ber forbundet ta opp forslag til LO-kongressen 1973 krav om å få inn i Hovedavtalen at tillitsmann i en samleforening får status som tillitsmann i Hovedavtalens forstand.»

Motivering:

Den sentrale tillitsmann i en samleforening må få muligheter til å delta i forhandlinger på den enkelte arbeidsplass på lik linje med gruppetillitsmenn.

Vi mener også at arbeidsgiveren bør innbetale en avgift til et fond som kan disponeres av fagbevegelsen. Dette fond skal brukes til økonomisk støtte til tillitsmannsarbeid for å kunne yte den service våre medlemmer på arbeidsplassene innenfor samleforeninger har krav på.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

Avd. 22, Trondheim, foreslår:

Endringer i Hovedavtalens § 7.

1. Tillitsmenn i samleforeninger med flere bedriftsklubber må bli anerkjent som tillitsmenn i likhet med tillitsmenn i foreninger der medlemmene er samlet på en arbeidsplass.
2. I slike foreninger med flere bedriftsklubber må disse bedrifter forpliktes til å yte økonomisk støtte etter hvor mange arbeidere som er ansatt, slik at den tillitsmann kan få den nødvendige tid for å ivareta medlemmenes interesser.

Motivering:

I samleforeninger med små og mellomstore klubber er ikke tillitsmannsapparatet så godt og skolert at de ofte må ha bistand fra sin forening til både organisasjonsmessig arbeid og annet arbeid som ligger under bedriftsklubbens virke.

På slike arbeidsplasser vil bedriften spare penger da tillitsmennene i mange tilfelle ikke får utført de nødvendige tillitsmannsfunksjoner i Hovedavtalens forstand. Vi er av den bestemte oppfatning at det vil gavne både medlemmene og bedriften at vi får inn slike bestemmelser i Hovedavtalen.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

Avd. 32, Eydehavn, foreslår:

«I paragraf 7, punkt 4, bør tilføyes.

I bedrifter hvor det arbeides på skift, skal tillitsmannsutvalget gis adgang til å holde styremøter i arbeidstiden.»

Motivering:

I bedrifter hvor vi har skiftarbeid og hvor tillitsmannsutvalget som regel er fordelt på samtlige skift, kan det være vanskelig å få samlet styret til møter. En ordning med styremøter i arbeidstiden er også meget utbredt, selv ved bedrifter uten skiftarbeid.

Under paragraf 7, punkt 4, er det gitt tillatelse til å holde møter i arbeidstiden på nærmere fastsatte vilkår. Disse vilkår vil vi anta kommer i betraktning ved hvert eneste styremøte (lønns- og arbeidsvilkår).

Det vil også lette klubbens arbeid med å få et effektivt og godt organisert foreningsarbeid. En ting som begge parter er tjent med.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

Nr. 774 *Avd. 29, Moss, foreslår:*

«Verneombud og medlemmer av forsikringsutvalg og studietvalg bør gis de samme rettigheter som tillitsmenn i henhold til Hovedavtalens § 7, pkt. 2 og 3.»

Nr. 775 *Avd. 2, Slemmestad, foreslår:*

«Slemmestad Arbeiderforening foreslår at det blir inntatt et tillegg i Hovedavtalen, slik at formannen i foreningens forsikringsutvalg og formannen i miljøvernutvalget får den samme beskyttelse som tillitsmannen i Hovedavtalen del A, har.»

Nr. 776 *Avd. 83, Fjellhamar, foreslår:*

«Hovedverneombud.

Det bør komme med i Hovedavtalen at hovedverneombudet får samme status og beskyttelse som en hovedtillitsmann ved hver enkelt bedrift.»

Nr. 776 a *Forbundsstyrets innstilling til forslag nr. 774—776:*

Foreslår at medlemmene av miljø- og verneutvalg gis de samme rettigheter som i bestemmelsene i Hovedavtalens § 7, punkt 2 og 3.

Nr. 777 **NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND**

Norsk Papirindustriarbeiderforbund, foreslår:

«At Landsorganisasjonen i Norge ved den forestående revisjon av Hovedavtalen reiser krav overfor Norsk Arbeidsgiverforening om følgende tilføyelse til Hovedavtalens kap. 4, § 7, punkt 3, første setning:

«Den samme adgang har også studielederen eller de som er valgt til å forestå studiearbeidet.»

Motivering:

Vi synes det er en mangel at de som skal ta seg av opplysnings- og studiearbeidet i en fagforening (avdeling, klubb osv.) skal være nødt til i sin fritid å agitere for kursaktiviteter, skaffe fram deltakere til kurs, brevringer o. l.

Vi ser det som svært viktig at det lokale studiearbeidet får høyere prioritet for dermed å bedre mulighetene for økt deltakertilgang til bl. a. AOFs tillitsmannsskolering.

§ 8.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 59, Harstad, foreslår:

Nr. 778

•Tillegg til punkt 1.

Til forhandling med tillitsmennene skal bedriften møte med mer enn 1 — en — person. •

Motivering:

Da det viser seg at bedriften kan møte med en mann til forhandlingsmøter, har det lett for å bli en dårlig forhandling hvis bedriften møter med en som ikke kan ta avgjørelser i saker. Det har lett for å bli utsettelse til en mer kompetent av bedriftsledelsen kan være til stede.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret slutter seg til grunntanken i forslaget, men vil istedenfor dette tillegget foreslå følgende tilføyelse til punktet etter siste setning:

•De forhandlere som representerer bedriften må ha de nødvendige fullmakter til å kunne føre reelle forhandlinger. •

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 40, Kristiansand S., foreslår:

Nr. 779

•Kap. 4 — § 8, punkt 1.

For den tid som medgår til tillitsmannsarbeid skal tillitsmennene godtgjøres med minimum samme betaling som for helligdager, 1. og 17. mai, dog skal ingen betales med mindre enn han har i sitt normale arbeid. •

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

Avd. 83, Fjellhamar, foreslår:

Nr. 780

•§ 8.

Her bør det tas med en tilføyelse om at godtgjørelse for møter, fagforeningsarbeid m. m. ikke må være mindre enn den opprinnelige lønn ellers måtte være. Med andre ord at en får dekket tapt arbeidsfortjeneste. •

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

Nr. 781 *Avd. 97, Sandefjord, foreslår:*

Kap. 4, paragraf 8, nytt: Merknad pkt. 1.

•Samme godtgjørelse som ovenfor nevnt skal også betales for møter etter Hovedavtalens § 9, for møter i bedriftsutvalg, avdelingsutvalg, bedriftskonferanser og samarbeidsutvalg etter Hovedavtalens del B, for møter i verneutvalg, samt for valgte representanter fra fagforening i bedriftsfor-samling og styret.▪

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 782 *Molde og Omegn faglige Samorganisasjon, foreslår:*

•§ 8 — Godtgjørelse for de som deltar i forhandlingsmøter m. v.:

Betaling for de timer som medgår til tillitsmannsarbeid og de møter som fremkommer skal godtgjøres — skal være som om vedkommende tillitsmann var i sitt ordinære arbeid.▪

Motivering:

I dag framkommer det at betaling skal være som for 1. og 17. mai — bevegelige helligdager (A-ordningen). Vi er kjent med at det ved de fleste bedrifter er inngått stedlige avtaler i tråd med vårt forslag. Vi finner det derfor rimelig at avtalens ordlyd kommer i overensstemmelse med det som praktiseres, slik at samtlige tillitsmenn — uavhengig av bedrift og landsdel blir holdt økonomisk skadesløs for sitt arbeid. Det er nemlig bedrifter som følger Hovedavtalen til siste bokstav og tillitsmenn som f. eks. står i akkordarbeid taper økonomisk på sitt tillitsmannsengasjement.

§ 9.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 783 *Avd. 348, Rørleggernes Forening, Trondheim, foreslår:*

•Kap. IV, § 9.

Bedriften er pliktig til å holde tillitsmenn orientert om bedriftens økonomiske og produksjonsmessige stilling og utvikling samt om de alminnelige lønnsforhold i bedrifter. Orientering må skje til klubb, forening eller forbund minst 4 ganger årlig.▪

Nærmere motivering for disse forslag anser vi unødvendig.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 54, Gjøvik, foreslår:

Punkt 2.

«I forbindelse med innskrenkninger i bedriften må det bli en klar forutsetning at de uorganiserte skal gå først.»

Nr. 784

Avd. 65, Kristiansund, foreslår:

«Kongressen fremmer forslag til et tilleggspunkt for denne paragraf slik at det skal konfereres med tillitsmennene ved tilsetning av nye folk ved bedriften.»

Nr. 785

Motivering:

Det er vår erfaring at medinnflytelse på ansettelsespolitikken i bedriftene vil være av store betydning for å verne om trykelsen på arbeidsplassen. Alle vet hva det vil si å få organisasjonsfiendtlige folk dyttet inn på seg, enten det er arbeidsledere eller arbeidstakere. På den annen side ville vi ha større mulighet til å hjelpe de av våre folk som er boikottet av arbeidsgiverne på et tvilsomt grunnlag.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret slutter seg til forslaget fra avdeling 65 Kristiansund.

Når det gjelder forslaget i forbindelse med innskrenkning i bedriften, vil vi foreslå at Hovedavtalens § 9, punkt 2, siste avsnitt erstattes med følgende:

«Ved innskrenkninger skal en følge ansienniteten. Tvist om oppsigelser som følge av innskrenkninger behandles i samsvar med reglene i § 2.

Hvis tillitsmennene innen 3 dager etter at de har forhandlet på bedriften gir beskjed om at de ønsker tvisten behandlet videre etter reglene i § 2, utstår de omtvistede oppsigelser inntil det har vært forhandlet mellom organisasjonene, eventuelt til saken er behandlet av Arbeidsretten.»

Nr. 786

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 31, Sauda, foreslår:

«§ 9, fra og med linje 12, endres til å lyde:

Gjennom samarbeid bør de ansatte ved sin erfaring og innsikt være med på å øke produktiviteten og bedre bedriftens konkurransevne og dermed skape de økonomiske forutsetninger for trygge og gode arbeidsplasser og for en bedre fortjeneste både for bedriften og de ansatte.»

Nr. 787

Forbundsstyrets innstilling:

Dekkes av nåværende tekst i Hovedavtalen.

Nr. 788 *Avd. 31, Sauda, foreslår:*

§ 9, 2, annet ledd endres til å lyde:

I saker som angår arbeidstakernes sysselsetting og arbeidsforhold, skal de ved sine tillitsmenn gis muligheter for å fremme sine synspunkter før bedriften fatter endelig vedtak om dette.»

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

NORSK MURERFORBUND

Nr. 789 *Avd. 2, Murarbeidernes Forening, Oslo, foreslår:*

«Følgende tekst blir foreslått tatt inn i Hovedavtalen, § 9.

Nytt punkt 3:

Ingen bedrift som har mottatt i en eller annen form, samfunnsmidler, f. eks. skattefrie fonds, avgift- og toll-lettelse eller annen form for subsidier for sin drift, kan ikke flytte en bedrift ut av landet, uten LOs og myndighetenes godkjenning.»

Forbundsstyrets innstilling:

Viser til Valutalovens bestemmelser.

§ 10.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 790 *Avd 31, Sauda, foreslår:*

«§ 10 endres til å lyde:

Hvis en tillitsmann gjør seg skyldig i grovt brudd på sine plikter etter Hovedavtalen kan N.A.F. ta opp med LO spørsmålet om hans fortsatte status som tillitsmann. Hvis en tillitsmann må fratres, har arbeiderne ved bedriften plikt til straks å velge ny tillitsmann. Er det bedriftens representant som har gjort seg skyldig i grovt brudd på Hovedavtalen, kan LO ta opp med N.A.F. spørsmålet om hans fortsatte status som representant for bedriftsledelsen overfor arbeiderne.

Dersom han må fratres som bedriftens representant overfor arbeiderne har bedriften plikt til straks å velge (utpeke) ny representant.»

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

§ 11.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 791 *Avd. 50, Horten, foreslår:*

Forslag til utvidelse av § 11 i Hovedavtalen.

Første linje i første avsnitt får følgende ordlyd:

«Oppsigelse eller avskjed av tillitsmenn, verneombud eller medlemmer av styre og bedriftsforsamlinger kan ikke skje uten saklig grunn.»

For øvrig ingen endringer i § 11.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 97, Sandefjord, foreslår:

Nr. 792

•Kap. 4 — paragraf 11 — nytt:

Oppsigelse eller avskjed av tillitsmenn, verneombud eller valgte representanter fra fagforening til verv i bedriftsforsamlinger og styrer kan ikke skje uten saklig grunn.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

§ 12.

NORSK GRAFISK FORBUND

Grafisk Stedsstyre i Drammen, foreslår:

Nr. 793

•Paragraf 12, punkt 3, siste avsnitt sløyfes.

Motivering:

Det synes urimelig at en særavtale gjøres gjeldende for en ny tariffperiode på disse premisser.

Forbundsstyrets innstilling: *

Forslaget kan ikke anbefales. Der henvises til eget forslag fra forbundsstyret.

Forbundsstyret i Norsk Grafisk Forbund, foreslår:

Nr. 794

•Kongressen vedtar å gå inn for at 2. ledd i punkt 3, paragraf 12 går ut.

Motivering:

Slik ordlyden i dag er formet i dette punkt når det gjelder oppsigelse av særavtalene, kan arbeidsgiverne hindre at avtalene endres. Dermed blir disse avtalene «evigvarende» og skaper uro på arbeidsplassene, som fører til aksjoner og rettssaker ingen er tjent med.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 40, Kristiansand S., foreslår:

Nr. 795

•Kap. 5 — § 12, punkt 3.

Fra avsnitt: Bestemmelsen under punkt 3 osv. — avsnittet går ut.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

Nr. 796

Avd. 61, Odda, foreslår:

«Hovedavtalens § 12 — oppsigelsesfrister for særavtaler, punkt 3, 2. ledd, utgår.»

Motivering:

Særavtaler som følger bedriftens tariffavtale, d. v. s. den organisasjonsmessige tariffavtale, kan i dag ikke fjernes, ei heller revideres, med mindre begge parter ved vanlig tariffrevisjon blir enige om det. Dette er en uholdbar situasjon. Bedriften kan nå under dekke av dette punkt ensidig forlenge allerede inngåtte særavtaler på bedriften i det uendelige.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

§ 13.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 797

Avd. 221, Sandefjord, foreslår:

Kap. VI, § 13. Nytt punkt 9: Ansiennitetsprinsippet.

«Ved innskrenkning og oppsigelser skal ansiennitet følges såvidt det ikke foreligger vektige grunner for annet.»

Motivering:

For å verne om den eldre arbeidskraft.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 798

Avd. 118, Stord, foreslår:

§ 13.

(Forslag fra 1969, avdeling 354, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes forening, Trondheim).

«Arbeidere har ikke plikt til å arbeide sammen med personer som unndrar seg organisasjonsmessige forpliktelser og ansvar, eller under ledelse av personer som har vist slik utilbørlig opptreden at de etter alminnelig samfunnsopfatning bør kunne kreves fjernet.»

(For øvrig uendret).

Motivering:

Det er nødvendig å slå fast i Hovedavtalen at overenskomstforholdet mellom N.A.F. og LO forplikter alle som omfattes av avtalen. De som ikke vil være med å ta dette organisasjonsmessige pliktansvar har ingen rett til å arbeide i lag med organiserte arbeidere.

Vi vil også vise til paragrafene 32 og 37 som omhandler bedriftsutvalg og avdelingsutvalg.

I dag har disse kun rådgivende myndighet. I og med innføring av bedriftsdemokratiet, mener vi at disse utvalg også må få beslutende myndighet.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 97, Sandefjord, foreslår:

Nr. 799

Kap. 6, § 13 — Nytt punkt 9 — Ansiennitetsprinsippet.

«Ved innskrenkning og oppsigelse skal ansiennitetsprinsippet følges, så sant det ikke foreligger vektige grunner for annet.»

Motivering:

For å verne om den eldre arbeidskraft.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

SAMORGANISASJONENE

Sandefjord faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 800

Nytt punkt 9. Ansiennitetsprinsippet.

«Ved innskrenkning og oppsigelser skal ansiennitet følges, så sant det ikke foreligger vektige grunner for annet.»

Motivering:

For å verne om den eldre arbeidskraft.

§ 14.

BEKLEDNINGSSARBEIDERFORBUNDET

Avd. 7, Skotøyarbeidernes Forening, Sandefjord, foreslår:

Nr. 801

«Ved innskrenkninger og oppsigelser skal ansienniteten følges såframt det ikke foreligger vektige grunner for å fravike denne.»

Motivering:

Ved å følge ansienniteten ved innskrenkninger og oppsigelser vil man verne den eldre arbeidskraft.

Avd. 26, Figgjo Tekstilarbeiderforening, foreslår:

Nr. 802

«Delvis arbeidsføre må få en sterkere beskyttelse i Hovedavtalen.»

Motivering:

Det er de delvis arbeidsføre som blir de første som rammes ved innskrenkninger og oppsigelser. Rent helsemessig er det ofte best for disse å få være med i arbeidslivet. Dessuten er det en arbeidskraft som må regnes med. Det er ikke så lett for en arbeider i 50—60-årene å få ny arbeidsplass og når vedkommende er halvt arbeidsfør. Rent sosialt må bedriften som har nytt godt av en frisk arbeider i 10—20 år kunne hjelpe til når helsen svikter. Presset på arbeidsplassene blir større og større med ensidig arbeid og høyt tempo. Dette fører og til tidlig utslitte arbeidere.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er prinsipielt enig i forslagene og foreslår at de oversendes det nye Sekretariatet.

Nr. 803 NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 34, Sandefjord, foreslår:

•Nytt punkt 9.

•Ansiennitetsprinsippet.

Ved innskrenkninger og oppsigelse skal ansiennitet følges så sant det ikke foreligger vektige grunner for annet.

Motivering:

For å verne om den eldre arbeidskraften.

Forbundsstyrets innstilling:

Det vises til forslaget til § 9, punkt 2. For øvrig mener forbundsstyret at ansiennitetsprinsippet også må følges ved permisjoner.

Nr. 804 *Avd. 44, Sandnes, foreslår:*

•Denne paragraf må forandres slik at ved permisjoner og innskrenkninger skal de organiserte arbeidstakere ha fortrinnsrett til å beholde arbeidet.

Nærmere motivering her skulle være unødvendig.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 40, Kristiansand S., foreslår:

Nr. 805

•Kap. 6, § 14, punkt 1.

Stryk del d. Stiller arbeiderne for svakt.

§ 14, punkt 2. Permisjonsvarsel 30 dager.

§ 14. Et nytt punkt 9. Uorganiserte permitteres før organiserte. •

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBERFORBUND

Nr. 806

Avd. 87, Sortland, foreslår:

•Hovedavtalens § 14, merknad 1, må endres. •

Motivering:

I § 14, merknad 1, må det komme klarere fram hva som er typiske sesongindustrier. Den må bare gjelde utpregede sesongbedrifter.

Avd. 43, Honningsvåg, foreslår:

Nr. 807

•Hovedavtalens § 14, merknad 1, må sløyfes. •

Motivering:

Det er vel ingen bedrifter som i dag bare driver i sesonger. Fiskeindustrien ble tidligere betraktet som sesongindustri, men er i dag med filetproduksjon en helårsbedrift. Men det praktiseres fortsatt av- og tilsigelser, og dette taper arbeidstakerne på.

Avd. 147, Hammerfest, foreslår:

Nr. 808

•Revisjon av Hovedavtalens § 14. •

Motivering:

Hovedavtalens § 14, merknad 1, har en utforming som ikke gir beskyttelse til ansatte i sesongindustrien. Slik hele avtalen nå er formulert er det ikke bare i tilfelle råstoffmangel at av- og tilsigelse kan benyttes. Den kan også bli brukt ved brann, strømstans o. l. forhold, — uten lønnsplikt. Det kan ikke være riktig at sesongbedrifter får unntaksordninger som går ut over hva næringen egentlig har av særproblemer.

Forbundsstyrets innstilling:

N.N.N.s vedtak på Landsmøtet 8.—12. april 1973 vil bli tatt opp på Kongressen 1973.

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Nr. 809

Avd. 1, Oslo Bryggearbeideres Forening, foreslår:

Hovedavtalens § 14, punkt 2 b, annet avsnitt endres til:

«Fristene gjelder heller ikke ved permittering som skyldes konflikt i annen *norsk* bedrift eller tariffstridig konflikt i egen bedrift.»

Motivering:

Foreningen finner det urimelig at konflikter i andre land, som f. eks. Storbritannia, som har en annen arbeiderlovgivning, skal føre til at det kan gis kortere permisjonsvarsel for arbeidstakere i Norge.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret foreslår at forslaget oversendes til det nye Sekretariatet med anmodning om at forslaget innarbeides i det forslag til endringer LO skal sende N.A.F. i forbindelse med den kommende revisjon av Hovedavtalen.

Ny § etter § 14.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 810

Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:

«Ny § etter § 14:

Hvis eller når det måtte foretas oppsigelser eller permitteringer på grunn av manglende arbeidsoppdrag, skal under ellers like vilkår de uorganiserte først sies opp eller permitteres.»

Motivering:

Dette forslag må bare komme i betraktning hvis vårt forslag nr. 1, Organisasjonsplikt mot formodning ikke blir gjennomført.

Nr. 811

Avd. 312, Glass- og Trearbeidernes Fagforening, Bergen, foreslår:

«Ny § etter § 14.

Hvis eller når det måtte foretas oppsigelser eller permitteringer på grunn av manglende arbeidsoppdrag, skal under ellers like vilkår de uorganiserte først sies opp eller permitteres.»

Motivering:

Dette forslag må bare komme i betraktning hvis vårt forslag nr. 1, Organisasjonsplikt mot formodning ikke blir gjennomført.

Avd. 348, Rørleggernes Forening, Trondheim, foreslår:

Nr. 812

Kap. VI.

Tillegg til § 14.

Bedriftene kan ikke si opp arbeidstakere uten at organisasjonene (klubb, forening og forbund) er underrettet på forhånd.

Slik underretning må skje senest 14 dager før oppsigelse skjer.

§ 16.

(Jfr. sidene 178—180.)

§ 17.

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Avd. 14, Stavanger og Omegns Transportarbeiderforening, foreslår:

Nr. 814

«LO reiser krav ved kommende revisjon av Hovedavtalen om at siste avsnitt i § 17 — Sluttattest —: «Arbeidstaker som blir avskjediget osv.» blir sløffet i sin helhet.»

Motivering:

Som forholdet er i dag kan arbeidstakere som ikke er beskyttet av Arbeidervernlovens bestemmelser i § 43 — Vern mot usaklig oppsigelse — bli sparket uten saklig grunn. Foreningen finner det helt urimelig at det i slike tilfeller blir påført sluttattesten at vedkommende er avskjediget. Dette kan også gjelde andre tilfeller og dette gjør det vanskelig for vedkommende å få nytt arbeid.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres og foreslås oversendt det nye Sekretariatet med anmodning om at forslaget tas med ved den kommende revisjon av Hovedavtalen.

§ 24.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 22, foreslår:

Nr. 815

«Under forhandlinger om Hovedavtalen må der fremmes krav om tvungent kontingenttrekk for alle lønnstakere innen LOs overenskomstområde.»

Avd. 8, foreslår:

Nr. 816

«Det må inntas en bestemmelse om at arbeidsgiveren tilpliktes å foreta kontingenttrekk.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 817

Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:

•Punkt 2 a) og b) endres og får følgende ordlyd:

a) Arbeidsgiveren plikter å foreta følgende trekk:

1. Lovmessig trekk så som skatt, trygder m. v.
2. Fagforeningskontingent, hvis tillitsmennene på grunnlag av flertallsvedtak blant dem de representerer krever dette.
3. Andre trekk som arbeidstaker og arbeidsgiver ved skriftlig avtale blir enige om.

Punkt 3 får følgende tekst:

Hovedorganisasjonene er enige om at hvis trekk av fagforeningskontingent ikke blir ordnet som nevnt i punkt 2 b), er det adgang til å inngå avtale på den enkelte bedrift om at fagforeningskontingent skal trekkes av bedriften

Siste setning: «Trekket må bygge på skriftlig fullmakt fra den enkelte arbeidstaker» — utgår.

(Forslaget tiltres av avdeling 313, Blikkenslagersvennenes Forening og avdeling 316, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes forening, Bergen.)

Nr. 818

Avd. 312, Glass- og Trearbeidernes fagforening, Bergen, foreslår:

•Punkt 2 a) og b) endres og får følgende ordlyd:

a) Arbeidsgiveren plikter å foreta følgende trekk:

1. Lovmessig trekk så som skatt, trygder m. v.
2. Fagforeningskontingent, hvis tillitsmennene på grunnlag av flertallsvedtak blant dem de representerer krever dette.
3. Andre trekk som arbeidstaker og arbeidsgiver ved skriftlig avtale blir enige om.
4. Arbeidsgiver plikter å legge ved fagforeningsmerke til arbeidstaker som det er trukket for.

Punkt 3 får følgende tekst:

Hovedorganisasjonene er enige om at hvis trekk av fagforeningskontingent ikke blir ordnet som nevnt i punkt 2 b), er det adgang til å inngå avtale på den enkelte bedrift om at fagforeningskontingent skal trekkes av bedriften.

Siste setning: «Trekket må bygge på skriftlig fullmakt fra den enkelte arbeidstaker» — utgår.

Nr. 819

Avd. 1, Tømrer og Snekkernes Fagforening, Oslo, foreslår:

•§ 24. punkt 2 b) siste avsnitt erstattes med følgende:

Trekket må bygge på skriftlig fullmakt fra den enkelte arbeidstaker. Dette må ikke være til hinder for at trekket gjøres gjeldende for de som ønsker det dersom de utgjør et flertall.

Avd. 314, Rørleggersvennenes Forening, Bergen, foreslår:

Nr. 820

•Pliktig kontingenttrekk.

Vi mener avtalen om kontingenttrekk ved lønn over bank bør utvides, således at alle arbeidstakere får kontingenttrekk.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 25, Stavanger, foreslår:

Nr. 821

•2 b) Kontingenttrekk.

LO krever overfor N.A.F. snarest gjennomføring av kontingenttrekk ved den enkelte bedrift som et LO-forbund har overenskomstforhold med.

Motivering:

I praksis er avtale om kontingenttrekk på den enkelte bedrift gjennomført i såpass stort omfang at neste målsetting må være snarest kontingenttrekk ved alle bedrifter LOs fagforbund har overenskomstforhold med.

Avd. 55, Kragerø, foreslår:

Nr. 822

•Punkt 2 får følgende ordlyd:

Utlønning over bank skal kunne foregå til de arbeidere som ønsker en slik ordning.

Avd. 73, Brevik, foreslår:

Nr. 823

•Punktet forandres slik:

Utlønning over bank skal kunne foregå til de arbeidere som ønsker en slik ordning.

Avd. 98, Skien, foreslår:

Nr. 824

•Punkt 2 endres:

Utlønning over bank skal kunne foregå til de arbeidere som ønsker en slik ordning.

Avd. 101, Langesund, foreslår:

Nr. 825

•2. Utlønning over bank skal kunne foregå til de arbeidere som ønsker en slik ordning.

Avd. 226, Tønsberg, foreslår:

Nr. 826

•Endringsforslag vedrørende 2 b).

Uansett avlønningsform, plikter arbeidsgivere å trekke fagforeningskontingent hvis de ansattes organisasjon ønsker en slik ordning.

Motivering:

Uansett avlønningsform, må arbeidsgivere foreta trekk av skatt og trygdepremier.

Nr. 827

Forbundsstyrets innstilling:

Punkt 1. Uendret.

Punkt 2. Nytt:

Bedriften skal foreta trekk av kontingent hvis tillitsmennene setter fram krav om det.

Trekk av kontingent kan skje direkte hos arbeidsgiveren eller i samarbeid med arbeidsgiverens bankforbindelse og skjer på grunnlag av faste ukentlige/14-daglige/månedlige satser eller ved trekk av en fast prosentsats av bruttolønn. Trekket bygger på skriftlig fullmakt fra den enkelte arbeidstaker såfremt det ikke er opprettet en landsomfattende eller bedriftsvis avtale om slikt trekk.

Punkt 3. Nåværende punkt 3 utgår.

Nåværende punkt 2 endres til punkt 3. Punkt b utgår. Punktene c, d og e endres til b, c og d.

Punkt 4. Uendret.

Nr. 828

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 83, Fjellhamar, foreslår:

«§ 24 — Trekk av fagforeningskontingent.

Bedriften skal trekke fagforeningskontingent i lønnen, når dette er et ønske fra foreningen, selv om bedriften ikke har utlønning over bankkonto.

Det må også sløyfes at trekket må bygge på skriftlig fullmakt fra den enkelte arbeidstaker.»

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

§ 26.

NORSK FORBUND FOR ARBEIDSLEDERE OG TEKNISKE
FUNKSJONÆRER

Nr. 829

Avd. 22, Stavanger, foreslår:

«Revisjon av Hovedavtalens del B, § 26.

Vedrørende ovennevnte henviser vi til hovedavtale mellom N.A.F. og NFATF/LO.

Avdelingen vil på det sterkeste henstille til Kongressen å finne fram til en formulering av denne paragraf som sikrer de fagorganiserte representasjon i bedriftsutvalgene. Slik regelen virker i dag vil de fagorganiserte funksjonærene ofte bli satt utenfor i bedrifter hvor de organiserte utenfor LO og/eller de uorganiserte har flertall. Dette til tross for at hovedavtalens del B går inn som en del av våre overenskomster.

Det er vel først og fremst funksjonærforbundene som blir skadelidende av disse forhold.

Avdelingen mener denne sak har stor prinsipiell betydning.»

Avd. 31, Oslo, foreslår:

•Hovedavtalens del B. Samarbeidsavtalen.

Styret i avd. 31 har den 14. september d. a. behandlet et forslag fra vår gruppe på NEBB vedrørende § 26 pkt. d i Samarbeidsavtalen, hvor det heter:

•Ingen kan velges som representant utenfor den gruppe vedkommende tilhører.

Avdelingsstyret foreslår at § 26 pkt. d får denne ordlyd:

•Det er en forutsetning at alle LO-organiserte grupper skal ha sine egne representanter i bedriftsutvalget. Ingen kan velges som representant utenfor den gruppe vedkommende tilhører.

Motivering:

På de bedrifter hvor f. eks. grupper av NITO — NIF eller NALF, som står utenfor LO og ikke har underskrevet Hovedavtalen, er i flertall i forhold til de LO-organiserte grupper av tekniske funksjonærer eller arbeidsledere, vil de sistnevnte grupper ha små sjanser til å få valgt sine representanter til bedriftsutvalget.

Vi ber derfor forbundet om at det søker å få endret Samarbeidsavtalens § 26 punkt d i henhold til vårt forslag ved den kommende revisjon av Hovedavtalen.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret gir i prinsippet forslagene sin tilslutning og krever at man ved de kommende forhandlinger om revisjon av Hovedavtalen får inn en ordlyd om at kun LO-organiserte skal velge representanter til Bedriftsutvalgene og avdelingsutvalgene.

§ 27.

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJ. FORBUND

Stavanger Handels- og Kontorfunksjonærers Forening, foreslår:

Nr. 830 a

§ 27. Siste avsnitt endres til:

•Stemmerett ved valg av de ansattes representanter i bedriftsutvalget har bare de LO-organiserte i bedriften.

Motivering:

Hovedavtalens del A og B er inngått mellom LO og N.A.F. på vegne av de organiserte ansatte. Vi finner det urimelig at de uorganiserte skal ha samme rett som de fagorganiserte når det gjelder valgbarhet og stemmerett. På samme måte som tillitsmennene etter Del A skal velges for og av de organiserte arbeidstakere, skal etter vår oppfatning de ansattes representanter i bedriftsutvalg og liknende velges av og blant de fagorganiserte.

— (Se også forslag nr. 662) —

Forbundsstyrets innstilling:

Det vises til innstilling til forslag nr. 662.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 831 *Avd. 40, Kristiansand S., foreslår:*

«Samarbeidsavtalens § 27 endres slik at bare LO-organiserte har stemmerett ved valg av representanter for de ansatte til bedriftsutvalgene og bedriftsforsamlingene.»

Motivering:

Slik det er nå kan vi risikere å få uorganiserte til å representere arbeiderne i disse fora.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

§ 33.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 832 *Avd. 27, Ranheim Arbeidsmandsforening, foreslår:*

Til § 33 foreslår avdelingen et nytt ledd som får følgende ordlyd:
«Møteprotokoller må ikke i noen form brukes mot de ansatte på en slik måte at det kan skade det videre samarbeidet.»

Motivering:

En ser det som meget viktig at det foreslåtte nye ledd blir tatt med hvis samarbeidet skal ha noe for seg.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

§ 45.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 833 *Avd. 115, Askøy, Bergen, foreslår:*

Paragrafen endres:

«Det skal minst én gang i året holdes informasjonsmøte for de ansatte i bedriften ...»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 834 *Askøy faglige Samorganisasjon, foreslår:*

«Landsorganisasjonen tar opp i forbindelse med revidering av Hovedavtalen, forandring av ordlyden i § 45 til: Det skal minst én gang i året holdes informasjonsmøte for de ansatte i bedriften.»

Motivering:

Det er vanskelig for mindre bedrifter å få slike informasjonsmøter.

§ 46.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 835

Paragrafen får følgende tilføyelse:

•Når det gjelder den økonomiske dekning av tapt arbeidsfortjeneste og nødvendige reiseutgifter for tillitsmannsutvalget, og eventuell fellestillitsmann, ved møter og konferanser, skal dette helt dekkes av konsernet.▪

Motivering:

Som det nå er oppstår det stadig tvister i enkelte konserner om dette spørsmålet, da bedriftene ofte er spredt med en rekke småbedrifter omkring i landet.

Avd. 58, Mandal, foreslår:

Nr. 836

Tilføyelse til 4. avsnitt:

•Utgiftene til dette blir å belaste konsernet. De som velges inn i et slikt konsernutvalg, har status som tillitsmenn.▪

Motivering:

Med de store konserner som i dag eksisterer og utvikles er det umulig å drive noen form for koordinering og informasjon, uten at det stilles tid og penger til disposisjon. Vi tror konsernene er bedre skikket til å betale dette enn oss arbeidere. Hvis tid og penger ikke er tilgjengelig, er det fare for at denne paragraf bare vil være en papirbestemmelse. Det må ikke skje.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene tiltres.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 21, Fiskå Verk, foreslår:

Nr. 837

Hovedavtalens § 46 får følgende tilføyelse etter første avsnitt i punkt C:
•Utgiftene til konsernutvalg blir å belaste konsernet.▪

Motivering:

Med de store konserner som i dag eksisterer og stadig utvikles er det umulig å drive noen form for koordinering og informasjon uten at det stilles tid og penger til disposisjon. Vi tror konsernene er bedre skikket til å betale dette enn oss arbeidere. Hvis tid og penger ikke er tilgjengelige er det fare for at denne paragraf bare vil være en papirbestemmelse, og det må etter vår mening ikke skje.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

§ 48.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 838

Avd. 25, Stavanger, foreslår:

•Hovedavtalen inngår som et ledd i tariffoppgjørene, dog med samme avtaletid som nå, 4 år.»

Motivering:

Hovedavtalen forhandles mellom N.A.F. og LO utenom tariffoppgjørene og godkjennes av Kongressen, eventuelt Representantskapet.

Avdeling 25, Stavanger mener vi får større slagkraft i forhandlingene ved revisjon av Hovedavtalen om den sammenkobles med tarifforhandlingene, dog med 4 års varighet for Hovedavtalen.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

DIVERSE

BEKLEDNINGSARBEIDERFORBUNDET

Nr. 839

Avd. 7, Skotøyarbeidernes forening, Sandefjord, foreslår:

Tilføyelser til Hovedavtalen:

•Medlemmer av bedriftsforsamlinger og styrerepresentanter må sikres på samme måte som tillitsmenn etter Hovedavtalens bestemmelser.

De avsnitt i Aksjeloven som omhandler bedriftsforsamlinger og styrerepresentanter, må tas inn i Hovedavtalen.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene oversendes det nye Sekretariatet.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 840

Avd.123, Jørpeland, foreslår:

•Kontroll med bedriftsnedleggelse og større innskrenkninger. Kontroll med bedrifter som vil flytte ut av landet.»

Nr. 841

Avd. 220, Trolla, foreslår:

Nytt punkt i Hovedavtalen:

•En ansatt med 50 år i samme bedrift skal slutte ved bedriften, men motta sin fulle lønn inntil han oppnår Folkepensjon. Dette forslag må i alder tilpasses utviklingen med Folkepensjon i samfunnet, altså kan det bli på tale med 45 års ansettelse som topp.»

Motivering:

Når en ansatt har lagt ned 50 år av sitt liv i en og samme bedrift, må en vente at han har ytet en innsats for denne bedrift det står

respekt av. Han fortjener da dette som en honnør. Det er mulig dette kan knyttes til eller utvikles gjennom sluttvederlagsordningen.

Avd. 233, Strømmen, foreslår:

•Full lønn for offentlige ombud.▪

Nr. 842

Motivering:

Slik ordningen er i dag er det umulig for folk på arbeidsplassene å påta seg verv.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret vil henstille at en positivt drøfter disse spørsmålene i forbindelse med revisjon av Hovedavtalen.

Avd. 58, Mandal, foreslår:

•Før revisjon av Hovedavtalen skal det på vanlig måte sendes ut sirkulære som henstiller til forbund, avdelinger, klubber og enkeltmedlemmer å sende inn forslag til endringer og forbedringer av denne.

Etter at forhandlinger er ført og en er kommet til enighet/uenighet, skal avtalen stemmes over, som uravstemning.▪

Nr. 843

Motivering:

Dette er arbeidslivets lov og at prosedyren blir like omstendelig som tariffrevisjonen må kreves. At Representantskapet har denne myndighet nå er en svakhet i forhandlingene, og at mulighetene for at forslaget kan bli nedstemt bør være pressmiddelet her. At LO er en kamporganisasjon skal ikke forsvinne i forsøk på samarbeid og i dag ville avtalen vært bedre i samsvar med våre ønskemål om vi hadde hatt en slik passus i behandlingen av Hovedavtalen.

Forbundsstyrets innstilling:

Da Hovedavtalen ikke på samme måte som tariffavtalene direkte regulerer den enkeltes lønns- og arbeidsbetingelser, men i første rekke omhandler prosedyren med løsning av tvister og tillitsmennes rettigheter og plikter, finner en at den nåværende behandlingsmåte i besluttede organer som vesentlig er sammensatt av aktive tillitsmenn, er den beste for vurdering av Hovedavtalens bestemmelser.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 83, Fjellhamar, foreslår:

Kommentarer til Hovedavtalen:

•Da vi har inntrykk av at LO og N.A.F. har ulike kommentarer til Hovedavtalen, ønsker vi en samordning av disse, slik at en slipper forskjellige fortolkninger av Hovedavtalens bestemmelser.▪

Nr. 844

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget foreslås oversendt Sekretariatet til vurdering i forbindelse med forestående forhandlinger om revisjon av Hovedavtalen.

Fra Sekretariatet:

Hovedavtalen mellom Landsorganisasjonen og Norsk Arbeidsgiverforening er av LO sagt opp til utløp 30. juni 1973. Man tar sikte på å starte forhandlingene tidlig på høsten 1973.

Hovedavtalen er første del av enhver tariffavtale mellom LO og forbundene på den ene side og N.A.F. og dens bransjesammenslutninger på den annen side. I Hovedavtalen inngår også Samarbeidsavtalen m. v.

Det sentrale spørsmål ved denne revisjon av Hovedavtalen er forholdet til de uorganiserte. I det debattheft som er utsendt, har man reist fem problemstillinger som kan bli aktuelle. Det er:

1. Organisasjonsplikt.
2. Tariffavgift.
3. Tariff tillegg bare til organiserte.
4. Fortrinnsrett for organiserte.
5. Trekk av fagforeningskontingent i lønn.

Av de forslag som er kommet inn fra våre medlemmer vedrørende endring av Hovedavtalens § 1, framgår det at det er forskjellig oppfatning om hvilket alternativ som er å foretrekke. Det synes derfor å være nødvendig at saken utredes videre før Sekretariatet tar endelig stilling til de krav som skal reises overfor N.A.F. Det er Representantskapet som godkjenner resultatet av forhandlingene om Hovedavtalen.

Nr. 845

Innstilling:

I samsvar med foranstående innbyr Sekretariatet Kongressen til å gjøre slikt vedtak:

1. De forslag som foreligger om endring av disse avtaler, sendes Sekretariatet.
2. Etter uttalelser fra de interesserte forbund og på grunnlag av de reaksjoner som er kommet på debattheftet om saken, utarbeider Sekretariatet de nødvendige forslag til endring av avtalene.

b) Hovedavtalen med DKT.

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJ. FORBUND

Nr. 850

Kristiansand Handel- og Kontorfunksjonærers Forening, foreslår:

«Vedrørende § 4. Organisasjonsplikt.

Her ønsker vi en klarere formulering av denne paragraf. Vi vil ikke det skal herske noen tvil om hvem som har organisasjonsplikt eller ikke.»

Motivering :

Vi har eksempler fra N.K.L. Kristiansand om ansatte som prøver å unndra seg medlemskap, og som i disse tilfeller dekker seg under § 4.

Kooperative Funksjonærers Forening, Oslo, foreslår:

Nr. 851

«I Hovedavtalen mellom LO og DKT endres nåværende merknad under § 4 til:

Merknad:

Partene er enige om at begrepet «arbeidstakere» i denne Hovedavtale omfatter alle ansatte, bortsett fra valgte tillitsmenn, bedriftsledere og samvirkelagsbestyrere.

Partene er videre enige om at de som ikke behøver å stå organisert i LO kan, om de selv ønsker det, stå som medlem.»

Motivering :

Etter vår mening er det ikke noe som tilsier at avdelingssjefer o. l. skal være unntatt fra organisasjonsplikten. Bestemmelsen i den nåværende merknad til § 4 gir dessuten stadig grunnlag for fortolkningssvanser.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget fra Kooperative Funksjonærers Forening i Oslo anbefales.

Forbundsstyret i Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund fremmer følgende forslag som ble vedtatt på forbundets landsmøte i 1972:

Nr. 852

«Kongressen tar til etterretning at Sekretariatet vil prøve å løse spørsmålet om streikerett i kooperasjonen ved hovedavtaleforhandlingene i 1973. Dersom dette ikke lykkes, gir Kongressen Representantskapet fullmakt til å ta i bruk de virkemidler som blir nødvendige for å løse streikeretten i kooperasjonen.»

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND

Avd. 32, Stavanger, foreslår:

Nr. 853

«§ 22. Bestemmelsen om streikeforbud oppheves.»

Nr. 854 *Forbundsstyrets innstilling:*

Forbundsstyret viser til Kongressens vedtak 1969. Det er for øvrig nedsatt en komité som har til oppdrag å utarbeide en innstilling til Kongressen 1973.

Fra Sekretariatet:

En revisjon av Hovedavtalen mellom LO og N.A.F. vil for de fleste punkters vedkommende også få virkning for Hovedavtalen med DKT. Disse avtaler må derfor sees i sammenheng. Det er imidlertid på ett punkt avtalene er forskjellige, nemlig streikerett og organisasjonsplikt. Forbundsstyret i Handel og Kontor har vedtatt et forslag om streikeretten på sitt landsmøte i 1972.

Nr. 855 **Innstilling:**

Under henvisning til ovenstående innbyr Sekretariatet Kongressen til å gjøre slikt vedtak:

1. Forslaget fra forbundsstyret i Handel og Kontor tiltres.
2. De øvrige forslag sendes Sekretariatet.
3. Sekretariatet sammen med de interesserte forbund utarbeider de nødvendige forslag til endring av avtalene.

c) Retningslinjer for bruk av arbeidsstudier.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 856 *Avd. 95, Kongsberg, foreslår:*

1. Reglene under punkt II, gjøres også gjeldende for bruk av EDB, da dette viser seg å ha mye å si for oss ansatte.

Vi foreslår at samme regler som under dette punkt benyttes, men etter å ha byttet ut ordet «arbeidsstudier» med *databehandling* og «arbeidsstudietillitsmenn» med *datatillitsmenn*.

AOF må så komme med opplæringstiltak for denne nye typen tillitsmenn.»

2. LO må gå til ansettelse av en ekspert på EDB-sektoren som skal være konsulent for de valgte datatillitsmenn i deres tillitsmannsarbeid, og støtte AOF under opplæringen av disse.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret mener at en snarest mulig bør drøfte behovet for å ta opp forhandling om en egen rammeavtale ved innføring av databehandling.

Når det gjelder behovet for egen ekspertise i LO på dette område, regner en med at LO nøye vil vurdere dette spørsmål.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 31, Sauda, foreslår:

Nr. 857

Tids- og arbeidsstudier.

•Kongressen fatter vedtak om at enhver form for tids- og arbeidsstudier blir avskaffet.

Avtalen om «Retningslinjer for bruk av arbeidsstudier» oppsies.

Vi viser til at saken var oppe til behandling på NKIF's landsmøte 15.—20. november 1971 og følgende uttalelse ble enstemmig vedtatt:

«Landsmøtet er av den oppfatning at tids- og arbeidsstudier og liknende kontrollsystemer ikke harmonerer med det alminnelige krav arbeiderbevegelsen har stilt om demokrati i arbeidslivet. Landsmøtet krever derfor at det skapes forgang i arbeidet med å få avskaffet denne diskriminerende form for lønnsfastsettelse.»

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

Avd. 40, Kristiansand S., foreslår:

Nr. 858

•Hovedavtalens bilag 1, «Retningslinjer for bruk av arbeidsstudier», går ut.»

Motivering:

Vi henviser til uttalelse fra Kjemisk landsmøte 1971.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

Nr. 859

Fra Sekretariatet:

Retningslinjene om tids- og arbeidsstudier mellom Landsorganisasjonen i Norge og Norsk Arbeidsgiverforening er av LO sagt opp til utløp 30. juni 1973. Man tar sikte på å starte forhandlingene tidlig på høsten.

Innstilling:

Nr. 860

I samsvar med foranstående innbyr Sekretariatet Kongressen til å gjøre følgende vedtak:

De forslag som foreligger til endring av retningslinjene sendes Sekretariatet.

Dagsordenens punkt 8.

Organisasjonsformene.

a) Organisasjonskomitéens innstilling.

ALTERNATIV I

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Avd. 240, Kristiansand S, foreslår:

Nr. 861

«Den nåværende organisasjonsform beholdes inntil et flertall av LOs medlemmer ytrer ønske om en annen form.

Vi har helt siden LO sendte ut sitt debattopplegg om organisasjonsformene, debattert om dette, og har ikke på noe tidspunkt kommet til annet enn at det må være opp til det enkelte forbund og de enkelte avdelinger å bli enige om en eventuell omlegging av sine organisasjonsformer. Bare på denne måten kan en opparbeide en demokratisk organisasjon hvor en unngår en maktansamling på topp-planen innen LO.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

Det vises til det arbeid som pågår i LOs organisasjonskomité.

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Forening 2, Sentraladministrasjonens Tjenstemannslag, foreslår:

Nr. 862

«En ekstrem grad av oppsplitting av ansvar og en sterk sentralisering er fra hver sin kant fenomener som klart virker udemokratiske. Den sterke samfunnsdebatt vi har hatt i den siste tid omkring ordet nærdemokrati er et klart tegn på at problemet nå er at så få har innvirkning på avgjørelsesprosessen. Ved at folk trekkes inn i avgjørelsen av viktige saker skapes et engasjement hos den enkelte som vil være til gagn også for fagbevegelsen.

Fagbevegelsen bør se det som en viktig oppgave å bidra til å skape et slikt engasjement både innen fagbevegelsen selv og i samfunnet som helhet.

Etter Kongressens mening er en samling av de nåværende forbund i ett eller et fåtall forbund i strid med en slik linje.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

ALTERNATIV II

Nr. 863

Hamar og Vang faglige samorganisasjon foreslår:

«Størst mulig sammenslutning av likesidede forbund.

Det vil kunne føre til at det innen naturlige geografiske områder ville bli et stort nok medlemstall til at det er økonomisk mulig med tilsetning av en fastlønnet tillitsmann i heldags stilling.

«Dette vil føre til en bedre to-veis kommunikasjon mellom ledersjiktet og grunnorganisasjonene.»

ALTERNATIV III

NORSK FORBUND FOR ARBEIDSLEDERE OG TEKNISKE FUNKSJONÆRER

Nr. 864

Avd. 14, Bergen, foreslår:

«Den framtidige organisasjonsform må bli «Industriforbundsformen.»

Motivering:

Skal vi ha et demokratisk og innflytende samarbeid med bedriftsledelsen og styret, må vi stå samlet og organisert i samme organisasjonen på bedriftene. Det er av meget stor betydning, mener vi, at skal bedriftsdemokratiet bære frukter, må arbeidstakerne stå helt samlet om en organisasjon.

Forbundsstyrets innstilling:

Når Landsorganisasjonen i sin tid tok initiativet til dannelsen av vårt forbund, var det en uttrykkelig forutsetning at det skulle være et selvstendig forbund for å organisere arbeidsledere og tekniske funksjonærer i det private arbeidsliv, som et mottrekk mot tilsvarende organisasjoner utenfor Landsorganisasjonen.

Forbundsstyret mener at denne forutsetning ikke er endret, og krever at vi fortsatt blir et selvstendig forbund for arbeidsledere og tekniske funksjonærer. For øvrig viser vi til vårt organisasjonsområde som i sin tid ble godkjent av LO-kongressen:

«Forbundet skal omfatte de personer som har status som funksjonærer ved alle private bedrifter, og ved kommunale- og statsbedrifter som driver produksjon i konkurranse på det åpne marked, og som ikke ved kongress- eller representantskapsbeslutninger skal organiseres i andre forbund. Direktører, disponenter, overingeniører eller andre i tilsvarende stillinger kan ikke stå tilsluttet forbundet uten spesiell beslutning av Hovedorganisasjonen.»

BEKLEDNINGSARBEIDERFORBUNDET

Avd. 52, Espeland Trikotasjearbeiderforening, Espeland, foreslår:

Nr. 865

«LO-kongressen 1973 fatter vedtak som legger forholdene til rette for en enklere og mer samlende organisasjonsform, så vel sentralt som lokalt. Vi mener at industriforbundsformen som ble vedtatt på LO-kongressen i 1923 må være et brukbart alternativ.»

Motivering:

Den någjeldende organisasjonsform er tungrodd, kostbar og lite egnet til en samlet opptreden av gruppene på den enkelte bedrift. Med de lover og forordninger som i dag gjelder i arbeidslivet, melder behovet seg for full styrke for en annen og ny organisasjonsform. Skal faggruppene innen en bedrift kunne samarbeide for å kunne nå sine mål, må LO være villig til å ta konsekvensen av de lover og vedtekter man har vært med på å få gjennomført, og fatte vedtak om en organisasjonsmessig endring.

Helst så vi at den nåværende organisasjonsformen med fagforbund ble radert vekk, og at vi i stedet sto tilsluttet LO direkte med bransjevise departementer. En del myndighet og avgjørelser som i dag fattes av fagforbundene måtte delegeres nedover til fagforeningene.

Kanskje ville dette også være med på å gjøre arbeidet i fagbevegelsen mer attraktivt for det enkelte medlem.

Avd. 16, Dale Tekstilarbeiderforening, Dale, foreslår:

Nr. 866

«Det vedtas endringer i vedtektene slik at det åpnes adgang til organisatorisk sammenslutning av LO-organiserte på samme bedrift.»

Forbundsstyrets innstilling til forslagene fra avd. 52 og 16:

Forbundsstyret viser til den behandling dette spørsmål er underlagt i LOs organisasjonskomité, og foreslår at forslaget oversendes denne komité.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 867

«Minimum for et vedtak må være at de enkelte arbeidsplasser kan oppta forhandlinger om en felles organisasjon.

De enkelte forbund må ikke stå som hindringer for en utvikling på det lokale plan.»

Avd. 5, Bergen, foreslår:

Nr. 868

«Alle disposisjoner som er gitt til fagforbund om å fravike kongressvedtaket av 1923 om gjennomføring av industriforbundsformen tilbakekalles.»

Motivering:

Lovendringer i Aksjeloven vil på den enkelte arbeidsplass og i mange konserner framtvinge et behov for enhetlig organisasjon.

Den nåværende ordning med flere forbundsområder på samme bedrift og i samme konsern, vanskeliggjør arbeidet og kommunikasjonen, og skaper liten motivasjon til forståelse for hverandres problemer i arbeidssituasjonen.

Spesielt gjelder dette forholdet arbeider/funksjonær.

Nr. 869 *Avd. 12, Trondheim, foreslår:*

«Avdelingen vil foreslå at man tar sikte på alternativ 3 blant de organisasjonsformer som har vært oppe til debatt. Man bør i sterkere grad enn hittil gå inn for å gjennomføre industriforbundsformen og bruke denne som grunnlag for videre framstøt mot andre organisasjonsformer, tilpasset tiden og utviklingen.»

Nr. 870 *Avd. 30, Drammen, foreslår:*

«Industriforbundsformen gjennomføres slik det tidligere er vedtatt.»

Motivering:

Det er tydelig at den svake organisering av andre grupper på bedriftene har sin årsak i at LO ennå ikke har satt vedtektenes bestemmelse om industriforbundsform ut i livet. Det er tydelig at funksjonærgruppene har tiltro til verkstedklubbene og fagforeninger på bedriftene, ikke så med funksjonærorganisasjonen.

Vi tror at ved å gjennomføre industriforbundsformen helt, ville vi kunne få sterkere klubber og fagforeninger med alle ansatte i en forening. Dette ville i framtida bety mye ved gjennomføring av bedriftsforsamlinger og styrerepresentasjoner.

Nr. 871 *Avd. 31, Ålesund, foreslår:*

«Kongressen går inn for fullstendig utbygging av industriforbundsformen.»

Nr. 872 *Avd. 123, Jørpeland, foreslår:*

«Organisasjonsformen skal være industriforbund.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret viser til at LOs organisasjonskomité skal legge fram sin prinsippinnstilling til Kongressen, og på bakgrunn av de diskusjoner som har funnet sted, ser det ut til at innstillingen i hovedtrekk vil gå i retning av industriforbundsformen.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Avd. 93, Oslo kommunale Rørleggerforening, foreslår:

Nr. 873

«Landsorganisasjonen i Norge — tidligere kalt Arbeidernes faglige Landsorganisasjon — er en sammenslutning av lønnstakere i landsomfattende organisasjoner som i sin opptaking og sitt medlemskap i industriarbeiderforbund og kartellsammenslutninger, er godkjent av Kongressen og Representantskapet.»

Motivering:

Oslo kommunale Rørleggerforening viser tilbake til Kongressen i Arbeidernes faglige Landsorganisasjon i 1923, som slo fast industriforbundsformen som prinsipp for sammenslutning av lønnstakere i forbund.

Deßuten vil en framholde at utviklingen i næringslivet med økt fusjon og kartellsammenslutninger, stiller lønnstakernes organisasjoner overfor store krav til styringsretten som betinger sterke og slagkraftige organisasjoner. Dertil vokser det et økende behov for lønnstakernes organisasjoners deltakelse i styring av samfunnsutviklingen.

*Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget tiltres.*

Motivering:

Forbundets landsmøte i 1970 gikk inn for industriforbundsformen, og oppfatningen er den at alle arbeidstakere i den kommunale sektor, helse- og sosialsektoren, må være medlemmer av ett forbund.

ALTERNATIV IV

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Tømrer og Snekkernes Fagforening, Oslo, foreslår:

Nr. 876

1. Kongressen fatter vedtak om at det i løpet av neste kongressperiode blir gjennomført følgende endring i den nåværende organisasjonsform:
Opphevelse av forbundene og organisering av hvert enkelt medlem direkte i LO som administrativt deles i fagseksjoner.
2. Kontingent til LO bør beregnes prosentvis etter gjennomsnittsførtjenesten innen de forskjellige fagseksjoner.

Avd. 3, Oslo Stein-, Jord- og Sementarbeideres Forening, foreslår:

«LO-kongressen 1973 pålegger organisasjonskomitéen og administrasjonen med dette vedtak å ta de nødvendige skritt til omlegging av organisasjonsformene. Et enhetlig organisasjonsapparat opprettes og gjennomføres etter hvert som dette er praktisk mulig, og senest innen neste LO-kongress. Forslag til en demokratisk og detaljert beslutningsprosess i fra en utvidet organisasjonskomité forelegges neste LO-kongress for godkjenning.»

Motivering:

Det er vår oppfatning at vår nåværende organisasjonsform er avleggs og isolasjonistisk. Den arbeidskraft som er gått tapt på grunn av tvister om de enkelte forbunds organisasjonsområder og kompetanse til å opptre på vegne av ulike yrkesgrupperinger, må kunne nyttes på en mer konstruktiv og givende måte.

Strukturen i vårt næringsliv endres raskt og krever et mer samordnet og fleksibelt apparat for å møte denne utfordring. Vi kan ikke med rimelighet vente at den alminnelige utvikling skal tilpasses vår administrasjonsform.

Om intensjonene i samarbeidsavtalen og loven om bedriftsdemokrati skal bli virkelighet, mener vi det er helt nødvendig med en drastisk revisjon av vår organisasjonsform.

Forbundsstyrets innstilling til forslag fra avd. 1 og 3:

Organisasjonskomitéens debattopplegg vedrørende nye organisasjonsformer ble av forbundet i november 1969 sendt ut til behandling blant medlemmene.

Av de svar som foreligger går tendensen i retning av alternativ II og IV med alternativ IV som langsiktig målsetting og alternativ II som en overgangsordning.

Forbundsstyret gir sin tilslutning prinsipielt til forslagene fra ovennevnte avdelinger, og forutsetter at LOs organisasjonskomité legges fram innstilling om organisasjonsformene på kongressen.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 82, Mesna Kartongarbeiderforening, foreslår:

«Fagkongressen 1973 treffer prinsipielt vedtak om opprettelse av et enhetlig LO — uten forbund, men inndelt i fagseksjoner. Forslaget forutsetter at vedtektene omarbeides med sikte på dette, og at de enkelte forbund pålegges å avvikle. Når dette er skjedd, innkalles det til konstituerende kongress hvor de enkelte faggrupper får sine sekretariat.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

Lillehammer og omland faglige samorganisasjon foreslår:

«Det foretas et prinsippvedtak om at alternativ IV i organisasjonsdebatten med direkte medlemskap i LO, bygd på fagseksjoner, lokale fagforeninger og bedriftsklubber, skal være vår framtidige organisasjonsform.»

Motivering:

I en tid da en kjemper for likestilling mellom forskjellige grupper av arbeidstakere, fører vår nåværende organisasjonsform til sektor-tenkning og småkongementalitet fra forbundstillitsmenn. Vi ser dette som skadelig for solidariteten blant alle arbeidere. Med styrking av lokale fagforeninger vil en kunne gi et bedre organisasjonstilbud i griseområdet og gjøre fagbevegelsen til en maktfaktor i lokalsamfunnet. Vi ser dette som en reell desentralisering i motsetning til nå hvor alle forbund er samlet i Oslo med reisevirksomhet ut derfra. Besøk direkte på bedriftene kan bli vår framtidige arbeidsform. Bare et lokalt administrasjonsapparat kan fylle denne oppgave. Bedre kommunikasjon og informasjon om fellesoppgaver er en mer meningsfylt oppgave enn steril kamp om hvem medlemmene skal tilhøre.

Fra Sekretariatet:

Organisasjonskomitéens innstilling vil foreligge i særtrykk.

Sekretariatets innstilling blir lagt fram på Kongressen.

b) Diverse organisasjonsspørsmål.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 219, Larvik og Omland Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«LO må konkretisere sine formål klarere og legge vekt på den demokratiske styreform også i sitt organisasjonsarbeid innad. Dette ikke minst på bakgrunn av den politiske linje som ble ført på markedssaken og som kulminerte ved ansettelse av kortidssekretærer som hand i hand med arbeidsgiverne skapte uro på arbeidsplassene og meningsterror overfor annerledes tenkende.»

Desentralisering må settes på dagsordenen og beslutningsprosessen må føres nedenfra og oppover.

Fagorganisasjonens viktigste oppgave må være å sørge for at lønnstakerne får sin rettmessige andel av nasjonalproduktet og som gir levelige vilkår og sosial trygghet.

Solidarisk samvirke mellom forbundene for å skape enhet og kraft i arbeidet for å fremme og samordne lønnstakernes faglige, økonomiske, sosiale og kulturelle interesser må ikke utlegges slik at det blir umulig for det enkelte forbund å ivareta sine medlemmers interesser som kommer til uttrykk i de gjeldende overenskomster og som tilsvare de faktiske forhold ute i arbeidslivet. LO må overfor statsmyndighetene — uansett hvem som der sitter ved roret — være arbeidstakernes fremste talsmann i spørsmål om full sysselsetting, sikring av trygge arbeidsplasser også miljøvernmessig — lavere arbeidstid og en rettferdigere skattefordeling — herunder fjerning av moms på dagligvaresektoren.

LO må presse på slik at arbeidstakerne får den best mulig beskyttelse gjennom lovverket og at lover og bestemmelser som virker hemmende må fjernes.

De tillitsmenn som skal lede denne utvikling må ikke samarbeide med organisasjoner som ikke deler denne målsetting.

Forbundsstyrets innstilling:

Fagbevegelsen har alltid hatt som et hovedformål å utvide og utvikle demokratiet i vårt samfunn. I LOs vedtekter er det formelle organisasjonsdemokratiet klart skissert, men under visse forhold og i ulike tider fungerer ikke dette tilfredsstillende. Den demokratiske meningsutveksling og medlemmenes deltakelse i beslutningsprosessen må derfor alltid stå sentralt i debatten.

Forslaget inneholder krav om aktivt arbeid med en rekke store og viktige spørsmål såsom:

Samordning av lønnstakernes faglig/økonomiske, sosiale og kulturelle interesser. Full sysselsetting. Sikring av trygge arbeidsplasser — også miljømessig. Kortere arbeidstid. Rettferdigere skattefordeling.

Forbundsstyret anbefaler foranstående punkter og henviser til LOs handlingsprogram vedtatt av Kongressen i 1969.

Fra Sekretariatet:

Det vises til LOs handlingsprogram.

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJONÆRERS FORBUND

Nr. 881

Forbundsstyret foreslår:

«Organisasjonsgrensene for Norsk Transportarbeiderforbund og Norges Handels- og Kontorfunksjonærs Forbund, som ble vedtatt av LOs representantskap 21. september 1948, endres således:

III

NKLs administrasjon og engroslagre:

Alle ansatte organiseres i tilslutning til Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund.

Motivering:

Ifølge gjeldende organisasjonsgrenser ved NKLs administrasjonskontor og lagre skal vårt forbund organisere kontor- og ekspedisjonsfunksjonærer, selgere og reisende. Norsk Transportarbeiderforbund skal organisere sjåførere, medhjelpere, lagerarbeidere, lagerekspeditører og grønnsakpakkere. Men forbundenes organisasjonsgrenser på disse arbeidsplasser har flere ganger vært oppe til behandling, bl. a. på Kongressen i 1946 og i LOs representantskap 1948.

Som følge av vedtak på Kongressen i 1957 oppnevnte Sekretariatet i 1961 en komité som skulle søke å komme fram til «hensiktsmessige og klare retningslinjer når det gjelder organisasjonsmessige grenselinjer». Komitéen arbeidet spesielt med organisasjonsgrensene innen NKL-bedriftene, men det lyktes ikke å komme fram til en endelig innstilling.

I 1970 ble dette forhold aktualisert igjen ved at medlemmer av Norsk Transportarbeiderforbund søkte om å få overført sitt medlemskap til vårt forbund. Dette utviklet seg slik at forbundet fikk et samlet krav fra et overveldende flertall av de fagorganiserte på disse arbeidsplasser om at alle ansatte ved NKLs lagre skal være organisert i tilslutning til samme forbund, og at det i dette tilfellet var naturlig at det ble vårt forbund. Begrunnelsen for dette kravet var følgende:

1. Alle ansatte bør ha like arbeidsvilkår og omfattes av samme tariffavtale.
2. De fleste ansatte, også medlemmer av Norsk Transportarbeiderforbund, får sine lønns- og arbeidsvilkår regulert i henhold til Handel og Kontors overenskomst med DKT.
3. De langt fleste ansatte er medlemmer av Handel og Kontor. Ansatte som er organisert i Norsk Transportarbeiderforbund utgjør således et lite mindretall som føler seg tilsidesatt når de ikke er med i samme faglige organisasjon som flertallet av sine arbeidskamerater.
4. Arbeidsrutiner og -metoder er i de senere år gjennomgått store endringer. Det har ført til bl. a. at det i dag er vanskelig å skille

mellom arbeidsoperasjonene til lagerfunksjonæren og lagerarbeideren. Dette har videre ført til større mobilitet på det vis at alle på lageret gjør alt.

Vi vil i tilknytning til dette opplyse at pr. juli 1972 var det i alt vel 600 ansatte ved selve lagrene. Av disse var det ca. 550 som fikk sine lønns- og arbeidsvilkår regulert gjennom forbundets overenskomst. Vi mener derfor at den faktiske tariffmessige og organisasjonsmessige situasjon på disse arbeidsplasser tilsier at organisasjonsgrensen bør være slik medlemmene krever det.

Forbundet er for øvrig overbevist om at det ikke kan bli ro om denne saken før organisasjonsgrensen blir slik som i forannevnte forslag. En vil i den forbindelsen henvise til at man i mange år har arbeidet med dette spørsmålet, uten å komme fram til en endelig løsning.

Fra Sekretariatet:

Organisasjonsgrensene for ansatte ved NKLs lager har vært behandlet i Organisasjonskomitéens arbeidsutvalg, i LOs administrasjon og i Sekretariatet flere ganger også i siste Kongressperiode.

Saken ble videre drøftet på møte 19. april 1971 hvor lokale tillitsmenn også var til stede. På basis av de uttalelser som var framkommet i møtet, ble man enig om følgende:

1. Den redegjørelse som er gitt i dagens møte tas til etterretning.
2. Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund og Norsk Transportarbeiderforbund leverer snarest mulig en skriftlig framstilling til organisasjonskomitéens arbeidsutvalg om sitt syn på det spørsmål som er reist.
Sammen med denne redegjørelsen legger de to forbundene fram de dokumenter som de har påberopt seg i dagens møte og dokumenter som for øvrig kan være til hjelp for Organisasjonskomitéens Arbeidsutvalg.
3. Når dette materiell er mottatt gjennomgår Organisasjonskomitéens Arbeidsutvalg saken og avgir snarest mulig en uttalelse til de to forbundene om hvorledes utvalget vil rå til at saken løses.»

I brev fra Organisasjonskomitéens arbeidsutvalg av 13. august 1971 heter det:

«På møte i Organisasjonskomitéens arbeidsutvalg 2. juli 1971 ble spørsmålet om organisasjonsforholdene ved NKLs lager igjen disku-

tert. Herunder også de orienteringer som Norges Handels- og kontorfunksjonærers Forbund og Norsk Transportarbeiderforbund hadde utarbeidet, henholdsvis 30. april og 3. mai 1971.

Etter å ha diskutert saken ble det, i henhold til punkt 3 i referatet fra møtet 19. april, enighet om følgende tilråing:

På grunn av endrede arbeidsforhold viser det seg vanskelig å praktisere retningslinjene som er trukket opp for organisasjonsgrensene ved NKLS lager.

Organisasjonskomitéens arbeidsutvalg mener det vil være en fordel om alle ansatte ved NKLS lager var organisert i ett forbund, og vil tilrå at samtlige ansatte ved NKLS lager organiseres i Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund.

Med NKLS lager unntar arbeidsutvalget i denne sammenheng frukt- og grønnsakpakkeriene samt sjåførere og medhjelpere, hvor en antar at organisasjonsgrensene er lettere å praktisere.

Arbeidsutvalget håper forbundene vil følge denne tilråingen.»

Det må fastslås at denne tilråingen ikke ble fulgt, og saken ble isteden brakt inn for Voldgiftsnemnda, hvor partene la ned følgende påstander:

Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund:

«Alle ansatte ved NKLS lagre skal være faglig organisert i tilslutning til Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund med unntak av sjåførere, bilmedhjelpere og frukt- og grønnsakpakkere.»

Norsk Transportarbeiderforbund:

1. Sjåførere, bilmedhjelpere, lagerarbeidere og lagerekspeditører ved NKL skal organiseres i NTF.
2. Kontor- og ekspedisjonsfunksjonærer, selgere og reisende organiseres i NHKF.
3. Lager- og ekspedisjonsfunksjonærer er de som leder og fordeler arbeidet blant personalet.»

I Voldgiftsnemndas møte 12. september 1972 satte formannen fram følgende forslag til minnelig løsning:

«De som utfører arbeid som direkte er tariffestet i det ene eller andre forbunds tariffavtale skal være organisert i det forbund som (pr. i dag) har tariffavtalen.»

Heller ikke på dette grunnlaget ble det oppnådd noen løsning, og Voldgiftsnemnda avga derfor følgende kjennelse 21. desember 1972:

- «1. Sjåførere, bilmedhjelpere, lagerarbeidere og lagerekspeditører ved NKL skal organiseres i NTF.
2. Kontor- og ekspedisjonsfunksjonærer, selgere og reisende organiseres i NHKF.
3. Lager- og ekspedisjonsfunksjonærer er de som leder og fordeler arbeidet blant personalet eller mottar ordre fra kunder på lageret eller i telefon, eller fra hovedkontor, kontrollerer ankomne og utgående varer eller utfører kontrollarbeid i forbindelse med andres pakking og utfører skrivearbeid i forbindelse med arbeider som er nevnt foran.»

Det kan ikke herske tvil om at arbeidsfunksjonene ved NKLs lager har gjennomgått en rivende utvikling. Videre at denne utviklingen har ført til at tidligere opptrukne retningslinjer for organisasjonsgrensene mellom Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund og Norsk Transportarbeiderforbund er vanskeligere å praktisere nå, enn de var da de ble vedtatt. På bakgrunn av de resolusjoner LO har mottatt fra fagforeninger innen dette området, er det heller ikke tvil om at et meget stort flertall ønsker en revurdering av retningslinjene.

Nr. 882

Innstilling:

Ut fra dette vil Sekretariatet foreslå at Kongressen gjør slikt vedtak:

Organisasjonskomitéen bes, i samråd med alle forbundene som har tariffavtale med DKT, nøye å analysere hele organisasjonsmønstrer i kooperasjonen med sikte på å finne fram til de mest hensiktsmessige organisasjonsformene, uavhengig av någjeldende retningslinjer. Sekretariatet gis fullmakt til å ta endelig stilling til spørsmålet.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 883

Avdeling 1, Oslo, foreslår:

«LO-kongressen drøfter på hvilken måte LO kan bidra til at lokale tillitsmenn i bedrifter og avdelinger kan engasjeres sterkere i forbindelse med utredninger, nedsetting av utvalg, deltakelse i konferanser o. likn. Det være seg i den offentlige forvaltning, Landsorganisasjonens og forbundenes organer, er vi overbevist om at det vil bare styrke de vedtak som fattes, om man

i større utstrekning enn i dag også åpner muligheten for et større engasjement fra de som direkte er knyttet til det daglige arbeidsliv ute i industrien.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret slutter seg til tanken om at lokale tillitsmenn i sterkere grad trekkes med i såvel offentlig som organisasjonsmessige utredninger, styrer og komitéarbeid.

Fra Sekretariatet:

Forbundsstyrets innstilling tiltres.

Nr. 884

NORSK KOMMUNEFORBUND

Avd.46, Bergens Sporveisfunksjonærers Forening, foreslår:

Nr. 885

«Fri Fagbevegelse» som utgis av LO og som i dag sendes tillitsmenn innen fagbevegelsen, utvides derhen at bladet sendes alle medlemmer som gjennom sine forbund er tilsluttet LO.

For å dekke meromkostningene ved en utvidet distribusjon, utliknes dette ved å forhøye kontingenten til LO med kr. 1.00 pr. måned pr. medlem.»

Motivering:

Informasjon om saker som skjer innen fagbevegelsen, innenriks- og utenriksstoff av fagpolitisk karakter er for mange blitt «mangelvare».

LO bør gjennom sitt presseorgan forsøke å nå fram til medlemsmassen for derved å bidra til at kontakten mellom den enkelte og LOs ledelse styrkes.

Forbundenes publikasjoner må fortsette som før.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres i nåværende form. Det foreslås at medlemmene av LO gis anledning til å sikre seg «Fri Fagbevegelse» gjennom abonnement eller løssalg.

Fra Sekretariatet:

Kongressen 1969 vedtok å se spørsmålet om Fri Fagbevegelse som fellesorgan for alle LO-forbund i sammenheng med arbeidet om LOs organisasjonsstruktur. Kongressen ga sin tilslutning til en omlegging av Fri Fagbevegelse.

Den redaksjonelle utforming av Fri Fagbevegelse er i perioden lagt om. Bladet kommer nå hver 14. dag og med 20 nummer i året.

Enkelte forbund er interessert i å bruke Fri Fagbevegelse som medlemsblad. Tekniske og økonomiske problemer i den forbindelse er ikke løst. Andre forbund ønsker å beholde sine nåværende medlemsblad.

Nr. 886

Innstilling:

Sekretariatet foreslår at Kongressen gjør slikt vedtak:

1. Spørsmålet om nytten av en ukeavis for alle LOs medlemmer som erstatning for de enkelte forbunds medlemsblad utredes.
2. De forbund som ønsker å bruke det nåværende Fri Fagbevegelse som medlemsorgan, innbys til samarbeid med sikte på å løse den oppgaven.

**NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDER-
FORBUND**

Nr. 887

Avdeling 401, Oslo, foreslår:

«Landsorganisasjonen i Norge utformer en LO-nål som utdeles til alle medlemmer og til nyinnmeldinger.»

Motivering :

LO bør forsøke enhver form for propaganda og reklame for seg selv. Vi så mange bruke den nåla som ble sendt ut ved kurset «Program 69», og vi mener det bør sendes ut noe liknende til alle medlemmer. Ved en aksjon for å bruke nåla kan man få en fin agitasjon.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret foreslår at LO utformer en egen LO-nål.

Nr. 887 a

Frå Sekretariatet:

Forslaget tiltres i prinsippet, og oversendes Sekretariatet.

NORSK SJØMANSFORBUND

Nr. 888

Forbundsstyret foreslår:

«LO-kongressene trekker som kjent opp grensene for de forskjellige forbunds organisasjonsområder. Sist dette ble gjort var på Kongressen i 1957 hvor innstillingen fra organisasjonskomitéen av 1953 ble behandlet.

På denne kongress ble det bl. a. bestemt at Norsk Transportarbeiderforbundet også skulle organisere mannskapene om bord i lekter/ferge/bukserbåter.

Utviklingen i innenriksfart har imidlertid vært at de gamle lokalrutebåter etter hvert er blitt erstattet av ferger som også har overtatt bemanningen. Mannskapene på en del av fergene var tidligere organisert i Norsk Transportarbeiderforbundet, Norsk Kommuneforbund og Norsk Arbeidsmandsforbundet. Disse forbund har for lengst overflyttet medlemmene til Sjømannsforbundet.

I dag sorterer mannskapene på samtlige ferger inn under Norsk Sjømannsforbunds tariffområde. Det samme gjelder i hovedtrekk også for bukser- og bjergningsbåter (slepebåter) og lektere. Stort sett har det vært lite gnisninger mellom forbundene om organisasjonsområdet i forannevnte sektor, da bortsett fra et par tilfelle.

Senere har organisasjonsområde-spørsmålet kommet opp i forbindelse med organisering av besetningen om bord i drillskip og oljeboringsplattformer.

Utviklingen står jo ikke stille. Stadig nye trades og skipstyper dukker opp, sist således supplyskip.

Derfor fremmer forbundsstyret til den førstkomende LO-kongress forslag om at Sjømannsforbundets organisasjonsområde blir endret til følgende:

«Dekks- og maskinpersonalet, skipselektrikere, restaurasjonspersonalet, radiopersonalet og øvrige arbeidstakere på skip i innenriks fart, utenriks fart og på norskregistrerte oljeboringsrigger som er klassifisert som skip, samt på lektere, bil- og passasjerferger, bukserbåter (slepebåter), bjergningsfartøyer og supplyskip.

Ansatte på hvalkokerier, hvalbåter, norske hvalstasjoner på kysten og i Antarktis.

Fiskere og fasthyrte på havfiskeflåten og trålerne.

Ansatte på fabrikktrålere og fabrikkskip.

Offiserer og mannskap på redningsskøytene.

Losbåtmannskapene.

Sjømålingsmannskapene.

Mannskapene på fyr- og merkevesenets båter.»

Dernest foreslås at det fra organisasjonsområdene til Norsk Transportarbeiderforbund utgår følgende:

«Lekter/ferge og buksérbåtmannskaper.»

Fra Sekretariatet:

Etter konferanse med Norsk Transportarbeiderforbund er det oppnådd enighet om at «lekter/ferge- og buksérbåtmannskaper» tillegges Norsk Sjømannsforbunds organisasjonsområde.

Innstilling:

Under henvisning til dette vil Sekretariatet foreslå:

Lekter/ferge- og buksérbåtmannskaper tillegges Norsk Sjømannsforbunds organisasjonsområde.

Nr. 889

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Avd. 102, Yrkesskolenes Landsforening, foreslår:

Nr. 890

«Representantskapsmøtet i Yrkesskolenes Landsforening har med bakgrunn i den nye situasjon som har oppstått i organisasjonsmønsteret for de stats-

ansatte, drøftet spørsmålet om en organisasjonsmessig offensiv på vårt område. Representantskapsmøtet foreslår at det fra LOs side satses sterkt på skolesektoren. Målet må være å organisere skoleverkets personell i LO. Et eget forbund for personell i skoleverket vil åpne muligheter for et utvidet tilbud og service for dette personell og gi en sterk tilvekst til LOs medlemsmasse.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltredes.

Nr. 890 a

Fra Sekretariatet:

Forslaget oversendes Sekretariatet.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 891

Bergen faglige Samorganisasjon, foreslår:

«De funksjonshemmede og fagorganisasjonen.

LOs kongress mai 1973 vil be det nyvalgte Sekretariat om å overveie spørsmålet om man ikke bør opprette et Kontaktutvalg mellom LO og de bestående største organisasjoner for funksjonshemmede. Mandatet og retningslinjene for et slikt Kontaktutvalg må utarbeides av LOs administrasjon.»

Motivering:

I den senere tid har det framkommet både i pressen, radio og TV at de funksjonshemmede har liten eller ingen støtte i fagorganisasjonen.

Dette er selvsagt ikke riktig. Det er en rekke fagforeninger som har funksjonshemmede innen sin midte og som får aktiv støtte av fagforeningen.

På den annen side er det forskjellige grader av funksjonshemmedhet — og her er det problemene melder seg. Et Kontaktutvalg som omfatter bl. a. LO, Norsk Blindeforbund, Døves Landsforening, Landsforeningen for hjerte- og lungesyke og Norsk Revmatikerforbund, vil utvilsomt kunne få betydning for de funksjonshemmede i arbeidslivet både når det gjelder arbeidsforhold, lønn, trivsel og sosiale forhold.

Fra Sekretariatet:

I LO har en komité allerede utredet spørsmålet om de funksjonshemmedes tilknytning til fagbevegelsen.

Komitéen har avgitt sin innstilling, og Sekretariatet vil ta stilling

til i hvilke forbund fagorganiserte funksjonshemmede, som arbeider i vernede bedrifter, skal tilhøre.

LO-komiteén har videre foreslått at det oppnevnes et rådgivende utvalg, bestående av representanter fra de forbund som eventuelt vil få avtaleforhold ved de vernede bedrifter.

Innstilling:

Nr. 892

Under henvisning til dette vil Sekretariatet foreslå:

Forslaget sendes Sekretariatet med anmodning om at ovennevnte utvalg også vurderer forslaget fra Bergen faglige Samorganisasjon.

Bodø faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 893

•AUF — økonomisk grunnlag for arbeid blant yngre fagorganiserte.

LO-kongressen har i sin tid vedtatt at AUF også skal være fagbevegelses ungdomsorganisasjon.

Det formodes å være velkjent i LO at AUFs faglige virksomhet lokalt hemmes av dårlig økonomi. Også innen de enkelte samorganisasjoner, spesielt på de mindre steder, har man de samme økonomiske problemer. Følgelig har samorganisasjonene liten eller ingen mulighet til å støtte AUF i vesentlig grad.

Bodø faglige Samorganisasjon finner det derfor påkrevet å påpeke de forpliktelser LO har vis à vis AUF i henhold til foran nevnte vedtak. Vi forlanger at LOs økonomiske ansvar overfor AUF tas opp til drøftelse på forestående Kongress, under hensyntaken til den virksomhet som skal drives blant unge fagorganiserte.

Videre mener vi at ansettelse av bare én ungdomssekretær ikke er tilstrekkelig til å støtte AUFs arbeid på det lokale plan.

Fra Sekretariatet:

Nr. 893 a

Landsorganisasjonen har i kongressperioden fulgt opp den bevilgning som Kongressen i 1969 vedtok.

I tillegg til dette har støtten til lokalt studiearbeid økt fra år til år.

Innstilling:

Forslaget blir å behandle i forbindelse med bevilgningene på Kongressen.

Oslo faglige samorganisasjon, foreslår:

Nr. 894

•Fra Oslo Kjele- og Maskinpasserforening har Samorganisasjonen fått dette forslaget:

«Kongressen henstiller til Landsorganisasjonens administrasjon å nedsette et utvalg til å vurdere kjele- og maskinpassernes organisasjonsforhold, i henhold til vedlagte redegjørelse, bilag 1, og muligens fremme forslag som tilfredsstillende denne gruppes spesielle faglige interesser organisasjonsmessig.»

(Vedleggene er ikke tatt med her.)

Samorganisasjonens styre anbefaler forslaget.

Fra Sekretariatet:

I siste Kongressperiode har LO hatt god kontakt med Oslo Kjele- og Maskinpasserforening.

LO har videre, i sammenheng med tariffoppgjørene, bedt forbundene gå inn for fagarbeideravlønning for kjelepasserne. Dette spørsmålet er på det nærmeste løst.

Videre har LO, i samarbeid med forbundene, bidratt til å spre opplysning blant kjelepasserne om de nye kjeleforskriftene. LO har også tatt initiativ til å møte med representanter fra de forbund som har kjelpassere som medlemmer og representanter fra Oslo Kjele- og Maskinpasserforening, for å drøfte spørsmål om en landskonferanse.

Nr. 895 **På denne bakgrunn foreslår Sekretariatet:**

Samarbeidet med Oslo Kjele- og Maskinpasserforening opprettholdes med sikte på å samordne kjelpassernes interesser i samarbeid med forbundene også i kommende Kongressperiode.

Nr. 896 *Askøy faglige samorganisasjon* foreslår:

«Det opprettes et samarbeidsorgan for de lokale faglige samorganisasjoner på fylkesplan. Utgiftene dekkes av LO.»

Motivering:

For å utveksle erfaringer og få nye impulser, bør det i fylkene opprettes samarbeidsorgan på fylkesplan. Dette samarbeidsorgan organiseres i forbindelse med Landsorganisasjonens distriktskontor. Alle styrer i de lokale faglige samorganisasjoner innkalles til helgekonferanse 2 ganger i året (vår og høst) der en drøfter tiltak og erfaringer som er gjennomført i enkelte områder.

Nr. 897 **Fra Sekretariatet:**

Det vises til innstillingen om samorganisasjonenes vedtekter.

Nr. 898 *Ørsta faglege Samorganisasjon*, foreslår:

«Bladet Fri Fagbevegelse legges om til en LO-ukeavis for alle LO-organiserter.»

Motivering:

Det er en kjent sak at de fleste fagbladene er tørre og uinteressante, og blir i liten grad lest av medlemmene.

For å bedre kommunikasjonene mellom ledelsen i LO og medlemmene bør LO ha sin egen avis. Med et opplag på vel 600 000 ville et slikt organ også bli et attraktivt annonseorgan og dermed bli en billig avis for LO.

Fra Sekretariatet:

Det vises til innstilling til forslag nr. 885.

Dagsordenens punkt 9. Internasjonale spørsmål.

a) Internasjonalt faglig samarbeid.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 899 *Avd. 25, Stavanger, foreslår:*

«Det tas fra LOs side kontakt med all arbeiderbevegelse i Europa for å legge opp et slikt arbeidsprogram som i punkt 1 slik at vi i fellesskap på disse premisser samarbeider i Europa.»

Nr. 899 a *Avd. 123, Jørpeland, foreslår:*

«LO må arbeide for kontakt mellom de forskjellige retninger i den internasjonale fagbevegelse, for å oppnå samarbeid og felles opptreden.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret viser til arbeidet som er i gang for å samordne de faglige interesser i Europa og støtter det samarbeid som er innledet, og forutsetter at dette bygges videre ut.

SAMORGANISASJONENE

Stavanger og Omlands faglige Samorganisasjon, foreslår:

«Det tas fra LOs side kontakt med all arbeiderbevegelse i Europa for å legge opp et arbeidsprogram med sosialistisk målsetting slik at vi i fellesskap på disse premisser samarbeider i Europa.»

Nr. 900 **Fra Sekretariatet:**

Forslagene går inn for at LO arbeider for en samling og styrking av internasjonal fagbevegelse.

LO deltar aktivt i de faglige samlingsbestrebelse som de siste årene har utviklet seg i Norden og Vest-Europa. LO arbeider også aktivt for en all-europeisk faglig konferanse. LO vil videreutvikle samarbeidet med fagbevegelsen utenfor Europa.

Innstilling:

Forslaget tiltres.

b) Konferanse om sikkerhet og samarbeid i Europa.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Avd. 8, Rogaland, foreslår:

Nr. 901

•Anerkjennelse av DDR og sikkerhetskonferanse i Europa.

Vi anmoder LO-kongressen om å gjøre sin innflytelse gjeldende for at Deutsche Demokratische Republik blir anerkjent som nasjon. LO må også aktivt støtte alle bestrebelser for at den europeiske sikkerhetskonferanse blir avholdt.▪

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Fra Sekretariatet:

Konferansens drøftelser om styrkereduksjoner kan bli viktige midler til å fremme den avspenning som utvikler seg i Europa.

Innstilling:

Sekretariatet innbyr derfor Kongressen til å gjøre slikt vedtak:

Nr. 901 a

Konferansen for sikkerhet og samarbeid i Europa og drøftelsene om styrkereduksjoner kan bli viktige faktorer i utviklingen av fortsatt avspenning i Europa. Kongressen støtter arbeidet for gjennomføringen av disse konferansene.

c) Vietnam.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 17, 44 og 53 foreslår:

Nr. 902

•Kongressen 1973 henstiller til Regjeringen om å ta initiativet for å stoppe ugjerningene i Vietnam.

Regjeringen må i internasjonale organisasjoner gå inn for:

1. Fredsavtale opprettes snarest mellom partene.
2. Alle fremmede tropper ut av Indo-Kina.▪

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 70, Kirkenes, foreslår:

Nr. 903

Kongressen 1973 henstiller til Regjeringen om å ta initiativ for å stoppe ugjerningene i Vietnam. Regjeringen må i internasjonale organisasjoner gå inn for:

1. Fredsavtale opprettes snarest mellom partene.
2. Alle fremmede tropper ut av Indo Kina.

*Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget tiltres.*

Nr. 904

Fra Sekretariatet:

Forslagene krever fred i Indo-China og alle fremmede tropper ut av landet.

LO-kongressen i 1969 gjorde følgende vedtak:

«Kongressen slutter seg til de mange krav fra fagforeningene i Norge om full støtte til Den Nasjonale Frigjøringsfront i Sør-Vietnams kamp for nasjonal frihet og uavhengighet.

Kongressen mener at det bare kan bli fred i Vietnam om følgende punkter blir lagt til grunn for løsning av konflikten:

1. USA straks stanser all bombing.
2. Alle fremmede tropper trekkes ut.
3. Full anerkjennelse av FNL.
4. Frie valg.

Kongressen pålegger det nye LO-sekretariat straks å gå i gang med å arbeide for å invitere 10 representanter fra ungdommen i Vietnam (5 fra nord og 5 fra sør) til å lære et mekanisk yrke i vårt land.»

Etter nord-vietnamesisk ønske et stipendieordningen for lærlinger fra Vietnam ikke gjennomført.

LO har gjennom egne tiltak, Vietnambevegelsens og Norsk Folkehjelp støttet arbeidet for fred i Vietnam og for frihet for Vietnams folk.

Det er lagt vekt på å yte økonomisk støtte før en fredsavtale, idet midlene da trenges mest. LO har bevilget kr. 160 000 til Vietnam og i forbindelse med bombingene ved nyttårstider satte LO i gang innsamling «LO-AKSJON VIETNAM» som innbrakte omkring 500 000 kroner. Dette beløp disponeres i samråd med fagbevegelsen i Nord-Vietnam. Etter at fred er en realitet i Vietnam vil støtten til gjenoppbyggingen komme fra mange kanter av verden.

LO har regelmessig direkte kontakt med fagbevegelsen i Nord-Vietnam og har hatt besøk av representanter for denne i Norge, foruten at representanter for norsk fagbevegelse har besøkt Nord-Vietnam.

LO følger nøye med i utviklingen i Vietnam såvel når det gjelder krigshandlingene som fredsforhandlingene.

Innstilling fra Sekretariatet vil foreligge på Kongressen.

d) Anerkjennelse av DDR.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 17, 44 og 53 foreslår:

Nr. 905

•Anerkjennelse av den Tyske Demokratiske Republikk.

LO må snarest gjøre sin innflytelse gjeldene overfor den norske regjering, slik at en full anerkjennelse av den Tyske Demokratiske Republikk kan skje snarest.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 11, Blikkenslagernes og Taktekkernes Forening, Oslo, foreslår:

Nr. 906

•Vår forening har gjennom sin deltakelse bl. a. på de årlige Arbeiderkonferansene for Østersjølandene — Norge og Island — aktivt arbeidet for norsk anerkjennelse av DDR. Foreningen ser positivt på utviklingen av normale forbindelser mellom alle stater. Spørsmålet om norsk anerkjennelse av DDR vil bety mye for opprettholdelse av freden i Europa og samarbeid på alle nivå mellom våre to land. Spørsmålet om anerkjennelse av DDR må derfor få sin plass på kommende LO-kongress. Vi ber forbundet slutte seg til dette kravet og frambringe det for LO som vårt forslag til kongressen. Parallelt med kravet om anerkjennelse må LO gi sitt bidrag til normaliseringen av forbindelsene ved å oppta offisiell kontakt med FDGB — fagorganisasjonen i DDR.

Forbundsstyrets innstilling:

Som en følge av at det vil bli opprettet normale diplomatiske/politiske forbindelser mellom Norge og DDR, vil dette naturlig bety en normalisering av det faglige samarbeid.

I denne forbindelse kan det være grunn til å si seg tilfreds med de avspenningsbestrebelse som nå kommer til uttrykk i Europa.

Forslaget tiltres.

Avd. 187, Ringerike Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 907

•LO arbeider for anerkjennelse av DDR.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 70, Kirkenes, foreslår:

Nr. 908

•Anerkjennelse av den Tyske Demokratiske Republikk.

LO må snarest gjøre sin innflytelse gjeldende overfor den norske regjering, slik at en full anerkjennelse av den Tyske Demokratiske Republikk kan skje snarest.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Fra Sekretariatet:

Forslagene går ut på at LO snarest må påvirke regjering slik at Norge kan anerkjenne Den Tyske Demokratiske Republikk, og at LO tar offisiell kontakt med landsorganisasjonen i DDR.

Avtalen mellom Forbundsrepublikken Tyskland (BRD) og Den Tyske Demokratiske Republikk om forholdet mellom de to stater ble undertegnet 21. desember 1972.

Etter at de to tyske stater nå har fastlagt forholdet seg imellom, ble avtale om opprettelse av diplomatiske forbindelser mellom Norge og DDR undertegnet 17. januar 1973.

LO har direkte kontakt med fagbevegelsen i DDR.

Nr. 909

Innstilling:

Under henvisning til foranstående innbys Kongressen til å gjøre følgende vedtak:

Kongressen fastslår at forslagene er gjennomført.

e) EF-saken.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Nr. 910

Avd. 8 foreslår:

«Det norske folk har sagt et klart nei til medlemskap i Fellesmarkedet og på denne bakgrunn må LO engasjere seg for at vårt land går aktivt inn for å utvikle det nordiske samarbeid.

Det vil være av den største betydning å skape et alternativ til fellesmarkedet, blant annet av den grunn at det fra tilhengerholdt alt er gjort framstøt for igjen å ta opp spørsmålet om medlemskap. Konferer forslaget om å endre grunnlovens bestemmelser som forlanger 3/4 flertall for at vi kan komme med.

Det er ellers mange grunner som taler for at det nordiske samarbeid bør utvikles videre blant annet den at nordisk arbeiderbevegelse har en sterk stilling. Et sterkt Norden kan også kunne bli et verdifullt utgangspunkt for vår kamp for å utvikle et stadig sterkere internasjonalt samarbeid i kampen mot monopolene — for sosialismen.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 911

Avd. §11, Malersvennenes Forening, Bergen, foreslår:

«Kongressen tar til etterretning resultatet av avstemningen om Norges tilslutning til EEC.

På denne bakgrunn pålegger Kongressen ledelsen i LO å arbeide og gjøre sin innflytelse gjeldende for en samling og styrkelse av alle sammenslutninger av arbeidere over hele verden.»

Forbundsstyret innstilling:

Forslaget tiltres.

Avd. 9, Malersvennernes Forening, Oslo, foreslår:

Nr. 912

•Malersvennernes Forening tar på det sterkeste avstand fra den måten EF-saken ble behandlet på av LOs sentrallidelse. På tross av grunnorganisasjonenes motstand og klare galluptall fremmet sentrallidelsen Arbeiderpartiets EF-politikk med alle politiske og økonomiske virkemidler de rådet over, til skade for organisasjonens enhet og økonomi.

• Dette må få konsekvenser for sentrallidelsen på LO-kongressen. »

Avd. 143, Grinder Sagarbeiderforening, foreslår:

Nr. 913

• Ved å engasjere seg for tilslutning til Fellesmarkedet har LO-ledelsen i våre øyne tydelig vist at den har spilt falitt.

• For å gjenvinne den store tillitskløft mellom medlemmene og Sekretariatet må Kongressen vedta et handlingsprogram på linje med medlemmenes vilje og ønsker.

• Som landets største organisasjon må LO stå sterkere fram og sette et preg på samfunnsutviklingen i den retning som i hvert fall kan vise konturene av et tydeligere perspektiv mot et sosialistisk samfunn. »

Avd. 242, Skien Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 914

• Fagkongressen må for kommende periode programfeste at medlemskap i EF ikke vil komme på tale.

• Fagkongressen må også sette seg imot at en handelsavtale får en utviklingsklausul som åpner veien til gradvis integrering i EFs organer. »

Avd. 348, Rørleggernes Forening, Trondheim, foreslår:

• LO må henvende seg til statsmyndighetene med krav om at folkeviljen slik den kom til uttrykk ved folkeavstemningen om Norges tilslutning til EF blir respektert og etterlevet. »

Motivering:

Etter at lammelsen etter valgnederlaget har lagt seg, har vi vært vitne til at Ja-kreftene igjen har reist hodet med suveren forakt for valgresultatet. Vi kan her vise til kjente politikeres uttalelser, og ønsket om å få en utviklingsklausul som kan ha som mål å føre oss bakdøra inn i EF. Til dette kommer en målbevisst propaganda i dagspressen og NRK til fordel for medlemskap. Den avstand folkeavstemningen avslørte mellom politikere og folkeviljen tilsier at vi må være på vakt.

Vi er ikke imot konkrete samarbeidstiltak med andre nasjoner, men dette må komme i sak for sak på vanlig måte. Vi er enig med LO-formannen i hans uttalelse om at medlemskap i EF sannsynligvis ikke er aktuell politikk i vår generasjon.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 915

Forbundsstyret konstaterer at LOs ledelse både i sitt samarbeid med Det norske Arbeiderparti og i spørsmålet til EF har handlet på

grunnlag av de vedtak og pålegg som LOs øverste myndighet — Kongressen — har gitt.

Forslagene kan derfor ikke tiltres.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 916 *Avd. 1, Oslo, foreslår:*

«Avstemningen i EF-saken slo fast at medlemskap ikke er aktuelt for vårt land. Dette må Kongressen, gjennom vedtak, bekrefte. LO må videre engasjere seg i arbeidet med en handelsavtale, som dekker medlemmenes interesser.»

Nr. 917 *Avd. 25, Stavanger, foreslår:*

«Det alminnelige medlem i fagbevegelsen har under den EF-debatten som har funnet sted, både før og etter folkeavstemningen den 25. september 1972, vært vitne til at det fra flere hold innenfor våre egne rekker må ha hersket full forvirring om hva som er fagbevegelsens målsetting og hva som er medlemmenes ønsker. Toppledelsen i LOs organer må selvsagt tilskrives hovedansvaret for dette.

Imidlertid har nå et stort flertall i folket sagt nei til norsk medlemskap i Fellesmarkedet (EEC) og LOs kongress må selvsagt ta dette til full etterretning.

Kongressen fordømmer på det skarpeste arbeiderpressens ensidige holdning under EF-debatten.»

Nr. 918 *Avd. 34, Sandefjord, foreslår:*

«LO-kongressen 1973 må søke å komme til klarhet i hva som var årsaken til flertallet i LOs ledelse engasjerte seg så ensidig i EF-saken.

Ansettelsen av 60 korttids-sekretærer, hvis hovedoppgave var å overbevise arbeiderne om LOs riktige holdning i EF-saken, var etter vår oppfatning sløseri og misbruk av medlemmenes kontingentpenger. Det riktige ville, etter vår mening, være å kreve av statsmakten som ved sin søknad hadde brakt oss i den situasjon vi var kommet i, at den skulle stille like økonomiske midler til rådighet for begge parter og deres informasjonsarbeid. Hovedårsaken til LOs knefall, og arbeidet for å få LOs medlemmer til å etterkomme storkapitalens og Regjeringens ønske om medlemskap, i stedet for å be medlemmene stille seg solidarisk med arbeidere, fiskere og bønder, er vel den samarbeidslinje med arbeidskjøpere, og de regjeringer som har sett som sin hovedoppgave å få flertallet av arbeiderklassen til å underkaste seg de lover, forordninger og spilleregler vår samfunnsform krever for at den skal leve videre, til tross for de iboende skadevirkninger.

Vi oppfordrer LO-kongressen til å gå imot samarbeidslinje.

At den velger en ledelse som tar kampen opp mot arbeidskjøperne og den samfunnsform som har til hovedoppgave å legge forholdene til rette for de som i generasjoner har utbyttet arbeiderklassen og det store flertall av folket.

Ad. LOs EF-standpunkt.

LO-kongressen beklager sitt ensidige standpunkt til EF-saken.»

Motivering:

Rent prinsipielt er det riktig av LO å engasjere seg i alle spørsmål av betydning for samfunnet og medlemmene. Men i en sak av så stor rekkevidde som EF-saken var, ville det vært riktig å gitt en

tosidig informasjon. Dette fordi en kritisk vurdering av begge sider i spørsmålet ville gitt medlemmene et bedre utgangspunkt for sin stemmegiving. Dette også fordi omtrent den samlede presse i landet var for, og derfor ikke ga noe allsidig bilde av situasjonen.

LO-ledelsen bør også pålegge delegatene å holde seg så godt informert ned til grunnplanet som mulig. Hadde denne informasjon vært god så hadde vi også kan hende, fått et vedtak om korttidssekretærer med begge standpunkter, og derved mindre kritikk.

Avd. 143, Mo, foreslår:

«Kongressen bes foreta en bred gjennomdrøfting av hele fagbevegelsens engasjement i EF-saken.

Den politiske realitet som foreligger etter folkets NEI til norsk medlemskap i Fellesmarkedet, må nødvendigvis endre prioriteringen av landets internasjonale samarbeid. Det nordiske alternativ må nå tillegges større vekt.

Vi foreslår overfor Kongressen at LO tar sikte på å påvirke Regjeringen sterkest mulig med sikte på en videreutvikling av samarbeidet mellom Norge, Sverige, Finland, Island og Danmark, i den grad landets EF-medlemskap gjør dette mulig.

De nordiske land må så langt det er mulig, samordne sine interesser både vis-à-vis EF og verden for øvrig. Dette har tidligere vist seg særlig verdifullt og vil få stadig større aktualitet i tiden som kommer.

I pakt med dette må samarbeidet mellom fagbevegelsene i de nordiske land forsterkes. Det må imidlertid ikke føre til at det videre internasjonale faglige samarbeid nedtrappes. Det også må forsterkes.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret konstaterer at LO har tatt folkeavstemningen om EF til etterretning og at LO aktivt vil bidra til at Norge får en best mulig handelsavtale.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 18, Halden, foreslår:

«Med et betydelig flertall ved folkeavstemningen om medlemskap i EF avviste det norske folk medlemskapet.

Norske kapitaleiere har planer om å omgå dette vedtaket, ved å overføre bedrifter og kapital til EF-land, for derved å høste større profitt.

Dette er imot landets og de fagorganisertes interesser. Bedriftenes opparbeidede fonds og kapitalverdier er merverdien av det utførte arbeid, og bør derfor være under kontroll av de ansatte.

LO må overfor Stortinget kreve at «Valutaloven» tas i bruk, og gjennom den hindre kapitalflukt.

Det er et faktum at priser, skatter, avgifter og boligrenter viser en økende tendens.

Da moms blir tillagt priser og tjenester, rammer denne avgiften hardest de trygdede og lavtlønte. Dette viser at momsen er et usosialt skattesystem.

Vi foreslår at LO overfor Stortinget fremmer kravet om fjerning av moms på matvarer og husholdningsstrøm.

Fagkongressen må legge opp til en politikk som er i samsvar med de fagorganisertes interesser.

Nr. 919

Nr. 920

Vi viser til LOs behandling av EF-saken og ansettelsen av korttidssekretærene, i strid med flertallet innen LO.

Vi mener at Aspengren har overtrådt spillereglene og bør gå.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret har, med 7 mot 2 stemmer, tatt avstand fra uttalelsens ordlyd og kan ikke tiltre forslaget.

En av mindretallet tok avstand fra siste linje i uttalelsen.

Nr. 921

Avd. 1, Murernes Union, Oslo, foreslår:

•Murernes Union har på sitt medlemsmøte den 11. oktober 1972 diskutert folkeavstemningen og vurdert den slik:

Folkeavstemningens resultat ble en overbevisende seier for de krefter i landets politikk som bygger på et demokratisk og sosialistisk idégrunnlag. Utfallet av folkeavstemningen ble en hard dom over LO, Arbeiderpartiet, Regjeringen og deres samarbeidspartnere i EF-saken, der deres feilvurderinger kan oppsummeres slik:

Manglende ideologisk standpunkt og realistisk vurdering av hva EF står for, samt den udemokratiske behandlingsmåte som saken fikk.

Resultatet av folkeavstemningen må endre prioriteringen i landets internasjonale samarbeid. Det samme gjelder for det faglige internasjonale samarbeid.

Et fornyet initiativ i nordisk politisk samarbeid må styrkes.

Dette faglige arbeid skal også forsterkes i andre internasjonale forbindelser. Her må vi tilstrebe et faglig internasjonalt aksjonsfelleskap mot stor kapitalen og de multi-nasjonale konserner.

Murernes Union går ut fra at LO-kongressen 1973 tar opp disse oppfatninger på dagsordenen, som er i samsvar med norsk faglig interessepolitikk.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret har med 7 mot 2 stemmer tatt avstand fra uttalelsens ordlyd og kan ikke tiltre forslaget.

Avd. 39, Moss, foreslår:

•Rette sterk kritikk til LOs ledelse når det gjelder den ekstraordinære kongressen og ansettelse av korttidssekretærer i forbindelse med EF.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget kan ikke tiltres.

NORSK PAPIRARBEIDERFORBUND

Nr. 922

Avd. 5, Rena Kartongarbeiderforening, foreslår:

•Kongressen tar avstand fra den måten LOs ledelse behandlet EEC-saken på.

Ved store politiske merkesaker skal avgjørelsen legges fram for medlemmene til uravstemning før LO ensidig engasjerer seg i saken. Uravstemningen skal så være bindende for LOs ledelse.

M o t i v e r i n g :

De fagorganiserte over hele landet forlangte uravstemning over spørsmålet om LOs holdning til EEC.

LOs ledelse avviste dette og engasjerte seg bare til fordel for medlemskap og brukte medlemmenes penger i strid med medlemmenes interesser.

Forbundsstyrets innstilling:

EF-saken ble behandlet i samsvar med LOs vedtekter og i LOs ansvarlige organer.

(Forslaget vedtatt med 15 mot 6 stemmer.)

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Forening 71, Norges Skatterevisorers Landsforening, foreslår:

Nr. 923

•Arbeidsutvalget i Norges Skatterevisorers Landsforening krever at Fagkongressen tar opp LOs behandling av EF-saken.

LOs behandling av EF-saken og den ensidige fortegnets EF-propaganda som LO iverksatte, er en skamplett for organisasjonen. Medlemmenes tillit til LOs ledelse er, etter EF-saken, så svekket at bare en fullstendig fornyelse av LOs ledelse vil gjøre det mulig å rette opp tillitsforholdet.

Vi venter av Fagkongressen at den handler i samsvar med det syn folket ga uttrykk for ved folkeavstemningen.

Forbundsstyret innstilling:

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget.

Forening 102, Yrkesskolenes Landsforening, foreslår:

Nr. 923 a

•Representantskapet i Yrkesskolenes Landsforening vil på bakgrunn av LOs engasjement i EF-saken foreslå at saker av så stor betydning, for ettertiden sendes til uravstemning.

Forbundsstyret innstilling:

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget.

SAMORGANISASJONENE

Flekkefjord faglige samorganisasjon foreslår:

Nr. 924

•For ettertiden må LO, før de engasjerer seg i en viktig samfunnspolitisk sak, la det enkelte medlems mening komme fram i en uravstemning.

Fra Sekretariatet:

Forslagene kritiserer LOs behandling av EF-saken. Forslagene går også ut på at Kongressen tar folkeavstemningsresultatet til etterretning.

Stortinget behandlet spørsmålet om medlemskap i EF tre ganger. Hver gang ble det med stort flertall vedtatt at Norske skulle forhandle med EF med sikte på medlemskap.

På denne bakgrunn fulgte LO nøye med i utviklingen av dette forholdet. I LOs handlingsprogram som ble vedtatt på LO-kongressen i 1969 etter forutgående behandling i over tusen rådslagningsgrupper, heter det blant annet:

•Gjennom det organiserte samarbeid med fagbevegelsen i EFTA-landene og gjennom kontakten med fagbevegelsen i EEC, må vi arbeide for

å styrke arbeidstakernes stilling innenfor de vest-europeiske markedssammenslutninger. Sammenlagt er den vest-europeiske fagbevegelsen så sterk at den kan prege utformingen av det framtidige Vest-Europa og dets plass i verden. Fagbevegelsen må nøye følge med i utviklingen i EEC og informere medlemmene om denne, slik at fagbevegelsen står best mulig rustet til å ta standpunkt når spørsmålet om en ordning av markedssplittelsen i Vest-Europa igjen blir aktualisert.

Etter at forhandlingsresultatet forelå i januar 1972 ble dette behandlet i fagbevegelsens organer. LOs ekstraordinære kongress 2. og 3. juni samme år vedtok med 230 mot 81 stemmer å godkjenne Sekretariatets vedtak av 25. januar 1972, hvor det samlede forhandlingsresultat ble akseptert og medlemmene ble anbefalt å stille seg positivt til det.

Folkeavstemningen ga flertall mot norsk medlemskap i EF.

Den 2. oktober fattet Sekretariatet følgende vedtak:

•Landsorganisasjonens sekretariat har i sitt møte den 2. oktober behandlet situasjonen etter folkeavstemningen om norsk medlemskap i De Europeiske Fellesskap.

Flertallet i LOs ekstraordinære kongress og i Sekretariatet gjorde sine vedtak i markedssaken fordi de kom fram til at fullt medlemskap i EF ville gi både folket og LOs medlemmer de beste vilkår. LOs tillitsmenn har handlet i samsvar med disse vedtak.

Folkeavstemningen ga flertall mot norsk medlemskap i EF. Sekretariatet tar avstemningsresultatet til etterretning. I den situasjon som nå er oppstått blir det en oppgave å oppnå en gunstigst mulig handelsavtale for Norge. LO vil gjøre sitt til at man oppnår dette. En viktig oppgave blir det også å utvikle videre samarbeidet med fagbevegelsen i Europa.

Marknadssaken har i den senere tid dominert debatten innen fagbevegelsen. Nå må våre andre viktige oppgaver ved siden av tariffarbeidet tas opp for fullt. Det gjelder arbeidet med demokrati i arbeidslivet, miljøspørsmål i videste omfang, utdanning, forskning og andre saker av stor betydning for organisasjonens virksomhet. Alle krefter må, når vi nå har lagt markedsdebatten bak oss, settes inn på disse områdene.

Det er en historisk kjensgjerning at fagbevegelsens styrke ligger i dens samhold innad. Denne holdning har gitt grunnlaget for de store framskritt som er vunnet. Bare på dette grunnlaget kan vi også i framtida løse de store oppgavene vi har foran oss. En opprivende strid om markedssakens behandling vil ikke gagne medlemmenes interesser. Sekretariatet understreker at alle forsøk på splittelse i fagbevegelsen må avvises.

Nr. 924 a

Under henvisning til ovenstående foreslår Sekretariatet at Kongressen gjør slikt vedtak:

1. Den debatt markedssaken skapte i fagbevegelsen ble avgjort ved folkeavstemningen 24. og 25. september 1972.
2. En samlet fagbevegelse må nå konsentrere seg om de store oppgaver som ligger foran den, slik som blant annet arbeidet med demokrati i arbeidslivet, miljøspørsmål i videste omfang, utdanning og forskning.
3. LO må fortsette utviklingen i det faglige samarbeidet internasjonalt.

Dagsordenens punkt 10. Demokrati i arbeidslivet.

NORSK FORBUND FOR ARBEIDSLEDERE OG TEKNISKE FUNKSJONÆRER

Avd. 88, Kragerø, foreslår:

Nr. 925

•LO-kongressen 1973 må ta opp til debatt en videreføring av den åpning til demokrati på arbeidsplassen man får ved gjennomføring av de ansattes representasjon i bedriftsstyret og forsamlinger fra 1. januar 1973, til også å omfatte de bedrifter som foreløpig er holdt utenfor og unntatt fra loven.

Videre må tas opp til debatt og avklaring i hvilken grad lokalsamfunnets valgte organer (kommunestyret) bør være representert i bedriftenes styrende organer, dette for å sikre størst mulig harmoni i forholdet mellom bedriften og lokalsamfunnet den er plassert i.

Motivering:

Betydelige bedrifter øver så stor innflytelse på det samfunn den er en del av, og forandringer i bedriften kan endre grunnleggende forutsetninger i lokalsamfunnet så vesentlig at det er naturlig at det samme samfunn i den grad det er mulig, får anledning til å delta i styringsprosessen.

Forbundsstyrets innstilling:

Landsorganisasjonen og Det norske Arbeiderparti må, når loven er praktisert en tid, ta dette opp til behandling. Særlig er dette viktig i lokalsamfunn som i det store og hele er avhengig av en enkel bedrift.

Forbundsstyret vil derfor presisere nødvendigheten av at folkevalgte organer blir trukket med i behandlings- og beslutningsprosessen i bedriftene.

BEKLEDNINGSARBEIDERFORBUNDET

Avd. 16, Dale Tekstilarbeiderforening, Dale, foreslår:

Nr. 926

•Lov om bedriftsdemokrati.

LO må arbeide for en endring av Aksjeloven slik at loven om bedriftsdemokrati blir gjeldende også for bedrifter med mindre enn 50 ansatte.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret tiltrer forslaget og viser for øvrig til enstemmig vedtak på forbundets landsmøte i september 1972, som i hovedsak har det samme innhold som forslaget fra avd. 16.

Nr. 926 a •LO arbeider for at det innføres i lovs form en regel med dette hovedinnhold:

Når en bedrift varsler nedleggelse eller oppsigelse som vil ramme et stort antall ansatte, trer Staten inn og overtar for en nærmere bestemt periode de rettigheter og plikter bedriftens eiere har. ,

Motivering :

Av bitter erfaring har vi opplevd hvor lite de ansatte har av rettigheter ved beslutninger om innskrenkninger eller avvikling.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret viser til de endringer som er foretatt i Aksjeloven som nå gir de ansatte rett til å velge representanter til bedriftsforsamlinger og/jeller styrerepresentanter.

Forbundsstyret er av den oppfatning at i og med denne endring av Aksjeloven vil forholdet mellom de ansatte og bedriftens ledelse bli et helt annet enn tidligere og er av den oppfatning at med de endringer som nå er foretatt i Aksjeloven, vil intensjonene i forslaget fra avd. 16 stort sett være oppfylt.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 927 *Avd. 3, Oslo Stein-, Jord- og Sementarbeideres Forening, foreslår:*
•Bedriftsutvalg.

Alle representanter som skal velges av de ansatte til bedriftsforsamlinger, eller som de ansattes representant til firmaer eventuelt konserns styrer, må være medlem av en anerkjent og representativ interesseorganisasjon. »

Motivering :

Intensjonene for den nå vedtatte lov om bedriftsdemokrati er å skaffe de ansatte medinnflytelse på styrings- og beslutningsprosessen innenfor den enkelte bedrift eller konsern. Om dette skal få gjennomslagskraft i hele vårt næringsliv er det etter vår oppfatning nødvendig at de sentrale kriterier for dette arbeid blir samordnet. Dette kan rimeligvis bare bli gjort av representative interesseorganisasjoner og ikke av uforpliktende enkeltpersoner. De av bedriften eller konsernets oppnevnte representanter til disse organer forventer vi blir forpliktet av bedriften eventuelt konsernets styre og deres interesseorganisasjons retningslinjer for dette arbeid.

Vi forventer at de valgte representanter til disse organer kommer til å ha et sterkt behov for informasjon og ekspertise av ulik art for å underbygge de ansattes og sin egen stillingtagen til ulike problemstillinger innenfor disse organer. Denne informasjon og ekspertise må etter vår oppfatning søkes innenfor et ansvarlig og representativt organisasjonsapparat, som på sin side må stå som ansvarlig for midler av den tilgjengelige informasjon og ekspertise. Det kan også bli nødvendig å ha et forum hvor eventuelle tvister mellom ulike grupperinger av ansatte kan prøves.

Det er vår oppfatning at de av de ansattes valgte representanter til disse organer, foruten en intern demokratisk saksbehandling innenfor rammen av samarbeidsavtalen og loven om bedriftsdemokrati, må være forpliktet av den legitime målsetting vedkommende interesseorganisasjoner måtte ha med dette arbeid.

Avd. 9, Malersvennernes Forening, Oslo, foreslår:

Nr. 928

«Vi mener at LO-kongressen må gå inn for en faglig/politisk kampløp som både gir arbeidstakerne en større medbestemmelsesrett i arbeidslivet og som fremmer den demokratiske beslutningsprosessen fra grunnplanet innenfor LOs eget organisasjonsapparat. Aktiv medbestemmelsesrett fremmes best ved at flest mulig får være med i beslutningsprosessen.

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 928 a

«LO må arbeide for å utvide Demokratiet i arbeidslivet til å omfatte de næringer og eierforhold som i dag ikke er omfattet av endringen i Lov om aksjeselskaper av 12. mai 1972.

LO må arbeide for å utvide representasjonen fra de ansatte i bedriftsforsamlinger og styrer.

LO må arbeide for at sine medlemmer får fortrinnsrett som de ansattes representanter i bedriftsforsamlingen og styrer.

(Forslaget fra avdeling 3 og 9 oversendes Sekretariatet som et arbeidsgrunnlag.)

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 929

«Under drøftelsen av bedriftsdemokratiet tas det opp om det ikke er riktig at klubbformennene i bedriftene gis anledning til å delta i bedriftens daglige administrasjons- eller postmøte, på lik linje med bedriftens øvrige ledelse.

LO skal på kongressen drøfte innføringen av bedriftsforsamlinger og representasjon i bedriftens styrer.

Vi er av den oppfatning at det også er nødvendig å drøfte på hvilken måte de ansattes representant i styrene kan beskyttes mot usaklige angrep fra bedriftsledelsens side, for sine standpunkter, når man sitter i et slikt styre.»

Nr. 930 *Avd. 5, Bergen, foreslår:*
•Videre utbygging av bedriftsdemokratiet bygget på realiteter.

Nr. 931 *Avd. 31, Alesund, foreslår:*
•LO må med stor årvåkenhet følge utviklingen når det gjelder loven om bedriftsdemokratiet. Vi er nå kommet inn i den vanskeligste fasen, nemlig gjennomføringen av loven på de forskjellige bedrifter rundt hele landet. Det er av stor betydning for fagbevegelsen at lovens intensjoner blir etterlevet. Det må derfor fortsatt drives en intens opplysnings- og kursvirksomhet på dette felt.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret erklærer seg enig i at arbeidet framover må konsentreres om å legge forholdene slik til rette at de nye lovbestemmelser kan virke etter sin hensikt. Videre må en sørge for at en får lovbestemmelser som sikrer best mulig representasjonsordninger også i konserner og at de næringer som nå ikke omfattes av loven får tilsvarende ordninger.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 932 *Askøy Faglige Samorganisasjon foreslår:*
•Bedriftsdemokrati må gjennomføres på alle arbeidsplasser.

Motivering:

Ved det lovforslag som foreligger og som gjennomføres 1. januar 1973, er en del grupper utelatt. For disse må det snarest gjennomføres bedriftsdemokrati. Videre må det arbeides aktivt for å få gjennomført bedriftsdemokrati på alle arbeidsplasser.

Nr. 933 *Molde og Omegn Faglige Samorganisasjon foreslår:*
•Det er alminnelig enighet i arbeiderbevegelsen om at lovendringen i aksjeloven som fra årsskiftet 1972/73 gir de ansatte anledning til representasjon i bedriftenes besluttsende organer — er det første skritt på veien mot et réelt bedriftsdemokrati.

Vi vil foreslå at Kongressen gjør et prinsippvedtak om den videre utvikling og trekker opp retningslinjene og en tempoplan for dette viktige arbeid. Neste målsetting må være at også samfunnet blir representert i de besluttsende organer med $\frac{1}{3}$, slik at de ansatte, bedriftseierne og lokalsamfunnet blir likestilt i bedriftenes beslutningsprosess.

Fra Sekretariatet:

Kongressen innbys til å gjøre følgende vedtak:

Kongressen uttaler sin tilfredshet med endringen i aksjeloven som gir de ansatte rett til å bli representert i bedriftsforsamlinger og i bedriftenes styre. Med dette har man tatt et viktig skritt videre når det gjelder demokratiseringen i arbeidslivet. I løpet av 1973 vil denne reform bli gjennomført i ca. 1000 bedrifter og ca. 3500 representanter for de ansatte kommer med i bedriftenes formelle organer. Det vil være en viktig oppgave å følge denne utviklingen nøye slik at denne reform virker etter hensikten og blir en reell medbestemmelse for de ansatte.

Fagbevegelsen må videre arbeide aktivt for at liknende reformer blir satt i verk for de næringer, bransjer og bedrifter som foreløpig faller utenfor samt innenfor den offisielle virksomhet. I tillegg til de ansattes representasjon i bedriftenes organer, må en arbeide for at kommunale og fylkeskommunale myndigheter blir representert i bedrifter som har vesentlig innflytelse på lokalsamfunnet.

Den videre utvikling av bedriftsdemokratiet, må etter Kongressens mening skje ved revisjon av avtalene slik at tillitsmennenes innflytelse styrkes og at de organer som er opprettet i samarbeidsavtalene får besluttende myndighet innen bestemte områder. Dette gjelder også i den offentlige virksomhet.

Fagbevegelsen står nå overfor en stor oppgave når det gjelder skolering av de representanter som skal representere de ansatte i de ulike organer. Det vil også være viktig med en total informasjon til samtlige medlemmer om utviklingen på dette område.

Den bedriftsinterne skolering må aktiviseres innenfor den enkelte bedrift, slik at den enkelte ansatte gjennom erfaring og kunnskap får større innflytelse på sin egen arbeidssituasjon og på bedriftens ledelse.

Når det gjelder de store internasjonale selskaper, må fagbevegelsen i samarbeid med organisasjoner i andre land arbeide aktivt for å sikre de ansatte tilfredsstillende innflytelse.

Dagsordenens punkt 11. LOs handlingsprogram.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 934 *Avd. 1, Oslo, foreslår:*

«Politisk regnskap for perioden.

LO har til de senere kongresser utarbeidet et handlingsprogram for Kongressperioden, som har hatt stor betydning for fagbevegelsens virksomhet i Kongressperioden.

Vi er overbevist om at et tilsvarende regnskap over kongressperiodens virksomhet også ville ha stor verdi som stoff til diskusjon på hver kongress.

Vi vil foreslå at de framtidige kongresser også gir LO-sekretariatet i oppdrag å skaffe fram et slikt regnskap for Kongressen.»

Forbundsstyrets innstilling:

Spørsmålet bør ses i sammenheng med innholdet i LOs beretning over virksomheten.

Fra Sekretariatet:

Det vises til særtrykk av utkastet til handlingsprogram.

Nr. 934 a

Innstilling:

Forslaget til handlingsprogram godkjennes.

Dagsordenens punkt 12.

Diverse forslag.

1.

LOs distriktskontorer.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 22 foreslår:

Nr. 935

«Sogn og Fjordane fylke får sitt eget LO-kontor.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 318, Høyanger Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 936

«Avdelingen har samrøystes gått inn for at det må opprettes en LO-sekretærstilling i Sogn og Fjordane.»

Avd. 324, Årdal Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Det var enstemmig ønske om at det må opprettes en LO-sekretærstilling i Sogn og Fjordane.

Vi ser det som en svært viktig sak for vårt fylke, da vi på dette område, i forhold til andre landsdeler nærmest må betraktes som u-land både når det gjelder opplysning og organisasjon, for i fylket i dag er det en liten prosent som er organisert.»

Avd. 479, Eid Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 937

«Kongressen fatter vedtak om opprettelse av et distriktskontor i LOs regi i Sogn og Fjordane.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene må vurderes i sammenheng med organisasjonsformene og oversendes derfor det kommende sekretariat.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Avd. 76, Haugesund, foreslår:

Nr. 938

«Det opprettes stilling som LO-sekretær i Rogaland. Sekretæren bør dekke nordre del av Rogaland, Haugalandet, og ha kontor i Haugesund.»

Motivering :

Haugalandet har i dag 3 samorganisasjoner, Haugesund Samorganisasjon ca. 6000 medlemmer, Sauda Samorganisasjon ca. 1250, Karmøy Samorganisasjon ca. 850 medlemmer fordelt på 56 avdelinger.

Den totale sysselsetting i Haugesund pr. i dag er ca. 12 000 personer, derav 3200 kvinner.

Den totale sysselsetting i Karmøy pr. i dag er ca. 8000 personer, derav 1600 kvinner. Det er et følbart behov for en fastlønnet tillitsmann til å ta seg av organisasjonssaker, ikke minst verving av nye medlemmer.

Til eksempel kan nevnes:

Av ca. 40 installasjonselektrikere og hjelpere sysselsatt i Karmøy kommune er organisasjonsprosenten 0.

Forbundsstyrets innstilling:

Det vises til at LO har opprettet distriktskontor for Rogaland med sete i Stavanger. Forslaget oversendes til Sekretariatet for nærmere vurdering, eventuelt en utbyggelse av distriktskontorene i Stavanger eller opprettelse av eget kontor i Haugesund.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 939

Avd. 67, Tønsberg, foreslår:

•Det opprettes et LOs distriktskontor for Vestfold med sete i Tønsberg.•

Motivering :

Distriktssekretærenes arbeid må foregå mer enn hittil på arbeidsplassene. Dette krever en deling av det felleskontor som i dag eksisterer i Vestfold og Telemark.

Dette først og fremst fordi næringsgrunnet har forandret seg veldig raskt, spesielt i Vestfold.

Servicenæringen har vært og er i voldsom framgang, samtidig som disse arbeidsplasser ligger veldig spredt. Dette gjør organisasjonsarbeidet meget vanskelig.

De små fagforeninger har for dårlig økonomi til å kunne drive aktivt, og trenger den moralske støtte som det er å ha nær kontakt

med et LO-kontor. Dette er ingen kritikk mot det bestående kontor i Porsgrunn, de gjør så mye en kan vente, men arbeidsfeltet er blitt for sterkt, og det må vi ta konsekvensen av.

Subsidiært:

«Det ansettes 1 sekretær i tillegg til den vi har i Porsgrunn distrikt.»

Motivering:

Porsgrunn distriktskontor omfatter Vestfold og Telemark. Med én sekretær for disse to fylker er det vanskelig å oppnå det siktemål vi har, at «ingen som arbeider innenfor vårt område skal være uorganisert».

Vi viser ellers til den lave organisasjonsprosent på 42,1 for Vestfold fylke.

Avd. 178, Eid, foreslår:

Nr. 940

«Det opprettes LO-kontor i Sogn og Fjordane.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret viser til de pågående utredelser og drøftelser vedrørende LOs framtidige organisasjonsstruktur. Forbundsstyret finner ikke på nåværende tidspunkt å ta stilling til nyopprettelser av LO-kontorer i distriktene.

Avd. 224, Kristiansand, foreslår:

Nr. 941

«Landsorganisasjonen opprettholder den nåværende ordning med korttidssekretærer.»

Motivering:

Når det gjelder informasjonen innad i fagbevegelsen er den til tider sterkt kritisert for at den bare kommer fra fast ansatte innen toppledelsen i Landsorganisasjonen.

Avdelingen mener at korttidssekretærene må engasjeres i forbindelse med gjennomføringen av store og til dels kompliserte saker. Gi informasjon i Samorganisasjonene, fagforeningene og direkte på arbeidsplassene.

Effekten av en slik informasjon vil bli langt større, og en vil nå flere medlemmer. Informasjonen vil på denne måten komme fra folk som arbeider direkte i industrien, og vil etter vår mening få en større spredning.

Nr. 942 *Forbundsstyrets innstilling:*

Ordningen med korttidssekretærer kan i enkelte tilfeller være en god arbeidsordning.

Når fagbevegelsen står overfor gjennomdrøftelse av viktige faglige organisasjonsmessige eller politiske spørsmål er det av betydning at det blir brukt fantasi og handlekraft for å få størst mulig aktivitet.

Korttidssekretærer kombinert med godt tilrettelagt presentasjonsmaterieell har vist seg å være en egnet form for å sikre bredere oppslutning om drøftelsene.

Forbundsstyret vil imidlertid understreke at valg av presentasjonsmaterieell og midler må tilpasses det stoff som skal opp til drøftelse.

Arbeidsmåtene vil og må kunne veksle fra sak til sak. Fagbevegelsen må derfor ikke bare bli bundet til én arbeidsform.

Fra Sekretariatet:

Forbundsstyrets forslag tiltres.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 943 *Avd. 26, Høyanger, foreslår:*

«Det fremmes forslag om et eget LOs distriktskontor i Sogn og Fjordane fylke.»

Motivering:

Som de fleste vet er Sogn og Fjordane et meget vanskelig fylke å arbeide i på grunn av de store avstander. Som følge av dette blir kommunikasjonen mellom de forskjellige fagforeninger mangelfull. Vi er derfor av den formening at et eget distriktskontor vil være med å styrke og høyne den faglige interesse i vårt fylke.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes LO.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 944 *Hammerfest Faglige Samorganisasjon foreslår:*

«Hammerfest faglige Samorganisasjon har i en årrekke ønsket og hevdet nødvendigheten av å opprette et LO-kontor for Vest-Finnmark. Den siste henvendelsen ble sendt LO 3. mai 1972. Noe svar foreligger dessverre ikke pr. dato. De fagorganiserte forlanger nå en avgjørelse i saken. I alle fall må vi kunne forlange et svar fra LO.

Forholdene slik de er i dag, er slette, det er uholdbart og kan ikke fortsette. På papiret heter det at vi (vest-fylket) hører inn under Tromsø-kontoret. Det eneste LO-kontoret i Finnmark ligger i Øst-Finnmark, Kirkenes. Avstandene er store. Vest-Finnmark blir liggende i ingenmannsland. Kontorene både i Kirkenes og Tromsø har meget å gjøre — tiden blir for knapp. For eksempel er det å få en sekretær til et årsmøte i Samorganisasjonen i

Hamerfest en umulighet. De har rett og slett ikke tid. Som nevnt sorterer vi under Tromsø-kontoret, men nå ser det ut for at kontoret i Kirkenes har overtatt i stor utstrekning. De fleste henvendelser, i form av skriv, telefon, innkallelse til konferanser o. l. kommer i alle fall derfra. Personlig kontakt er noe annet, og av forståelige grunner er det ikke nødvendig å komme nærmere inn på det.

På bakgrunn av dette mener vi at tiden er inne for opprettelse av et eget LO-kontor for Vest-Finnmark, og det naturlige skulle være å legge det til Hamerfest. Herfra vil distriktet kunne betjenes på en tilfredsstillende måte. Vi mener videre at en slik stilling kunne kombineres med Samvirke (forsikringssaker). Med andre ord et servicekontor for LO og Samvirke.

Vi håper denne saken får en behandling som vil gi positive resultater.·

Haugesund og omland faglige Samorganisasjon, foreslår:

Nr. 945

·Det ansettes en LO-sekretær til i Rogaland.

·Sekretæren skal dekke nordre del av Rogaland — Haugalandet — og ha kontoret i Haugesund.

Motivering:

Haugalandet har i dag 3 samorganisasjoner, Haugesund Samorganisasjon ca. 6000 medlemmer, Sauda Samorganisasjon ca. 1250, Karmøy Samorganisasjon ca. 850 medlemmer, fordelt på 56 avdelinger.

Den totale sysselsetting i Haugesund pr. i dag er ca. 12 000 personer, derav 3200 kvinner.

Den totale sysselsetting i Karmøy pr. i dag er ca. 8000 personer, derav 1600 kvinner.

Det er følbart behov for en fastlønnet tillitsmann til å ta seg av organisasjonssaker, ikke minst verving av nye medlemmer, og slik at alle de små fagforeningene kan ha en fast kontorkontakt.

Til eksempel kan nevnes:

Av ca. 40 installasjonselektrikere og hjelpere sysselsatt i Karmøy kommune er organisasjonsprosenten 0.

Kongsvinger Faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 946

·Kongsvinger Samorganisasjon foreslår at LOs distriktskontor i Hedmark blir styrket.

·Det tilsettes en sekretær for Sør-Fylket (Kongsvingerregion) med kontor i Kongsvinger.·

Tønsberg og Omland Faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 947

·Egen LO-sekretær i Vestfold.

Tønsberg og Omland Faglige Samorganisasjon foreslår at det også for Vestfold fylke blir opprettet et eget distriktskontor med en fastlønnet sekretær.

·Subsidiært vil en foreslå at det blir ansatt ytterligere en fastlønnet sekretær ved Distriktskontoret i Porsgrunn som har Vestfold fylke som arbeidsfelt.·

Motivering :

Organisasjonsprosenten i Vestfold har falt katastrofalt etter omorganiseringen i 1959 da vi hadde to fastlønte tillitsmenn i Vestfold samt en kontordame.

Etter at Vestfold er slått sammen med Telemark, behøver man bare lese statistikken for å se hva dette har ført til.

Porsgrunn-kontoret har i dag bare en fastlønnet tillitsmann og en kontordame, og det ligger i sakens natur at med den lave bemanningen dette kontoret i dag har, så må arbeidsområdet bli sterkt begrenset.

Nr. 948

Harstad faglige Samorganisasjon, foreslår:

•Opprettelse av lokalt kontor i Sør-Troms underlagt LOs distriktskontor i Tromsø og med bemanning av 1 sekretær.

Motivering :

LOs distriktskontor som også skal dekke Sør-Troms ligger i Tromsø. Kommunikasjonene i vårt distrikt er dårlige, avstandene er lange og vi mener at fagforeningene ikke får den hurtige og nødvendige hjelp som trengs.

Så vidt vi kjenner til har Sør-Troms ingen fastlønnede tillitsmenn — det gjelder både innen LO og fagforbundene. Dette er uheldig og fører til for sterk belastning på tillitsmennene våre.

Vi tror vårt forslag med kontor og sekretær sentralt plassert i Sør-Troms ikke vil belaste LO i noen større grad økonomisk, idet reiseutgiftene, hotell- og diettutgiftene er så store med en slik ordning som vi har i dag, og i tillegg får vi ikke den organisasjonsmessige service som vi mener oss berettiget til.

Vi vil også peke på at fylkesgrensene ikke må være avgjørende for vårt organisasjonsmessige virkefelt — og det er nødvendig at nordre del av Nordland og Sør-Troms slås sammen. Det skulle da være særdeles god dekning for vårt forslag.

Fra Sekretariatet:

Sekretariatet satte sommeren 1972 ned et utvalg med følgende medlemmer:

Tor Halvorsen, formann, Finn Nilsen, Else Ørbæk, Kjell Lien, Ole Knapp, Richard Trælnes.

Utvalget har som mandat å utrede distriktssekretærordningen, herunder også spørsmål om en eventuell opprettelse av nye distriktskontorer. Dette spørsmål vil utvalget måtte se i sammenheng med AOFs utbygging av sitt apparat med faglige konsulenter.

Innstilling:

Under henvisning til foranstående innbyr Sekretariatet Kongres-
sen til å gjøre følgende vedtak:

Forslag 935—940 og 943—948 sendes utvalget til behandling.
Utvalgets forslag med Sekretariatets innstilling forelegges LOs re-
presentantskap til avgjørelse.

Larvik og omland faglige Samorganisasjon, foreslår:

Vi foreslår følgende forandring i

Instruks for tilsynsutvalgene ved LOs distriktskontorer.

Punkt 1 forandres til:

•For hvert distriktskontor skal det være et tilsynsutvalg på 3 medlemmer, oppnevnt av Sekretariatet etter innstilling fra de faglige Samorganisasjoner i distriktskontorets område. Sekretariatet oppnevner formenn for tilsynsutvalgene. Funksjonstida er kongressperioden.

Motivering:

Tilsynsutvalgene har en viktig oppgave, og vi mener at alle samorganisasjonene bør få være med på å innstille de representanter som skal oppnevnes. Det er også helt i tråd med dagens utvikling av demokratiet — medbestemmelsesrett.

Fra Sekretariatet:

Instruks for tilsynsutvalgene ved LOs distriktskontorer.

Forslaget går ut på å endre punkt 1 i Instruks for tilsynsutvalgene ved LOs distriktskontorer, slik at alle samorganisasjoner i distriktskontorets område har innstillingsrett. Den nåværende ordning er at samorganisasjonen på det sted kontoret er plassert alene har innstillingsrett.

Innstilling:

Forslaget tiltres.

2.**Boligspørsmål.****NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND**

Avd. 5, Rørleggernes Fagforening, Oslo, foreslår:

- a) Det er absolutt nødvendig å få en bedre boligdekning i årene framover. Det må bygges minst 35 000—40 000 leiligheter hvert år.
- b) Det må gjennomføres effektiv kontroll med spekulasjoner i tomteprisene. Stat og kommune må ekspropriere og tilrettelegge større tomtearealer for sosial boligbygging.

- c) Husbankens utlån må økes i forhold til stigningen i byggekostnadene. Renter i Husbanken må holdes på et forsvarlig sosialt nivå.
- d) Bygging av leiligheter for enslige og eldre. Forholdene må tilrettelegges for en rimelig belåning av denne bebyggelse.
- e) Stat og kommune må påskynde alle aktuelle saneringsplaner.
- f) Utarbeide og effektivisere statlige og kommunale boligforsyningsplaner.
- g) Forutsetningen for at byggeløyve gis må være at byggeprosjektet er grundig planlagt.

Nr. 952

Avd. 409, Tromsø Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Husbankens utlån må stå i forhold til de reelle byggekostnader. Renter av Husbanken må holdes på et forsvarlig sosialt nivå. Motivering skulle være unødvendig.»

Nr. 953

Avd. 70, Moss Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«En sterkere sosial boligbygging.»

Nr. 954

Avd. 388, Bodø Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«LO bør engasjere seg i en aktiv boligbygging i tiden framover, og føre en effektiv kontroll med tomteprisene som hindrer spekulasjoner. Bygging av leiligheter for enslige og eldre bør gis høy prioritet.»

Nr. 954 a

Forbundsstyrets innstilling:

1. Boligsituasjonen med stigende boutgifter, mangel på og et stadig økende behov for boliger, utglidning og spekulasjoner på bolig- og tomtemarkedet, krever en aktiv innsats for å motvirke denne utviklingen.
2. Ved utbygging av nye byggeområder må det legges særlig vekt på å utvikle trivelige og gode bomiljøer, samtidig som det må etterstrebtes en best mulig balanse mellom bosteder og arbeidsplasser. Det må gis rimelig plass for fritidsaktiviteter.
Skal et bygge- og boområde virke funksjonsmessig riktig må de planlegges slik at all form for sosial- og aldersmessig lagdeling unngås. Det må tas spesiell hensyn til de uføre.
3. En aktiv og framtidsrettet tomtepolitikk er et vesentlig vilkår for en rasjonell og planmessig boligbygging.
Kommunene må settes i stand til å erverve tomter og til å løse de øvrige grunnlagsinvesteringer.
4. Forskningen innenfor byggesektoren må intensiveres for å oppnå størst mulig produktivitet og utnytting av ressursene. Rekrutteringen til byggefagene og styrking av fagopplæringen må vies større oppmerksomhet. Trygghet og sikkerhet i arbeidet og for arbeidsplassene vil øke effektiviteten.
5. Den samlede fagbevegelse må aktivt støtte det kooperative bo-

ligsamvirke gjennom deltakelse i Boligkooperasjonen og de kooperative produksjonsselskaper som er bygd opp.

Boligproblemene spiller en så sentral rolle for den enkelte og samfunnet at fagbevegelsen med hele sin tyngde og kraft må engasjere seg i løsningen av disse problemer.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 2, Fredrikstad, foreslår:

Nr. 955

«LO må sette alle krefter inn overfor myndighetene for å redusere boutgiftene for lønnsinntakerne og barnerike familier, og å arbeide for å få innskudd og husleier ned på et forsvarlig og anstendig nivå.»

Motivering:

Vi er klar over de meget høye byggegifter som er til stede i dagens situasjon, men når familien med alminnelig vanlig årsinntekter må oppta høye banklån til innskudd i leiligheter med høyeste rente, og derved får skyhøye husleier, må en slik uheldig utvikling stoppes.

Forbundsstyrets vedtak:

Forslaget tiltres.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 40, Kristiansand S., foreslår:

Nr. 956

«Etter at regjeringen Borten opphevet pristaksten, har det utviklet seg til svartebørs på hus og fast eiendom. I pressområder forlanges det ofte 150 000 kroner mer enn husets reelle byggeomkostninger. Tomtemangelen opphever alle regler for konkurranse, og spekulantene benytter seg av denne situasjonen.

1. Alt salg av hus og fast eiendom skal kun skje etter offentlig pristakst.
2. Alt salg av tomtefelt skal bare skje slik at bruksverdien bestemmer prisen.

Kongressen vedtar å gi LOs sekretariat som arbeidsoppgave å gi regjeringen en bestemt tidsfrist til å imøtekomme kravene. Dersom kravene ikke blir imøtekommet, vil LO-medlemmene bli kastet ut i politiske streiker.

Sekretariatet skal varsle regjeringen når slike politiske streiker blir satt igang.»

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltrer intensjonene i forslaget om offentlig kontroll med omsetning av hus og fast eiendom.

Fra Sekretariatet:

Nr. 956 a

Forslaget fra forbundsstyret i NBI AF tiltres.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 957

Avd. 83, Kristiansand kommunale forening, foreslår:

«Alle arbeidstakere som i sin stilling bebor en tjenestebolig må sikres rettet bolig ved oppnådd pensjonsalder, sykdom, invaliditet etc. Det samme må gjelde hans familie hvis tjenestemannen dør før oppnådd pensjonsalder.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres. Det vises i den forbindelse til at Norsk Kommuneforbund har reist denne sak både i forbindelse med tariffrevisjonene og ved revisjon av lovverket (husleieloven) som for tiden pågår.

Fra Sekretariatet:

Saken er oversendt departementet til utredning.

3.

Skole- og utdanningsspørsmål.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 958

Avd. 314, Rørleggersvennenes Forening, Bergen, foreslår:

«Læringskolene må bli dagskoler, slik at lærlingene kommer mer på linje med annen ungdom under utdanning. Slik det nå er, med 2 dager skoletid om kvelden for uken, kan det være umulig for ungdommer med lang reisetid til hjemstedet å komme hjem før skolen begynner. De får da i praksis en arbeidsdag på mellom 11 og 14 timer pr. dag. Dette er meningsløst og uhensiktsmessig.»

Nr. 958 a

Tilsynsmenn for læregutter må få tillitsmannsstatus.

Motivering:

Skal tilsynsmenn ha mulighet til å utføre tilsyn med læreguttene må de få samme økonomiske betingelser som tillitsmenn.

Uten dekning av tapt arbeidsfortjeneste blir hele ordningen bare en papirbestemmelse.

Forbundsstyrets innstilling:

I forbindelse med den videre utdanning for landets ungdom må yrkes/verkstedskolene bygges ut etter det behov det til enhver tid er for kvalifisert faglært arbeidskraft i samfunnet.

Selv om Steen-komiteéns forslag til et gymnasium ennå ikke er vedtatt av myndighetene, ser det nå ut til at det er enighet om å forsøke en liknende skoleordning.

Dette vil styrke allmennutdannelsen i yrkes/verkstedskolene og danne grunnlag for en god grunnutdannelse.

Det nye gymnasium og yrkes/verkstedskoler bør være samlet på ett sted. Dette vil føre til bedre kontakt mellom elevene i skolene og bidra til å likestille de ulike former for utdannelse.

Forslaget fra avd. 314 oversendes Sekretariatet.

Avd. 329, Kristiansund Byggningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 959

«LO bør gå sterkt inn for at elever ved ungdoms- og yrkesskoler får en grundig innføring i hva arbeidslivets organisasjoner står for, og den samfunnsmessige betydning deres arbeid har.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 960

«Landsorganisasjonen må reise krav overfor Kirke- og undervisningsdepartementet om at helse- og verne spørsmålet inngår i pensum ved våre yrkes- og høyskoler.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 961

«LO-kongressen nedsetter et skolepolitisk utvalg som får i oppdrag å utrede samfunnsundervisningen i dagens skole; herunder sosialismens og fagbevegelsens plass i den almenutdannende undervisning. Utredningen tas opp til bred debatt blant LOs medlemmer, og endelig behandling på neste kongress.»

Avd. 31, Alesund, foreslår:

Nr. 962

«Landsorganisasjonen bør gå sterkt inn for at elever i grunnskolen allerede på et tidlig tidspunkt får en grundig innføring i hva arbeidslivets organisasjoner står for, og den samfunnsmessige betydningen deres arbeid har.»

Avd. 33, Moss, foreslår:

Nr. 963

LO-kongressen bør diskutere følgende:

«Skoleelever i ungdomsskolen får i dag teoretisk yrkesorientering, uten at de samtidig får noen orientering om hvordan fagbevegelsen virker på den enkelte bedrift, eller i det enkelte yrke.

Orienteringen om fagbevegelsen i samtidsorientering er altfor lite konkret, og folk fra fagbevegelsen trekkes helst lite inn i undervisningen.

Ved seinere praktisk yrkesorientering, dvs. utplassering i bedrifter, er det sjelden bedriftsklubben blir gitt anledning til å orientere elevene om klubbens rolle på bedriften.

Det finnes heller ikke noe opplegg til en slik orientering, verken fra skolen eller LO. Vi mener at LO på en måte svikter disse ungdommene. For å bøte på dette, bør en tilby et program slik at elevene møter begge parter i arbeidslivet, ikke som nå bare arbeidsgiverne.

Vi mener at fagbevegelsen både må komme direkte inn i skolen med informasjon, og at den enkelte bedriftsklubbs informasjonsgruppe må få et opplegg for en kort orientering til elevene om «klubben her».

Nr. 964 *Avd. 65, Kristiansund, foreslår:*

«LO bør gå sterkt inn for at elever i grunnskolen allerede på et tidlig tidspunkt får en grundig innføring i hva arbeidslivets organisasjoner står for, og den samfunnsmessige betydningen av deres arbeid.

Aktive organisasjonsfolk må få undervise i disse spørsmål i spesielt avsatte timer.»

Nr. 965 *Avd. 66, Ulstein, foreslår:*

«Landsorganisasjonen bør gå sterkt inn for at elever i grunnskolen allerede på et tidlig tidspunkt får en grundig innføring i hva arbeidslivets organisasjoner står for, og den samfunnsmessige betydning deres arbeid har.»

Nr. 966 *Avd. 78, Bryne, foreslår:*

«Kongressen gjør vedtak om at Landsorganisasjonen gjør krav overfor de bestemmende myndigheter at Landsorganisasjonen må komme inn på alle yrkesskoler og siste år i ungdomsskolen med et passende antall timer for å redegjøre for Landsorganisasjonens virksomhet.»

Motivering:

Det viser seg at disse ungdommene kommer fra skolene og inn i arbeidslivet og er stort sett uvitende, og det verste av alt, i svært mange tilfelle feilaktig orientert om arbeidslivets organisasjoner og spilleregler.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene tiltres.

Nr. 967 *Bedriftsklubben ved Bodø flystasjon foreslår:*

«Foreslår en utredning, eventuelt endring, tilføyelse i Hovedavtalen, for om mulig å gi plass ved bedriftene for ungdom mellom 15—20 år som søker yrkesopplæring og som ikke er disponert for teoretisk opplæring, slik som vi kjenner det fra vårt ordinære opplæringsmønster. Ordningen forutsettes subsidiert av det offentlige.

Som kjent er opplæring av ungdom mellom 15 og 20 år blitt et tiltakende problem i vårt industrialiserte, rasjonaliserte og effektiviserte samfunn. Bedriftene er belagt med store sosiale utgifter og andre omkostninger, og de ansatte er i strenge akkorder osv. Man har i de fleste tilfelle skåret så

langt ned i personellrammene, at det i de fleste tilfelle ikke er rom for annet enn enere.

Som organisasjon og som samfunnsborgere, må vi sørge for en opplæring som også gir plass i arbeidslivet for de som har sin sterke side på den praktiske side, og som i dag i stadig sterkere grad faller utenfor våre sterkt teoretiske opplæringsformer.

Det er blant denne ungdommen at håndverk og industrifag må rekrutteres i framtida. Videre må praktiske fag få samme kompetanse som teoretiske. Bedriftsklubbens styre ved Bodø flystasjon har diskutert dette problem og har kommet fram til et forslag som kan løse en del av dette ungdomsproblem.

Det søkes et samarbeid, samspill mellom næringslivet — fagorganisasjonene og yrkesskolene om en opplæringsform som både tar seg av så vel teoretisk som praktisk opplæring med hovedtrykk på den praktiske del. Opplæringen rent praktisk kan ivaretas av fagarbeidere eller andre på de ordinære bedrifter hvor disse er tilsatt, både offentlig og privat. Muligens kan man også bruke pensjonister hvor dette lar seg gjøre. Opplæringen må ta sikte på å gi kompetanse i aktuelle fag, men ikke så å forstå at de tradisjonelle opplæringsformer sløyfes. Nærmere er denne løsning på problemet å forstå derhen, at det tjener som et supplement til den nåværende ordning.

Opplæringen må subsidieres på en slik måte at de som påtar seg et ansvar, får sine utgifter refundert. Opplæringen må gi mulighet for ungdom mellom 15 og 20 år, enten det er han- eller hunkjønn, som ikke har mulighet ellers til å nå opp på samfunnsstigen.

Er det ikke mulig med et samarbeid med næringslivet, må et samarbeid/samspill mellom interesserte fagarbeidere og yrkesskolene kunne la seg realisere. Dette må i så fall bli et fritidsarbeid, og lokaler må stilles til disposisjon av yrkesskolene.

Styret i bedriftsklubben er klar over at gjennomføringen kan støte på mange hindringer på mange hold og kanskje ikke minst blant våre egne fagarbeidere. Man har etter hvert akseptert et samfunn hvor den sterke rett gjelder og de som er svake, sett med samfunnsøyne skal ikke ha de samme rettigheter og muligheter. All opplæring i samfunnet og alle rettigheter, muligheter er tilrettelagt for de som har teoretiske forutsetninger.

Som kjent er våre tillitsmenn gjennom avtaleverket pålagt å følge med at arbeidstakerne ikke lider overlast og at de får sine riktige lønninger etter de systemer som gjelder. Bedriftsklubbens styre mener at avtaleverket, Hovedavtalen, blir gjort så smidig at man har mulighet under kontroll å tilpasse en opplæring som skissert ovenfor.

I dag koster en yrkesskoleelev samfunnet ca. kr. 8000.00 pr. år. Noe av dette beløpet måtte kunne frigjøres til dette formål og ellers måtte penger kunne skaffes over ordinære budsjetter, enten det var stat- fylke eller kommuner.

Likeså må denne ungdom likestilles med annen ungdom under utdanning med hensyn til lån og stipendier fra Statens lånekasse.

Bedriftsklubbens styre ber om at idéen blir utredet og at forslag legges fram på Kongressen i 1973, likeså må avtaleverket tilpasses ordningen.

Vi har med vilje ikke tatt med følelsesmessige momenter, men det skulle være innlysende hva det betyr for den enkelte å få en riktig start i livet. Kanskje får man til en viss grad bukt med problemet narkomani og ungdomskriminalitet.

Tilbudet må være likt for begge kjønn. Dette er en stor oppgave for fagbevegelsen som vi mener må få høy prioritet.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er enig i at en retter oppmerksomheten mot våre utdanningsformer, slik at det ikke blir et misforhold mellom den teoretiske og den praktiske utdanning. Forbundsstyret er også enig i at de som søker den praktiske opplæring, ikke skal stilles dårligere enn de som søker teoretisk utdanning.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 968

Avd. 136, Sunndalsøra, foreslår:

«LO bør gå sterkt inn for at elever i grunnskolen allerede på et tidlig tidspunkt får en grundig innføring i hva arbeidslivets organisasjoner står for, og den samfunnsmessige betydningen deres arbeid har.»

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 969

Bergen Faglige Samorganisasjon foreslår:

«Rettigheter og plikter i arbeidslivet må innføres som obligatorisk undervisning ved våre ungdomsskoler og videregående skoler.

Kongressen, mai 1973, viser til tidligere behandling av denne sak, og vil be det nye Sekretariatet om gjennom samarbeidsutvalget og andre kanaler å påskynde gjennomføringen. Ved en rekke av våre fag- og yrkesskoler har fagorganisasjonen oppnådd en slik ordning at det blir forelest om disse ting en eller et par ganger i løpet av skoleåret.

Det man nå må ta sikte på er at dette blir innført som obligatorisk undervisning med fast timetall ved alle våre ungdomsskoler og videregående skoler.»

Nr. 970

Elverum faglige Samorganisasjon foreslår:

«Landsorganisasjonen anmodes om snarest mulig å reise krav overfor Kirke- og undervisningsdepartementet om at pensumplanene for yrkes-skolene, ungdomsskolene og eventuelt de høgre skoler endres, slik at obligatorisk informasjon og opplysning om Landsorganisasjonen i Norge blir innført.»

Motivering:

Landsorganisasjonen driver en virksomhet som virker inn på alle samfunnets områder. Begrepene om dette er dessverre altfor lite kjent for de kommende generasjoner. De yngre blir stadig eldre før de går ut i arbeidslivet og vet da lite eller intet om LO, dersom de ikke kan få lært dette i sin skolegang.

Dersom henvendelse til Kirke- og undervisningsdepartementet

ikke fører fram, bes LO om å fremme saken ad politisk vei gjennom DNA, og eventuelt følge opp at saken snarlig gjennomføres.

Elverum faglige Samorganisasjon ser også gjerne at opplysning om Norsk Arbeidsgiverforening og om de politiske partier måtte bli realisert i pensum for de nevnte skoler.

Moss og Omegn faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 971

•Vi foreslår at LO ser på muligheten av å utarbeide et pensum for sin virksomhet i samfunnet, og at dette blir innført i skolens lærebøker.

Stranda faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 972

•LO må gå sterkt inn for at elever i grunnskolen allerede på et tidlig tidspunkt får en grundig innføring i hva arbeidslivets organisasjoner står for, og den samfunnsmessige betydning deres arbeid har.

Molde og Omegn faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 973

•Landsorganisasjonen bør gå sterkt inn for at elever i grunnskolen allerede på et tidlig tidspunkt får en grundig innføring i hva arbeidslivets organisasjoner står for og den samfunnsmessige betydning deres arbeid har. Dette må følges opp på alle videregående skoler etter en bestemt plan.

Fra Sekretariatet:

Flertallet av de innkomne forslag dreier seg om behovet for at arbeidslivets og organisasjonene får en bedre plass i skolens undervisningsopplegg.

Et forslag fra Rørleggersvennenes Forening i Bergen gjelder lærlingskolen og organiseringen av undervisningen. Foreningen går inn for dagskoler, slik at elevene unngår en uforholdsmessig lang skoledag. Foreningen går også inn for at tilsynsmennene for lærlingene må få tillitsmannsstatus.

Sekretariatet er i prinsippet enig i forslaget, og anser det uheldig at den teoretiske undervisning for elevene blir gitt på kveldstid. For øvrig er det Sekretariatets inntrykk at det praktiseres ordninger som imøtekommer de innsendte forslag. Forslag om tilsynsmennenes status bør tas opp i hovedavtaleforhandlingene.

Bedriftsklubben ved Bodø Flystasjon retter oppmerksomheten mot yrkesopplæringen av ungdom mellom 15 og 20 år som har mindre teoretiske forutsetninger enn det ordinære skolemessige opplæringstilbud krever. I et samarbeid mellom næringslivet, fagbevegelsen og yrkesskolene må det legges til rette en opplæring for denne gruppe ungdom. Denne opplæring bør i særlig grad være praktisk og knyttet til arbeidsplassen. Dette spørsmål er behandlet i det nye handlingsprogram, hvor det understrekes nødvendigheten av at skolene gjennom sin undervisning skaper kontakt mellom skole og arbeidsliv.

En rekke av LOs tillitsmenn, lokalt og sentralt, har fått høve til å orientere i yrkesskole, ungdomsskole og gymnas. Fra LOs side er det dessuten utarbeidet materiell til bruk for elevene og forelesningsmanus til bruk for tillitsmennene. Denne virksomheten vil bli fulgt opp i samarbeid med AOF.

Avdeling 1 av Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund går inn for at Kongressen nedsetter et skolepolitisk utvalg for å undersøke den samfunnsfaglige undervisning i skolene og legge fram forslag til neste kongress etter at saken har vært ute til debatt.

Sekretariatet er enig i at skolepolitiske spørsmål bør diskuteres av fagbevegelsen, men viser dessuten til at det nå er opprettet stilling i LOs administrasjon for saksbehandler i skole- og undervisningsspørsmål. Spørsmålet om et skolepolitisk utvalg og debattopplegg som foreslått bør vurderes i sammenheng med de øvrige planer som LO legger for diskusjon av spesielle spørsmål i fagforeningene.

Innstilling:

Nr. 974

Forslagene sendes det nye sekretariat. Kongressen slutter seg i prinsippet til forslagene fra Rørleggersvennenes Forening i Bergen, bedriftsklubben ved Bodø Flystasjon og avdeling 1 av Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund. For øvrig vises til Handlingsprogrammet.

4.

Forholdet ledelse—medlemmer.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 975

Avdeling 5, Bergen, foreslår:

«Det har i senere tid forekommet økende misnøye blant LOs medlemmer ved at det fra ledelsens side er foretatt vedtak og bestemmelser som ikke har falt i tråd med den alminnelige oppfatning. Vi anmoder derfor LO-kongressen at man for framtiden sørger for at ledelsen i organisasjonen lytter oftere til de meninger som rører seg i det brede lag innen LO. På denne måte håper vi å kunne motvirke den passivitet og frustrasjon som på mange hold i dag gir seg utslag i vårt arbeid innen arbeiderbevegelsen.»

Avdeling 73, Brevik, foreslår:

«LO-kongressen tar opp til drøftelse de nødvendige demokratiseringstiltak i vår organisasjon for å hindre gjentakelse av den avstand som oppsto mellom ledelse og medlemmer i spørsmålet om norsk medlemskap i EF.

For at dette kan få i stand konkrete tiltak til behandling, nedsettes et utvalg som snarest setter sitt arbeid i gang og som oversender fortløpende til drøftelse og avgjørelse i LO-sekretariatet sine synspunkter. Fagforeninger og

klubber holdes orientert gjennom sine forbund og gis anledning til å komme fram med sine synspunkter.»

Avdeling 98, Skien, foreslår:

Nr. 976

«LO-kongressen tar opp til drøftelse de nødvendige demokratiserings-tiltak i vår organisasjon for å hindre en gjentakelse av den avstand som oppsto mellom ledelse og medlemmer i spørsmålet om norsk medlemskap i EF.

Det nedsettes et utvalg som snarest setter sitt arbeid i gang. Utvalget oversender fortløpende til drøftelse og avgjørelse i LO-sekretariatet sine synspunkter. Fagforeninger og klubber holdes orientert gjennom sine forbund og gis anledning til å komme fram med sine synspunkter.»

Avdeling 101, Langesund, foreslår:

Nr. 977

«LO-kongressen tar opp til drøftelse de nødvendige demokratiseringstiltak i vår organisasjon for å hindre at ikke avstanden mellom ledelse og medlemmene blir for stor.

For at dette kan få i stand konkrete tiltak til behandling, nedsettes et utvalg som snarest setter sitt arbeid i gang og som oversender fortløpende til drøftelse og avgjørelse i LO-sekretariatet sine synspunkter. Fagforeninger og klubber holdes orientert gjennom sine forbund og gis anledning til å komme med sine synspunkter.,

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret forutsetter at en i likhet med nåværende praksis gjennom organisasjonsleddene og andre tiltak fortsatt sørger for at det er en best mulig kontakt mellom medlemmer og ledelsen innen organisasjonen.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 40, Kristiansand, foreslår:

Nr. 978

«Falconbridge Arbeiderforening har på møte 15. november 1972 behandlet LO-kongressen, og vil i den anledning foreslå at medlemmenes selvbestemmelsesrett og organisasjonsdemokratiet blir tatt opp på Kongressens dagsorden.»

Motivering:

Når Falconbridge Arbeiderforening har reist dette spørsmål, er det på grunn av den framgangsmåten LOs sekretariat brukte i sin ensidige tilslutning til EF. Innkallelsen av den ekstraordinære kongressen, og nedsettelsen av korttidssekretærer. Dette utøste en sterk misnøye blant de fagorganiserte, som kom til uttrykk i alle protestene fra fagforeningene under debatten om EF.

Fra Sekretariatet:

Forslagene må oppfattes som en kritikk mot Sekretariatet og LOs fastlønnte tillitsmenn for å ha opptrådt i strid med medlemmenes interesser og ønsker.

Nr. 979 a Innstilling:

Kongressen fastslår at Sekretariatet og LOs tillitsmenn har fulgt LOs vedtekter og har handlet i overensstemmelse med vedtak fattet i LOs representantskap og kongress.

5.

Oljepolitikken.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 979 *Borregaardsarbeidernes Tillitsmannsutvalg foreslår:*

•Borregaardsarbeidernes Tillitsmannsutvalg foreslår overfor LOs kongress at norsk oljepolitikk må baseres på samfunnsmessige interesser. Etter foretatte prognoser bør utviklingen av olje innenfor den norske kontinental-sokkel drives i statlig regi.

Vi må ikke la utenforstående selskaper få mulighet til å spekulere i de naturressurser, som vi her er i besittelse av, for rene profittmessige vinninger og i egen interesse.

Nr. 980

Norsk oljepolitikk må drive slik at staten behersker og styrer denne utvikling og slik at ilandbringingen av oljen skjer i Norge, så samfunnet kan få de utviklingsmuligheter denne industri medfører. Ilandføring av olje utenfor landets grenser ser vi i strid med fagbevegelsens og de sosialistiske idéer, og som noe som gir mulighet for spekulasjon fra utenforstående interesser.

Kongressen må pålegge LOs sekretariat å arbeide for å påvirke norske myndigheter slik at norsk oljeproduksjon blir et statlig foretakende og slik at nasjonale interesser er sikret.

Nr. 980 a *Forbundsstyrets innstilling:*

Oljefunnene i Nordsjøen kan få stor økonomisk og politisk betydning for Norge.

Det har vært et prinsipp i vårt land at energiressursene har vært samfunnseie.

Det er i henhold hertil nødvendig at det blir utviklet en nasjonal oljepolitikk — slik at de nye energikilder — olje og gass — kommer hele det norske samfunn til gode.

Oljefunnene må utnyttes slik at vårt land blir mest mulig uavhengig av andre når det gjelder tilførsel av petroleum.

Oljefunnene i Nordsjøen må danne grunnlaget for nye arbeidsplasser i distriktene og for nye typer næringsvirksomhet.

Hovedregelen må være at all olje fra det norske området blir ført i land i Norge.

På hele den norske kontinentalsokkel må nasjonal kontroll over utforskning og utvinning sikres.

Både nord og syd for den 62. breddegrad må det være en statsoppgave å foreta utforskning, utvinning og utnytting av ressursene.

For å nå disse mål er det nødvendig med statlig engasjement på alle plan.

Det må organiseres et statlig oljeselskap, og den sentrale administrasjon må bygges ut.

Norge må på det internasjonale plan arbeide for å styrke samarbeidet mellom statene innenfor oljesektoren.

Fra Sekretariatet:

Det er opprettet et statlig oljeselskap og den sentrale administrasjon er styrket bl. a. ved opprettelse av Statens Oljedirektorat. Sakens viktighet tilsier at den blir fulgt med stor oppmerksomhet av arbeiderbevegelsen både på det faglige og politiske plan.

Innstilling:

Kongressen slutter seg til innstillingen fra Norsk Papirindustriarbeiderforbund.

6.

Nasjonalisering — sosialisering.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 70, Moss Bygningsarbeiderforening, foreslår:

•Staten må øve en strengere kontroll med storbanker, storbedrifter og forsikringselskaper.

Aksjeseelskapsloven må revideres slik at selskapet er ansvarlig for mer enn aksjekapitalen.

Stopp bedriftsnedleggelsen og trygg arbeidsplassene.

Nr. 981

- Nr. 982 *Avd. 409, Tromsø Bygningsarbeiderforening, foreslår:*
«LOs kongress behandler og går inn for sosialisering av bank- og forsikrings-selskapene.»

M o t i v e r i n g :

Tiden må nå være inne til at de folkevalgte får reell makt til å forvalte de kapitalressurser som folket gjennom sitt arbeid har skapt.

Forbundsstyrets innstilling:
Anbefales.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

- Nr. 983 *Avdeling 1, Oslo, foreslår:*
«LO-kongressen nedsetter et utvalg med utgangspunkt i formålsparagrafen. Utvalget får i oppdrag å utrede de mer langsiktige mål, men skal også legge fram konkrete forslag til tiltak for gjennomførelse nå. Utvalget må få nødvendig hjelp til utredninger og bistand for klarleggelse av eksisterende maktforhold. I første rekke gjelder dette innenfor bank- og forsikringsvesenet. Utvalgets arbeid må ses i nær sammenheng med utviklingen av bedriftsdemokratiet, som settes i gang 1973.»
- Nr. 984 *Avdeling 5, Bergen, foreslår:*
«Påvirke myndighetene til å sette i gang sterkere kontroll med bankvirksomheten, så vi slipper slike saker som i den seinere tid er blitt presentert for oss gjennom pressen.
Eks: Holter Terrasse, Knut Jahr, m. fl. Det er småsparernes penger som her er misbrukt.»
- Nr. 985 *Avdeling 25, Stavanger, foreslår:*
«For snarest mulig å komme i takt med medlemmens interesser og fagbevegelsens egen målsetting foreslår Stavanger Jern og Metall at følgende blir innarbeidet i LOs arbeidsprogram og vedtekter:
Det utarbeides snarlig et program fra LOs side som kan ta sikte på at bedrifter og virksomheter med samfunnsmessig betydning, herunder banker og forsikringsselskaper blir overført til samfunnseie for gjennomføringen av sosialismen i Norge.
Arbeiderbevegelsens organer må øyeblikkelig settes i stand til å få full samfunnsmessig kontroll med all kapitalbevegelse, all etableringsvirksomhet samt full kontroll over arbeidsmarkedet.»
- Nr. 986 *Avdeling 44, Sandnes, foreslår:*
«Det utarbeides snarlig et program fra LO's side som tar sikte på at bedrifter og virksomheter med samfunnsmessig betydning, herunder banker og forsikringsselskaper blir overført til samfunnseie for gjennomføringen av sosialismen i Norge.
Arbeiderbevegelsens organer må øyeblikkelig settes i stand til å få full

samfunnsmessig kontroll med all kapitalbevegelse, all etableringsvirksomhet samt full kontroll over arbeidsmarkedet.

Det må fra LOs side tas kontakt med all arbeiderbevegelse i Europa for å legge opp til et arbeidsprogram som foran nevnt, slik at vi i fellesskap på disse premisser samarbeider i Europa.»

Avdeling 73, Brevik, foreslår:

•LO-kongressen nedsetter et utvalg som med utgangspunkt i formålsparagrafen om gjennomførelse av sosialismen i Norge, nedsetter et utvalg som får i oppdrag å utrede de mer langsiktige mål, men som også får i oppdrag til straks å legge fram konkrete tiltak til gjennomførelse nå. Utvalget må få den nødvendige hjelp til utredninger og bistand for klarleggelse av de eksisterende maktforhold. I første rekke gjelder dette innenfor bank- og forsikringsvesen. Utvalgets arbeid må sees i nær sammenheng med utviklingen av bedriftsdemokratiseringsspørsmålet som settes i gang 1973.»

Nr. 987

Avdeling 98, Skien, foreslår:

•LO-kongressen nedsetter et utvalg som med utgangspunkt i formålsparagrafen om innførelsen av sosialismen i Norge får i oppdrag å utarbeide konkrete tiltak som kan gjennomføres nå.

I første rekke gjelder dette tiltak innenfor bank- og forsikringsvesen. Utvalget må få den nødvendige hjelp til utredninger for klarleggelse av de eksisterende maktforhold. Utvalgets arbeid må sees i nær sammenheng med utviklingen av bedriftsdemokratiseringen som settes i gang 1973.»

Nr. 988

Avdeling 101, Langesund, foreslår:

•LO-kongressen nedsetter et utvalg som med utgangspunkt i formålsparagrafen om gjennomførelse av sosialismen i Norge, nedsetter et utvalg som får i oppdrag å utrede de mer langsiktige mål, men også får i oppdrag straks å legge fram konkrete tiltak til gjennomførelse nå. Utvalget må få den nødvendige hjelp til utredninger og bistand for klarleggelse av de eksisterende maktforhold. I første rekke gjelder dette innenfor bank- og forsikringsvesen. Utvalgets arbeid må sees i nær sammenheng med utviklingen av bedriftsdemokratiseringsspørsmålet som settes i gang 1973.»

Nr. 989

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret viser til Program 69 hvor disse sakene er behandlet og er ellers enig i at en nedsetter et eget utvalg som får i oppdrag å føre disse sakene videre. Videre vises det til det offentlige utredningsutvalg som er satt ned for å analysere maktstrukturen i samfunnet og en forutsetter at LO nøye følger dette utvalgs arbeid.

Nr. 990

Avdeling 34, Sandefjord, foreslår:

•LO-kongressen må kreve at staten overtar bedrifter som truer med å bli lagt ned i de tilfelle produksjonen er samfunnsmessig nødvendig.»

Nr. 991

Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget kan ikke tiltres.
Det vises til formålsparagrafen i LOs vedtekter.

NORSK TREINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 992

Stavanger Trearbeiderforening foreslår:
«Staten må overta forsikringsselskapene og forretningsbankene.»

Motivering:

Ved å overta ovennevnte selskaper, vil staten ha en helt avgjørende kontroll over at såvel nyetablering som distriktsutbygging skjer til samfunnets beste. Kapitalen må reguleres dit hvor behovet for nye arbeidsplasser og bevaring av bosettingen er størst. Snevre profittinteresser må ikke for framtida være det avgjørende.

Vi mener videre at en effektiv kontroll med naturforurensningen vil bedre bli tatt vare på dersom samfunnsinteressene kom mer inn i bildet ved etablering av nye arbeidsplasser. Natur- og miljøvern må legges til grunn ved industrireisning, og staten må her ha den avgjørende bestemmelse.

Forbundsstyrets innstilling:
Forslaget anbefales.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 993

Stavanger og Omegns faglige Samorganisasjon foreslår:

«Det utarbeides snarlig et program fra LOs side som tar sikte på at bedrifter og virksomheter med samfunnsmessig betydning, herunder banker og forsikringsselskaper, blir overført til samfunnsseie for gjennomføring av sosialismen i Norge. Arbeiderbevegelsens/organer må øyeblikkelig settes i stand til å få full samfunnsmessig kontroll med all kapitalbevegelse, all etableringsvirksomhet samt full kontroll over arbeidsmarkedet.»

Fra Sekretariatet:

Forslagene gjelder:

- Strengere kontroll med banker, storbedrifter og forsikrings-selskaper
- Sosialisering av bankene og forsikringsselskapene
- Klarleggelse av eksisterende maktforhold

- Arbeiderbevegelsens organer må få full samfunnsmessig kontroll over kapitalbevegelser, etableringsvirksomhet og full kontroll over arbeidsmarkedet
- Statlig overtagelse av bedrifter som trues med nedleggelse i i de tilfelle produksjonen er samfunnsmessig nødvendig
- Nedsettelse av et utvalg med utgangspunkt i formålsparagrafen. Utvalgets oppgave skal være å utarbeide en langsiktig målsetting for fagbevegelsen
- Aksjeselskaper må gjøres ansvarlig for mer enn aksjekapitalen.

I handlingsprogrammet for perioden 1969—73 vedtok forrige kongress som målsetting at Landsorganisasjonen skal arbeide for økonomisk demokrati, bl. a. gjennom at samfunnet styrer og etter hvert, overtar bankene og kredittinstitusjonene. I handlingsprogrammet for neste kongressperiode vil Landsorganisasjonens Sekretariat foreslå for Kongressen at samfunnets overtagelse av bankene og kredittinstitusjonene programfestes som fagbevegelsens målsetting på dette området. Ved at disse institusjonene overtas av samfunnet og gjennom den utbygging av statsbanksystemet som har funnet sted vil kontrollen over innenlandske kredittstrømmer være sikret. Dette gir økt mulighet til å påvirke etableringsvirksomheten samtidig som nødvendige strukturendringer innenfor landets næringsliv kan styrkes på en slik måte at den fulle sysselsetting sikres.

Det er de politiske myndigheters oppgave å føre den nødvendige samfunnsmessige kontroll med kapitalbevegelser, etableringsvirksomhet og forholdene på arbeidsmarkedet. Landsorganisasjonen innvirker på disse forhold gjennom henvendelser til de politiske myndigheter. Ansvar for disse forhold, og mulighetene for direkte å innvirke på dem vil måtte ligge hos de politiske myndigheter.

Utbyggingen av de statlige finansieringsinstitusjoner og at samfunnet overtar bankene og kredittinstitusjonene vil være tilstrekkelige virkemidler til å sikre fortsatt drift i bedrifter der produksjonen er samfunnsmessig nødvendig. Noe særskilt forslag om dette finner Sekretariatet derfor unødvendig og kan ikke anbefale noe slikt forslag vedtatt.

Regjeringen Bratteli satte i 1972 i gang en utredning om maktforholdene i samfunnet. Landsorganisasjonen er representert i det råd som skal gi den tilsatte arbeidsgruppen veiledning. Siden fagbevegelsen allerede er engasjert i denne utredningen finner Sekretariatet det mest formålstjenelig at Landsorganisasjonen gjennom sine representanter i rådet søker å få innrettet denne utredningen

på områder som vi er interessert i. Sekretariatet kan derfor ikke anbefale opprettet noe eget utvalg til å utrede disse forholdene.

Landsorganisasjonens valgte organer: Sekretariat, Representantskap og Kongress vil til enhver tid være ansvarlig overfor medlemmene for gjennomføringen av Landsorganisasjonens formålsparagraf. Ved utarbeidelsen og ajourføringen av handlingsprogrammet har en trukket opp fagbevegelsens målsetting også utover kommende fireårsperiode. En finner derfor ingen grunn til å nedsette et slikt utvalg som foreslått og Sekretariatet tilrår derfor at forslaget ikke vedtas.

Det sistnevnte forslag er ikke relevant da et aksjeselskap i tilfelle konkurs er ansvarlig med alle sine aktiva.

Nr. 994

Innstilling:

I samsvar med foranstående foreslår Sekretariatet at Kongressen gjør følgende vedtak:

Kongressen fastlegger som Landsorganisasjonens målsetting å arbeide for at samfunnet overtar bankene og kredittinstitusjonene. Det vises for øvrig til handlingsprogrammets avsnitt IV.

7.

Verne- og sikkerhetstiltak.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 996

Avd. 3, Oslo Stein-, Jord- og Sementarbeideres Forening, foreslår:

«For å styrke vernearbeidet må de valgte eller ansatte tillitsmenn innen organisasjonene få adgang til å gi pålegg om verne- og sikkerhetstiltak innenfor rammen av gjeldende bestemmelser, eventuelt stoppe arbeidet hvis det er fare for skade eller tap av menneskeliv.»

Nr. 997

Avd. 284, Blikkenslagernes og Rørleggernes Forening, Stavanger, foreslår:

«LO må medvirke til at helseskadelige stoffer ikke blir sendt ut på markedet før disse er ordentlig undersøkt av helsedirektoratet.

Som eksempel kan vi nevne at f. eks. rørleggerne i flere år har arbeidet med loddematerialer og rensedmidler som har vist seg å være meget giftige.»

Nr. 998

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret ber LO arbeide aktivt med å styrke det organiserte verne- og helsearbeid på arbeidsplassene.

De valgte verneombud må gis bedre status, opplæring og arbeidsmuligheter. LO må også arbeide for at det offentlige arbeidstilsyn får de nødvendige midler, slik at de på en tilfredsstillende måte kan utføre sitt viktige arbeid.

Den stadig økende mengde av helsefarlige og «tvilsomme» kjemiske stoffer på arbeidsmarkedet må komme inn under en forsvarlig statlig kontroll og analyse før de tillates omsatt.

Avd. 9, Malersvennernes Forening, Oslo, foreslår:

Nr. 999

«Det må kreves mer effektiv inspeksjon — kontroll av arbeidsplassene, slik at arbeidsgiverne etterfølger Arbeidervernlovens bestemmelser.

De faglige tillitsmenn må ha kompetanse til å stanse arbeidet ved bedriften inntil faremomentene er fjernet.»

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 1000

«Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund har på sin akkordkonferanse 26.—29. april 1971 drøftet verne- og sikkerhetstiltak på bygg og anlegg. Forholdene på disse arbeidsplassene er under en stadig forandring, og dette er en klar årsak til at disse arbeidsplasser er farlige. Dette viser også den høye skadestatistikken for denne sektor.

Når Statens Arbeidstilsyn fra 1973 skal overta de kommunale arbeidstilsyn, må det styrkes med nødvendig personell.

I den sammenheng vil vi peke på den mulighet for effektivisering som ligger i en nærmere lovmessig tilknytning for de av organisasjonenes fastlønte tillitsmenn som ferdes på bygg og anlegg. Dette kan gjøres ved at fastlønte tillitsmenn får lovhjemmel for å pålegge verne- og sikkerhetstiltak.

For øvrig vil akkordkonferansen 1971 også vise til de store muligheter for bedring av sikkerheten på våre arbeidsplasser, som ligger i en god motivering og sterk vernebevissthet hos den enkelte.

Forbundene kan gjennom ulike former for opplysning, gjøre meget for at den enkelte gjennom egen medvirkning gjør sin arbeidsplass trygg og trivelig.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 31, Sauda, foreslår:

Nr. 1001

Arbeidstilsynet.

«LO må kreve at den medisinske seksjon av det statlige arbeidstilsynet styrkes vesentlig, samtidig som alle statens forskningsinstanser på dette

området må være i nært samarbeid med Statens Arbeidstilsyn og ha full informasjonsplikt til arbeidstakerne.»

Henviser til forslaget fra Forbundsstyret vedrørende arbeidsmiljøet.

Nr. 1002

Fra Sekretariatet:

«Kongressen gir sin tilslutning til forslagene om endring av gjeldende vernebestemmelser i samsvar med de innsendte forslag.

Forslagene oversendes Sekretariatet med anmodning om å fremme forslag om de nødvendige endringer i lov og forskrifter i samsvar med forslagene.»

8.

Distriktpolitikk.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 1003

Avd. 9, Malersvennernes Forening, Oslo, foreslår:

«Pendlings av arbeidskraft og dårlige bomiljøer i pressområdene er blitt et stort problem.»

Motivering:

For å skaffe folk arbeid der de bor og også lette trykket på pressområdene, bør LO arbeide for en spredning av industrireisningen. Dette kan best gjennomføres med en effektiv etableringskontroll. Støtteordninger som påvirker bedriftenes lokaliseringsvalg bør også fremmes.

Et kapitalistisk storsamfunn med sentralisert stats-, nærings- og organisasjonsliv er ikke i arbeidstakernes interesser.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget fra avd. 9 i motiveringens 1. ledd tiltres.

Avdelingens forslag om flytting av bedrifter oversendes Sekretariatet under henvisning til uttalelsen fra LO om saken.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 1004

Avd. 22, Trondheim, foreslår:

Statlig kontroll med flytting av bedrifter.

«LO må medvirke til at staten får en bedre kontroll og innflytelse ved at bedrifter flyttes på tross av at de opererer med store overskudd.»

Motivering:

På bakgrunn av det som skjedde i Trondheim ved at Elfas/Gimsøy blir nedlagt og at de ekspanderer med en ny bedrift i Skien, må de sentrale myndigheter komme sterkere inn i bildet med en etableringskontroll.

I dette tilfellet er det 50 arbeidsplasser som blir nedlagt hvor gjennomsnittsalderen er så høy at det skal bli vanskelig å få disse sysselsatt i andre næringer.

Forbundsstyrets innstilling:

Tiltres.

NORSK TJENESTEMANSLAG

Forening 33, foreslår:

Forslag til uttalelse fra LO-kongressen om regional- og distriktpolitikken.

«Målet for all planleggings- og distriktsutbyggingsvirksomhet må etter LO-kongressens syn være å sikre en geografisk balansert utbygging av næringslivet i landet, slik at det eksisterende bosettingsmønster i hovedtrekk kan opprettholdes.

All erfaring viser at utbygging av en variert næringsstruktur i alle landsdeler ikke kan overlates til det private initiativ alene. Det trengs etter Kongressens oppfatning en bevisst samfunnmessig styring av ekspansjonen innen alle næringssektorer. Direkte etableringskontroll må derfor tas i bruk som nytt distriktpolitisk virkemiddel. Det bør gjelde lokalisering av industri og visse former for privat og offentlig kontorvirksomhet, herunder også engroshandel. LO-kongressen har merket seg med tilfredshet at både Bratteli-regjeringen og regjeringen Korvald har besluttet å utrede spørsmålet om å benytte direkte etableringskontroll som distriktpolitisk virkemiddel.

For å sikre å skape fullverdige og trygge arbeidsplasser i distriktene, må det være et siktemål å endre de økonomiske vilkår for etablering og drift av små og mellomstore foretak som har tilknytning til primærnæringene og disse næringsressursgrunnlag. Det vil også være av stor betydning for utbygging av arbeidsplasser og styrking av næringsgrunnlaget i utbyggingsområdene at disse distriktene kan tilføyes en større andel av ekspansiv og avansert industri, f. eks. verkstedindustri og elektroteknisk industri. Den økonomiske politikken må legges slik opp at arbeidsintensiv virksomhet ikke diskrimineres i forhold til kapitalintensiv. Er det ikke mulig å endre beregningsmetoden for folketrygdavgiften, bør det vurderes å innføre tilskott til arbeidslønn i virksomhet som er arbeidskrevende.

Det vil være i interessene til befolkningen i distriktene at det vises mer varsomhet med sentralisering av skole og utdanning, helsestell og på kommunikasjonssektoren.

Nr. 1005

Utbyggingsorganene, arbeidskraftmyndighetene og fagbevegelsen bør gis en mer aktiv funksjon enn hittil når private eierinteresser går til bedrifts-nedleggelse og rasjonaliseringstiltak som truer sysselsettingen i et område. De ansatte som blir offer for slike tiltak skal sikres lønn inntil de skaffes ny sysselsetting.

Nedlegging av arbeidsplasser med sikte på flytting til utlandet av profitt-hensyn kan LO ikke akseptere.

Pendlernes problemer har i lang tid vært særlig bekymringsfull. Gjennom tariffforhandlingene har LO og de enkelte fagforbund arbeidet for å bedre pendlernes lønns- og arbeidsvilkår. Men problemet kan ikke løses før det skjer en radikal endring i lokaliseringen av arbeidsplasser innen enkelte ekspansive områder, slik at denne lokaliseringen blir mer i samsvar med bosettingen. LO vil i kommende periode ta opp pendlerproblemer på bredt grunnlag, bl. a. gjennom utredninger og konferanser om konkrete initiativ overfor lokale og sentrale myndigheter.

Ved flere anledninger har det fra visse hold vært tatt til orde for en geografisk differensiering av de tariffestede lønninger, herunder også en slik differensiering av statens lønnsregulativ. Bl. a. på grunn av sterkere lønnsglidning i pressområdene kan det registreres at lønnsnivåer i disse deler av landet ligger høyere enn i distriktene. LO-kongressen vil imidlertid på prinsipielt grunnlag gå mot en tariffestet geografisk differensiering av lønnsnivået. Hovedsiktemålet må imidlertid være lik lønn for likt arbeid overalt i landet.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret tiltrer forslaget. I forbindelse med siste avsnitt, viser en til det arbeid som nå er igang i Statns lønnskomité.

Fra Sekretariatet:

Landsorganisasjonen har i alle år gått inn for en kraftig og realistisk distriktspolitikk gjennom kravet om sterkere offentlig kontroll med næringslivets disposisjoner.

Landsorganisasjonen har arbeidet for en styrking av Distriktenes Utbyggingsfond og en fortsatt utbygging av lokaliseringsveiledningen. Spørsmålet om innføring av etableringskontroll har vært vurdert, men en er redd for at en for streng ordning vil ha ugunstig virkning for et stort flertall av LOs medlemmer. Spørsmålet er under fortsatt utredning.

Nr. 1006

Innstilling:

Under henvisning til dette vil Sekretariatet innby Kongressen til å fatte følgende vedtak:

Forslagene oversendes det nye Sekretariatet. Det vises også til LOs handlingsprogram.

9.

Husmorvikarordning.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 34, Sandefjord, foreslår:

Nr. 1007

Husmorvikarer.

«Landsorganisasjonen går inn for ordningen med husmorvikarer, og hjemmehjelp blir utbygd slik at en arbeidstaker i alminnelighet slipper å måtte være hjemme når sykdom oppstår.»

Motivering:

Det er ikke alltid at en familie eller andre står klare til å rykke inn i slike situasjoner. Det er også kjent at mange, om ikke de fleste kommuner ikke makter dette økonomisk. Derfor må staten inn i bildet her å yte den nødvendige støtte. Dette vil i de fleste tilfeller være billigere enn sykehusinnleggelse, og sykehus og sykehjem vil få frigjort plass til mere presserende oppgaver.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Fra Sekretariatet:

Sekretariatet innbyr Kongressen til å fatte følgende vedtak:

Forslaget tiltres.

10.

Faglig/politisk virksomhet.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 9, Malersvennenes Forening, Oslo, foreslår:

Nr. 1008

«Malersvennenes Forening kan ikke se at LO's sterke binding til Det norske Arbeiderparti tjener organisasjonens interesser. LO bør stå fritt overfor et hvert parti og kun gi sin støtte til partier som fremmer saker på faglige — økonomiske — sosiale og politiske saksområder av felles interesse for medlemmene som arbeidstakere.»

Forbundsstyrets innstilling:

Det vises til forslag nr. 915.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 1009

Avd. 40, Kristiansand S., foreslår:

«Foreningen er for faglig politisk samarbeid, men tar avstand fra at fagorganisasjonen blir et underbruk av noe politisk parti. LO har stadig ensidig støttet DNA, som viser LOs avhengighet av dette partiet. Vi mener at fagorganisasjonen skal stå fritt og ikke binde seg til et bestemt parti.

Mottoet må være: En uavhengig og suveren fagbevegelse.»

Forbundsstyrets innstilling:

Kan ikke tiltres.

Fra Sekretariatet:

Faglig/politisk samarbeid er av avgjørende betydning for å nå de målsettinger fagbevegelsen setter seg. Om vi ikke hadde hatt anledning til å føre saker vi ikke kan løse ved forhandlinger med arbeidsgiverne over på det politiske plan, hadde vi sannsynligvis ikke hatt f. eks. Lærlingloven, Ferieloven eller lovgivningen om 1. og 17. mai.

Det kan ikke være mer enn ett parti fagbevegelsen i Norge kan samarbeide med, og det er Det norske Arbeiderparti, som står for de samme politiske synspunkter og den målsetting flertallet i fagbevegelsen er opptatt av.

Nr. 1010

Innstilling:

Forslagene fra avdeling 9, Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund, og avdeling 40, Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund, kan ikke tiltres.

11.

Arbeidsmarkedsspørsmål.

NORSK GRAFISK FORBUND

Nr. 1011

Sarpsborg Typografiske Forening, foreslår:

«Sarpsborg Typografiske Forening foreslår at Landsorganisasjonen krever lovendringer som gir Landsorganisasjonen rett til kontroll og praktisk utøvelse av alle arbeidskraftformidling i Norge.»

Hensikt:

Landsorganisasjonen skaffer seg bedre posisjon utad overfor sin motpart og i henhold til de målsettinger den akter å gjennomføre,

samt større respekt overfor de uorganiserte — økt anseelse og påakt innad fra de organiserte medlemmer og tillitsmenn. Videre å aktivisere de lokale samorganisasjonene og øke medlemstilgangen.

Motivering:

For selvbevisste fagorganiserte medlemmer og tillitsmenn har det alltid vært og fortsatt er et oppriktig ønske og mål at arbeidskraftsituasjonen bringes under full kontroll av arbeidstakerorganisasjonene. Den senere tids tekniske, nasjonale og internasjonale utvikling virker stadig skjerpene på dette ønske og gjør at vi må gi den førsteprioritet blant våre målsettinger.

Retten til arbeid har hvert enkelt menneske, men det er ikke bare enkeltmanns suverene interesse som blir berørt når hun eller han inntreier og påfører arbeidskraft på det totale samfunnsmaskineriet. Indirekte har vi alle på en eller annen måte interesse av det, men det kan også bety direkte konsekvenser (og den gjør det) for det lokale samfunnet, på sin og andres arbeidsplass. Det er i høyeste grad et faglig/politisk forhold der enhver arbeidstaker er en selvfølgelig faktor uansett om vedkommende er organisert eller ikke, ønsker det eller ønsker det ikke, liker det eller liker det ikke.

Det er Landsorganisasjonen som står for de faglig/politiske interessene. Det er derfor det må være dens selvfølgeligelige rett å øve full kontroll over all arbeidskrafttilførsel i norsk næring og industri.

Gjennom bevisstgjøring i det faglig/politiske forhold i arbeidslivet for de arbeidssøkende samt prioritering av formidlingen med hensyn til organisasjonsforhold og i stadig kontakt og samarbeid med tillitsmannen i den aktuelle bedrift kan vi oppnå tilfredsstillende resultater samtidig som vi *indikerer* de uorganiserte til frivillig innmeldelse i organisasjonen. Dette kan bli begynnelsen til den totale organisering av arbeidstakere.

For å understreke aktualiteten i forslaget, vil vi gjøre oppmerksom på den demokratiseringsprosess som er kommet i gang gjennom endringer av aksjeloven og som gir adgang for de ansatte til representanter i bedriftens styre og stell. Det er ikke utelukket at i noen tilfelle kan de uorganiserte dominere bedriften på grunn av det eksisterende organisasjonsforhold. I så fall må vi innrømme at arbeiderbevegelsens målsetting i denne sammenheng skjøt over målet.

Forslaget innebærer at både arbeidsgiverene og arbeidstakerene blir henvist til «Landsorganisasjonens Arbeidsformidlingskontor» i forbindelse med alle nyansettelser som muliggjør en effektiv påvirkning og kontroll i den videre utvikling.

Praktisk utøvelse:

Det foreslås at den praktiske utøvelsen av ordningen skal pålegges de lokale samorganisasjonene etter retningslinjer som er utarbeidet av LO. Dette skal skape viktige, konkrete oppgaver for samorganisasjonene, som i sin tur må forårsake meget interesse og aktivitet blant foreningene og det enkelte medlem — noe som vi lenge har savnet. Også desentralisering av den utøvende makt innen LO har vært lenge mange medlemmers ønske som på den måten kan gå i oppfyllelse, altså en gjenreisning av det lokale organisasjonsliv.

Nr. 1012 *Forbundets innstilling:*

Som et ledd i en politisk utvikling er det interessante tanker som her reises, men forbundsstyret mener forslaget er urealistisk på det utviklingstrinn vi nå befinner oss på.

Fra Sekretariatet:

Nr. 1013 **Forslaget fra forbundsstyret i Norsk Grafisk Forbund tiltres. For øvrig vises til LOs handlingsprogram.**

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 1014 *Avd. 54, Gjøvik, foreslår:*

«Overenskomster ved vernede bedrifter.
Det er av største viktighet at det settes forgang i arbeidet med å skaffe de vernede bedrifter en overenskomst.

Vi er klar over at det er store vanskeligheter i forbindelse med overenskomst ved slike bedrifter. Det kan vel imidlertid innen en slik overenskomst er klar, være mulig å lage en midlertidig overenskomst ved å gjøre Hovedavtalen eller deler av denne gjeldende for denne type bedrifter.

Dette vil være et skritt på vei, og det vil dempe den utålmodighet som etter hvert har gjort seg gjeldende.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Nr. 1015 *Avd. 1, Oslo, foreslår:*

«Landsorganisasjonen tar opp på Kongressen spørsmålet om på hvilken måte handikappede og funksjonshemmede kan finne en plass i arbeidslivet, ved en bedre måte enn den som praktiseres i dag.

Vi har ikke tro på at dette med vernede bedrifter i full utstrekning er en løsning.

Det fins også mennesker som på grunn av alkohol, narkotika, eller andre former for avvik i vårt samfunn, er kommet i vanskeligheter med å finne sin plass i arbeidslivet på nytt. Da er i mange tilfeller isolasjon ingen løsning. Det må kunne drøftes i arbeidslivets organisasjoner, og finne former for å løse disse samfunnsoppgaver mer tilfredsstillende enn det vi er vitne til i dag.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Avd. 233, Strømmen, foreslår:

«LO må satse hardere for å skaffe flere arbeidsplasser for handikappede i industrien.»

Nr. 1016

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Avd. 449, Åkershagen Personalforening, foreslår:

«For å bidra til bedring av de handicappedes stilling i samfunnet, nedsetter Kongressen et utvalg på 7 personer med en av de valgte LO-sekretærer som formann. Det skal være forutsetningen at Norsk Folkehjelp skal være representert.»

Nr. 1017

Motivering:

I alt for lang tid har de yrkesvalghemmende og handicappedes problemer vært overlatt til deres egen organisasjon, Norges Vanførelag og andre veldedighetsorganisasjoner. Vi henviser til de yrkesvalgshemmedes problemer i dagens samfunn, et samfunn hvor kravet til effektivitet og rasjonalisering blir stadig sterkere.

I 1971 ble det registrert ca. 2500 nye invalider i vårt land, og størsteparten av disse er ungdom under 30 år. På grunn av den stadig økende trafikk på gater og veier vet vi at dette tallet vil vise en rask stigning.

Vi vil presisere at problemet ikke kan løses ved hjelp av innsamlingslister, pene pleiehjem eller klatt-bevilgninger i Stortinget, men bare ved at det føres en dynamisk poletikk med det siktepunkt å aktivisere og tilbakeføre de rammede til aktivt og enga-

sjert arbeid. I samarbeid med sosialstyrer, yrkesopplæringsråd og Statens Attføringsinstitut kan det foreslåtte utvalg bli et viktig ledd i denne politikk. Landet blir tilført verdifull arbeidskraft, mennesker gis en større mulighet til selvrealisasjon, og ikke minst arbeiderbevegelsens stolte målsetting om rett og plikt til arbeid for en hver, vil kanskje bli mer realistisk for enkelte.

Nr. 1018 *Forbundsstyrets innstilling:*

Forslaget tiltres, men forutsetningen må være at også de handi- cappede er representert i det foreslåtte utvalg.

Fra Sekretariatet:

Det er i dag ca. 4000 arbeidsplasser for funksjonshemmede i ver- nede bedrifter. LO er aktivt med i arbeidet for å opprette flere slike bedrifter gjennom deltakelse i Arbeidsdirektoratet.

Nr. 1019 **Innstilling:**

Under henvisning til ovenstående innbyr Sekretariatet Kongres- sen til å gjøre slikt vedtak:

1. Forslagene fra Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund tiltres.
2. Forslaget fra Norsk Kommuneforbunds forbundsstyre sendes Sekretariatet.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 1020 *Sarpsborg og Omegns faglige Samorganisasjon, foreslår:*

Sarpsborg og Omegns faglige Samorganisasjon har mottatt følgende for- slag fra Sarpsborg Typografiske Forening:

«Sarpsborg Typografiske Forening foreslår at Landsorganisasjonen krever lovendringer som gir Landsorganisasjonen rett til kontroll og praktisk ut- øvelse av all arbeidskraftformidling i Norge.

Hensikt:

Landsorganisasjonen skaffer seg en bedre posisjon utad overfor sin motpart og i henhold til de målsettinger den akter å gjennom- føre, samt større respekt overfor de uorganiserte — samt økt anseelse og påakt fra de organiserte medlemmer, videre å aktivisere de lokale samorganisasjonene og øke medlemstilgangen.

Motivering:

For selvbevisste fagorganiserte medlemmer og tillitsmenn har det alltid vært og fortsatt er et oppriktig ønske og mål at arbeidskraft- situasjonen bringes under full kontroll av arbeidstakerorganisasjo- nene. Det er Landsorganisasjonen som står for de faglig-politiske

interessene. Det er derfor det må være dens selvfølgerige rett å øve full kontroll over all arbeidskrafttilførsel i norsk næring og industri.

Dette forslag mener vi også medfører at de uorganiserte må organisere seg.

Vi mener dette skal legges under den enkelte samorganisasjon i hvert distrikt, dette mener vi igjen vil forårsake økt aktivitet i foreningene, noe vi lenge har savnet. Vi mener at denne sak må gis den største prioritet blant våre målsettinger.

Samorganisasjonens styre behandlet ovenstående forslag på styremøte den 17. november d. å. og anbefalte at forslaget oversendes Kongressen.

Fra Sekretariatet:

Det vises til forslag nr. 1013.

Bodø faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 1021

•Arbeidsledigheten blant ungdom, særlig ufaglært ungdom, begynner å bli et alvorlig samfunnsproblem som vi i fagbevegelsen må bidra til å få løst. Vi foreslår derfor at LO tar denne oppgaven med i det nye handlingsprogrammet. Første steg i dette arbeidet bør være å få saken skikkelig belyst. Når dette er gjort bør LO bidra sitt til å få satt i verk tiltak som kan eliminere problemet.

Fra Sekretariatet:

Forslaget tiltres.

Nr. 1022

12.

Landsbanken.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 44, 53 og 206, foreslår:

•Kongressdeltakerne 1973 må få en bred og åpen orientering om Landsbankens virksomhet og økonomiske stilling.

Nr. 1023

Motivering:

Med bakgrunn i det kjennskap de fagorganiserte gjennom aviser har fått om påståtte tvilsomme transaksjoner fra Landsbankens side, skulle det være en selvfølge at LOs ledelse gir en slik orientering til LOs høyeste organ. En slik redegjørelse må tilstilles samtlige fagforeninger.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 1024

Oslo Havnevesens Personalforening foreslår:

«Vi har i vårt medlemsmøte i dag behandlet Landsbanken og dens utlånsvirksomhet, og vi anmoder LO-kongressen om å gjøre sin innflytelse gjeldende overfor Landsbanken.

Gjennom dagspressen synes det som om de som utnytter banken, ganske enkelt får stilt millioner til disposisjon, mens den alminnelige mann støter på vanskeligheter ved spørsmål om lån av små summer. Landsbankens kapital må ikke stilles til disposisjon for den grå eminense — til ågring i samfunnet banken omgir seg med.

Vi har gått i den naive tro, at Landsbanken er vår egen bank, og derfor har vi brukt den.

Denne tro har vi ikke lenger, og hvis ikke LO kan gjøre noe som byr på forenklinger og lettelser, ser vi oss nødt til å søke andre bankforbindelser.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes.

NORSK MURERFORBUND

Nr. 1025

Avd. 70, Kirkenes, foreslår:

Landsbankens virksomhet.

«Kongressdeltakerne 1973 må få en bred og åpen orientering om Landsbankens virksomhet og økonomiske stilling.»

Motivering:

Med bakgrunn i det kjennskap de fagorganiserte gjennom aviser har fått om påståtte tvilsomme transaksjoner fra Landsbankens side, skulle det være en selvfølge at LOs ledelse gir en slik orientering til LOs høyeste organ. En slik redegjørelse må tilstilles samtlige fagforeninger.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er av den oppfatning at det til enhver tid er bankens generalforsamling som må avgjøre bankens drift.

Nr. 1026

Fra Sekretariatet:

Det vil bli gitt en redegjørelse på Kongressen.

13.

Jordbruksavtalen.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 1027

Avd. 2, Fredrikstad, foreslår:

«Jordbruksavtalen bør tas opp til revurdering.»

Forbundsstyrets innstilling:

Etter forbundsstyrets oppfatning må prinsippene i jordbruksavtalen tas opp til vurdering. Det må videre bli en større åpenhet

omkring jordbruksforhandlingene, slik tilfelle er i inntektsoppgjørene i arbeidslivet for øvrig.

Fra Sekretariatet:

På statsbudsjettet for 1973 er det på Landbruksdepartementets budsjett bevilget ca. 1130 mill. kroner til gjennomføring av jordbruksavtalen. Dessuten er det bevilget vel 700 mill. kroner til nedskrivning av forbrukerpriser — det vesentligste av dette gjelder jordbruksvarer.

En er klar over at jordbruket i Norge må tilføres midler for å sikre utøverne en rimelig økonomisk standard. Ved en gjennomsnittsbetraktning er ikke jordbruket noe høytlønnsfag. Utviklingen i de senere år har imidlertid gått i retning av at det økonomiske resultat på de større bruk såvel absolutt som relativt har vist sterkest vekst.

Innstilling:

Nr. 1028

Under henvisning til foranstående foreslår Sekretariatet at Kongressen gjør følgende vedtak:

Det synes påkrevd å gjennomføre en omlegging av støtteordningene til jordbruket, som innad i jordbruket sikrer fordelingspolitisk riktigere løsninger. Ved omleggingen må nivået på støtten til jordbruket sees i sammenheng med den økonomiske evne hos inntektstakere i andre næringer. Formene for støtte må også ta hensyn til virkningene på det totale prisnivå i samfunnet.

14.

Arbeidstap ved kommunale verv.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 56, Hunsfos Arbeiderforening, foreslår:

.Nr. 1029

•I forbindelse med deltakelse i kommunale oppdrag, er det fra Kommunaldepartementet fastslått en øvre grense — satt til kr. 125.— ved arbeidstap. Dette er en begrensning som i stor grad vanskeliggjør kommunalpolitisk virksomhet — spesielt for skiftarbeidere.

LO tar saken opp med departementet for å fjerne begrensningene, slik at legitimert arbeidstap kan bli dekket.

Slik ordningen er, uthuler den demokratiet og er lite tilfredsstillende.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Fra Sekretariatet:

LO har i løpet av kongressperioden tatt opp med myndighetene spørsmålet om å få gjennomført en slik ordning at personer som utfører visse offentlige verv så som lagrettemenn, domsmenn, skjønnsmenn, jordskiftemenn, forliksmenn, rettsvitner, registreringsvitner og notarialvitner skal ha dekket fullt ut all legitimert tapt arbeidsfortjeneste. Myndighetene har stilt seg imøtekommende til dette og har bebudet at det vil bli fremmet forslag til lov om dette i samsvar med LOs forslag.

Det forslag som foreligger til Kongressen gjelder samme problem for kommunale verv.

Nr. 1030

Innstilling:

Under henvisning til dette innbyr Sekretariatet Kongressen til å gjøre slikt vedtak:

Kongressen tiltrer forslaget. Forslaget oversendes Sekretariatet med anmodning om å søke utvirket at legitimert tapt arbeidsfortjeneste blir dekket fullt ut ved utførelse av slike offentlige oppdrag som nevnt i forslaget.

15.

Opplysningsvirksomheten.

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND

Nr. 1031

Avd. 79, Melbu, foreslår:

«Avdelingen vil fremme forslag til LOs kongress om å ta hele LOs kursvirksomhet i landsdelen opp til vurdering når det gjelder utdanning av tillitsmenn innen de ulike avdelinger og arbeidsplasser. Forslaget omfatter at det må bli nedsatt en komité med representanter fra de enkelte forbund, med sikte på å fremlegge planer og forslag om opprettelse og anskaffelse av et permanent skolesenter i LOs regi, for utdanning av tillitsmenn på et sentralt sted i Nord-Norge, snarest.»

Motivering:

Begrunnelsen for forslaget er at vår avdeling sammen med andre ulike avdelinger mener å spore en katastrofal mangel i nærmeste framtid på skolerte, dyktige tillitsmenn, såvel på arbeidsplassen som i avdelingens arbeid (administrasjonen), særlig blant de unge medlemmer. Man merker seg også en synkende interesse blant disse, og også blant eldre medlemmer, for å ta opp arbeidet etter de gamle

tillitsmenn etter hvert som disse legger opp arbeidet i fagorganisasjonen. Denne utvikling mener vi er den største, eller en av de store farene i LOs framtid. Vi mener også at kursvirksomheten i sin nåværende form med avholdelse på hoteller og turistsentra, faller LO og forbundene for dyrt, sett i forhold til antall deltakere pr. år, enn hvis det ble anskaffet og drevet en fast skole i landsdelen, med kursvirksomhet hele året.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret anbefaler forslaget oversendt LOs styre for opplysnings- og utviklingsfondet, slik at Nord-Norge blir med i prioriteringen for bl. a. reisning av skole- og kurssteder som må foretas i fagbevegelsens regi.

Fra Sekretariatet:

Nr. 1032

Det er LOs fondsstyre som gjør vedtak når det gjelder Opplysnings- og Utviklingsfondet. I den forbindelse arbeides det med å skaffe oversikt over behovet for kurssteder i framtiden.

Innstilling:

Idet en viser til dette, innbys Sekretariatet Kongressen til å gjøre slikt vedtak:

Forslaget oversendes LOs fondsstyre.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 56, Hunsfos Arbeiderforening, foreslår:

Nr. 1033

«Opplysnings- og utviklingsfondets regler for økonomisk støtte må endres slik at det også gis dekning for arbeidstap ved helgekurs/konferanser.

Nærdemokratiets realitet er avhengig av slike kurs/konferanser og endel skiftarbeidere vil med nåværende regelverk ikke ha økonomisk anledning til å delta.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres, og vil videre bemerke at AOF har tatt opp saken.

Fra Sekretariatet:

Nr. 1034

Forslaget tiltres og oversendes LOs fondsstyre som må utarbeide regler som dekker arbeidstap for skiftarbeidere ved helgekonsferanser/kurser.

Forsikrings spørsmål.**NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND**

Avd. 224, Kristiansand, foreslår:

- Nr. 1035 «Landsorganisasjonen må få gjennomført en gruppelivsforsikring som gir den enkelte arbeidstaker større trygghet.»

Motivering:

Når avdeling 224 foreslår dette, er det fordi en i stor utstrekning har gruppelivsforsikring på mange arbeidsplasser. Forsikringene er av forskjellig størrelsesorden, og gir en ulik fordeling for den enkelte arbeidstaker.

Landsorganisasjonen må derfor søke å få gjennomført en ensartet forsikringsordning for de fagorganiserte som gir en virkelig økonomisk trygghet.

Vi henviser til den forsikringsordning som Samvirke har for arbeidstakerne v/Kristiansand Jernstøperi A/S.

- Nr. 1036 *Avd. 226, Tønsberg, foreslår:*

Samarbeidsavtalen mellom LO og forsikringsselskapet Samvirke:

«De forbund som er med i grunnforsikringen må være med på å endre skalaen for ytelser gradert etter aldersgrupper, med en sterkere forsikringsdekning.»

Motivering:

Aldersgruppene 50 til 70 år har for svak forsikringsdekning. Disse medlemmer er veteraner innen fagbevegelsen, og har vært med på å bygge opp våre organisasjoner.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret viser til sitt forslag vedr. § 1, Formål, punkt 10.

De forhold som er omtalt i innsendte forslag bør drøftes av forbundenes fellesutvalg for forsikringer.

NORSK PAPIRINDUSTRIARBEIDERFORBUND

- Nr. 1037 *Avd. 82, Mesna Kartongarbeiderforening, foreslår:*

«LO tar opp forhandlinger med Samvirke med sikte på å få grunnforsikringen utvidet til å gjelde også etter fylte 75 år og fram til medlemmets død.»

Motivering:

Motiveringen for dette forslag mener vi å finne i NPF's vedtekter, § 2, punkt 13, som lyder:

«å støtte medlemmene ved alderdom og invaliditet og medlemmenes etterlatte ved dødsfall.»

Slik grunnforsikringen er nå, vil de etterlatte ikke få noen støtte når medlem dør etter at de har fylt 75 år.

Forbundsstyrets innstilling:

Det vises til at saken er tatt opp av Representantskapet i FSK's fond.

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Avd. 14, Stavanger og Omegns Transportarbeiderforening foreslår: Nr. 1038

«LO må i samarbeid med «Samvirke» sørge for at de forsikringsordningene man nå har bygges videre ut, både i ytelser og omfang, og at man tar opp nye forsikringsformer som det er behov for.»

Motivering:

Etter foreningens mening er det et stadig stigende behov for forsikring i vårt samfunn, og en videre utbygging av forsikringsordningene vil gjøre medlemsboken mer verdifull for medlemmene og samtidig være en støtte i agitasjonen.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret mener at det foreningen tar sikte på er tatt med i LOs handlingsprogram, avsnitt III, siste del, og foreslår derfor forslaget sendt til Sekretariatet.

SAMORGANISASJONENE

Askøy faglige Samorganisasjon foreslår:

Nr. 1039

«Landsorganisasjonen i Norge må arbeide for at fri rettshjelp gjennom forsikringsselskapet «Samvirke» må utbygges slik at den virkelig kan komme til hjelp for den fagorganiserte som er kommet i vanskelige situasjoner.»

Motivering:

Den ordning som enkelte forbund nå har fått i stand i forbindelse med hjemforsikringen, er ikke tilfredsstillende i sin nåværende form, da denne først ikke kan benyttes av medlemmene som mener at de er i en vanskelig situasjon, før etter at en er blitt saksøkt, og da først vurdert av våre sentrale organer, før fri rettshjelp kan gis.

Fra Sekretariatet:

Sekretariatet er enig i intensjonene i forslagene, som går ut på å bygge ut ytelsene i de bestående forsikringsordninger som forbundene har engasjert seg i. Dette er i pakt med fagbevegelsens holdning til forsikringsspørsmål, som går ut på å skape størst mulig trygghet for medlemmene. De forsikringsordninger som innføres, må imidlertid ta sikte på å dekke områder hvor behovet er størst og tilpasses de offentlige trygdeordninger.

Forslagene som gjelder utbygging av de någjeldende stønadsordninger oversendes det fellesutvalg som består av representanter fra de engasjerte forbund til behandling med sikte på en samordning for en eventuell utbygging av de bestående stønadsordninger.

Når det gjelder forslaget fra Askøy faglige Samorganisasjon om rettshjelpforsikring, er dette i praksis allerede gjennomført.

Nr. 1040

Innstilling:

Forslagene tiltres og oversendes det nye sekretariat.

17.

A-pressen.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 1041

Avd. 25, Stavanger, foreslår:

«LOs bevilgninger på 3,3 mill. kroner til Arbeiderpressen må tas opp til revisjon. Det må kun bevilges til aviser (redaktører) som er i pakt med våre interesser, og at dette bevilges etterskuddsvis.»

Motivering:

Det vi her i Rogaland har vært vitne til i forbindelse med EF-saken (Rogalands Avis ved redaktør Per Brunvand), er ikke mindre enn opprørende for fagbevegelsen. Som eksempel gjengis lederartikkel av onsdag 21. juni 1972.

En må være klar over at denne artikkelen ble skrevet når den opphetede EF-debatten var på det hardeste. Med klar adresse til verftsdirektørene og med fullmakt fra arbeideravisen til å ta fatt i verftsklubbene. Etter vår mening må vi helt tilbake til årene 1940—45 for å finne lignende journalistikk.

«Verftenes framtid.

Noe av den hardeste motstand mot norsk EF-medlemskap er å finne innenfor skipsbyggerindustrien. Det kan ha flere grunner,

men vi tror en vesentlig årsak er de uklarheter som har vært omkring EF-medlemskapets virkninger nettopp for denne industrien. Her må ikke minst verftslederne påta seg mye av skylden. I altfor lang tid fikk man nærmest inntrykk av at det var likegyldig for skipsbyggingsindustrien om Norge blir medlem av EF eller ikke. Etter hvert er det også gått opp for direktørene rundt på verftene at det er sammenheng mellom norsk skipsbyggingsindustri og norsk skipsfart. Det er også en sammenheng mellom utviklingsmulighetene for verftsindustrien og spørsmålet om EF-medlemskap. Vi håper alle som er knyttet til denne industrien blir seg dette fullt bevisst før folkeavstemningen 25. september. Hvis ikke er vi redd for at avstemningen lett kan skje ut fra gale forutsetninger.

I gårsdagens avis uttalte direktør Egil Abrahamsen i Det Norske Veritas — som ikke er en hvem som helst når det gjelder å vurdere norsk skipsfart og norsk skipsbyggingsindustri — at en tilslutning til EF vil være helt nødvendig for skipsbyggingsindustrien, hvis næringen skal beholde sin nåværende lønnsvevne. Det er en usminket uttalelse som ikke minst i disse dager skulle ha krav på interesse.

Veritas-direktøren gjør det klart at vi bare gjennom et EF-samarbeid kan få harmonisert kredittvilkår, subsidier og andre støttetiltak innen skipsbyggingsindustrien. Det er slike ting som gjør at blant annet Japan i dag kan sikre seg ordre som ellers naturlig hørte hjemme ved norske verft.

Med Norge, Storbritannia og Danmark som EF-medlemmer, vil vi få et overskudd på tonnasje i EF. Dette vil lede til en felles skipsfartspolitikk med sikte på en friest mulig verdenshandel. Som en «verdensmakt» innenfor skipsfarten, vil et utvidet EF ha mulighet for å demme opp mot de proteksjonistiske strømninger som i dag er ute og går. Dette er av avgjørende betydning for skipsfarten i et land som Norge, et lite land med en stor handelsflåte. Vi synes det følger av seg selv at EF-medlemskap også av denne grunn er av like avgjørende betydning for norsk skipsbyggingsindustri.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret mener at dette forslaget i seg selv innebærer bl. a. angrep på den alminnelige pressefrihet og kan derfor ikke tiltre forslaget.

Fra Sekretariatet:

I LOs vedtekter har vi bestemmelse om kontingent til norsk arbeiderpresse. Når det gjelder de 3,3 mill. kroner som er nevnt i forslaget fra avd. 25, og som gikk til norsk arbeiderpresse i 1972, var det

en bevilgning som ble gjort mot en stemme i LOs representantskap.

Når det sies at en bare skal støtte aviser (redaktører) som representerer et bestemt syn en enkelt gruppe måtte ha, så vil vi her vise til Norsk Jern- og Metallarbeiderforbunds forbundsstyres uttalelse hvor det heter at dette vil være et angrep på den alminnelige pressefrihet. Situasjonen for øvrig vil bli helt uholdbar for norsk arbeiderpresse om tilskudd skulle gis etterskuddsvis. Vi må ha helt klart for oss den viktige rolle norsk arbeiderpresse spiller for både den politiske og faglige arbeiderbevegelse. Uten en sterk arbeiderpresse ville vi ikke ha nådd dit vi har kommet i dag.

Nr. 1042

Innstilling:

Sekretariatet innbyr på denne bakgrunn Kongressen til å gjøre slikt vedtak:

Forbundsstyrets forslag tiltres.

18.

Fiskerispørsmål.

NORSK SJØMANNFORBUND

Nr. 1043

Tromsø avdeling, foreslår:

«LO må på nasjonal, såvel som på internasjonal, basis engasjere seg sterkt i problemene om vern av fiskebestanden og vern mot forurensning i havet, fremme tiltak som regulerer og bevarer ressursgrunnet i kystfarvannene i fremtiden på en slik måte at det kan gi et forsvarlig fangstutbytte for kystens fiskeribefolkning på lengre sikt.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret tiltrer forslaget og vil bemerke:

«LO har vist en aktiv forståelse for miljøvernproblemer og for de farer som framtiden kan føre med seg om ikke de nødvendige forholdsregler blir tatt i tide. I denne forbindelse er det grunn til særlig å understreke betydningen av at havet og dets ressurser, som er av største betydning for Norge med den lange kyst, ikke blir utsatt for varige og uopprettelige skader.»

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND

Nr. 1044

Avd. 102, Vardø/Kiberg, foreslår:

«Kongressen anmoder LOs nye sekretariat om å medvirke til at Regjeringen snarest tar opp spørsmålet om den overbeskatning av fiskebestanden som skjer i internasjonalt farvann her nord — særlig da i Barentshavet. Dette vil ha stor innvirkning på den framtidige sysselsetting i Nord-Norge.»

Motivering:

Flere maritim-biologiske undersøkelser bekrefter at fiskebestanden i de nordlige farvann synker på grunn av overbeskatning. Russiske forskere er. f. eks. av den mening at Barentshavet må fredes for fiske i om lag 5 år for igjen å nå opp i normal størrelse. Ved for stor beskatning er derfor mye av eksistensgrunnlaget for vår nordligste landsdel i fare.

Etter Islands utvidelse av sin fiskerigrense, har beskatningen økt ytterligere.

Vi mener derfor at Norge må utvide sin fiskerigrense til 50 mil straks.

Forbundsstyrets innstilling:

Vi støtter forslaget uten å ha tatt stilling til motiveringen for forslaget.

Fra Sekretariatet:

Forslagene tiltres i prinsippet. LO vil kreve å bli representert i den norske delegasjon på den internasjonale konferanse om havets folkerett.

Nr. 1045

19.

Jakt og fiske.

NORSK MURERFORBUND

Lillehammer avdeling, foreslår:

Nr. 1046

«Den tekniske utvikling og urbanisering med ansamlinger i tettsteder, med bosetting i drabantbyenes store blokker med små muligheter for å nyte et liv i friluft i nærheten av sine boliger, bør LO i langt større grad enn til nå engasjere seg på områder som tidligere lå utenfor dens virkefelt.

Vi tenker med dette på de lover som berører friluftslivet: Fjell-loven av 1920, Jaktloven, Innlandsfiske-loven og Friluftslovens. Det er ønskelig å tilpasse disse forholdene i dag, samtidig som dette medfører at de kommer tilbake til den gamle sedvanerett som vi her har hatt fra gammelt av.

Fjell-lovens kapittel 1—9 bør forandres. Kapittel 9 og 10 bør endres til den gamle form, da landets borgere hadde lik rett til jakt og fiske på statens områder (statsalmenninger).

Kapittel 1, administrasjonsformen, bør endres slik at det blir en bedre balanse mellom jordbruksinteresser og jakt- og fiskeinteresser. Dette sett på bakgrunn av den omlegging som seterdriften og husdyrholdet har vært gjennom de senere årene.

Jaktlovens paragraf 12 om grunneierens enerett til jakt, og Innlandsfiske-lovens paragraf 76 om grunneierens enerett til fiske, bør endres til fordel for allmennheten. Grunneierens enerett til jakt og fiske har fra gammel tid vært begrenset til faste fangststeder, dyregraver, større hovdyr og jaktfalk

for jaktens vedkommende. For fiskets vedkommende har det begrenset seg til sleorett, drivgarn, teinlag og endel andre særrettigheter. Allmennheten har, når disse særrettighetene ikke har blitt krenket, hatt rett til jakt og fiske.

Det er på tide at LO presser på slik at disse rettighetene kommer tilbake til allmennheten.

Retten til fri telttoppslagning i Frilufsloven, med de innskrenkninger som er, må ikke endres.

— — —
Det er ønskelig at LO ikke stivner i de gamle formene, med bare et interesseområde, det økonomiske, men utvider interessefeltene til fordel for sine medlemmer, slik at disse kan utnytte de mulighetene de har fått med en kortere arbeidstid og en bedre økonomi.

SAMORGANISASJONENE

- Nr. 1047 *Lillehammer og Omland faglige Samorganisasjon*, foreslår:
•Samorganisasjonen tiltrer uttalelsen fra Lillehammer Murerforening vedrørende retten til fritt fiske og småviltjakt på like vilkår for alle. Dette er i tråd med tidligere uttalelser vedrørende emnet fra representantskapsmøter hvor spørsmålet er blitt grundig drøftet.
- Nr. 1048 **Fra Sekretariatet:**
Kongressen pålegger Sekretariatet å arbeide for at allmennhetens rettigheter i utmark, herunder til jakt og fiske, beskyttes og bygges ut. Det må herunder tas hensyn til at beskatningen avpasses etter bestandens størrelse.

20.

Folk og forsvar.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

- Nr. 1049 *Avd. 55, Kragerø*, foreslår:
•Landsorganisasjonen trekker tilbake sitt medlemskap i organisasjonen Folk og Forsvar, og at den kontingent som pr. år har vært innbetalt til Folk og Forsvar — betingelsesløst tilstilles «Fredskontorene».
- Nr. 1050 *Avd. 73, Brevik*, foreslår:
•Landsorganisasjonen trekker sitt medlemskap i organisasjonen Folk og Forsvar, og at den kontingent som pr. år har vært innbetalt til Folk og Forsvar — betingelsesløst tilstilles «Fredskontorene».

Avd. 98, Skien, foreslår:

«Landsorganisasjonen trekker tilbake sitt medlemskap i organisasjonen Folk og Forsvar og at den kontingent som pr. år har vært innbetalt til Folk og Forsvar — betingelsesløst tilstilles «Fredskontorene».»

Nr. 1051

Avd. 101, Langesund, foreslår:

«Landsorganisasjonen trekker tilbake sitt medlemskap i organisasjonen Folk og Forsvar og at den kontingent som pr. år har vært innbetalt til Folk og Forsvar, betingelsesløst tilstilles «innenlandske humanitære formål».»

Nr. 1052

Forbundsstyrets innstilling:

Forslagene kan ikke tiltres.

Fra Sekretariatet:

Forbundsstyrets innstilling tiltres.

Nr. 1053

21.

Forbrukerspørsmål.

NORSK SJØMANNFORBUND

Avdelingen i Oslo, foreslår:

«Det foreslås at Landsorganisasjonen engasjerer seg sterkere i forbrukerspørsmål, for eks. ved å ta initiativ til å stifte en slagkraftig forbrukerorganisasjon eller å opprette en egen avdeling innen Landsorganisasjonen for forbrukerspørsmål.»

Nr. 1054

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres av forbundsstyret som anfører at:

«Det blir mer og mer klart at den prispolitikk de forskjellige grener av det private næringsliv fører, samt forbrukerspørsmål i videste forstand er en avgjørende faktor for arbeidstakernes levestandard. Å drive lønnspolitikk er ikke lenger tilstrekkelig. De offentlige organer som stiller med forbrukerspørsmål er under stadig utbygging, men det er ikke nok. Med sin slagkraft ville Landsorganisasjonen være i stand til å øve en større innflytelse i disse spørsmål ved sterkere engasjement. Det vises til at det i mange andre land er opprettet mektige forbrukerorganisasjoner og erfaringene viser at slike organisasjoner kan gjøre meget.

Fra Sekretariatet:

Sekretariatet innbyr Kongressen til å fatte følgende vedtak:

Nr. 1055

Landsorganisasjonen er den største forbrukerorganisasjon i Norge. Forbrukerpolitikken har derfor en sentral betydning for våre medlemmer.

For å styrke medlemmenes interesse, vil LO derfor ta aktivt del i utformingen av forbrukerpolitikken, og det henvises i den anledning til Handlingsprogrammet.

22.

Miljøvern.

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Nr. 1056

Avd. 11 foreslår:

•LO må arbeide aktivt for å motvirke forgiftninger av arbeidsplassene.▪

Forbundsstyret innstilling:

Forslaget oversendes.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 1057

Avd. 465, Moi Bygningsarbeiderforening, foreslår:

•Foreningen ser det som meget vesentlig at forurensningsproblematikken blir tatt opp og tillagt større vekt.▪

Forbundsstyrets innstilling:

Anbefales.

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJONÆRERS FORBUND

Nr. 1058

Bergen Handels- og Kontorfunksjonærers Forening har vedtatt følgende:

Til Landsorganisasjonen i Norge — LO-kongressen 1973.

•Daglig kan vi lese i dagspressen, se og høre i fjernsyn og radio, om de stadig økende miljø- og forurensningsproblemer som hopper seg opp omkring oss.

Det er mange vitenskapsmenn og forskere som i dag løfter en advarende finger mot forurensningen av vannet, sjøen og havet.

Vi vil her henvise til FN's miljøvernkonferanse i Stockholm, der konferansens president, den svenske Landbruksminister Ingemund Bengtson, fikk overrakt fra en fotograf i Expressen, et fotografi som var framkalt i elvevann tatt ved en fabrikk i Småland.

1. En av klodens største mangelvarer er rent vann. Et glass rent drikkevann er luksus for 3 av 4 mennesker på vår jord.
2. En stor part av forurensningen fra tungindustrien på det europeiske kontinent blir ført med luftstrømmene nordover til de nordiske land og med nedbøren som vi har, er det en økende trussel mot våre fiskevann, vassdrag og drikkevann. Vinterdag ser vi det som et tydelig bevis på nysnøen som ikke er hvit, men grå.
3. Havet virker som et filter og renser det forurensede vannet og sender rent vann tilbake til land i form av skyer, dogg og nedbør. Vannet renner tilbake til havet med mer avfall og forurensning.

«Vi kan med sikkerhet si, at et dødt hav betyr en død planet», sa Thor Heyerdahl på den nevnte konferansen.

Ca. 90 prosent av alt liv i havet foregår inne ved de grunnere kystområder. Disse viktige områder representerer bare 8 prosent av havets totale overflate og bare 1 prosent av havets volum.

Det tragiske er at det nettopp er disse områder som forurenses mest.

Vi tenker på Nordsjøen, Norges og Europas matkammer.

Nordsjøen er et av de mest produktive havområder, men det er sterkt utsatt for forurensning. Endel av gyteplassene er allerede ødelagt og andre er sterkt truet.

Vi kan ikke stoppe det rennende vannet, men vi kan stoppe forurensningen og fremmede ha rent vann.

Det lar seg gjøre hvis det er politisk vilje til stede.

Landsorganisasjonen i Norge må se det som en viktig samfunnsak å fremme krav om at det blir satt i verk strengere restriksjoner for å stoppe forurensningene og få dem under kontroll.

Likeledes som etterkrigstidens valg motto for de politiske partier har vært «Et samfunn i vekst», må mottoet i 70-årene være «Et samfunn i likevekt».

Landsorganisasjonen må sette fram følgende krav:

1. At det i alle vaskemidler bare skal være biologisk nedbrytbare stoffer.
2. At det på alle husholdningsartikler som medfører forurensning ved bruk og som er å få kjøpt i dagligvarebutikkene, skal det være påført giftmerke.
3. At det på pakningens opplysningsdata over innholdet i pakken eller flasken, skal det være opplysninger om hvor mange liter vann en bestemt mengde av innholdet forurenser.

Vi vil også oppfordre Landsorganisasjonen om å være aktivt med i opplysningsarbeidet gjennom fjernsyn, radio, presse og brosjyrer.

Disse tiltak må gjøres for å gi forbrukeren mulighet til å finne fram til de husholdningsartikler som er mest natur- og miljøvernvennlig.

Dermed kan miljøvern være et begrep med tyngde og produsenten vil være nødt til å lytte til opinionen for å skape et natur- og miljøvennlig produkt.

Vi vil ha «Et samfunn i likevekt».

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 1059

Vårt forbunds landsmøte i 1972 gjorde følgende vedtak:

Det er av avgjørende betydning for menneskenes trivsel og framtid at det lykkes å bevare vår natur, og at forurensningen av luft og vann stoppes. Det samme gjelder forbedringen av det totale miljø vi lever i både privat og på arbeidsplassene.

Landsmøtet pålegger derfor forbundsstyret (forbundet) aktivt og i samarbeid med den øvrige fagbevegelse å arbeide for og støtte tiltak som tar sikte på å bedre natur- og miljøvernet.

I det handlingsprogram som ble vedtatt på Kongressen i 1969, hvor det i avsnitt IX er fastslått at LO vil engasjere seg aktivt i natur- og miljøvernpolitikk, mener forbundsstyret at Bergensavdelingens forslag allerede er imøtekommet.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 1060

Avd. 2, Fredrikstad, foreslår:

•Arbeids- og miljøvern.

En av de viktigste saker fagbevegelsen står foran er arbeidervern og miljøvern. Enda er miljøet på arbeidsplassene og de skadevirkninger det fører med seg rent helsemessig, kommet alt for lite inn i bildet.

Når vi vet at produksjonen i et privatkapitalistisk samfunn bare har som mål å skaffe eierne størst mulig profitt, da forstår vi også at det blir nødvendig med påbud og lover for å få en forandring.

Vi har allerede en arbeidervernlov som har gode intensjoner, men den er for upresis. Den gir ikke de som skal håndheve loven tilstrekkelig myndighet. Dessuten går utviklingen så fort at når det gjelder nye produksjonsmetoder og nye stoffer i produksjonen, er den arbeidervernlov vi har forældet på de fleste felter. Vi må derfor få lovfestet grenseverdier når det gjelder det kjemiske miljø, giftig støv, damp og støy.

Grenseverdiene er ikke lovfestet hverken i USA eller Europa. I Sovjet angir grenseverdien den laveste grense der man kan påvise noen skadelig virkning på den menneskelige organisme.

Det må bli et sterkt krav at Arbeidervernloven revideres. Loven må også gi skjerpede regler for den praksis som skal følges.

Nr. 1061

Avd. 5, Bergen, foreslår:

•Daglig kan vi lese i dagspressen, se og høre i fjernsyn og radio om de stadig økende miljø og forurensningsproblemer som hopper seg opp omkring oss.

Det er mange vitenskapsmenn og forskere som i dag løfter en advarende pekefinger mot forurensningen av vannet, sjøen og havet.

Vi vil her henvise til FN's miljøkonferanse i Stockholm der konferansens president, den svenske landbruksminister, Ingemund Bentson, fikk overrakt fra en fotograf i Expressen, et fotografi som var framkalt i elvevann tatt ved en fabrikk i Småland.

En av klodens største mangelvare er rent vann. Et glass rent drikkevann er luksus for 3 av 4 mennesker på vår jord.

En stor part av forurensningen fra tungindustrien på det europeiske kontinent blir ført med luftstrømmene nordover til de nordiske land og med nedbøren som vi har, er det økende trusel mot våre fiskevann, vassdrag og drikkevann. Vintersdag ser vi det som et tydelig bevis på nysnøen som ikke er vit, men grå.

Havet virker som et filter og rensker det forurensete vannet og sender rent vann tilbake til land i form av skyer, dogg og nedbør. Vannet renner tilbake til havet med mer avfall og forurensning.

«Vi kan med sikkerhet si at et dødt hav betyr en død planet,» sa Thor Heyerdahl, på den nevnte konferansen.

Ca. 90 prosent av alt liv i havet foregår inn ved de grunnere kystområder. Disse viktige områder representerer bare 8 prosent av havets totale overflate og bare 1 prosent av havets volum.

Det tragiske er at det nettopp er disse områder som forurennes mest.

Vi tenker på Nordsjøen, Norges og Europas matkammers.

Nordsjøen er et av de mest produktive havområder, men det er sterkt utsatt for forurensninger. En del av gyte plassene er allerede ødelagt og andre er sterkt truet.

Vi kan ikke stoppe det rennende vannet, men vi kan stoppe forurensningen og fremdeles ha rent vann.

Det lar seg gjøre hvis det er politisk vilje til stede.

Landsorganisasjonen i Norge må se det som en viktig samfunns sak og fremme krav om at det blir satt i verk strengere restriksjoner for å stoppe forurensningene og få de under kontroll.

Likeledes som etterkrigstidens motto for de politiske partier har vært:

«Et samfunn i vekst,» må mottoet i 70-årene være:

«Et samfunn i likevekt.»

LO må arbeide for å fjerne de helsefarlige situasjonene i arbeidslivet. Det må særlig legges vekt på redusering i helsefarlige gasser innen kjemiske industrier. Det må også legges vekt på at de som arbeider innen helsefarlig industri, får anledning til førtidspensjonering. Dette for at de som er særlig utsatt skal kunne få leve som aktive mennesker også etter oppnådd pensjonsalder.

På grunn av erfaringene med hensyn til arbeidstilsynets virke, og likeledes med de små muligheter Yrkeshygienisk Institutt har til å medvirke til sikrere helsemessige tilstander på bedriftene, vil vi peke på noen retningslinjer som det kan være ønskelig å følge:

1. Arbeidstilsynet og Yrkeshygienisk Institutt legges inn under Helsedirektoratet.
2. Den distriktsvise kontroll av bedriftene innordnes under de distriktsvise helseråd.
3. Helserådene får en langt større myndighet til å sørge for at påbudte forholdsregler blir etterkommet.
4. Nye stoffer som brukes i produksjonen skal være undersøkt og godkjent av Yrkeshygienisk Institutt før de tas i bruk.

Vi mener at på grunn av den tekniske utvikling er det helt påkrevet at det treffes nødvendige sikkerhetstiltak for dem som har sitt virke i arbeidslivet i dag, for ikke å snakke om morgendagen. Det er vår fulle overbevisning at med det apparat og det utstyr helserådene har, er de bedre i stand til å trygge arbeidsforholdene.

Landsorganisasjonen må sette fram følgende krav:

1. At det i alle vaskemidler bare skal være biologisk nedbrytbare stoffer.
2. At det på alle husholdningsartikler som medfører forurensning ved bruk og som er å få kjøpt i dagligvarebutikkene, skal det være påført giftmerke.
3. At det på pakningenes opplysningsdata over innholdet i pakken eller flasken, skal være opplysninger om hvor mange liter vann en bestemt mengde av flasken forurenses.

Vi vil også oppfordre Landsorganisasjonen om å være aktivt med i opplysningsarbeidet gjennom fjernsyn, radio, presse og brosjyrer.

Disse tiltak må gjøres for å gi forbrukeren mulighet til å finne fram til de husholdningsartikler som er mest natur- og miljøvennlige.

Dermed kan viljøvern være et begrep med tyngde og produsenten vil være nødt til å lytte til opinionen for å skape et natur og miljøvennlig produkt.

Vi vil ha: Et samfunn i likevekt.

Nr. 1062

Avd. 31, Alesund, foreslår:

«Vi vil foreslå at LOs engasjement innenfor naturvern- og miljøpolitikken prioriteres meget høyt i tida framover. Søkelyset må rettes meget skarpt mot arbeidsplasser med høyt støynivå, uvante temperaturforhold, støv- og gassplager, giftige stoffer og ellers dårlige og trekkfulle arbeidsplasser. Det er nødvendig med strengere bestemmelser med prøving av giftige og helsefarlige stoffer før disse tas i bruk på arbeidsplassene. Vi vil ikke lenger være prøvekluter for disse stoffene.»

Nr. 1063

Avd. 44, Sandnes, foreslår:

«Vi foreslår at det må føres strengere kontroll med våre naturressurser.»

Nr. 1064

Avd. 123, Jørpeland, foreslår:

«LO må ofre mye større oppmerksomhet på helseproblemene i arbeidslivet, med hensyn til kjemiske stoffer o.l.»

Nr. 1065

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret ser det uheldig at det trekkes skillelinjer mellom arbeidervern, arbeidsmiljø, miljøvern og naturvern. I store trekk er det de samme krefter som virker, og det er i mange tilfeller de samme virkemidler som må tas i bruk for å eliminere skadevirkningene.

LO må derfor arbeide med miljø-spørsmålene ut fra en helhetsvurdering. I dette arbeidet må det bl. a. satses på en bred opplæring av verneombudene og av medlemmer i verne- og miljøutvalgene.

En bedre forhåndskontroll med nye kjemiske produksjonsprosesser vil etter forbundsstyret mening tjene til å forebygge helse-skader, forebygge forgiftninger av luft, jord, vann og våre arbeidsplasser. I dette arbeid trenges det utvidet bruk av forskning.

Forskningsinstitusjonene, bl. a. Arbeidsforskningsinstituttet må fra statens side gis de nødvendige midler for til enhver tid og foreta den nødvendige forskning og de undersøkelser som gjelder alle spørsmål som knytter seg til arbeidervern og arbeidsmiljø.

Disse instituttene bør knyttes nærmere til de utøvende organisasjoner innenfor arbeiderlovgivningen.

NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 118, Stavanger, foreslår:

Nr. 1066

Miljøvern.

•Vi foreslår at LO fremmer krav til myndighetene at det opprettes bedre kontroll og inspeksjon rundt om i bedriftene, utover den kontroll som i dag utføres av Arbeidstilsynet og miljøvernutvalgene.

Innenfor den kjemiske industri tar de stadig i bruk nye kjemiske stoffer, som er skadelige på kort sikt og direkte farlige ved lengre tids bruk for arbeiderne.

Kjemiske stoffer som blir innført fra utlandet, og som våre bedrifter anvender til sine produkter, må bli tekstat på norsk, bl. a. for bruksanvisninger og etikettering for advarsel for de forskjellige stoffer.

Motivering:

Vi ser daglig at giftige og farlige stoffer blir behandlet uaktsomt helt ubevisst, fordi man ikke kjenner til stoffene som behandles.

Vi mener at en bedre kontroll og større forskning av våre ledende kjemikere må utbygges i et mye større tempo.

Forbundsstyrets innstilling:

NKIF's forbundsstyre vil overfor LOs kongress foreslå følgende når det gjelder arbeidsmiljøet:

Nr. 1067

«LO må overfor myndighetene kreve en rask utbygging av Yrkeshygienisk Institutt og Statens Arbeidstilsyn for å imøtekomme det raskt økende behov for overvåking og kontroll med helsefarlige arbeidsplasser. Økonomisk må dette kunne sikres ved å pålegge arbeidslivet en «Arbeidsmiljø-avgift».

Motivering:

N.K.I.F. vedtak på sitt landsmøtet i 1971 å reise krav overfor myndighetene om en styrking av Yrkeshygienisk Institutt, og om opprettelse av en «databank» for registrering og kontroll av nye stoffer. Dette krav er også reist av andre forbund og LO. Vi må

dessverre konstatere at disse henvendelser til myndighetene har gitt små resultater. Det har dessverre også vist seg vanskelig å få våre politiske myndigheter med på å prioritere disse krav fra fagbevegelsen. N.K.I.F. har for 1972 bevilget 30 000 kroner for å opprettholde instituttets kapasitet året ut. Dette er selvsagt lite tilfredsstillende. Den undersøkelsen som LO har gjennomført understreker og forsterker behovet for forskning, overvåking og kontroll med utviklingen. Det er derfor av vesentlig betydning at Kongressen forsterker og prioriterer kravet om en rask utbygging av Yrkeshygienisk Institutt og Statens Arbeidstilsyn.

- Nr. 1068 **Fra Sekretariatet:**
Forbundsstyrenes innstilling tiltres.
Se Handlingsprogrammet.

23.

Flytting av bedrifter til utlandet.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

- Nr. 1069 *Avd. 9, Malersvennenes Forening, foreslår:*
«LO må kreve av statsmyndighetene at det treffes effektive tiltak mot eventuelle bedrifts- og kapitaloverføringer til utlandet.»

Motivering:

I forbindelse med EF-saken og også etter folkeavstemningen om EF-medlemskap, har disse spørsmålene stadig vært framme i debatten. En sitter igjen med et bestemt inntrykk av at enkelte bedriftseiere av ren hevngjerrighet overfor folkemeningen overveier slike skritt.

Bedriftene som er reist og kapitalen som er skapt i vårt land er et resultat av vårt folks arbeid gjennom tidene. Bedrifts- og kapitaleiere har derfor ingen rett til å plassere verdier utenlands, uansatt om motivene kan være kortsiktige profittmotiver eller andre.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes Sekretariatet under henvisning til uttalelsen fra LO om saken.

- Nr. 1070 **NORSK GRAFISK FORBUND**

Narvik Typografiske Forening, foreslår:

«I forbindelse med den senere tids «fete tilbud» til bedrifter om å flytte sin virksomhet til EF-land, må det fra landets fagorganiserte og fagkongressen ropes et kraftig varsko.

Rent moralsk sett har arbeiderne vært med å bringe en bedrift fram i

utvikling og økonomisk vekst, og burde således også kunne reise kravet om at ingen bedrifter og ingen arbeidsplasser må ut av landet.

Fagorganisasjonen må stille seg i spissen i denne saken og kreve at det fattes vedtak fra statsmyndighetene som «forbyr eksport av norske arbeidsplasser».

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget anbefales.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 1071

Avd. 55, Kragerø, foreslår:

«LO-kongressen må kreve alvorlige tiltak for å hindre kapitalflukt til utlandet.»

Avd. 73, Brevik, foreslår:

«Landsorganisasjonens kongress må kreve alvorlige tiltak for å hindre kapitalflukt til utlandet.»

Nr. 1072

Avd. 101, Langesund, foreslår:

«Kongressen må kreve alvorlige tiltak for å hindre kapitalflukt til utlandet.»

Nr. 1073

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK MURERFORBUND

Avd. 50, Sarpsborg, foreslår:

«LO må overfor Stortinget kreve at «Valutaloven» tas i bruk, og gjennom den hindre kapitalflukt.»

Nr. 1074

Motivering:

Med et betydelig flertall ved folkeavstemningen om medlemskap i EF avviste det norske folk medlemskapet.

Norske kapitaleiere har planer om å omgå dette vedtaket ved å overføre bedrifter og kapital til EF-land, for derved å høste større profitt. Dette er i mot landets og de fagorganisertes interesser.

Bedriftenes opparbeidede fonds og kapitalverdier er merverdien av det utførte arbeide, og bør derfor være under kontroll av de ansatte.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Fra Sekretariatet:

I den senere tid har det fra utenlandsk hold — især fra enkelte

EF-land — vært gjort forsøk på å få norske bedrifter interessert i å etablere seg i utlandet.

Sekretariatet behandlet saken i møte 23. oktober 1972. På en konferanse med industriministeren, statsråd Ola Skjåk Bræk, 26. oktober ga representanter for Landsorganisasjonen uttrykk for det syn som var kommet fram i Sekretariatet. Følgende uttalelse ble overrakt statsråden:

«Sekretariatet i Landsorganisasjonen har i møtet 23. oktober behandlet bedrifter som ønsker å etablere seg i utlandet. LOs sekretariat vil henstille til myndighetene og næringslivet å føre en politikk slik at vi tar vare på våre arbeidsplasser og sikrer en fortsatt utvikling for full sysselsetting.

Myndighetene må søke å motvirke tendensen til forhastede disposisjoner i sin alminnelighet og tendenser til å planlegge flytting av bedrifter til utlandet i særdeleshet.

Eventuelle endringer eller innstilling av planer for utvidelse hed hjemme må bli nøye vurdert. Det bør ikke godtas at slike tiltak skjer ut fra rene profittsyn. En omvurdering på grunn av den nye markedssituasjon vil kunne være rimelig, men bør skje i samarbeid med de ansatte og i forståelse med myndighetene ut fra den markedsløsning man kan vente å få.

Opprettelse av datterselskaper i EF-land må bare komme på tale med sikte på å bevare og styrke moderbedriften her hjemme og opprettholde full sysselsetting. Slik ekspansjon har i en viss grad skjedd tidligere.

Statlig støtte til vanskeligstelite industrier må bli tatt opp med myndighetene.»

Gjennom valutaloven — som er en fullmaktslov — har myndighetene muligheter for å regulere norske bedriftsetableringer i utlandet.

Norge har også innen OECD-samarbeidet tatt reservasjon mot direkte investeringer i utlandet fra norske borgere og bedrifters side. Å bruke valutalovens bestemmelser på dette felt vil derfor være i tråd med den politikk som hittil er fulgt her i landet.

Innstilling:

Kongressen slutter seg til det syn som Sekretariatet tidligere har gitt uttrykk for i forbindelse med norske bedriftsetableringer i utlandet, og krever at myndighetene om nødvendig tar i bruk de lovregler som kan hindre slike etableringer.

24.

Forskningsspørsmål.

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Nr. 1076

Avd. 1, Oslo, foreslår:

•Landsorganisasjonen må under Kongressen ta opp til bred drøftelse hvordan fagbevegelsen skal stille seg til bruk av forskningen i sin tjeneste, også på andre områder enn de helsemessige sider.

De nye systemer som vinner innpass hos bedriftsledelsen tar ikke hensyn til våre medlemmers interesser. Fagbevegelsen, ved Landsorganisasjonen, må sikre seg nødvendig innflytelse overfor de myndighetsorganer som formidler kapital til bruk i forskningens tjeneste. De midler som til nå er benyttet har vært ensidig brukt av kapitalkreftene.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

Nr. 1077

Fra Sekretariatet:

Sekretariatet innbyr Kongressen til å fatte følgende vedtak:

Kongressen vil fastslå at det er av den største betydning at fagbevegelsen engasjerer seg i alle sider av den forskning som i dag foregår i Norge. I forbindelse med dette har man fra Landsorganisasjonens side i debattefttet vedrørende Handlingsprogrammet tatt opp dette punktet som et av de nye virkeområder.

Det vises til LOs handlingsprogram.

25.

Kulturspørsmål (kulturutvalgets innstilling).

Fra Sekretariatet:

Det vises til særtrykk med Kulturutvalgets innstilling.

Kulturutvalget har fremmet følgende forslag:

•Sekretariatet oppnevner for kongressperioden et kulturutvalg med 7 medlemmer fra LO og forbundene. Blant medlemmene må det være en representant for Norsk Musikerforbund og en for Arbeidernes Opplysningsforbund. Representanter for andre organisasjoner/virksomheter innkalles til møtene når det er behov for det.

Kulturutvalget skal være et konsultativt organ for LO, forbundene og fagforeningene.

Det er en hovedoppgave å gjøre grunnorganisasjonene kjent med den kulturvirksomhet myndighetene driver slik at de kan dra nytte av denne.

Det skal følge med i kulturpolitikken og på sine felter bidra til at den utformes slik at den tjener medlemmenes interesser. I denne forbindelse legges det også vekt på at kulturarbeid er et spørsmål om opplysningsarbeid på bred front.

Det skal etablere kontakt med kulturarbeidere og være åpen for initiativ fra kulturarbeidere som ønsker kontakt med fagbevegelsen. Siktemålet er å etablere samarbeid til nytte både for fagorganiserte og kulturarbeidere.

Nr. 1078

Innstilling:

Forslaget om permanent kulturutvalg tiltres i samsvar med kulturutvalgets innstilling.

26.

Bedriftslegeordning — helse spørsmål.

NORSK BEKLEDNINGSARBEIDERFORBUND

Nr. 1079

Avd. 7, Skotøyarbeidernes forening, Sandefjord, foreslår:

Tillegg til Hovedavtalen — bedriftslegeordning.

«Obligatorisk full legeundersøkelse gjennomføres for alle lønnstakere, minst 1 gang pr. år.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget oversendes det nye sekretariatet.

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Nr. 1080

Avd. 9, Malersvennernes Forening, Oslo, foreslår:

«Bedriftslegeordning må gjennomføres for alle medlemmer av LO.»

Nr. 1081

Avd. 221, Sandefjord Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Obligatorisk og hel legeundersøkelse gjennomføres for alle lønnstakere med minimum en konsultasjon årlig.»

Nr. 1082

Avd. 274, Kristiansand Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Ved revisjon av Hovedavtalen må det kreves innført bestemmelser som pålegger alle arbeidsgivere å etablere bedriftslegeordning.»

Nr. 1083

Bygningsarbeidernes Industrigruppe, Bergen, foreslår:

«LO må gå inn for sosialisering av helsevesenet og gjennomføring av bedriftslegeordninger for samtlige organiserte arbeidere.

Forslaget tiltres av avd. 313, Blikkenslagersvennernes Forening og avd. 316, Stein-, Jord- og Sementarbeidernes Forening, Bergen.»

Avd. 314, Rørleggersvennenes Forening, Bergen, foreslår:

Nr. 1084

Bedriftslegeordning.

«LO må søke innført faste bedriftslegeordninger for samtlige organiserte arbeidstakere.»

Motivering:

Vi anser forslaget som avgjørende nødvendig i det forebyggende helsearbeid. Kampen mot arbeidsulykkene og helseskadene må intensiveres som ledd i dette arbeid.

Avd. 388, Bodø Bygningsarbeiderforening, foreslår:

Nr. 1085

«Bedriftslegeordningen utvides til å omfatte alle arbeidstakere.»

Avd. 312, Glass- og Trearbeidernes Fagforening, Bergen, foreslår:

Nr. 1086

«LO må gå inn for sosialisering av helsevesenet og gjennomføring av bedriftslegeordningen for samtlige organiserte arbeidere.

Det må arbeides for den samme utvikling innen tannlegepleien. Og for at ikke økonomisk dårlig stilte skal bli stående utenfor må det kreves fri tannlegepleie.»

Forbundsstyret innstilling:

Nr. 1087

§ 8. Legekontroll.

«Bestemmelsene bør utbygges slik at det kan gjennomføres legekontroll minst en gang årlig for alle ansatte.»

Avd. 314, Rørleggersvennenes Forening, Bergen, foreslår:

Nr. 1088

Fri tannlegebehandling.

«LO bør ta opp spørsmålet om fri tannlegebehandling med de politiske myndigheter. Med de priser som i dag betales for tannbehandling blir det for stor belastning for en familie. Resultatet blir at tannbehandlingen utsettes til det er for sent. Det skulle også være naturlig at tannbehandling ble likestilt med annen sykdomsbehandling.»

Forbundsstyrets innstilling:

Nr. 1089

Forslaget oversendes Sekretariatet med anmodning om nærmere vurdering.

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Nr. 1090

Avd. 1, Oslo, foreslår:

- For å kunne få kontroll med helseproblemene i arbeidslivet må LO:— ta initiativ til en omfattende vitenskapelig undersøkelse av helseskadelige forhold i ulike bedrifter, ikke minst de små bedriftene.
- legge større vekt på yrkes- og helseskader som skyldes andre forhold enn støv, gass, forgiftninger, larm osv. Særlig må en vurdere skadevirkningene av tempopøkingen og ensidigheten i den enkelte arbeidstakers arbeidsoperasjoner.
- gjennomføre forskning for å klarlegge kreftframkallende årsaker i arbeidsforholdene.
- ta initiativ til en omorganisering av bedriftslegeordningen slik at bedriftslegen blir offentlig lønnet og ansatt av arbeidstakerne. Bedriftslegen må bli behandlende lege og må kunne delta aktivt i det forebyggende arbeid i nært samarbeid med arbeidstilsynet.
- knytte til seg yrkesmedisinske og sosialmedisinske eksperter for å kunne bistå fagbevegelsen i sitt arbeid med omtalte spørsmål.

Motivering:

Vi har ofte sett hvordan forholdene på arbeidsplassen virker ugunstig på arbeidstakernes helsetilstand.

Strukturrasjonalisering, automasjon og skiftarbeid virker helse- nedbrytende på arbeidstakerne.

Det er mange former for helseskader som ikke regnes inn under lov om yrkesskader og vi vil understreke den manglende vitenskapelige og administrative oversikt over de ulike former for helse og sosiale problemer på arbeidsplassene.

Da myndighetene ikke tar noe vesentlig initiativ i disse saker, mener vi det er riktig at fagbevegelsens forskjellige organer tar saken opp.

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres og vurderes sammen med materiale fra LOs miljøundersøkelse.

NORSK JERNBANEFORBUND

Nr. 1091

Narvik Distriktsorganisasjon foreslår:

• Narvik Distriktsorganisasjon av Norsk Jernbaneforbund slutter seg til Arbeiderpartiets Landsmøte i 1971 uttalelse om helsetjenesten i Norge. Vi imøteser at kongressen 1973 tar de nødvendige skritt overfor de politiske organer, til at all helsetjeneste legges under offentlig drift og administrasjon ved opprettelse av helsesentra. All legetjeneste utenom sykehusene utføres fra disse.

Helsesentra vil etter vår mening gi en mer effektiv helsetjeneste, og eliminere mange av de tilfeldigheter som i dag rår på dette område.

*Landsstyrets innstilling:
Forslaget tiltres.*

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

Nr. 1092

•LO-kongressen må drøfte bedriftslegeordningen.

Landsorganisasjonen skal som kjent ansette en lege som skal ha sitt arbeidsfelt innen helse- og miljøvern i arbeidslivet. Dette er et felt som har vært forsømt, og det må legges stor vekt på at vedkommende lege får muligheter til lønns- og arbeidsvilkår som kan tilfredsstille den rette mann.

Vi vil videre foreslå at det samtidig arbeides for en sterkere utbygging av bedriftslegeordningen, som gir muligheter til et større engasjement på bedriftene med hensyn til mer direkte behandling enn tilfelle er i dag.

Videre tas det opp med Helserrådet om det er mulig å etablere bedriftslegekontorer, i statens regi, i distrikter hvor det ligger mange småbedrifter som ikke har tilfredsstillende ordninger. Bedriftslegekontorer som kan føre kontroll med helsetilstanden ved disse bedrifter minst en gang i året, og til hvilke de ansatte kan henvende seg. La oss si at et slikt kontor trenges for bedrifter med en krets av om lag 1000 ansatte.▪

Motivering:

Det er i Sverige, etter initiativ fra LO, satt i gang slike forsøk, og med gode resultater.

Ved en slik ordning vil en kunne spare mye tap av arbeidstid, og kunne oppdage mange helsefarlige tilfeller på et tidligere tidspunkt.

Avd. 31, Ålesund, foreslår:

Nr. 1093

•Bedriftslegeordningen må utbygges videre og vi må få bestemmelser (minstekrav) om hva de årlige undersøkelser skal omfatte for å sikre helsen til de ansatte best mulig.

Forebyggende tiltak med henblikk på å sikre helsen til den enkelte anser vi for å være av den aller største betydning.▪

Avd. 34, Sandefjord, foreslår:

Nr. 1094

•Tillegg til Hovedavtalen: Bedriftslegeordning.

Obligatorisk full legeundersøkelse gjennomføres for alle lønnstakere, med minst en — 1 — konsultasjon årlig.▪

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret tiltrer i prinsippet forslagene og vil anbefale Landsorganisasjonen å ta opp bedriftslegeordningen til revisjon slik at de leger som knyttes til bedriften kan foreta behandling innenfor

rammen av vanlig legepraksis. Videre må LO ta opp arbeidet med å få opprettet felles bedriftslegeordninger av samme karakter som foran nevnt også for mindre bedrifter.

Nr. 1095 NORSK KJEMISK INDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 31, Sauda, foreslår:

«Bedriftslegeordningen. LO må ta opp spørsmålet om bedriftslegeordningen, slik at den blir omorganisert. Bedriftslegen må bli offentlig lønnet og ansatt av arbeidstakerne. Han må bli behandlende lege og må kunne delta aktivt i det forebyggende arbeid i nært samarbeid med arbeidstilsynet.»

Nr. 1096 *Forbundsstyret i NKIF foreslår:*

«Bedriftslegeordningen må kreves omorganisert og utbygget til å bli en del av det offentlige helsevesen, og til å omfatte alle arbeidsplasser og arbeidstakere.»

M o t i v e r i n g :

Bedriftslegeordningen har en sentral plass i arbeidsmiljøproblematikken. Ordningen omfatter i dag ca. $\frac{1}{3}$ av de yrkesaktive i Norge. Dette er selvsagt lite tilfredsstillende, og særlig når vi vet at industribedrifter med kompliserte yrkesmedisinske problemer ikke har bedriftslegeordning. For å sikre at bedriftslegeordningen skal bli et hjelpemiddel først og fremst for arbeidstakerne, må den innordnes det offentlige helsevesen og gjøres økonomisk uavhengig av bedriftene. Det offentlige må også inn i bildet for å sikre en riktig prioritering, slik at de som har det største behov blir dekket først.

Nr. 1097 *Avd. 31, Sauda, foreslår:*

«LO må reise krav om at tannpleie kommer inn under sykekassen.»

Forbundsstyrets innstilling:

Forslaget tiltres.

NORSK KOMMUNEFORBUND

Nr. 1098 *Avd. 46, Bergens Sporveisfunksjonærers Forening, foreslår:*

«Den nåværende ordning med de bedrifter som har bedriftslege, og hvor de ansatte årlig undersøkes, utvides til at gifte ved bedriften får anledning å ta sin ektefelle med ved legekonsultasjonen.»

Motivering:

Trygghet i hjemmet — Trygghet på arbeidsplassen er velkjente slagord. Skal det bli noen realitet bak disse ord, er tryggheten for ektefellen av avgjørende betydning, ikke minst på det medisinske område.

Vi mener derfor at ektefeller i sammen får adgang til å møte hos bedriftslegen til den årlige kontroll.

Dersom lov om bedriftsleger skulle være til hinder for dette, må Landsorganisasjonen medvirke til at denne lov blir endret slik at ovenstående kan gjennomføres.

Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret er av den oppfatning at LO nå i første rekke må gå inn for at det innføres bedriftslegeordning for alle arbeidstakere.

SAMORGANISASJONENE

Nr. 1099

Sandefjord og Omland Faglige Samorganisasjon foreslår:

«Obligatorisk full legeundersøkelse gjennomføres for alle lønnstakere, med minst én konsultasjon årlig.»

Fra Sekretariatet:

Bedriftslegeordningen er basert på frivillig overenskomst mellom Den Norske Lægeforening, Landsorganisasjonen i Norge og Norsk Arbeidsgiverforening. I denne overenskomst er det fastsatt bestemte retningslinjer for hvordan ordningen skal praktiseres. De tre organisasjoner har sammen opprettet et bedriftslegeråd, som består av en representant fra hver organisasjon samt et sekretariat. Rådet har til oppgave å spre opplysning om bedriftslegeordningen, arbeide for at den blir mest mulig utbredt, gi praktisk veiledning og kontrollere at virksomheten er i samsvar med vedtatte retningslinjer.

Rådet føre register over alle norske bedrifter som har innført bedriftslegeordning.

Pr .1. januar 1973 er det ca. 2240 bedrifter med ialt ca. 353 200 personer som omfattes av ordningen.

LO har gitt uttrykk for et sterkt ønske om å utvide bedriftslegeordningen ytterligere, både når det gjelder omfang og innhold. Dette vil bety at bedriftslegeordningen vil inngå som et viktig ledd i den alminnelige helsetjeneste.

Stortinget vil i løpet av våren 1973 diskutere en stortingsmelding fra Regjeringen Bratteli, hvor det foreslås en utbygging av helse-tjenesten utenfor sykehus. Det foreslås også at denne helsetjeneste gradvis overtas av det offentlige.

LO har engasjert en sakkyndig ekspert som har fått i oppdrag å utrede den framtidige bedriftslegeordnings innhold og hvordan den best bør koordineres med det offentlige helsevesen.

Innstilling:

Nr. 1100

Under henvisning til foranstående vil Sekretariatet innby Kongressen til å fatte følgende vedtak:

1. Forslagene oversendes Sekretariatet.
2. Sekretariatet pålegges å arbeide for en bedriftslegeordning som omfatter alle lønnstakere og som får en bredere koordinering med det offentlige helsevesen.

LANDSORGANISASJONEN I NORGE

